

مدخل تحليلي إلى التاريخ الإسلامي

История на Исляма

Аналитично въведение

Самир Мурад

**„и не ще откриеш ти промяна в
обичая на Аллах“**
[Коран 33:62]

وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

Превод: Елиза Александрова

Самир Мурад:

История на Исляма: Аналитично въведение

Карлсруе, Германия 2009

ISBN 978-3-940871-09-1

Оригинал (немски език):

Samir Mourad

Islamische Geschichte: Eine analytische Einführung

Karlsruhe, 2007

ISBN 978-3-9810908-8-8

Издание на:

Deutscher Informationsdienst über den Islam (DidI) e.V.

(Немска Информационна Служба за Исляма)

Postfach 11 03 64, 76053 Karlsruhe

www.didi-info.de

Превод: Елиза Александрова

Редактор: Хина Кхан

Дизайн на корицата: Небил Мессуди

Правата над текста на тази книга представляват вид вакъф – ислямско завещание, с което се разпорежда регистрираното дружество „Немска Информационна Служба за Исляма“ (Deutscher Informationsdienst über den Islam e.V.). Немската Информационна Служба за Исляма си запазва правата в рамките на административните дейности да позволява и одобрява преводи или печат на дадения текст или части от него. Разпространението, печатът и преводът на настоящата книга са позволени без разрешението на автора или на някое представително лице единствено в случай, че Немската Информационна Служба за Исляма прекрати дейността си без да е предала административните права над този вакъф на някоя друга организация и при условие, че печалбата (след погасяване на разходите) се използва с благотворителни цели в името на Исляма. Отговорността за разпределението на печалбата носи издателят.

Онлайн версия може да бъде свалена от:
www.islamforbulgaria.com и www.didi-info.de

Съдържание

Съкращения	1
Предговор на преводача	3
Предговор	5
Преглед	7
1 Смисълът на това, да се занимаваме с историята	9
2 История на Божиите пратеници	11
2.1 Достоверност на източниците и използване на познатите в българския език имена на пророците	11
2.2 Разрешението да се предават т. нар. „исраилият“ (предания на юдеите и християните), ако те със сигурност не са грешни или не противоречат на Исляма.	12
2.3 Началото на сътворението на света	13
2.3.1 Иблис и неговото дело	14
2.3.1.1 Поука	15
2.4 Адам (мир нему)	17
2.4.1 Външността на Адам (а.с.)	21
2.4.2 Иблис – дявола - става враг на Бог и изкусител на хората	22
2.4.3 Кои са имената, на които Аллах е научил Адам (а.с.)?	24
2.4.4 Как Адам и жена му Ева (араб. Хауа) дошли на Земята	25
2.4.5 Договорът, който Бог сключил с поколението на Адам, т.е. с хората.	28
2.4.6 Каин (араб. Кабил) и Абел (араб. Хабил)	29
2.5 Идрис (Енух) (мир нему)	33

2.6	Ной (араб. Нух) (а.с.)	34
2.6.1	Времето между Адам (а.с.) и Ной (а.с.) и как е започнало идолопоклонничеството	34
2.6.1.1	Поука	36
2.6.2	Как Ной (а.с.) е призовавал народа си към Аллах	37
2.6.2.1	Поука	41
2.6.3	Народът на Ной (а.с.) го предизвиква да им донесе наказанието на Аллах.	44
2.6.4	Наказанието на народа му и потопа	44
2.6.5	Ной (а.с.) и синът му, който се удавил	46
2.6.5.1	Поука	48
2.6.6	Всички хора след това произхождат от Ной (а.с.)	48
2.6.7	Характерът на Ной (а.с.)	49
2.6.8	Заветът на Ной към сина му	49
2.7	Худ (а.с.) – изпратеният до народа на Ад пратеник	50
2.7.1.1	Поука	54
2.7.2	Как Аллах унищожил адитите	55
2.7.2.1	Поука	57
2.8	Салих (а.с.) – изпратеният до народа на Тамуд (самудяните) пратеник	58
2.8.1	Камилата	59
2.8.2	Как пророкът Мухаммед (с.а.с.) минал със сподвижниците си през долината на унищожените самудяни	61
2.9	Авраам (Ибрахим) (а.с.)	62
2.9.1	Произход	62
2.9.2	Авраам (а.с.) и баща му	64

2.9.2.1	Срещата на Авраам с баща му на Съдния ден	65
2.9.3	Разправията с идолопоклонниците от Двуречието (Месопотамия) и как Авраам бил хвърлен в огъня	66
2.9.3.1	Как Авраам бил хвърлен в огъня	71
2.9.3.2	Поука	72
2.9.4	Дискусията с един високомерен тиранин	72
2.9.5	Дискусията със звездопоклонниците в Сирия	73
2.9.5.1	Поука	75
2.9.6	Изселването на Авраам (араб. ез.: хиджра): Пътуването до Аш-Шам (Сирия) – Пътуването до Египет, където Аллах спасил Сара (р.), жената на Авраам, от посегателството на тамошния владетел – Пътуването до крайната цел в Палестина	76
2.9.7	Как Авраам (а.с.) завел сина си Исмаил (а.с.) и майка му Хаджар (р.) в Мекка – какво се случило с Исмаил там – как Авраам и Исмаил построили дома на Аллах	79
2.9.7.1	Авраам (а.с.) се обрязал сам, когато бил много стар	84
2.9.8	Поука	84
2.9.9	Как Авраам трябвало да принесе в жертва сина си	85
2.9.9.1	Поука	87
2.9.10	Как бил предсказан Исаак (а.с.)	88
2.9.11	Авраам, приятелят (араб. ез.: халил) на Бог	91
2.9.12	Смъртта на Авраам	91
2.10	Лот (а.с.)	92

2.10.1	Мнението на Исляма за хомосексуализма	96
2.11	Исмаил (мир нему)	98
2.12	Исаак (араб. Исхак) (а.с.)	99
2.13	Иаков (Израил) (а.с.)	100
2.14	Йосиф (араб. Юсуф) (а.с.)	101
2.14.1	Доказателство от Корана за това, че Йосиф е бил пратеник на Аллах	113
2.14.2	Смъртта на Йосиф (а.с.)	113
2.15	Иов (араб. Айюб) (а.с.)	114
2.15.1	Аллах изпитал Иов с болест	114
2.16	Зу-л-Кифл (а.с.)	117
2.17	Юнус (Йон) (а.с.)	120
2.17.1	Юнус (а.с.) и кита	120
2.17.2	Наказанието било премахнато от хората от Ниниве, след като повярвали и последвали Юнус (а.с.)	122
2.17.3	Предимството на Юнус (а.с.)	123
2.18	Шуайб (а.с.), пророкът от Мадян	124
2.19	Моисей (араб. Муса) (а.с.)	129
2.19.1	Произход	129
2.19.2	Тиранията на фараона	129
2.19.2.1	Поука	132
2.19.3	Моисей убива един египтянин и напуска Египет	133
2.19.4	Моисей в Мадян – напоява животните на две жени и среща след това баща им	134
2.19.5	Бог говори за пръв път с Моисей и го прави Свой пратеник	136

2.19.5.1	Аллах вика Моисей и му пояснява големите истини: 1. Има само Един Бог - 2. Разплатата на съдния ден - 3. Човек не трябва да следва влеченията си, а да прави добро.	137
2.19.5.2	Аллах показва на Моисей две големи чудеса (тоягата и бялата ръка) и го преща така като пратеник до фараона	138
2.19.5.3	Моисей получава Аарон като подкрепа за задачата си	139
2.19.6	Моисей и Аарон отиват при фараона като Божии пратеници	141
2.19.7	Моисей и магьосниците	146
2.19.8	Знатните от народа на фараона го карали да убие Моисей – един вярващ мъж от семейството на фараона го защитил	150
2.19.9	Как фараона и войската му били унищожени	155
2.19.9.1	Деветте големи знака (бедствия)	155
2.19.9.2	Малцина от народа на фараона повярвали в пророчеството на Моисей	157
2.19.9.3	Моисей направил дуа против фараона	160
2.19.9.4	Как фараона и войниците му се удавили	160
2.19.10	Народа Израил след унищожаването на фараона	165
2.19.11	Началото на скитането на народа Израил	167
2.19.12	Събития през 40-те години на преселението и скитането на народа Израил	169

2.19.12.1	Десетте Божи заповеди	169
2.19.12.2	Аллах е дал сянка на народа на Израил, както храна и вода от небето	170
2.19.13	Молбата на Моисей да види Аллах, когато Аллах му низпослал Тората	171
2.19.14	Прекланянето пред златното теле	174
2.19.14.1	Мнозина от народа Израил се кланяли на златното теле, докато Моисей не бил там	174
2.19.14.2	Моисей (а.с.) отива при Аллах с една делегация, която искала да се извини за това, че толерирала прекланянето пред телето	178
2.19.14.3	За да приеме Аллах разкаянието им, трябвало да се убият	181
2.19.15	Части от разговора на Аллах с Моисей	182
2.19.16	Кравата – Случката, на която е наречена втората Сура на Корана	183
2.19.17	Моисей (а.с.) и Кадир (а.с.)	185
2.19.18	Моисей и Корах (араб. Карун)	189
2.19.19	Споменаването на Тората в Корана	191
2.19.20	Как народа на Моисей му навредил	194
2.19.21	Как Моисей предприел поклонението хадж до дома на Аллах в Мекка	195
2.19.22	Смъртта на Моисей (а.с.)	195
2.20	Йуша ибн Нун (а.с.)	197
2.20.1	Превземането на Йерусалим чрез Йуша (а.с.) и последвалото непокорство на децата на Израил	197

2.20.1.1	Поука	201
2.20.2	Смъртта на Йуша	201
2.21	Езекил	202
2.22	Илия (араб. Илйас) (а.с.)	203
2.23	Елисей (араб. Ал-Ясаа) (а.с.)	204
2.24	Самуил (араб. Шамуил) (а.с.)	205
2.25	Давид (араб. Дауд) (а.с.)	208
2.25.1	Давид убива Голиат и как Аллах му дава власт	208
2.25.2	Давид (а.с.) изкарвал хляба си с работа и с двете си ръце	208
2.25.3	Богослужението на Давид (а.с.)	209
2.25.4	Давид (а.с.) получил псалмите от Аллах	211
2.25.5	Една разпространена лъжа за Давид	211
2.25.6	Давид (а.с.), справедливият съдия и владетел	213
2.26	Соломон (араб. Сулейман)	215
2.26.1	Произход	215
2.26.2	Соломон разбирал езика на животните	216
2.26.3	Соломон праща с една птица писмо до Саба „В името на Аллах, Всемиловичия, Милосърдния!...“ и приканва тамошното правителството да се преклони пред Бог	218
2.26.4	Царицата на Саба идва при Соломон и се прекланя пред Бог, Господаря на световите	220
2.26.5	Соломон и конете му	221
2.26.6	Соломон продължил строежа на джамията ал-Акса (далечната джамия) (араб. масджид ал-Акса)	223
2.26.7	Соломон, мъдрият съдия	224

2.26.8	Соломон (а.с.) имал много жени	225
2.26.9	Аллах дал на Соломон едно красиво кралство, каквото не е давал на никой друг след него – Бог направил така, че ветровете и джиновете да му служат	226
2.26.10	Как починал Соломон	227
2.27	Разрушаването на Йерусалим по времето на пророка Йеремиа (а.с.)	228
2.28	Данаил (а.с.)	230
2.29	Възстановяването на Йерусалим	231
2.30	Захарий (араб. Закария) (а.с.) и Йоан (араб. Яхя) (а.с.)	232
2.30.1	Захарий се моли на Аллах на преклонна възраст да го дари със син – Аллах му известява Йоан	232
2.30.2	Професията на Захарий (а.с.)	234
2.30.3	Характера и начина на живот на Йоан (а.с.)	235
2.30.4	Причината за убийството на Йоан	236
2.31	Исус (араб. Иса) (а.с.) и майка му Мария (араб. Мариам) (а.с.)	237
2.31.1	Как се родила Мария	237
2.31.2	Месните религиозни водачи на народа Израил хвърляли жребий, кой да гледа малката Мария	238
2.31.3	Захарий гледал малката Мария, за която Аллах се грижел по чудотворен начин	239
2.31.4	Мария е била една от четирите най-добри жени, които изобщо са съществували	240
2.31.5	Аллах известява на Дева Мария син – Исус, месията	242

2.31.6	Раждането на Исус (а.с.) – месията, пратеника и раба на Бог	243
2.31.7	Мария, чистата, неопетнената	245
2.31.8	Разказът за трапезата	247
2.31.9	Как Исус бил издигнат в небето – т.е. той не бил разпънат на кръста	248
2.31.9.1	Изследване на веригата от разказвачи на посоченото предание от [Ибн Катир], № 484:	250

Библиография	253
---------------------	------------

Съкращения

(т)	<i>та'ала</i>	Величествен е (това се казва при споменаването на Аллах)
с.а.с.	<i>салаллаху алайхи уа салам</i>	Аллах да го благослови и с мир да го даде
а.с.	<i>алайхи/алайха ас-салам</i>	Аллах да го/я даде с мир
р.	<i>радиаллаху анху/анха, анхума/анхум</i>	Аллах да бъде доволен от него/нея, тях двамата/тях

Предговор на преводача

В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния!

Книгата, която държите в ръцете си, е превод от немски език.

Авторът Самир Мурад е основател и ръководител на „Немската Информационна Служба за Исляма“ (Deutsches Informationsdienst über den Islam DIdI e.V.), която предлага задочно обучение по Ислям на немскоговорящи студенти.

Оригиналът е издаден за пръв път на немски език през май 2007г. На български книгата ще бъде издадена в две части: Том I^{-ви} и Том II^{-ри}. Том I^{-ви} съдържа историите на пророците, в които българският читател ще разпознае познати библейски имена.

Коран цитатите са взети от превода на Свещения Коран на български език от проф. д-р. Цветан Теофанов. На места бяха направени малки печатни и стилистични промени.

Преведох книгата с надеждата да стане повод за размисъл на българския читател. Благодаря на автора на книгата Самир Мурад, който не само ми разреши да я превода, но и се ангажира с издаването ѝ на български език.

Този превод е преди всичко подарък за баща ми, който много обича историята и когото аз много обичам. Нека Бог да ни събере в Рая!

Надявам се тази книга да е от полза на читателите ѝ и Аллах да я приеме като дело по Неговия път. О Аллах, моля те възнагради всички, които участваха и участват в разпространението ѝ! Амин!

Елиза Александрова

Предговор

Благодарим на Аллах - Господаря на световите - и да бъде благословен пратеника на Аллах. Благодарим на Аллах, Твореца на времето и пространството, Първия и Последния, Господаря на деня на разплатата.

Настоящият труд, който е проект на „Немската Информационна Служба за Исляма“ (*Deutscher Informationsdienst über den Islam, DIdI*), беше първоначално замислен като основа за предмета „Ислямска История“ за планираните задочни курсове за обучение на *DIdI*. Това беше планът, когато през август 2004 се започна работата над тази книга. Сега, след като курсовете вече - благодарение на Аллах - са основани, книгата служи в действителност като основно учебно помагало по предмета „Ислямска история“.

В този труд са изложени (от ислямска гледна точка) накратко и аналитично съществени събития в човешката история - от сътворението на Света до ден днешен.

В настоящата книга са включени части от други две книги¹, които би трябвало да присъстват в една историческа книга. Частите от тези книги са:

- 1) Предислямският период на турците (от Рами Мурад)
- 2) Народите на Балкана през Османската империя (от Рами Мурад)
- 3) Някои мюсюлмански малцинства по света и как Ислямът е дошъл в тези страни (от Самир Мурад)
- 4) Завземането на Константинопол (от Рами Мурад)
- 5) Разпространяването на да`уата (покана към Исляма) по времето на умаядите (от Рами Мурад)

Подглавата за предислямския период на арабите е взета от Рашид Фукс-Абдуллах, който ми изпрати необходимия материал. Аллах да го възнагради.

¹ Тези са: Самир Мурад, „Въведение във взаимоотношенията между мюсюлмани и немюсюлмани“ (н. ез.: *„Einführung in das Verhältnis zwischen Muslimen und Nichtmuslimen“*) и Рами Мурад, „Мултирелигиозно общество и интеграция в Османската Империя“ (н. ез.: *„Multireligiöse Gesellschaft und Integration im Osmanischen Reich“*).

Събраната в табели биография на пророка е дело на Мартин Буш и жена му Хава Буш, при което източниците са анализирани от жена ми -

Рула Мурад. Главата за кръстоносните походи също е съставена от нея. Източник тук е класическият исторически труд на Ибн Ал-Атир, който е бил жив по времето на кръстоносните походи. На това място искам да ѝ благодаря за това, че, въпреки заетостта си с домакинството и възпитанието на петте ни деца, се зае с тази задача. Бог да я възнагради за това дело с Рая и да го приеме от нея като предаване на знания, което ще увеличи добрите ѝ дела и след смъртта ѝ.

Главата за Андалусия е част от един английски текст от Аршад Гамид, който е преведен от Хишам Абул Ола на немски език и който беше част от петъчната проповед в университета в Карлсруе, Германия, през януари 2007г.

Нека Бог да възнагради всички, които участваха в съставянето на тази книга и да увеличи добрите им дела дори след смъртта им, когато хората ще продължават да имат полза от този труд. И нека Бог да ни даде чрез това четиво по-широка и по-обширна представа за събитията на този Свят.

Аллах е Милостивият и на Него се доверявам. Нека Аллах да е милостив към родителите ми, които са ме изгледали от дете. Нека Аллах да ги дари с Рая.

Карлсруе, Май 2007г.

Самир Мурад

Преглед

Този труд представлява едно кратко аналитично изложение (от ислямска гледна точка) на съществените събития в цялата човешка история - от сътворението на Света до ден днешен:

- Представени са истории на пророци, при което повечето предания са от Ибн Катир. Историите на пророците са част от Ислямската История, понеже Ислямът е религията на отдаването на Божията воля, т.е. религията на всички Божии пророци и пратеници от времето на Адам (мир нему). От тази гледна точка Ислямът не се е променил в трите си основни твърдения, с които са идвали всички пратеници (Аллах да ги дари с мир) - всички пророци са подканвали хората към:
 1. Служете само на Единния Бог
 2. Отвъдното съществува - Рая и Ада, където хората ще бъдат наградени или наказани.
 3. Вършете добрини!Към отделните глави често са добавени поуки. Някои от тях са взети от [Суайдан].
- На кратко е представено предислямското време на турците и на арабите - два народа, болшинството от които по-късно приели Исляма. Частта за предислямското време на турците е взета от [Рами Мурад], а тази на арабите от [Фукс-Абдуллах].
- Анализирани са политическите фази от историята на ислямския свят още от времето на пророка Мухаммед (с.а.с.): почтен халифат - умаядски халифат - абасидски халифат - времето на кръстоносните походи - Андалусия - мамелуките - османската империя. За тази част са използвани между другото [Табари], [Ибн ал-Атир], [Ибн Катир - История], [Шакир] и [Рами Мурад].
- Общественият живот на мюсюлманското общество и цивилизация се разглежда от следните перспективи:
 - o Общи белези на мюсюлманското общество в сравнение с другите общества
 - o Състав на мюсюлманското общество от социално-икономическа гледна точка
 - o Взаимоотношения и съвместен живот на различните етнически групи в халифата
 - o Съвместен живот между мюсюлмани и друговерци в едно управлявано от мюсюлманите общество
 - o Ролята на мъжете и жените в мюсюлманското общество. Ще бъде разгледана ролята на мюсюлманката в ранния период на Исляма. Ранният период на Исляма се взема като препоръка и за днес, защото пророкът (с.а.с.) е казал:

„Най-доброто поколение е това, в което съм аз, след това второто, след това третото.“²

عن عائشة. قالت: سأل رجل النبي صلى الله عليه وسلم: أي الناس خير؟ قال، القرن الذي أنا فيه. ثم الثاني. ثم الثالث“.

- Мюсюлманската умма (общност) като пазител и носител на Божието послание. Задачи на уммата: изграждането на едно ислямско общество - запазване и защитаване на Исляма и на мюсюлманите - разпространяването на посланието на Исляма.

Винаги е имало задачи, които мюсюлманската умма е трябвало да разреши. Например в първите 3 века след пророка (с.а.с.) една от главните задачи на уммата е била да предостави на идните поколения в сигурна форма изказванията на пратеника на Аллах (с.а.с.). Цели поколения от учени като имам Малик, Ахмад ибн Ханбал, Бухари и Муслим са се заели с тази задача. Джихадът е бил също така тогава основна задача за постигане на религиозна свобода по Света. В днешно време има между другото също така две големи задачи за мюсюлманската умма:

1. Разпространението на посланието на Исляма с добра дума и с помощта на различни медии, тъй като с помощта на различните медии в днешно време може да се достигне до голяма част от хората без да има недостижими граници като в миналото, когато Европа е била разделена на мюсюлманска и немюсюлманска територия, във втората от които повечето хора са нямали ни най-малка възможност да научат нещо за Исляма и където не е съществувала религиозна свобода.
2. Мюсюлманите в мюсюлманския свят имат за задача да създадат отново една справедлива ислямска власт на мюсюлманска земя, чиито закони са в консенсус с Корана и със Сунната. За да се разреши тази втора задача, трябва да се отстрани например национализмът, за да може мюсюлманите отново да се обединят. Пророкът (с.а.с.) е казал във връзка с национализма: „Оставете го. Той мирише ужасно.“³

² Предадено от Бухари (2652 и др.) и Муслим (2536 и др.). Арабската дума „карн“ (поколение) може да означава и „век“.

³ Предадено от Бухари (4905).

1 Смисълът на това, да се занимаваме с историята

Историята е нужна, за да се поучим от това, което са правели тези преди нас и от това, какъв е бил резултатът от делата им. Човекът си е останал от самото начало почти същия. Променило се е единствено състоянието на човечеството.

Начина, по който Аллах се държи с хората, също не се е променил в своята същност:

„Такъв бе обичаят на Аллах и спрямо отминалите преди, и не ще откриеш ти промяна в обичая на Аллах.“ [Коран 33:62]

وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

Ако човек се занимава с историята и я записва, то тогава той осъзнава по един особен начин преходността на собственото си съществуване. Изпитания, на които Аллах ни подлага и които ни изглеждат на пръв поглед трудни, губят непреодолимостта си, ако се замислим над това, че това време на изпитание не би заело и един ред в някоя историческа книга. Става ни ясно, че, колкото и да са хубави и продължителни земните радости, те имат край. Това се забелязва особено, когато се замислим над датите на смъртта на важни исторически личности. И тогава, в момента на смъртта е важно какви добри дела сме събрали през краткия си живот - като влог за предстоящия ден на разплатата.

2 История на Божиите пратеници

2.1 Достоверност на източниците и използване на познатите в българския език имена на пророците

Основна литература за тази глава е книгата „Истории на пророците“ от Ибн Катир. От този анализиращ източниците труд са взети и изложени тук по-голямата част от достоверните предания. Аллах да е милостив към Ибн Катир и към Саид ал-Араби, който е анализирал веригата от разказвачи на преданията и ги е класифицирал на сахих (зdravi), хасан (добри), даиф (слаби) и т.н. Винаги или почти винаги Саид ал-Араби е посочвал и причината за това, защо нпр. някоя верига на предание е слаба. Оказа се, че голяма част от преданията използвани в „Истории на пророците“ (*Касас Ал-анбия*) от Ибн Катир са слаби (араб. ез.: даиф).

Понякога тук са използвани и слаби предания, но това по принцип е посочено. Такива са случаите, когато, за да се осъществи връзката в текста, нямаше сахих предание на лице. Ако някъде е написано само „Табари предава“, тогава не се има непременно някое сахих предание предвид. Съдържанието на такива слаби предания е взето по принцип от доклади на юдеи и християни, т. нар. „исраилият“. На мюсюлманите е позволено да използват тези източници, докато те не противоречат на сигурните ислямски източници.

Често са използвани директно [Табари] и [Аскалани] коментарите към Сахих Бухари. Това не беше трудно, понеже Саид ал-Араби е посочвал номерата на хадисите, които Ибн Катир е използвал, в оригиналните източници като Бухари, Муслим, Тирмиди и др.

По принцип хадисите са класифицирани като сахих (силен), даиф (слаб) и т.н. Ако няма посочено нещо друго, то класификацията е от Саид ал-Араби.

На много от читателите сигурно им е ясно, но за по-сигурно ще го споменем: Ако някое предание е предадено от някой от двамата хадис учени - Бухари и Муслим - то тогава се подразбира, че то е сигурно, защото техните сахих произведения съдържат само автентични, „силни“ (араб. ез.: сахих) предания. Бухари е автор и на други произведения, но с фразата „предадено от Бухари“ се има предвид винаги неговата сахих творба.

Що се отнася до имената на пророците и историческите лица, са използвани по възможност познатите от Стария Завет на Библията имена. Причината е следната: 1. Текстовете на Библията представляват в повечето случаи слаби или измислени предания, но имената отговарят по принцип на ислямските източници; 2. Няма смисъл да се използват арабските имена така както те се срещат в ислямските източници, защото имената са от староеврейски и асирийски произход; 3. Чрез познатите в българския език имена за читателите с християнски произход ще бъде по-лесно да разпознаят пророците, които вече познават от Библията. Въпреки всичко ще бъде посочено и арабското име - често в скоби - за да се улесни разпознаването и на читатели, които разбират арабски език.

2.2 Разрешението да се предават т. нар. „исраилият“ (предания на юдеите и християните), ако те със сигурност не са грешни или не противоречат на Исляма.

Освен Корана и Сунната в тази глава ще бъдат посочени също предания от юдеите (т.нар. израилски предания; араб. ез.: исраилият). Пророкът (с.а.с.) е казал:

لَا تُصَدِّقُوا أَهْلَ الْكِتَابِ وَلَا تُكَدِّبُوهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ

„Не смятайте за истина това, което казват хората на писанието, но и не казвайте, че е лъжа, а казвайте: „Вярваме в низпосланото на нас и в низпосланото на вас. Нашият Бог и вашият Бог е един и същ. Ние сме Нему отдадени. [29:46]““⁴

И така сподвижниците на пророка (Аллах да е доволен от тях) взимали някои неща от историите от хората на писанието, ако това нямало нищо общо с акидата (ислямските основи на вярата) и със законовите наредби. Пророкът (с.а.с.) е казал:

بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً وَحَدِّثُوا عَن بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا حَرَجَ وَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

⁴ Предадено от Бухари (7362).

„Предавайте от мен, дори и да е само една строфа от Корана; и разказвайте от народа на Израил без опасение. И който измисли за мен нарочно една лъжа, той да заеме мястото си в огъня на ада!“⁵

Това означава: Разказвайте от народа на Израил, освен ако не мислите, че е лъжа.⁶ Повечето от тези израилски предания идват от 4 човека - мюсюлмани, които приели Исляма в самото начало, но преди това са били от хората на писанието и са познавали юдео-християнските източници: Абдуллах ибн Салам, Кааб ал-Ахбар, Вахб ибн Мунаббих и Абдулмалик ибн Джурайдж. Най-ученият и най-добрият от тях бил Абдуллах ибн Салам, един от сахабите и бивш юдейски учен, който юдейските учени мразели след като приел Исляма, заради знанията му по въпроса за знаците, които предсказват очаквания пророк, който той ясно разпознал в Мухаммад (с.а.с.).

2.3 Началото на сътворението на света

Табари предава: Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал в следното сахих предание:

إن أول ما خلق الله القلم فقال له: أكتب، فجرى في تلك الساعة بما هو كائن

„Първото нещо, което Аллах е създал е перото (араб. ез.: ал-калам)⁷. След това Той му казал: „Пиши“ и то записало всичко, което ще се случи.“⁸

⁵ Предадено от Бухари.

⁶ Из: Мана ал-Каттан - изследователски труд в областта на науката за Корана (араб. ез.: *Мабахит фи улум ал Коран*).

⁷ С това се има предвид молива на "дъската на предопределението" (араб. ез.: *Ал-лауху-л-махфуд*).

АЛ-ЛАУХУ-МАХФУД: Запазената дъска; спомената в Корана (85:22) като оригиналния текст на Корана в небето. (Из: Малък речник на Исляма от Ахмад фон Денффер).

⁸ [Табари], стр.17; В [Табари], стр.17 е посочена веригата на разказвачите на преданието, която в превода тук не е посочена. Табари споменава, че това е едно здраво (араб. ез.: сахих) предание.

В своя исторически труд Табари предава хадисите най-често с пълната верига разказвачи, но често обаче не споменава, дали става въпрос за здрава или слаба верига. Той като всеки осведомен учен и други като него са в състояние сами да разпознаят дали веригата е слаба или здрава. Но за незапознати с "науката на мъжете" (науката, която установява, кой от разказвачите е надежден и кой не) това обаче е трудно. Тъй като в този труд се цели използването по възможност само на здрави и добри предания, веригите от разказвачи на преданията ще бъдат изследвани.

Табари предава: След като Аллах създал перото и му заповядал, да запише всичко, което ще се случи до съдния ден, създал меките облаци (араб. ез.: гамам), които Аллах споменава в Корана:

Нима очакват само Аллах и ангелите да дойдат при тях в сенките на облаците (араб. ез.: гамам)? А делото е отсъдено и при Аллах ще бъдат върнати делата... [2:210]

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ
الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ
تَرْجَعُ الْأُمُورُ

Това се случило преди Той да създаде трона Си. Това казва пратеникът на Аллах (с.а.с.).⁹

2.3.1 Иблис и неговото дело

Табари предава¹⁰ в едно предание¹¹, което се приписва на Ибн Аббас¹², че той казал:

„Иблис принадлежал към една група ангели, които се наричат *джинн* и които са създадени от огън (араб. ез.: нар ас-самум). Името му било „пазачът“, и той бил един от чиновниците за рая. Всички ангели, освен тази група от тях - джиновете – са създадени от светлина. Джиновете, които са споменати в Корана, са създадени от пламъци (араб. ез.: маридж мин нар). Човекът бил създаден от пръст. Първите, които обитавали земята били джиновете. Те причинявали беди и проливали кръв и се убивали помежду си. Тогава Аллах им изпратил Иблис с тази група джинове, която била сред ангелите. Иблис и другите ги преследвали и ги

⁹ [Табари], стр. 19.

¹⁰ [Табари], стр. 33.

¹¹ Преданието не е здраво (араб. ез.: сахих), тъй като Табари разказва, че Дъхак предава от Ибн Аббас; между тях обаче липсва един човек във веригата, който не е споменат; освен това не е безспорно дали може да се има доверие на Дъхак [Каттан]. И така веригата на преданието е 1. прекъсната и 2. не включва само надеждни разказвачи, което са две причини от общо 5, за да може едно предание да се класифицира като здраво.

¹² Ибн Абас е братовчед на пратеника на Аллах (с.а.с.) и наричан "тълкувателя на Корана". Ако едно сигурно предание, произхожда от Ибн Абас (р.) и съдържа нещо, което не би могло да е негово собствено мнение, то той или го е чул от пророка (с.а.с.), или става въпрос за предание от т. нар. "исраилият", за което е преценил, че е уместно да го разкаже. И така, ако такова предание произхожда от Ибн Абас, не може да се каже със сигурност дали става въпрос за хадис от пророка (с.а.с.), понеже Ибн Абас не споменава ясно това, или дали става въпрос за едно от израилските предания, което е получил например от Абдуллах ибн Селам или други.

убивали, докато ги прогонили до островите и до границите на планините. След като Иблис направил това станал арогантен и надменен и казал: „Направих нещо, което никой до сега не е правил.“ Аллах видял, какво се крие в сърцето му, но ангелите, които били с Иблис, не видели.“ Тази случка за причиняването на беди и проливането на кръв се посочва и в Корана:

И когато твоят Господ рече на ангелите: „Ще създам на земята наместник.“ рекоха: „Нима ще създадеш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кръви, докато ние Те славим с възхвала и възнасяме Твоята святост?“ Рече: „Знам, каквото вие не знаете.“

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً ۚ قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِیْهَا مَنْ یُّفْسِدُ فِیْهَا وَیَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

[2:30]

2.3.1.1 Поука

Въпреки че горепосоченото предание от Табари не е сахих, то е един предупреждаващ пример за това, как по принцип се стига до положението човек да стане високомерен и накрая да влезне в огъня на Ада, както в случая с Иблис.

Ако човек направи нещо голямо и препише сам на себе си успеха, а не на Аллах, то той става себелюбив и смята самия себе си за невероятен. Ако човек не е внимателен и не пречисти сърцето си, тази болест се разраства до заслепяване (араб. ез.: *гурур*); тоест той намира всичко, което прави за добро и всичко, което правят останалите за лошо. Ако и тогава той не се погрижи да излекува болестта на сърцето си, то тя ще се превърне накрая във високомерие (араб. ез.: *кибр*) и така той ще си мисли, че е по-добър от другите.¹³

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал: **„Този, който има една трошичка високомерие (араб. ез.: кибр) в сърцето си, няма да влезне в Рая.“**

¹³ Виж [Нух], главата за себелюбие (араб. ез.: *уджб*), заслепяване (араб. ез.: *гурур*) и високомерие (араб. ез.: *кибр*).

И така мюсюлманинът трябва да избягва да мисли „Аз-ориентирано“, защото първият, който използвал думата „аз“ е бил Иблис, както го цитира Аллах в Корана: **„Рече [Иблис]: „Аз го превъзхождам. Ти ме сътвори от огън, а него сътвори от глина.““ [7:12]**

В този аят от Корана се вижда и още нещо. Иблис казва: „Аз съм по-добър от Адам, защото мен си създал от това, а него от друго.“ Това е точно както днес, когато някой си мисли, че е по-добър от другия, понеже произлиза от един определен народ, а другия не. Ако някой има такова прекалено силно национално чувство, то той подражава в действителност на дявола. Веднъж като избухнал спор измежду сподвижниците на пророка и било казано: „Ние сме тези, а те са онези...“, пророкът (с.а.с.) казал: „Мотото на джахилията? Оставете го (този национализъм)... той мирише лошо.“¹⁴

От преданията на Табари и аята в Корана [7:12] се вижда и нещо друго: Болестта била в сърцето на Иблис, но в началото не се е виждала. Едва когато Аллах му заповядал да коленичи пред Адам, тя се показала на яве; тогава когато Иблис ясно заявява, какво е в сърцето му: **„Аз го превъзхождам.“ [7:12]**

И така като мюсюлмани трябва да изпитаме добре сърцето си, защото греховете, които вършим, не идват от само себе си, а са резултат от състоянието на собственото ни сърце. И Аллах знае най-добре.

¹⁴ Предадено от Бухари (4905).

2.4 Адам (мир нему)

Аллах казва:

И когато твоят Господ рече на ангелите: „Ще създам на земята наместник.“ рекоха: „Нима ще създадеш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кръви, докато ние Те славим с възхвала и възнасяме Твоята святост?“ Рече: „Знам, каквото вие не знаете.“ [2:30]

И научи Той Адам на имената на всички [неща], после ги представи на ангелите и рече: „Съобщете ми имената на тези [неща], ако говорите истината!“ [2:31]

Рекоха: „Пречист си Ти! Нямаме друго знание, освен това, на което Ти ни научи. Ти си Всезнаещия, Премъдрия.“ [2:32]

Рече: „О, Адам, съобщи им имената!“ И когато им съобщи имената, каза: „Не ви ли рекох, че знам неведомото на небесата и на земята, и знам какво разкривате и какво потулвате?“ [2:33]

И когато рекохме на ангелите: „Поклонете се на Адам!“, те се поклониха, освен Иблис. Възпротиви се той, възгордя се и стана един от неверниците. [2:34]

И рекохме: „О, Адам, пребивавай с жена си в Рая и яжте оттам в доволство, откъдето пожелаете, но не приближавайте до онова

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً ۖ قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِیْهَا مَنْ یُّفْسِدُ فِیْهَا وَیَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَیَحْنُ نُسَبٰٓحُ بِحَمْدِكَ وَتُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۰﴾ وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلٰی الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اُنۢبِئُوْنِیْ بِاَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۲۱﴾ قَالُوْۤا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَاۤ اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ ﴿۲۲﴾ قَالَ یٰۤاٰدَمُ اُنۢبِئْهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ اُنۢبَاَهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ غَیْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاَعْلَمُ مَا تُبۡدُوْنَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ ﴿۲۳﴾ وَۤاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَسۡجُدُوْۤا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْۤا اِلَّاۤ اِبۡلِیۡسَ اَبٰی وَاَسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِیۡنَ ﴿۲۴﴾ وَقُلْنَا یٰۤاٰدَمُ اَسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا

дърво, та да не станете угнетители!" [2:35]

А сатаната ги подмами да се подхлъзнат и ги извади от Рая, където бяха. И казахме: „Напуснете - врагове един на друг! За вас на земята има пребивание и ползване до време.“ [2:36]

И получи Адам слова от своя Господ, и Той прие покаянието му. Той е Приемащия покаянието, Милосърдния. [2:37]

Казахме: „Напуснете оттук всички! И дойде ли при вас напътствие от Мен, за онези, които последват Моето напътствие, не ще има страх и не ще скърбят.

[2:38]

А които не вярват и взимат за лъжа Нашите знамения, тези са обитателите на Огъня, там ще пребивават вечно.“ [2:39]

Аллах казва в [15:26-29]:

И сътворихме човека от изсъхнала глина, от менлива кал. [15:26]

А джиновете сътворихме от пламъка на огъня преди.

[15:27]

Твоят Господ каза на ангелите: „Аз ще сътворя човек от изсъхнала глина, от менлива кал. [15:28]

حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ

فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا

الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

﴿٣٦﴾ فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ ۖ كَلِمَتٍ فَتَابَ

عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾ قُلْنَا

أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي

هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ

كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ

النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ

حَمَلٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ

مِّن نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ

صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَلٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ

**И когато го сътворя и му
вдъхна от Своя дух,
поклонете се пред него!"**
[15:29]

وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

Аиша (р.) разказва, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ

**„Ангелите са създадени от светлина, джиновете от безпушечен
пламък от огън”¹⁵, а Адам така, както ви беше описано.”¹⁶**

Аллах казва:

**И сътвори Той джиновете от
пламъка на огъня. [55:15]**

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ﴿١٥﴾

Пророкът (с.а.с.) е казал:

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةٍ قَبْضَتِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَرْضِ فَجَاءَ بَنُو آدَمَ عَلَى قَدَرِ الْأَرْضِ جَاءَ مِنْهُمْ الْأَحْمَرُ
وَالْأَبْيَضُ وَالْأَسْوَدُ وَبَيْنَ ذَلِكَ وَالسَّهْلُ وَالْحَزَنُ وَالْخَيْثُ وَالطَّيِّبُ وَبَيْنَ ذَلِكَ

**„Аллах създал Адам от една шепа пръст, която се състояла от
съставките на цялата земя. И така са създадени децата на Адам -
хората, съответстващи на различните съставки на пръстта. И така
сред хората има червени и бели и черни и такива (чийто цвят на
кожата е) между това. И така има добри и лоши хора и такива,
които са между това..”¹⁷**

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَنَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ عَطَسَ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَحَمِدَ اللَّهُ يَازِيدُهُ فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ يَرَحْمُكَ اللَّهُ يَا
آدَمُ اذْهَبْ إِلَى أَوْلِيكَ الْمَلَائِكَةِ إِلَى مَلَأٍ مِنْهُمْ جُلُوسٍ فَقُلِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ قَالُوا وَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ ثُمَّ رَجَعَ إِلَى رَبِّهِ فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ تَحِيَّتُكَ وَتَحِيَّةُ بَنِيكَ بَيْنَهُمْ فَقَالَ اللَّهُ لَهُ وَيَدَاةُ مَقْبُوضَتَانِ اخْتَرُ أَيَهُمَا

¹⁵ Араб. ез.: маридж: "огън, който е смесен със запален въздух".

¹⁶ Предадено от Муслим (4/2996).

¹⁷ Сахих хадис, предаден също така и от Ахмад, Абу Дауд (4693), Тирмиди (2955), Ал-Хаким, Байхаки. Из: [Ибн Катир], №. 35 (стр. 49).

شَيْتَ قَالَ اخْتَرْتُ يَمِينَ رَبِّي وَكَلَّمْتُ يَدَيَّ رَبِّي يَمِينَ مُبَارَكَةً ثُمَّ بَسَطَهَا فَإِذَا فِيهَا آدَمُ وَذُرِّيَّتُهُ فَقَالَ أَيُّ رَبِّ مَا هَؤُلَاءِ فَقَالَ هَؤُلَاءِ ذُرِّيَّتُكَ فَإِذَا كُلُّ إِنْسَانٍ مَكْتُوبٌ عُمُرُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ فَإِذَا فِيهِمْ رَجُلٌ أَضْوَأُهُمْ أَوْ مِنْ أَضْوَأِهِمْ قَالَ يَا رَبِّ مَنْ هَذَا قَالَ هَذَا ابْنُكَ دَاوُدُ قَدْ كَتَبْتُ لَهُ عُمُرَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ يَا رَبِّ زِدْهُ فِي عُمُرِهِ قَالَ ذَاكَ الَّذِي كَتَبْتُ لَهُ قَالَ أَيُّ رَبِّ فَإِنِّي قَدْ جَعَلْتُ لَهُ مِنْ عُمُرِي سِتِّينَ سَنَةً قَالَ أَتَيْتُ وَذَاكَ قَالَ ثُمَّ أُسْكِنِ الْجَنَّةَ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ أَهْبِطْ مِنْهَا فَكَانَ آدَمُ يَعُدُّ لِنَفْسِهِ قَالَ فَأَتَاهُ مَلَكُ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُ آدَمُ قَدْ عَجَلْتُ قَدْ كُتِبَ لِي أَلْفُ سَنَةٍ قَالَ بَلَى وَلَكِنَّكَ جَعَلْتَ لِابْنِكَ دَاوُدَ سِتِّينَ سَنَةً فَجَحَدَ فَجَحَدَتْ ذُرِّيَّتُهُ وَنَسِيَ فَتَنَسَيْتُ ذُرِّيَّتَهُ قَالَ فَمِنْ يَوْمٍ أُدْمِجُ بِالْكِتَابِ وَالشُّهُودِ

„Когато Аллах създал Адам и му вдъхнал душата, той кихнал. При това казал: „Хвала на Аллах (араб. алхамдулиллах).“ Така той възхвалил Аллах с Неговото позволение. Господарят Му му казал: „Аллах да е милостив с теб Адам. Отиди до тези изискани от благородните из ангелите, които седят там и ги поздрави.“ Тогава той им казал: „Мирът да е с вас (араб. ез.: ас-саламу алейкум)“, на което те отговорили: „И с теб да бъде мир и милосърдието на Аллах (араб. ез.: уа алейка-с-салам уа рахматуллахи уа баракатуху).“ След това се върнал обратно до Господаря си, при което Той казал: „Това е твой поздрав и поздравът на децата ти помежду им.“ Аллах казал, при което ръцете му били затворени: „Избери една от двете“, тогава той казал: „Избирам дясната, и двете ръце на моя Господар са десни, благословени.“ Тогава Той ги протегнал и в тях се намирали Адам и потомството му. Адам казал: „О Господарю мой, кои са тези?“ Той отговорил: „Това е потомството ти.“ И при всеки един човек между двете му очи била изписана предопределената му възраст. Между тях се намирал един мъж - най-сияещият от всички или един от най-сияещите. Адам казал: „О, Господарю мой... кой е този?“ Аллах казал: „Това е синът ти Давид¹⁸ и аз предопределих възрастта му на 40 години.“ Адам казал: „О, Господарю мой, дай му повече години живот.“ Тогава Аллах казал: „Това е, което е предопределено за него.“

¹⁸ Давид (а.с.), бащата на Соломон (а.с.).

Тогава Адам казал: „Аз му подарявам 60 години от моите собствени години на живот.“ Аллах казал: „Както искаш.“ След това той живял в Рая толкова дълго, колкото Аллах искал, преди да трябвало да го напусне. Докато живял, Адам броил годините си. Накрая дошъл ангела на смъртта при него. Адам му казал: „Дошъл си по-рано. На мен ми бяха предписани 1000 години.“ Ангелът на смъртта отговорил: „Вярно е. Но ти даде от тях на сина ти Давид 60 години.“ Адам оспорил това и така потомците му станали такива, които оспорват (нещо). И той забравил (че е дал на Давид 60 години), и така потомците му станали от тези, които забравят (нещо). От този ден нататък било прието договорите¹⁹ да се правят в писмена форма и в присъствието на свидетели²⁰.“²¹

Ибн Катир казва: Учените са на различно мнение по въпроса, колко дълго е останал Адам в Рая.

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал, че **„Адам е бил създаден в последните часове на петъка.“**²²

2.4.1 Външността на Адам (а.с.)

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَطَوَّلَهُ سِتُونَ ذِرَاعًا ثُمَّ قَالَ اذْهَبْ فَسَلِّمْ عَلَى أَوْلِيكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فَاسْتَمِعَ مَا يُحْيُونَكَ تَحِيَّتَكَ وَتَحِيَّةَ ذُرِّيَّتِكَ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَقَالُوا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ فَزَادُوهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ فَكُلُّ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَلَى صُورَةِ آدَمَ فَلَمْ يَزَلْ الْخَلْقُ يَنْقُصُ حَتَّى الْآنَ

„Аллах създал Адам така, че да е 60 лакътя дълъг. [...] Всеки, който влиза в Рая, прилича по външност на Адам. И хората (създанията) стават до ден днешен все по-малки.“²³

¹⁹ Виж [Мубаракфури].

²⁰ В един слаб (араб. ез.: *даиф*) хадис, предаден от Ахмад, се казва за пророка (с.а.с.), че Аллах е направил писмен договор и взел ангелите като свидетели, когато Адам (а.с.) дал от годините си живот на Давид (а.с.). В продължението на хадиса се казва: **„...той го оспорил. След това Аллах извадил (тогава направения) писмен договор и така му показал доказателството.“**

²¹ Предадено от Тирмиди (3368), Ибн Хиббан, и др. Този текст е от Тирмиди. Тирмиди казва, че е хасан гариб хадис. Класификация от [Ибн Катир] №. 45: Това е сахих хадис.

²² Предадено от Муслим (Н 2789 = 7054) и други.

2.4.2 Иблис – дявола - става враг на Бог и изкушител на хората

Аллах казва:

Твоят Господ рече на ангелите: „Ще сътворя Аз човек от глина. [38:71]

И когато го завърша, и му вдъхна от Своя дух, сведете чела до земята пред него!“ [38:72]

И се поклониха ангелите всички вкупом, [38:73]

освен Иблис. Той се възгордя и стана от неверниците. [38:74]

Рече [Аллах]: „О, Иблис, какво ти попречи да се поклониш на онова, което сътворих със Своите Ръце? Възгордя ли се, или си високопоставен?“ [38:75]

Рече: „Аз съм по-добър от него. Мен Ти сътвори от огън, а него сътвори от глина.“ [38:76]

Рече: „Тогави излез от Рая! Ти си прокуден. [38:77]

И над теб ще тегне Моето проклятие до Съдния ден.“ [38:78]

Рече: „Господи, дай ми отсрочка до Деня, когато ще бъдат възкресени!“ [38:79]

Рече: „Ще си сред отсрочените [38:80]

до определения Ден.“ [38:81]

Рече [Иблис]: „Кълна се в Твоята мощ, аз непременно ще ги

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ خَلَقْتُ بَشَرًا

مِّنْ طِیْنٍ ﴿٧١﴾ فَاِذَا سَوَّیْتُهُۥ وَنَفَخْتُ

فِیْهِ مِنْ رُّوْحِیْ فَقَعُوْا لَهٗۤ سٰجِدِیْنَ

﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ

اٰمِعُوْنَ ﴿٧٣﴾ اِلَّاۤ اِبْلِیْسَۤ اَسْتَكْبَرَ وَكَانَ

مِّنَ الْكَٰفِرِیْنَ ﴿٧٤﴾ قَالَ یٰۤاِبْلِیْسُ مَا

مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیْدَیْؕ

اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْاَعَالِیْنَ ﴿٧٥﴾

قَالَ اَنَاْ خَیْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِیْ مِنْ نَّارٍ

وَخَلَقْتَهُۥ مِنْ طِیْنٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ

مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِیْمٌ ﴿٧٧﴾ وَاِنَّ عَلَیْكَ

لَعْنَتِیْۤ اِلَیَّ یَوْمِ الدِّیْنِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ

فَاَنْظِرْنِیْۤ اِلَیَّ یَوْمٍ یُّبْعَثُوْنَ ﴿٧٩﴾ قَالَ

فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ ﴿٨٠﴾ اِلَیَّ یَوْمِ

الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ

²³ Предадено от Бухари (3326) и Муслим (2841).

изкушавам всички, [38:82]

освен Твоите предани раби сред
тях." [38:83]

Рече [Аллах]: „Истина е, само
истината казвам [38:84]

непременно ще напълня Ада с теб и
всички от тях, които те последват."
[38:85]

لَا غَوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ

مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾ قَالَ فَالْحَقُّ

وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ

وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

إِنَّ الشَّيْطَانَ قَعَدَ لِابْنِ آدَمَ بِأَطْرِفِهِ فَقَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ تُسَلِّمُ وَتَدْرُ دِينَكَ وَدِينَ آبَائِكَ وَأَبَاءِ أَبِيكَ
فَعَصَاهُ فَأَسْلَمَ ثُمَّ قَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْهَجْرَةِ فَقَالَ تُهَاجِرُ وَتَدْعُ أَرْضَكَ وَسَمَاءَكَ وَإِنَّمَا مَثَلُ الْمُهَاجِرِ كَمَثَلِ
الْفَرَسِ فِي الطَّوْلِ فَعَصَاهُ فَهَاجَرَ ثُمَّ قَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْجِهَادِ فَقَالَ تُجَاهِدُ فَهُوَ جَهْدُ النَّفْسِ وَالْمَالِ فَتُقَاتِلُ
فَتُقْتَلُ فَتُنْكَحُ الْمَرْأَةُ وَيُقَسَّمُ الْمَالُ فَعَصَاهُ فَجَاهَدَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ
كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ وَمَنْ قُتِلَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ وَإِنْ
غَرِقَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ أَوْ وَقَصَتْهُ دَابَّتُهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ

„Дяволът седи на пътищата на сина на Адам. Той застава пред него на пътя на Исляма и казва: „Искаш да напуснеш религията ти, тази на баща ти и на дядо ти?“ Той (синът на Адам) не го слуша и приема Исляма. След това дяволът застава пред него по пътя му на хиджра²⁴ и казва: „Нима искаш да се изселиш и да напуснеш своята земя и твоето (познато ти) небе, а и един изселник е като кон, вързан на дълго въже²⁵?“ Той (синът на Адам) не го слуша и

²⁴ Изселване заради Аллах от една държава, където човек не може да практикува Исляма.

²⁵ Араб. ез.: тиаул - "дълго (въже)", което се забива от едната страна с един кол в земята. Другият край на въжето е завързан за коня, за да може така да оре нивата като се движи в кръг и да се движи напред. (От Суюти, "Пояснения към Суна Ан-Наса`и") "Конят на дългото въже" е един пример за силното ограничаване на някой, който е напуснал родината си.

се изселва. След това застава пред него на пътя му на джихада - джихад със самия себе си и с парите - и казва: „Нима искаш да се биеш, при което ще бъдеш убит и после жена ти ще се омъжи за друг и парите ти ще бъдат разделени?“ Той (синът на Адам) не го слуша и се бори по пътя на Аллах. Онзи от тях (децата на Адам), който направи всичките тези неща, има правото Аллах да го пусне в Рая.”²⁶

Ахмад предава: Уаки, Джала и Мухаммад – синовете на Абид – предават: Ал-Амаш ни предаде от Абу Салих, от Абу Хурайра, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

إِذَا قرأ ابنُ آدَمَ السَّجْدَةَ فَسَجَدَ اعْتَرَلَ الشَّيْطَانُ يَبْكِي يَقُولُ يَا وَيْلَهُ وَفِي رِوَايَةٍ أَبِي كُرَيْبٍ يَا وَيْلِي
أُمِرَ ابْنُ آدَمَ بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ وَأُمِرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَبَيْتُ فَلِيَ النَّارُ

„Когато синът на Адам чете знака за поклон в Корана (араб. ез.: саджда) и след това се поклони, тогава шейтанът се отдръпва и плаче, при което казва: „О как боли! Синът на Адам беше подканен да се поклони и той го направи, и така за него е предопределен Рая. И аз бях подканен да се поклоня, но не послушах и така за мен е предопределен огънят.”²⁷

2.4.3 Кои са имената, на които Аллах е научил Адам (а.с.)?

Аллах казва:

**И научи Той Адам на имената на всички
[неща]. [2:31]**

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

В Сахих ал-Бухари под глава „Китаб ат-Тафсир“ се намира следният хадис, с който той обяснява аята **„И научи Той Адам на имената на всички [неща]“ [2:31]:**

Пророкът (с.а.с.) казал:

²⁶ Предадено от Наса`и (3136). Албани казва, че веригата на преданието е здрава (араб.ез.: сахих).

²⁷ Предадено от Муслим (Н81), Ахмад и др. от Абу Хурайра. От [Ибн Катир], № 54.

يَجْتَمِعُ الْمُؤْمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَقُولُونَ لَوْ اسْتَشْفَعْنَا إِلَى رَبِّنَا فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ أَنْتَ أَبُو النَّاسِ خَلَقَكَ اللَّهُ بِإِيدِهِ وَأَسْجَدَ لَكَ مَلَائِكَتُهُ وَعَلَّمَكَ أَسْمَاءَ كُلِّ شَيْءٍ فَاشْفَعْ لَنَا عِنْدَ رَبِّكَ حَتَّى يُرِيحَنَا مِنْ مَكَانِنَا هَذَا

„Вярващите се събират в деня на разплатата и казват: „Искаме да потърсим някой, който да се застъпи пред Аллах за нас.“ След това те отиват при Адам и му казват: „Ти си бащата на хората, Аллах те е създал с ръката Си, ангелите са се преклонили пред теб и Той те е научил на имената на всички неща. И така, застъпи се за нас пред Господаря ти, за да ни дари с отдых на това място.“ ...” ²⁸

Тоест в хадиса се твърди, че Аллах е научил Адам на имената на всички неща.

Предадено е, че Ибн Аббас (р.) е казал: „И научи Той Адам на имената на всички [неща].“ Това са имената, с които хората общуват (араб. ез.: ята'араф): човек, животно, небе, земя, ...” ²⁹

В едно друго изказване на Ибн Аббас (р.), предадено от Ибн Абу Хатим, се казва, че и понятието „кадар“ (предопределение) и всички други понятия, също са част от тях. ³⁰

2.4.4 Как Адам и жена му Ева (араб. Хауа) дошли на Земята

Аллах казва в:

И рекохме: „О, Адам, пребивавай с жена си в Рая и яжте оттам в доволство, от където пожелаете, но не приближавайте до онова дърво, та да не станете угнетители!“ [2:35]

А сатаната ги подмами да се подхлъзнат и ги извади от Рая,

وَقُلْنَا يَتَادُمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ
وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾
فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا

²⁸ Предадено от Бухари (4476).

²⁹ Предадено от Табари (1/458). От: [Ибн Катир – Мубаракфури], стр. 51.

³⁰ [Ибн Катир – Мубаракфури], стр. 51.

където бяха. И казахме:

„Напуснете врагове един на друг! За вас на земята има пребивание и ползване до време.“ [2:36]

И получи Адам слова от своя Господ, и Той прие покаянието му. Той е Приемащия покаянието, Милосърдния. [2:37]

Казахме: „Напуснете оттук всички! И дойде ли при вас напътствие от Мен, за онези, които последват Моего напътствие, не ще има страх и не ще скърбят. [2:38]

А които не вярват и взимат за лъжа Нашите знамения, тези са обитателите на Огъня, там ще пребивават вечно.“ [2:39]

И Аллах казва в Сура Ал-Араф:

„А ти, Адам, живей със съпругата си в Рая и яжте откъдето пожелаете, но не доближавайте онова дърво, та да не станете угнетители!“ [7:19]

Но им подшушна сатаната, за да им покаже техните срамни части, които бяха скрити за тях, и рече: „Вашият Господ ви възбрани онова дърво, само за да не станете ангели или да не станете безсмъртни.“ [7:20]

И им се закле: „Наистина за вас съм от доброжелателите.“ [7:21]

كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتْنَعٌ إِلَىٰ
حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ ۖ كَلِمَاتٍ
فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾
قُلْنَا أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي
هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

وَيَتَّكِدُمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا
مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ فَوَسَّوَسَ لَهُمَا
الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ
سَوَاءٍ تَهُمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ
هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا
مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ
النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا

И ги принизи с измама. И щом вкусиха от дървото, им се показаха срамни части и двамата започнаха да се покриват с листа от Рая. И ги призова техният Господ: „Не ви ли възбраних това дърво и не ви ли рекох, че сатаната за вас е явен враг?“ [7:22]

Рекоха: „Господи наш, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите.“ [7:23]

Рече: „Напуснете врагове един на друг! За вас на земята има пребивание и ползване до време.“ [7:24]

Рече: „На нея ще живеете, на нея ще умрете и от нея ще бъдете извадени.“ [7:25]

Аллах казва в Сура Таха:

И рече: „Напуснете двамата оттук всички! Вие сте [със сатаната] врагове един на друг! И щом ви се яви напътствие от Мен, който следва Моето напътствие, той нито ще се заблуди, нито ще пострада.“ [20:123]

А който се отдръпва от Моето напомняне, за него има живот в лишения и сляп ще го подкараме в Деня на възкресението.“ [20:124]

ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءُهُمَا وَطَفِقَا
مَخْضِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا
رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ
لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾
قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا
وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ
أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ
فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي
هُدًى فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ
وَلَا يَشْقَىٰ ﴿٢٥﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن
ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمًى ﴿٢٦﴾

Във връзка с това има няколко сахих хадиса в Сахих Бухари и Муслим.

2.4.5 Договорът, който Бог сключил с поколението на Адам, т.е. с хората.

Аллах казва:

И когато вашият Господ извади от синовете на Адам, от гърба им, тяхното потомство, и ги накара да засвидетелстват за себе си: „Не съм ли Аз вашият Господ?“, казаха: „Да, свидетели сме.“ Да не кажете в Деня на възкресението: „Бяхме нехайни за това!“ [7:172]

Или да не кажете: „Нашите бащи съдружаваха преди, а ние бяхме потомство след тях. Нима ще ни унищожите заради онова, което провалящите вършеха?“ [7:173]

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

Ибн Аббас предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

إن الله أخذ الميثاق من ظهر آدم بنعمان يوم عرفة وأخرج من صلبه كل ذرية ذرأها فنشرهم بين يديه كالذرر ثم كلمهم قبلًا قال ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

„В деня на Арафат Аллах е сключил договор с поколението на Адам (а.с.) (буквално: с гърба на Адам (а.с.)) в Нуман³¹. Той извадил поколението му (на Адам) от него и ги разпрострял пред Себе си. Тогава се обърна към тях (без покривало): „Не съм ли Аз вашият Господ?“, казали: „Да, свидетели сме.“ Да не кажете в

³¹ Място, което е отдалечено на две нощи (трябват 2 нощи, за да се стигне до там) от Арафат.

Деня на възкресението: „Бяхме нехайни за това!“, или да не кажете: „Нашите бащи съдружаваха преди, а ние бяхме потомство след тях. Нима ще ни унищожиш заради онова, което провалящите вършеха?“ [7:172-173]”³²

2.4.6 Каин (араб. Кабил) и Абел (араб. Хабил)

Аллах казва в:

И им прочети вестта за двамата синове на Адам правдиво, как принесоха жертва и на единия бе приета, ала на другия не бе приета. Той рече: „Ще те убия!“ [А първият] рече: „Аллах приема само от богобоязливите. [5:27]

Протегнеш ли към мен ръка, да ме убиеш, аз не ще протегна своята ръка към теб, да те убия. Боя се от Аллах, Господа на световите. [5:28]

Искам да се обременя с греха против мен и със своя грях, и ще бъдеш сред обитателите на Огъня. Такова е възмездие за угнетителите.“ [5:29]

И го подтикна душата му да убие своя брат, и го уби, и стана един от губещите.[5:30]

И Аллах проводи гарван, който ровеше земята, за да му покаже как да скрие трупа на

﴿٢٧﴾ وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبَلُ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَلْ مِنْ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٨﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ إِنَّي أَخَافُ أَنَّهُ رَّبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمُكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ۖ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣١﴾ فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِى سَوَاءَ أَخِيهِ ۖ قَالَ يَوَيْلَئِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا

³² Има една добра верига от разказвачи (араб. ез.: джайид). Предаден от Ахмад, Наса`и, Байхаки и др. От [Ибн Катир], Nr. 51. Албани казва за този хадис (с малко по-различни думи), че е здрав (араб. ез.: сахих).

³³ От ислямска гледна точка това не е съжаление, понеже той не помолил Аллах за прошка.

**брат си. Рече: „О, горко ми,
нима не мога да съм като този
гарван, та да скрия трупа на
брат си?“ И стана един от
съжаляващите.³³ [5:31]**

الْغُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ
النَّدِمِينَ ﴿٣٣﴾

Ас-Сиддидж разказва от Абу Малик и Абу Салих, от Ибн Аббас и от Мура от Ибн Масуд както и някои други от сподвижниците на пратеника на Аллах (с.а.с.), че Адам женил момчето от всеки един корем³⁴ с момичето от един друг корем. Ева раждала винаги близнаци: едно момче и сестра му близначка. Абел искал да се ожени за близначката на Каин. Каин бил по-голям от Абел и близначката на Каин била по-красива от близначката на Абел. Абел искал да се ожени за близначката на Каин и Адам казал на Каин да ожени Абел със сестра си близначка. Каин обаче се възпротивил, понеже сам искал да се ожени за нея. Той казал, че има по-голямо право да се ожени за нея. И така всеки направил жертвоприношение, за да видят, кой има по-голямо право на това...³⁵

Ахмад, Абу Дауд и Тирмиди предават от Саад ибн Аби Укас (р.), че този казал по времето на фитната³⁶ през халифата на Усман (р.):

أَشْهَدُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّهَا سَتَكُونُ فِتْنَةٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْقَائِمِ وَالْقَائِمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَاشِي وَالْمَاشِي خَيْرٌ مِنَ السَّاعِي قَالَ أَفَرَأَيْتَ إِنْ دَخَلَ عَلَيَّ بَيْتِي وَبَسَطَ يَدَهُ إِلَيَّ لِيَقْتُلَنِي قَالَ كُنْ كَابْنَ آدَمَ

„Засвидетелствам, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал: „Ще има фитна, когато седящият е по-добър от стоящия и стоящият е по-добър от вървящия и вървящият е по-добър от бързащия.“ Някой попита: „А какво е, ако някой дойде в къщата ми и протегне

³⁴ Ева (араб. Хауа) (р.а.) раждала винаги близнаци: едно момче и едно момиче.

³⁵ [Табари], стр. 50. Това предание е споменато и в [Ибн Катир], № 60. Преданието е добро, само че е от т.нар. "исраилият".

³⁶ Думата "фитна" може да има повече значения: съблазняване, наказание, нещастие, липса на мир, раздор... В този случай се има предвид гражданската война между мюсюлманите, която започнала накрая на халифата на Усман.

ръка да ме убие?" Той отговори: „Бъди като сина на Адам.“³⁷ Този хадис предава и Ибн Маджа със следния край: **„Бъди като по-добрия от двамата синове на Адам.“**³⁸

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

مَا مِنْ ذَنْبٍ أَجْدَرُ أَنْ يُعَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى لِصَاحِبِهِ الْعُقُوبَةَ فِي الدُّنْيَا مَعَ مَا يَدْخُرُ لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِثْلُ
الْبَغْيِ وَقَطِيعَةِ الرَّحِمِ

„При никой грях синът на Адам не е заслужил да бъде наказан за това още в този свят (освен наказанието, което го чака за това на другия), както в случая на подтисничество (араб. багхи³⁹) и скъсването на роднинските връзки.“⁴⁰

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал⁴¹:

...ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِي فَعَرَجَ بِي إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَلَمَّا جِئْتُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا قَالَ جِبْرِيلُ لِخَازِنِ السَّمَاءِ
افْتَحْ قَالَ مَنْ هَذَا قَالَ هَذَا جِبْرِيلُ قَالَ هَلْ مَعَكَ أَحَدٌ قَالَ نَعَمْ مَعِيَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ
أُرْسِلْ إِلَيْهِ قَالَ نَعَمْ فَلَمَّا فَتَحَ عَلُونَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا فَإِذَا رَجُلٌ قَاعِدٌ عَلَى يَمِينِهِ أَسْوَدَةٌ وَعَلَى يَسَارِهِ أَسْوَدَةٌ
إِذَا نَظَرَ قَبْلَ يَمِينِهِ ضَحَكَ وَإِذَا نَظَرَ قَبْلَ يَسَارِهِ بَكَى فَقَالَ مَرْحَبًا بِالنَّبِيِّ الصَّالِحِ وَالِابْنِ الصَّالِحِ قُلْتُ
لِجِبْرِيلَ مَنْ هَذَا قَالَ هَذَا آدَمُ وَهَذِهِ الْأَسْوَدَةُ عَنْ يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ نَسَمُ بَنِيهِ فَأَهْلُ الْيَمِينِ مِنْهُمْ أَهْلُ الْجَنَّةِ
وَالْأَسْوَدَةُ الَّتِي عَنْ شِمَالِهِ أَهْلُ النَّارِ فَإِذَا نَظَرَ عَنْ يَمِينِهِ ضَحَكَ وَإِذَا نَظَرَ قَبْلَ شِمَالِهِ بَكَى...

„...тогава Гавраил (араб. Джибрил) ме хвана за ръката и се издигна с мен до най-долното небе. Когато пристигнах до най-долното небе, Гавраил каза на пазача на небето: „Отвори.“ Той

³⁷ Сахих хадис, предаден от Ахмад, Абу Дауд (4256, 4257), Тирмиди (2194, 2195) и ал-Хаким. От [Ибн Катир], № 64. Тук е дадена версията на Тирмиди (2194).

³⁸ Сахих хадис, предаден от Ал-Хаким от Худайфа. В подобен вариант го предават и Абу Дауд от Абу Дарр. От [Ибн Катир], № 64.

³⁹ Думата "багхи" означава "подтисничество".

⁴⁰ Сахих хадис, предаден от Ахмад, Абу Дауд (4902), Ал-Хаким. От [Ибн Катир], № 66.

⁴¹ Сахих хадис, предаден от Бухари (349). Тук е посочена само една част от хадиса за небесното пътуване на Мухаммад (с.а.с.) (араб. ез.: "мирадж").

попита: „Кой е там?“ Отговори: „Гавраил.“ Попита: „Има ли някой друг с теб?“ Той каза: „Да, с мен е Мухаммед, Аллах да го благослови и с мир да го дари.“ Той попита: „На него пратено ли му е послание?“ Каза: „Да.“ Когато ни отвориха се издигнахме на по-високо в най-долното небе. Там срещнахме един мъж. От дясната му страна имаше голяма тълпа (различни хора) и също и от лявата му страна имаше голяма тълпа (различни хора). Като се обръщаше надясно той се усмихваше, а като се обърнеше наляво - плачеше. Мъжът каза: „Добре дошъл праведен пророче и праведен сине.“ Аз попитах Гавраил: „Кой е това?“ Отговори: „Това е Адам. А големите тълпи от дясната и от лявата му страна са душите на потомството му. Тези отдясно са хората на Рая, а тълпата отляво на него са хората на огъня. Като погледне надясно се смее, а като погледне наляво - плаче.“...“

Ибн Хаджар Ал-Аскалани обяснява този хадис в [Ал-Аскалани]. За **„Душите на неговото потомство (араб. ез.: насам банихи)“** той казва: „Ибн ат-Тин е казал: ...Според горния дословен текст на хадиса изглежда, че душите на децата на Адам, както жителите на Рая, така и жителите на Ада, се намират в небето.“ Само че в това тълкуване има един проблем. Кади Ияд казва: „Известно е, че душите на неверниците (араб. ез.: куффар, мн.ч.: кафирун) се намират в Сиджин, а душите на му`минун (вярващите) се наслаждават на милостта на Аллах в Иллиун.⁴² Така че, как биха могли да са заедно в най-долното небе?“ И после пояснява: „Възможно е, душите от време навреме да бъдат представяни пред Адам и идването на Мухаммед (с.а.с.) да е съвпаднало с това време.“ Като аргумент за изказването си, че са само определени моменти, през които се намират (преди деня на разплатата) в Рая или в Ада, той дава следното изказване на Аллах: **„В огъня ще бъдат слагани и сутрин, и вечер. А в Деня, когато настъпи Часът: „Въведете хората на Фараона в най-суровото мъчение!“ [40:46].** На аргумента, че пред неверниците (араб.ез.: куффар) вратите на небето ще останат затворени, той отговаря, че е възможно Раят да е разположен отдясно на Адам, а Адът отляво и Аллах да му е дал видимост върху Рая и Ада...”

⁴² Сравни Корана [83:7-9] и [83:18,19,20].

2.5 Идрис (Енух) (мир нему)

Аллах казва:

И спомени в Книгата Идрис! Той бе всеправдив, пророк. (араб. ез.: сиддик⁴³), [19:56] И го въздигнахме Ние на извисено място. [19:57]

Бухари и Муслим предават в хадиса за небесното пътуване (араб. ез.: *мирадж*), в техните сахих трудове, че пророкът (с.а.с.) е минал в седмото небе покрай Идрис.

Табари предава, че Хилал ибн Юсаф е казал: „Ибн Аббас попита Кааб (т.е. Кааб ал-Ахбар) в мое присъствие: „Какво означават думите на Аллах **„И го въздигнахме Ние на извисено място“**?” Кааб отговори: „Аллах низпослал на Идрис: „Аз ти записвам всеки ден толкова добри дела (дословно: въздигам към Мен...), колкото всички деца на Адам извършват заедно (може би тук става въпрос за хората по неговото време).“ Тогава Идрис поискал добрите му дела да станат още повече. Тогава при него дошъл един от най-добрите му приятели от ангелите и той му казал: „Аллах ми низпосла това и това. Ти поговори с ангела на смъртта, за да ми се увеличат добрите дела.“ След това ангелът го взел между двете си крила и се издигнал с него към небето. Точно когато бил в четвъртото небе, го срещнал ангела на смъртта, който тъкмо се спускал надолу. Ангелът казал на ангела на смъртта това, което му казал Идрис. Ангелът на смъртта попитал: „Къде е Идрис?“, на което ангелът отговорил: „Той е тук, на гърба ми.“ Тогава ангелът на смъртта казал: „Това е удивително. Бях изпратен и ми беше казано: „Вземи душата на Идрис в четвъртото небе.“ Тогава се учудих, как така да взема душата на Идрис в четвъртото небе, като той е на земята.“ И после взел душата му там. Това е значението на изказването на Аллах: **„И го въздигнахме Ние на извисено място“** [19:57].“⁴⁴

⁴³ Някой, който винаги говори истината.

⁴⁴ Едно сахих предание. Съдържанието на изказването е от израилските предания (араб. ез.: *исраилият*). Виж и обяснението за израилските предания по горе.

2.6 Ной (араб. Нух) (а.с.)

2.6.1 Времето между Адам (а.с.) и Ной (а.с.) и как е започнало идолопоклонничеството

Абу Умама (р.) предава: „Един мъж каза: „О пратенико на Аллах, Адам пророк ли беше?“ Той отговори: **„Да, на него му беше говорено.“** Мъжът попита: „Колко (години) са минали между него и Ной?“ Той отговори: **„Десет века (араб. курун)⁴⁵“**.⁴⁶

Табари предава следното сахих предание в историческия си труд и тафсир: „Абу Дауд предава от Хумам от Кутада от Икрима, че Ибн Аббас (р.) е казал: „Между Адам и Ной, мир над тях, има десет века (араб. ез.: курун), през които се е живяло по законите на Аллах. След това хората се разединили и Аллах изпратил пророци като посланици на доброто и като предупредители...“⁴⁷

Както в хадиса от пророка (с.а.с.) така и в изказването на Ибн Аббас (р.) се говори за „карун“ (мн.ч. на „карн“). По принцип думата „карн“ означава „век“. Може да означава обаче и „поколение от хора“, както в следните изказвания на Аллах:

И колко поколения погубихме след Ной! [17:17]

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ

и

И създадохме след тях друго поколение. [23:31]

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ

И както и в изказването на пратеника на Аллах (с.а.с.):

خَيْرُ أُمَّتِي الْقَرْنُ الَّذِينَ بُعِثْتُ فِيهِمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ

„Най-доброто от нашата общност е поколението (араб. ез.: карн), в което аз съм изпратен, и после това, което идва след него.“⁴⁸

⁴⁵ Думата „карун“ може да означава и „поколения от хора“, както се обяснява в текста.

⁴⁶ Един сахих хадис, предаден от Ибн Хиббан.

⁴⁷ Това предание е сахих по условия, които Бухари поставя за едно сахих предание.

⁴⁸ Този хадис е предаден от Бухари (2652, 3651) и Муслим (2534). Посоченото съдържание е това от Муслим (2534).

След горе посочените добри поколения или векове се случили неща, които накарали хората да се молят на идоли. Ибн Аббас (р.) обяснява причината за началото на идолопоклонничеството в обяснението на аята от Корана:

И казваха: „Никога не изоставяйте своите божества, не изоставяйте нито Уад, нито Суаа, нито Ягус и Яук, и Наср!“ [71:23]

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا

سُوعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

Бухари предава, че Ибн Аббас (р.) е казал следното за този аят от Корана:

„На идолите, на които се молел народа на Ной, по-късно се молели арабите (преди Исляма)... Тези имена (Уадд, Суаа и т.н.) били имена на добри мъже от народа на Ной. Когато умрели, шейтанът (дяволът) внушил на народа им, да сложат статуи на местата, където те обичали да седят и да ги нарекат с техните имена. Хората така и направили (това, което им внушил шейтанът). Тези хора обаче още не се молели на статуите. Едва когато те починали и дошло друго поколение, което вече не знаело, защо статуите са там, чак тогава им се кланяли като на идоли.“⁴⁹

В Ал-Аскалани се пояснява по следния начин изречението „Тези хора обаче още не се молели на статуите. Едва когато те починали и дошло друго поколение, което вече не знаело, защо статуите са там, чак тогава им се кланяли като на идоли.“:

„...За пръв път в историята на човечеството хората са се молели на идоли по времето на Ной (а.с.).“

Бухари и Муслим предават, че Умм Салама и Умм Хабиба разказвали на пратеника на Аллах (с.а.с.) за една църква, която са видели в Абесиния и чието име било „Мария“. Те му разказали за красотата на църквата и за иконите в нея. След това той (с.а.с.) казал: **„При тези хора е така, че когато умира един добър мъж от техните се правил параклис**

⁴⁹ Предадено от Бухари (4920).

върху гроба му. След това слагали там такива картини. Това ще са най-лошите създания пред Аллах в съдния ден."⁵⁰

2.6.1.1 Поука

- За да бъде една постъпка правилна пред Аллах, тя трябва да отговаря на две условия:
 1. Трябва да бъде направена искрено за Аллах, т.е. човек трябва да има добро намерение (араб. ез.: *ния*);
 2. Трябва да е в рамките на шариата, т.е. да е позволена.
- От особено голямо значение е правилният начин на действие пред Аллах, когато сме пример за другите. Иначе носим част от греха на тези, които ни подражават и правят нещо лошо, което ние правим. Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

لَا تُقْتَلُ نَفْسٌ ظُلْمًا إِلَّا كَانَ عَلَى ابْنِ آدَمَ الْأَوَّلِ كِفْلٌ مِنْ دَمِهَا وَذَلِكَ لِأَنَّهُ أَوَّلُ مَنْ سَنَّ الْقَتْلَ

„Винаги, когато един човек бъде убит несправедливо, първият син на Адам (т.е. Каин) носи част от греха за пролятата кръв, понеже той е бил първият, който е въвел (несправедливото) убийство.“⁵¹

- Особено в днешно време може да се види, че някои мюсюлмански групи се концентрират върху една определена задача на Исляма, като например политика, възпитание и др. Привържениците на тези групи обаче често остават с представата, че Ислямът се състои само от тази задача. И така често се получават големи различия с групи, които са се специализирали върху други задачи. Затова е важно винаги да обръщаме внимание, как другите приемат това, което правим. Ако човек например се е специализирал върху поканата на немюсюлманите към Исляма, то той трябва да поясни, че други изпълняват също толкова важни задължения като например работата за богоугоден политически ред в мюсюлманските държави или пък защитаването на собствената страна и религия чрез военен джихад, като например в момента в Палестина и Чечня.

⁵⁰ Предадено от Бухари (427/1, 434, 1341, 3878/7) и Муслим (528) от Аиша (р.). От [Ибн Катир], № 89.

⁵¹ Предадено от Бухари (3335), Муслим, Ахмад и др.

2.6.2 Как Ной (а.с.) е призовавал народа си към Аллах

Когато по земята се разпространявали злото и идолопоклонничеството, Аллах изпратил своя раб и пратеник Ной (а.с.), който приканвал към това да се служи само на Аллах – Единствения – и призовавал хората да не се молят на никого освен на Аллах. Както и останалите пратеници и пророци на Аллах той призовавал хората към чистия монотеизъм.

Аллах казва:

И при всяка общност изпратихме пратеник: „Служете на Аллах и странете от сатаните!“... [16:36]

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

и

И питай онези от Нашите пратеници, които изпратихме преди теб, дали сме сторвали Ние други богове, на които да се служи, вместо на Всемиловития! [43:45]

وَسَأَلْنَا مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

И така Аллах казва за пратеника Ной:

Изпратихме Ной при неговия народ и той каза: „О, народе мой, служете на Аллах! Нямайте друг Бог освен Него! Страхувам се за вас от мъчение във великия Ден.“ [7:59]

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

Аллах споменава, че Ной (а.с.) е призовавал народа си по всякакъв начин:

Рече: „Господи мой, зовях народа си нощем и денем, [71:5]

﴿٥٩﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا

но зовът ми само увеличи тяхното бягство. [71:6]

وَنَهَارًا ﴿٦٠﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا

И всякога, щом ги зовях, за да ги опростиш, запушвах с пръсти ушите си и се загръщаха в дрехите си, и упорстваха, и все повече се

فِرَارًا ﴿٦١﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبُعَهُمْ فِيْٓ آذَانِهِمْ

възгордяваха. [71:7]

После ги зовях открито, [71:8]

после им прогласявах явно и им шепнях тайно. [71:9]

И казвах: „Молете вашия Господ за опрощение - Той е

многоопрощаващ, [71:10]

за да ви праща обилен дъжд от небето, [71:11]

и да ви подкрепя с имоти и синове, и да сторва за вас градини, и да сторва за вас реки. [71:12]

Какво ви е, защо не зачитате

величието на Аллах? [71:13]

Сътвори ви Той на етапи. [71:14]

Нима не виждате как Аллах сътвори седем небеса на слоеве? [71:15]

И стори Той там от луната сияние, и стори от слънцето светилник. [71:16]

И ви създаде [от пръст] от земята да израснете. [71:17]

После ще ви върне в нея и отново ще ви извади [в Съдния ден]. [71:18]

Аллах стори за вас от земята постеля, [71:19]

за да ходите там по широки пътища.“ [71:20]

Изглежда така сякаш големците от народа му мислели, че са прекалено изискани, за да бъдат заедно със слабите в една общност и че са обещали на Ной да се срещнат с него, ако изгони слабите от обкръжението си. Ной обаче отхвърлил това предложение:

Знатните от народа му, които бяха неверници, казаха: „Виждаме, че

وَأَسْتَغْشُوا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا

أَسْتَكْبَرَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا

﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ

إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ

كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلُ السَّمَاءَ

عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ

وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ

أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا

كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ

الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْتَبِتُكُمْ مِّنَ

الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا

وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ

لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا مِنْهَا

سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

فَقَالَ الْأَمِلَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا

си само човек като нас и виждаме, че сред нас те следват само най-презрените, с прибързано мнение. И не виждаме да ни превъзхождате. Дори ви мислим за лъжци.” [11:27]

Рече: „О, народе мой, ако имам ясен знак от моя Господ и ми е дал от Себе Си милост, скрита за вас, смятате ли, че ще ви я натрапим, щом ѝ се противите? [11:28]

О, народе мой, не искам от вас богатство за това. Моята награда е единствено от Аллах. И не ще прогоня онези, които вярват. Наистина те ще срещнат своя Господ. Ала виждам, че сте хора невежи. [11:29]

О, народе мой, кой ще ме защити от [наказанието на] Аллах, ако ги прогоня? И не ще ли се поучите?“ [11:30]

نَزَلْنَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ
اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ
الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ
نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٨﴾ قَالَ يَنْفَوْرُ أَرْءَيْتُمْ
إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً
مِّن عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمْوهَا
وَأَنْتُمْ لَهَا كَاهُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَنْفَوْرُ لَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنِّي أَخْجِرُ إِلَّا عَلَىٰ
اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ
مُلْقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٣٠﴾ وَيَنْفَوْرُ مَن يَنْصُرُنِي مِنَ
اللَّهِ إِن طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣١﴾

Той ги приканвал с милосърдие и им казвал, че не иска нищо от тях:

„О, народе мой, не искам от вас богатство за това. Моята награда е единствено от Аллах...” [11:29]

وَيَنْفَوْرُ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنِّي
أَخْجِرُ إِلَّا عَلَى اللَّهِ

Ной (а.с.) им предал цялото послание. Той ги предупредил също и за идването на Даджал⁵²:

Бухари и Муслим предават, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

⁵² Даджал е един от най-големите знаци за приближаването на съдния ден. Той ще твърди, че е Бог. Исус - синът на Мария - ще дойде отново на земята и ще го убие.

أَلَا أُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا عَنِ الدَّجَالِ مَا حَدَّثَ بِهِ نَبِيٌّ قَوْمَهُ إِنَّهُ أَعْوَرُ وَإِنَّهُ يَجِيءُ مَعَهُ بِمِثَالِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ فَأَلْتِي يَقُولُ إِنَّهَا الْجَنَّةُ هِيَ النَّارُ وَإِنِّي أَنْذِرُكُمْ كَمَا أَنْذَرَ بِهِ نُوحٌ قَوْمَهُ

„Да ви разкажа ли нещо за Даджал, което никой пророк до сега не е разказвал на народа си? Той е едноок и ще пристигне с две неща, които ще изглеждат като Рая и Огъня. Това, за което казва, че е Раят, всъщност е Адът. Предупреждавам ви за него, както Ной предупредил народа си за него.“⁵³

Ной (а.с.) канил почти хиляда години наред народа си към Аллах:

И изпратихме Ной при неговия народ, и той прекара сред тях хиляда години без петдесет. И ги грабна потопът, както угнетяваха. [29:14]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ
الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

Но това не помогнало при повечето от тях:

Рече Ной: „Господи мой, те ми се възпротивиха и последваха онези, чиито имоти и деца само увеличиха тяхната загуба. [71:21]

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنِّهَمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ
لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾

И лукавстваха те с огромно лукавство. [71:22]

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا

И казваха: „Никога не изоставяйте своите божества, не изоставяйте нито Уад, нито Суаа, нито Ягус и Яук, и Наср!“ [71:23]

تَذَرْنَ إِلَهَتَكُمْ وَلَا تَذَرْنَ وُدًّا وَلَا سُوعَا
وَلَا يَغُوتَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا

И вече заблудиха те мнозина. И надбавяй на угнетителите само заблуда!“ [71:24]

كَثِيرًا ﴿٢٤﴾ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٥﴾

Те ще отрекат дори и в отвъдното – ще отрекат дори това, че при тях е идвал пратеник:

⁵³ Бухари (3338/6) и Муслим (2936/4).

Бухари предава, че Абу Саид Ал-Кудри е казал: „Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

يُجَاءُ نُوحَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقَالُ لَهُ هَلْ بَلَغْتَ فَيَقُولُ نَعَمْ يَا رَبِّ فَتُسْأَلُ أُمَّتُهُ هَلْ بَلَغَكُمْ فَيَقُولُونَ مَا جَاءَنَا مِنْ نَذِيرٍ فَيَقُولُ مَنْ شَهِدُكَ فَيَقُولُ مُحَمَّدٌ وَأُمَّتُهُ فَيَجَاءُ بِكُمْ فَتَشْهَدُونَ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: { وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا } قَالَ عَدْلًا { لَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا }

„Ной и народът му ще дойдат (в деня на Страшния съд), и тогава Аллах ще каже на Ной: „Предаде ли посланието?“ Той ще отговори: „Да, Господарю мой.“ Тогава ще попита народа му: „Предаде ли ви той посланието?“ Те ще кажат: „Не, при нас не е идвал никакъв пророк.“ После Той ще каже на Ной: „Кой ти е свидетел?“ Ной ще отговори: „Мухаммед и неговата общност.“ След това ние ще засвидетелстваме, че той е предал посланието.“ И това е значението на изказването на Аллах: **„И така ви сторихме общност по средата - за да сте свидетели за хората и Пратеника да е свидетел за вас.“** [2:143]⁵⁴

2.6.2.1 Поука

- Религията от самото начало не се е променила в същността си – това е ясно, защото истината си остава. Всички Божии пратеници приканвали хората към това
 1. да служат само на Бог;
 2. да приемат факта, че има друг свят - Ад и Рай;
 3. да бъдат покорни пред Бог и да извършват добрини.

Само някои повели са се променили отчасти, тъй като ситуацията на хората се е променила. Например в началото е било необходимо Адам да жени децата си едно за друго, защото не е имало други хора. По-късно Аллах забранил братя и сестри да се женят по между си.

⁵⁴ Предадено от Бухари (4487, 7349) и др.

Пророкът (с.а.с.) е казал: „**Учените са наследниците на пророците.**“⁵⁵

И така след смъртта на последния пророк Мухаммед (с.а.с.) е задача на учените да продължат да приканват хората към правия път. Всеки един мюсюлманин⁵⁶ също е длъжен да се включи в тази задача.

Пророкът (с.а.с.) е казал: „**Предавайте информация от мен, дори и да е само един аят от Корана...**“

За да достигне посланието на Аллах до всички хора, както по времето на Мухаммед така и след смъртта му, Аллах е поставил за задача на мюсюлманската общност следното:

**И нека сред вас има общност,
която зове към доброто и
повелява правилното, и
забранява неправдите! Тези са
сполучилите. [3:104]**

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

Поканата към Исляма е за Аллах най-доброто дело на мюсюлманина:

**И кой има по-хубаво слово от
онзи, който зове към Аллах и
върши праведни дела, и
казва: „Аз съм отдаден!“
[41:33]**

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ
وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

- За един да`и<sup>57</sup> не е мярка за успех, дали хората следват неговата покана. Един да`и е изпълнил задължението си, щом предаде

⁵⁵ Пророкът (с.а.с.) е казал: „**Който тръгне по път, за да придобие знания по него, на него Бог ще му улесни пътя към Рая. Ангелите разпростираат от задоволство крилата си над един ученик. Да бъде опростено на ученика се молят тези, които са в небето и на земята, дори и рибите във водата. Предимството на един учен пред онзи, който прави много богослужения (като молитви, четене на Корана и т.н.) (араб. ез.: абид), е като предимството на луната в една нощ с пълнолуние пред другите планети. Учените са наследниците на пророците. И учените не са оставили като наследство пари (дословно: нито динар нито дирхам), а са оставили знание (араб. ез.: илм)...**“ Това предава Ибн Маджа (223). Албани казва, че хадисът е здрав (сахих).

⁵⁶ „Муслим“ (мюсюлманин) е арабската дума за някой, който е отдаден на Бог. В Корана Аллах цитира апостолите на Исус „... и свидетелствай, че сме отдадени! (араб. ез.: **муслимун**).“ [3:52] Всички пророци и техните привърженици са били в този смисъл мюсюлмани.

⁵⁷ Някой, който приканва хората да станат мюсюлмани.

посланието съвместно. Ной (а.с.) е бил един от Ули-л- 'азм⁵⁸ - един от петте най-големи пратеници на Аллах. Въпреки това само една малка част хора последвали посланието му. Някои пророци били последвани дори само от един, двама души или от никого:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «عَرَضْتُ عَلَى الْأُمَمِ، فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ وَمَعَهُ الرَّهْطُ،
وَالنَّبِيَّ وَمَعَهُ الرَّجُلُ وَالرَّجُلَانِ، وَالنَّبِيَّ لَيْسَ مَعَهُ أَحَدٌ، إِذْ رُفِعَ لِي

Ибн Аббас (р.) предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

*„Бяха ми показани народите: видях пророците, как имат много малка група от последователи, двама последователи, един или нито един...“*⁵⁹

Абу Бакр (р.), чиято позиция пред Аллах е след тази на пророците, е бил много успешен в да`уата (поканата към Исляма). Усман ибн Афан, Абдуррахман Ибн Ауф, Талха Ибн Убаидуллах, Саад Ибн Абу Укаас и Зубайр Ибн Ал 'Ауам последвали поканата на Абу Бакр към Исляма. Всички те били от тези сподвижници на пророка, за които пророкът (с.а.с.) е казал, че ще бъдат в Рая.

Най-вече бедните и обикновените хора следват пророците. Бухари предава: „Когато византийският император Хераклит чул, че Абу Суфиан дошъл от Мекка, искал да чуе новините за пророка (с.а.с.). Хераклит попитал: „Аристократите ли го следват или слабите?“ Абу Суфиан казал: „Предимно слабите.“ Тогава Хераклит казал: „Това са привържениците на пратениците (на Бог).“⁶⁰ Причината за това е, че те нямат пречки, да приемат Исляма (като например служби или постове в обществото, които ги застрашават да го направят).

- Трябва да каним към Бог чрез мъдрост. Аллах казва:

**„Призовавай към пътя на
твоя Господ с мъдрост и
хубаво поучение, и спори
с тях по най-хубавия
начин! Твоят Господ най-
добре знае кой се е
отклонил от Неговия път и
знае напътените.“ [16:125]**

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ ۖ وَجِدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ
رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ
أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

⁵⁸ Към тях спадат Ной (а.с.), Авраам (а.с.), Моисей (а.с.), Исус (а.с.) и Мухаммед (с.а.с.).

⁵⁹ Предадено от Бухари и Муслим.

⁶⁰ От един дълъг хадис, предаден от Бухари.

- Милосърдието към хората е характерна черта за един да`и.
- При да`уата - поканата към Аллах - би трябвало да се използват всички възможности и средства. Така Ной (а.с.) се опитвал да приканва народа си към Аллах по всевъзможен начин - ден и нощ.
- Този, който кани хората към Исляма, не трябва да изисква от тях нищо лично за своя изгода – като например да очаква да му се правят подаръци. По-скоро трябва да дели с тях това, което има.
- Един да`и трябва да е издръжлив и да не се отказва лесно.

2.6.3 Народът на Ной (а.с.) го предизвиква да им донесе наказанието на Аллах.

Аллах казва:

Казаха: „О, Ной, ти спореше с нас и все повече ни оспорваш, донеси ни онова, с което ни заплашваш, ако говориш истината!“ [11:32]

Каза: „Само Аллах може да ви го донесе, ако пожелае. А вие сте безсилни. [11:33]

И не ще ви помогне моят съвет, ако искам да ви посъветвам, ако Аллах иска да ви унищожи. Той е вашият Господ и при Него ще бъдете върнати.“ [11:34]

﴿قَالُوا يَنْبُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ

جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصّٰدِقِينَ﴾ ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ

شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ

نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أُنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ

اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ ۖ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ

تُرْجَعُونَ﴾

2.6.4 Наказанието на народа му и потопа

След като Ной (а.с.) канил почти хиляда години към Исляма и поколение след поколение не следвали поканата му⁶¹ и предавали на потомците си също да не следват поканата на Ной (а.с.), Аллах му разкрил, че никой друг няма да последва посланието му, освен тези, които вече са го направили:

И бе разкрито на Ной: „Ще вярва измежду твоя народ само онзи,

وَأَوْحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ

⁶¹ "... и ще родят само нечестивци, неблагодарници" [71:27]

**който вече е повярвал. Не се
опечалявай заради онова, което
са извършили! [11:36]**

قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Тогава Ной направил следната молитва срещу тези от народа му, които отхвърлили истината, защото се страхувал, че те биха могли да отклонят от правия път и малкото мюсюлмани:

**И рече Ной: „Господи мой, не
оставяй по земята нито един
неверник! [71:26]**

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ
الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرَهُمْ يُضِلُّوْا
عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

**Оставиш ли ги, те ще заблудят
Твоите раби и ще родят само
нечестивци, неблагодарници.
[71:27]**

Аллах му повелил да построи кораб (ковчег), за да бъдат спасени той и другите мюсюлмани от наказанието Му:

**И направи Кораба пред Нашите
Очи и с Нашето откровение, и
не Ми говори за угнетителите!
Те ще бъдат издавени. [11:37]**

وَأَصْنَعُ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

Ной (а.с.) построил кораба под закрилата на Аллах. Народът му се присмивал за безсмисленото строене и за съобщението, че ще се издавят:

**И правеше той Кораба, и всякога,
щом край него минаваха знатни от
неговия народ, подиграваха го.
[11:38]**

وَيَصْنَعُ الْفُلَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأْ
مِّن قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ

Ной им казал:

**Рече: „Щом се подигравате с нас,
и ние ще ви се подиграваме, както
и вие се подигравате. [11:38]
И ще узнаете при кого ще дойде
позорящо го мъчение,
и ще го сполети постоянно
мъчение.“ [11:39]**

قَالَ إِن تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ
كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن
يَأْتِيهِ عَذَابٌ مُّخْزٍ بِهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

Накрая дошъл часът на унищожението им:

Когато дойде Нашата повеля и кипна пещта, рекохме: „Натовари в него от всичко по чифт, и своето семейство, освен онези, за които имаше слово отпреди, и всеки, който е вярвал.“ А вярваха заедно с него само малцина. [11:40]

И рече: „Качете се в него! В името на Аллах той ще плава и ще се закотви. Моят Господ е опрощаващ, милосърден.“ [11:41]

В сура 54 Аллах казва:

И разтворихме Ние вратите на небето със струяща вода, [54:11]

и сторихме да бликнат извори от земята, и водите се срещнаха за предопределена повеля. [54:12]

А него понесохме върху [Кораба от] дъски и гвоздеи, [54:13]

плаващ пред Очите Ни - въздаяние за онзи, който бе отричан. [54:14]

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّطَهَّرٍ ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾ وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْحِ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرَى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

2.6.5 Ной (а.с.) и синът му, който се удавил

Аллах казва в Сура Худ (Сура 11):

И заплава с тях по вълни като планини, и призова Ной своя син, който се бе отлъчил: „Сине мой, качи се с нас и не бъди с неверниците!“ [11:42]

Рече [синът]: „Ще се приютя на планина, която ще ме защити от водата.“ Рече: „Няма днес защитник от повелята на Аллах, освен за онзи, когото Той

وَهِيَ تَجْرَى بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْرٍ يَبْنِي أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ سَأُوَيِّ إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِيُنِي مِنْ أَمْرِ اللَّهِ قَالِ لَا عَاصِمَ

помилва." И ги разделиха
вълните, и бе от удавените.[11:43]

И бе речено: „О, земя, погълни
своята вода!" и „О, небе,
престани!" И спадна водата. И се
изпълни повелята. И [Ковчегът]
заседна върху [планината] ал-
Джуди. И бе речено: „Гибел за
хората -угнетители!" [11:44]

И позова Ной своя Господ, и рече:
„Господи, синът ми е от моето
семейство. Твоето обещание
винаги е истина. Ти си Най-
мъдрият Съдник." [11:45]

Рече [Аллах]: „О, Ной, той [вече]
не е от твоето семейство. Неговото
деяние не е праведно. И не Ме
питай за това, за което нямаш
знание! Поучавам те да не бъдеш
от невежите." [11:46]

Рече: „Господи, моля Те, опази ме
да не Те питам за нещо, за което
нямам знание! И ако не ме
опростиш, и не ме помилваш, ще
съм от губещите." [11:47]

Речено бе: „О, Ной, слез [от
Кораба] с мир от Нас и с
благослов над теб, и над общности
от онези, които са с теб! А на
други общности ще дадем да се
понаслаждават, после ще ги
сполети болезнено мъчение от
Нас. [11:48]

Тези са от вестите на неведомото,
които Ние ти разкриваме.
Дотогава не ги знаеше нито ти,
нито твойт народ. Затова търпи!

الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ
بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ
﴿١٣﴾ وَقِيلَ يَتَارِضُ آبُلْعَى مَاءُكَ وَيَسْمَاءُ
أَقْلَعَى وَغِيضُ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
وَأَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾ وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ
وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَكَمِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ يَنْتُوخُ
إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
إِنِّي أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿١٦﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا
لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي
أَكُنْ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿١٧﴾ قِيلَ يَنْتُوخُ
أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى
أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ
يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ تِلْكَ مِنْ
أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا

Краят принадлежи на богобоязливите." [11:49]

فَأَصْبِرْ إِنَّ الْعَذَابَ لِلْمُتَّقِينَ

Ибн Катир казва, че удавилият се син е „Йам“, братът на „Сем“, „Хам“ и „Яфид“. Той бил неверник и правел лоши неща. Според Ибн Катир се споменава, че той се казвал „Кенан“.

2.6.5.1 Поука

- Никой няма полза от това, че е дете на порядъчен човек, ако сам не е порядъчен.
- Този син на Ной е бил кафир (неверник), който не е последвал баща си по пътя на Исляма, и така бил унищожен заедно с неверниците. Когато дойде часът на смъртта, връзката между роднините се прекъсва, ако единият роднина е бил мюсюлманин, а другият не.
- Не е позволено да се молим на Аллах да прости на някой немюсюлманин, ако този вече е починал като немюсюлманин – дори това да е много близък роднина. На пророка (с.а.с.) също било забранено да се моли за чичо си Абу Талиб, след като той починал като идолопоклонник. Абу Талиб помагал много на пророка (с.а.с.), но той самият не станал мюсюлманин.
- Когато един мюсюлманин се е старал да възпита детето си добре и детето въпреки това стане лош човек, този мюсюлманин не е отговорен за това. Ной (а.с.) се опитвал да възпита сина си като добър мюсюлманин, но това не станало. Също както при поканата, така и при възпитанието човек е отговорен за това да изпълни задачата си толкова добре, колкото е възможно. За резултата обаче не е отговорен. При поканата е задължение да се предаде посланието на Аллах, а дали другите ще го приемат си е тяхна работа. Същото е и при възпитанието. Човек трябва да се старее и да вземе мерки да възпита детето си в набожност, но не носи отговорност за това, ако детето въпреки това е непокорно. Така било в случая с Ной (а.с.) и преди това в случая с Адам (а.с.) със сина му Каин, който бил първият убиец.

2.6.6 Всички хора след това произхождат от Ной (а.с.)

След потопа останали само Ной, членове на семейството му и други вярващи. Другите вярващи обаче нямали потомци. Затова всички хора след това са от потомците на Ной (а.с.), както Аллах казва:

„И сторихме неговите потомци да просъществуват." [37:77]

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

2.6.7 Характерът на Ной (а.с.)

Аллах казва:

„О, потомство на онези, които пренесохме заедно с Ной!“ Той бе признателен раб. [17:3]

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ﴿١٧﴾

Ибн Катир казва: „Предава се, че той благодарил на Аллах за яденето, за пиенето, за дрехите и за всичко.“⁶²

Ибн Катир казва: „Ясно е, че „винаги признателен“ е някой, който изпълнява всички богослужения – тези, които се изпълняват чрез сърцето (като нпр. искреността към Аллах); тези, които се изричат с езика (като нпр. възхвалата на Аллах) и тези, които се извършват физически - чрез тялото.“

2.6.8 Заветът на Ной към сина му

Абдуллах ибн Амр (р.) предава в един дълъг хадис следното изказване на пратеника на Аллах (с.а.с.):

„Когато пророкът Ной лежал на смъртния си одър, дал на сина си следния завет: „Давам ти един завет: Приканвам те да правиш две неща и ти забранявам две:

Приканвам те към „Няма друг Бог освен Аллах (араб. ез.: ла иллаха иллаллах)“, защото, ако бъдат сложени седемте небеса и седемте земи в една везна и „Няма друг Бог освен Аллах (араб. ез.: ла иллаха иллаллах)“ в другата, то „Няма друг Бог освен Аллах (араб. ез.: ла иллаха иллаллах)“ ще натежи повече...

...

(и освен това те приканвам да казваш) „Хвала на Аллах и да бъде възхваляван (араб. ез.: субханаллахи уа бихамдихи)“, защото това е молитвата на всяко едно нещо и чрез това се прехранват създанията. И ти забранявам идолопоклонничеството и високомерието (араб. ез.: кибр).“⁶³

⁶² Едно сахих предание, което стига до Салман ал-Фарси (р.). От [Ибн Катир], № 105.

⁶³ Едно сахих предание, предадено от Байхаки, Хаким. От [Ибн Катир], № 110.

2.7 Худ (а.с.) – изпратеният до народа на Ад пратеник

Ибн Катир казва: Худ (а.с.) беше Худ ибн Шалик ибн Арфакшад ибн Сем ибн Нух (т.е. Ной). Ной (а.с.) е бил прапрадядото на Худ (а.с.).

Той е бил от един род, който се казвал Ад ибн Аус ибн Сем ибн Нух. Те били араби и живели в пясъчните дюни в Йемен, между Оман и Хадрамаут. Мястото се намирало до морето.⁶⁴

И спомни си [Худ] брата на адитите, който предупреждаваше своя народ при пясъчните хълмове, където бяха минали много предупредители и дотогава, и след това: „Служете единствено на Аллах! Страхувам се за вас от мъчение във великия Ден.“ [46:21]

وَأَذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِآلَاءِ حَقَافٍ
وَقَدْ خَلَّتِ النَّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ
خَلْفِهِ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦١﴾

Често жилищата им били палатки с дебели основи, както Аллах казва в Сура Ал-Фаджр:

Не видя ли ти как постъпи твоят Господ с адитите, [89:6] и с ирамитите, имащи високи постройките, [89:7] подобни на които не бяха сътворени по земите? [89:8]

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦١﴾
ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٦٢﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي
الْبَلَدِ ﴿٦٣﴾

Ибн Катир казва: т.е. Аллах не е създавал друг народ като тях.⁶⁵

Ибн Катир казва също⁶⁶: „Адитите били първите след потопа, които се молели на идоли. Те имали 3 божества: Самад, Сумуд и Хирр. След това Аллах изпратил брат им Худ (а.с.), който ги приканвал да вярват в Аллах, както се споменава в сурите 7 (Ал-Араф), 11 (Худ), 23 (Ал-Муминун) и 26 (Аш-Шуара), след разказа за Ной.

⁶⁴ Виж [Табари].

⁶⁵ [Ибн Катир], стр. 118.

⁶⁶ [Ибн Катир], стр. 119, 120, 121.

Аллах казва в сура Ал-Араф:

И при адитите пратихме брат им Худ. Каза: „О, народе мой, служете на Аллах! Нямайте друг бог освен Него! Нима не се боите?“ [7:65]

Знатните от народа му, които бяха неверници, казаха: „Виждаме, че си в заблуда и те смятаме за един от лъжците.“ [7:66]

Каза: „О, народе мой, не съм в заблуда, а съм пратеник от Господа на световете. [7:67]

Известявам ви посланията на моя Господ и съм за вас достоверен наставник. [7:68]

Нима се удивихте, че ви е дошло напомняне от вашия Господ с мъж измежду вас, за да ви предупреди? Спомнете си как Той ви стори наследници подир народа на Нух и ви надбави ръст сред създанията! И помнете благата на Аллах, за да сполучите!“ [7:69]

Казаха: „Нима дойде при нас, за да служим единствено на Аллах и да изоставим онова, на което са служили бащите ни? Донеси ни онова, което ни обещаващ, ако говориш истината!“ [7:70]

Каза: „Вече заслужихте наказание и гняв от вашия Господ. Нима спорите с мен за имена, които вие и вашите бащи именувахте? Аллах не им е

﴿٦٥﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يٰٓقَوْمِ

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ؕ أَفَلَا

تَتَّقُونَ ﴿٦٦﴾ قَالَ أَلَمْأَلَأُكُذِّبَ كَفَرُوا مِن

قَوْمِيهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ

مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٧﴾ قَالَ يٰٓقَوْمِ لَيْسَ بِي

سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

﴿٦٨﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُم نَاصِحٌ

أَمِينٌ ﴿٦٩﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن

رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ

نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً ۖ فَادْكُرُوا

ءَالَآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا

لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ

ءَابَاؤُنَا ۖ فَأَتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ

الصَّٰدِقِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن

رَبِّكُمْ رَجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَدِّلُونَنِي فِي

أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ

اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطٰنٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ

низпослал довод. Чакайте! И аз ще чакам с вас." [7:71]

С милост от Нас спасихме него и онези, които бяха с него, и изкоренихме и последния от онези, които взеха за лъжа Нашите знамения и не вярваха. [7:72]

Аллах казва в сура Худ:

И при адитите - брат им Худ...
Рече: „О, народе мой, служете на Аллах! Нямайте друг бог освен Него. Вие сте само клеветници. [11:50]

О, народе мой, не искам от вас отплата за това. Моята отплата е единствено от Онзи, Който ме е сътворил. Нима не проумявате? [11:51]

О, народе мой, молете за опрощение вашия Господ и се покайте пред Него, и ще ви изпрати Той обилен дъжд от небето, и ще ви надбави сила към вашата сила! И не се отмятайте, престъпвайки!" [11:52]

Рекоха: „О, Худ, ти не ни донесе ясен знак и не ще изоставим нашите божества заради твоите слова. И не ти вярваме. [11:53]

Ще кажем само, че те е поразило със зло някое от нашите божества." Рече: „Призовавам за свидетел Аллах и вие свидетелствайте, че съм невинен за онова, което съдружавате

مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا

بِعَايَتِنَا ۖ وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

وَالِىٰٓ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۖ قَالَ يَبْقَوْمِ

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ إِن

أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَبْقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ

عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِن أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي

فَطَرَنِي ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَبْقَوْمِ

اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ

السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً

إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ

بِنَارِكِ ۚ إِلَٰهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ

بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾ إِن نَّقُولُ إِلَّا أَعْرَابَكَ

بَعْضُ إِلَٰهَتِنَا بِسُوءٍ ۖ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ

وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِّن

دُونِهِ ۖ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونَ

[11:54]

с Него. И лукавствайте срещу мен
всички, и не ме изчакавайте!

[11:55]

Аз се уповавам на Аллах, моя
Господ и вашия Господ. Няма
твар, която Той да не държи под
Своя власт. Моят Господ е на
Правия път. [11:56]

А отметнете ли се - вече ви
съобщих онова, с което бях
пратен при вас. И ще ви подмени
моят Господ с други хора. И никак
не ще Му навредите. Моят Господ
пази всяко нещо." [11:57]

И когато Нашата повеля дойде, с
милост от Нас спасихме Худ и
онези, които вярваха с него. И ги
спасихме от сурово мъчение.
[11:58]

Такива бяха адитите. Отрекоха
знаменията на своя Господ и се
възпротивиха на Неговите
пратеници, и следваха повелята
на всеки упорит деспот. [11:59]

Един по-дълъг разказ за адитите има в [26:123-140].

Аллах казва за тях и в [7:69]:

...Спомнете си как Той ви
стори наследници подир
народа на Нух и ви надбави
ръст сред създанията!...

Адитите били груби, опърничави неверници, които се кланяли на идоли.
Аллах им пратил от техния народ един мъж, който да ги приканва, да
оставят идолопоклонничеството и да се молят само на Аллах. Те обаче го
обявили за лъжец и станали негови врагове, след което Аллах ги
унищожил.

﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا

مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ

أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ

رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ

رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ

أَمْرُنَا نَحْنُ الْخَبِيرُونَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ

بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ ءَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ

وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ

عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَلَا إِنَّ ءَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۚ

أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ

وَرَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً

2.7.1.1 Поука

Когато Аллах пращал някой от пратениците Си до един народ и те го обвинявали в лъжа, обикновено били на лице следните фази:

1. Джахилия (т.е. време на невежеството); преди пратеникът да го прикани да служи на Аллах, народът се моли на идоли и върши неморални неща.
2. Пратеникът приканва народа си да служи на Аллах, дискутира с него и му разкрива съвсем ясно истината – понякога дори и чрез чудеса – така, че само тези, които искат, обвиняват пратеника в лъжа, а не от невежество:

**Не изпращахме пратеник,
освен с езика на неговия
народ, за да им обясни. Аллах
оставя в заблуда когото
пожелае и напътва когото
пожелае. Той е Всемогъщия,
Премъдрия. [14:4]**

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ
لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٤﴾

Наса`и и Байхаки предават, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

ما من الانبياء من نبي إلا قد أعطي من الآيات ما مثله آمن عليه البشر وإنما كان الذي أوتيت
وحيا أوحاه الله إلي فأرجوا أن أكون أكثرهم تابعا يوم القيامة

**„Всеки пророк е получил едно чудо, което е накарало хората да
повярват. Това, което аз получих, беше едно откровение, което
Аллах ми низпосла. Надявам се да съм този от тях, който ще има
най-много последователи на Съдния ден.“⁶⁷**

В тази фаза пратениците и техните сподвижници биват гонени и преследвани:

**Или смятате да влезете в Рая,
без да ви сполети същото,
което сполетя и отминалите**

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ

⁶⁷ Предадено от Наса`и (в Сунан-ал-Кубра 6/330) и Байхаки (в неговата Сунан-ал-Кубра 9/4) (от [МактабаШамила]). Тъй като не беше намерена класификация на хадиса, посочвам тук веригата на разказвачите за евентално по-късно изследване:

أنا قتيبة بن سعيد نا الليث عن سعيد المقرئ عن أبيه عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال

преди вас? Върхлитаха ги беда
и горест, и бяха разтърсвани,
докато Пратеника и онези,
които повярваха заедно с него,
не казваха: „Кога ще дойде
подкрепата на Аллах?“ Да,
подкрепата на Аллах е
наблизо. [2:214]

مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ
الْبَاسَاءُ وَالضَّرَآءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ
الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ
أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

3. Ако народът не е променял позицията си на отхвърляне, след като са дошли големите знаци и чудеса, Аллах спасявал пратеника и сподвижниците му и унищожавал престъпния народ:

Нима очакват дни, различни
от тези на отминалите преди
тях? Кажете: „Чакайте! И аз
чакам с вас.“ [10:102]

После спасяваме Нашите
пратеници и онези, които са
повярвали. Така Наш дълг е
да спасяваме вярващите.
[10:103]

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنْجِي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

2.7.2 Как Аллах унищожил адитите

Аллах споменава в сура Ал-Ахкаф, как са били унищожени адитите:

И когато го видяха - широк облак,
прииждащ към техните долини,
рекоха: „Това е облак, който ще
изсипе дъжд над нас“. Но не, то е
онова, за което бързахте - вятър с
болезнено мъчение в него.

[46:24]

Той опустошава всяко нещо по
волята на своя Господ. А от тях
останаха само [руините на]
домовете им. Така наказваме
хората - престъпници. [46:25]

И ги бяхме утвърдили повече,

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا
هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا
أَسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾
تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا
يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَنَّا فِيهِمَا
مَكَنًا وَإِنَّا لَنَكُونُ لَهُمْ رُجُومًا

отколкото вас утвърдихме [о, жители на Мека]. И им дадохме слух и зрение, и сърца. Но с нищо не ги избавиха нито слухът им, нито зрението, нито сърцата, защото отхвърляха знаменията на Аллах. И ги обгради онова, на което се подиграваха. [46:26]

وَأَفِيدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا
أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفِيدَتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا
يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦٦﴾

Ибн Катир казва: „Тяхното наказание започнало с това, че са били подложени на голям глад и суша. Тогава се помолили за дъжд. Видели един облак на небето и си помислили, че това е чаканата милост. Това обаче бил облак, с който Аллах им пращал наказанието. Затова Аллах казва **„Но не то е онова, за което бързахте“**, т.е. вие карахте Худ, да ви донесе наказание от Аллах, както се казва в следния аят:

„...Донеси ни онова, което ни обещаващ, ако говориш истината!“ [7:70]⁶⁸

فَاتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿٧٠﴾

Наказанието продължило по следния начин:

А адитите бяха погубени от бушуващ леден вихър. [69:6]

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَّرَّصٍ عَارِيَةٍ ﴿٦٩﴾

Накара го Той да вилнее срещу тях седем нощи и осем дни поред, и виждаш там хората покосени, сякаш са стволоче на повалени палми. [69:7]

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً أَيَّامٍ
حُسُومًا فَتَرَى الْقُومَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ
أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧٠﴾

Ибн Катир казва: „Аллах ги сравнява със стволоче на палми, които са без глави. Това, защото бурята дошла до тях, издигнала ги високо във въздуха, ударила ги в земята с главите надолу, така че главата се отделила от тялото и така се превърнали в тела без глави.“

Аиша (р.) предава:

⁶⁸ [Ибн Катир], стр. 129.

كان النبي صلى الله عليه وسلم إذا عصفت الريح قال: واللهم ! إني أسألك خيرها، وخير ما فيها، وخير ما أرسلت به. وأعوذ بك من شرها، وشر ما فيها، وشر ما أرسلت به“. قالت: وإذا تخيلت السماء، تغير لونه، وخرج ودخل، وأقبل وأدبر. فإذا مطرت سري عنه. فعرفت ذلك في وجهه. قالت عائشة: فسألته. فقال: ولعله، يا عائشة ! كما قال قوم عاد: {فلما رأوه عارضا مستقبل أوديتهم قالوا هذا عارض ممطرنا}“.

„Винаги, когато духаше вятър, пророкът (с.а.с.) казваше: „О Аллах, моля се за доброто на този вятър и за доброто, което е в него, и търся закрила при теб от лошото на този вятър и от лошото, което е в него, и от лошото, с което си го пратил.“ А когато небето се заоблачеше, цветът на лицето на пратеника на Аллах (с.а.с.) се променяше (т.е. изразяваше уплашен вид) и той излизаше и влизаше и вървеше напред - назад. Започнеше ли да вали, той се успокояваше. Аз забелязах това и го попитах за причината, на което той отговори: **„О Аиша, можеше да е така, както казал народът на адитите: „И когато го видяха - широк облак, прииждащ към техните долини, рекоха: „Това е облак, който ще изсипе дъжд над нас.“** [46:24]“⁶⁹

2.7.2.1 Поука

- Страхът на пратеника на Аллах (с.а.с.) при заоблачаването на небето показва, че човек никога не би трябвало да се чувства предпазен от наказанието на Аллах.

⁶⁹ Предадено от Муслим (899/2085), Тирмиди и др.

2.8 Салих (а.с.) – изпратеният до народа на Тамуд (самудяните) пратеник⁷⁰

Самудяните били известен род, наречени на дядо си, който бил син на Атир, синът на Ирамс, синът на Сем, синът на Нух (а.с.). Те населявали долината Хиджр.⁷¹

Живели след адитите (народа на Ад) и се молили също като тях на идоли, след което Бог им пратил пратеник от техния род - Салих (а.с.), който бил на почит сред тях (виж: Коран 11:62). Той ги приканвал да се кланят само на Един Бог. Малцина го последвали, повечето от народа му се възпротивили да последват донесеното от него послание. Те го обиждали, вредели му и искали да го убият. Убили изпратената като чудо камила от Бог, за да подкрепи истината за посланичеството на Салих (а.с.). След това Бог ги унищожил.

Това се споменава на следните места в Корана: [7:73-79], [11:61-68], [15:80-84], [17:59], [26:141-159], [27:45-53], [41:17-18], [54:23-32], [91:11-15].

Народите на Ад и Тамуд не се споменават в днешната Библия. Следният откъс от Сура Ибрахим обаче показва, че Моисей (а.с.) е разказвал за двата народа:

И рече Муса: „Дори вие и всички по земята да сте неблагодарни, Аллах е пребогат, всеславен.

[14:8]

Нима не получихте вестта за онези преди вас - народа на Нух и адитите, и самудяните, и онези след тях? Знае ги само Аллах. При тях идваха техните пратеници с ясните знаци, а те тикваха ръце в устата си и

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ
نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَتَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ
إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا
أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا

⁷⁰ [Ибн Катир], стр.137-139.

⁷¹ Т.е. между Медина и Сирия.

казваха: „Не вярваме на това, с което сте изпратени, и се съмняваме с подозрение в това, към което ни зовете.“
[14:9]

أَرْسَلْتُمْ بِهِ ۖ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾

2.8.1 Камилата

Аллах казва в Корана:

Рекоха: „О, Салих, преди това ти възлагахме надежди. Нима ни забраняваш да служим на онова, на което служеха нашите предци? Съмняваме се в онова, към което ни призоваваш.“
[11:62]

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ
هَذَا أَتَنْهَنَّا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ
﴿٦٢﴾ قَالَ يَبْقَوْمِ آرَاءَ يَتَّبِعُهُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ

Рече: „О, народе мой, как мислите, ако имам ясен знак от моя Господ и ми е дал от Себе Си милост, кой ще ме защити от Аллах, ако Му се възпротивя? Ще ми надбавите само загуба.
[11:63]

بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي ۖ وَآتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً ۖ فَمَنْ
يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا

О, народе мой, това е камилата на Аллах - знамение за вас. Оставете я да пасе по земята на Аллах и не я докосвайте със зло, иначе ще ви обхване близко мъчение!“ [11:64]

تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَقَوْمِ هَذِهِ
نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي

Но я заклаха и той каза: „Наслаждавайте се в своя дом три дена! Това не е лъжливо обещание.“ [11:65]

أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا
فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ

И когато Нашата повеля дойде с милост от Нас, спасихме Салих и онези, които вярваха с него, от позора на този ден. Твоят Господ е Всесилния, Всемогъщия.

مَكْدُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا خَجَيْنَا

صَلِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ

مِّنَّا وَمِنْ خِزْيٍ يُومِيذٍ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ

[11:66]

И Викът обхвана онези, които
угнетяваха, и осъмнаха
безжизнени в домовете си,

[11:67]

сякаш не бяха пребивавали там.

Да, самудяните отрекоха своя
Господ. Да, гибел за самудяните!

[11:68]

Аллах казва също така:

И самудяните отричаха
предупредителите. [54:23]

И рекоха: „Нима човек от нас ще
последваме? Тогава ние ще
изпаднем в заблуда и безумие.
[54:24]

Нима на него бе разкрито
Поучението сред нас? Не, той е
надменен лъжец.“ [54:25]

Утре ще научат кой е надменен
лъжец. [54:26]

Изпращаме Ние камилата като
изпитание за тях. Наблюдавай ги
и търпи! [54:27]

И ги извести, че водата е поделена
между [нея и] тях! И пиенето на
всеки е разпределено. [54:28]

Но извикаха техен другар и той се
зае, и я закла. [54:29]

И какво бе Моето мъчение и Моето
предупреждение! [54:30]

Изпратихме срещу тях само един
Вик и станаха като сухите сламки
на сеното. [54:31]

الْقَوَى الْعَزِيزُ ﴿١١﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الصِّحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ

جَثِمِينَ ﴿١٢﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا إِنَّ

ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۚ أَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿١٣﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿١٤﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا

مِنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ ۚ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَلٍ

وَسُعْرٍ ﴿١٥﴾ أَءَلْفَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا

بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿١٦﴾ سَيَعْمُونَ غَدًا

مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿١٧﴾ إِنَّا مُرْسَلُونَ

الْغَافَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿١٨﴾

وَنَبِّئَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ

شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌّ ﴿١٩﴾ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ

فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي

وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صِحَّةً

وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْحَتِّيرِ ﴿٢٢﴾

2.8.2 Как пророкът Мухаммед (с.а.с.) минал със сподвижниците си през долината на унищожените самудяни

Ибн Амр (р.) предава:

أَنَّ النَّاسَ نَزَلُوا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَرْضَ ثَمُودَ، الْحَجْرَ، فَاسْتَقَوْا مِنْ بَيْتِهَا وَاعْتَجَنُوا بِهِ، فَأَمَرَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَهْرِيقُوا مَا اسْتَقَوْا مِنْ بَيْتِهَا، وَأَنْ يَعْلفُوا الْإِبِلَ الْعَجِينَ، وَأَمَرَهُمْ أَنْ يَسْتَقُوا مِنْ الْبَيْتِ الَّتِي كَانَتْ تَرُدُّهَا النَّاقَةُ.

„Когато пратеникът на Аллах (с.а.с.) бил на път към Табук с армията си (дословно: с хората си), се спрял в долината на Хиджр, страната на самудяните (където се намирали къщите на самудяните преди). Хората напълнили вода от кладенеца, от който пили самудяните и направили с водата тесто. Тогава пророкът (с.а.с.) им заповядал да изсипят водата и да дадат тестото на камилите за ядене. (След това продължили по пътя си, докато не спрели пред кладенеца, от който пила камилата на Салих) и пророкът им разпоредил, да наляят вода от кладенеца, от който пила камилата на Салих.“⁷²

Абдуллах ибн Умар (р.) предава: „Когато пратеникът на Аллах беше в долината Хиджр, каза:

وَلَا تَدْخُلُوا عَلَى هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ الْمَعْذِينَ. إِلَّا أَنْ تَكُونُوا بَاكِينَ. فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا بَاكِينَ فَلَا تَدْخُلُوا عَلَيْهِمْ، أَنْ يَصِيْبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَهُمْ“.

„Не отивайте при този народ, който е бил наказан, освен плачейки. Ако не плачете, не отивайте там, за да не ви се случи същото, което се случи на тях.“⁷³

⁷² Предадено от Ахмад (2/117), Бухари (3378, 3379) и Муслим (H2981) (само че от Ибн Умар). Това е текста на Бухари.

⁷³ Предадено от Бухари (3380,3381), Муслим (H2980), Ахмад и др.

2.9 Авраам (Ибрахим) (а.с.)⁷⁴

2.9.1 Произход

Ибн Катир е стигнал до заключението, че най-правилното мнение е, че Авраам (а.с.) е по произход от Вавилония, където хората се кланяли на статуи. От там той се преселил в областта на Дамаск, където хората се кланяли на планетите.

Лот (а.с.) е бил племенник на Авраам. Жената на Авраам (а.с.) - Сара (р.) – била дъщеря на един от чичовците му по бащина линия, т.е. негова братовчедка.

Ибн Катир казва, без да посочва източник, че Авраам, Сара и Лот били единствените вярващи на земята.

И така навсякъде царяло идолопоклонничеството. Накрая Бог премахнал душевната тъмнина чрез Авраам (а.с.), както казва в Корана:

И [изпратихме] Ибрахим, който рече на своя народ: „Служете на Аллах и бойте се от Него! Това е най-доброто за вас, ако проумявате. [29:16]

Служите не на Аллах, а само на идоли, и измисляте лъжа. Тези, на които служите вместо на Аллах, не могат да ви дадат препитание, затова от Аллах търсете препитанието, на Него служете и Му бъдете признателни! При Него ще бъдете върнати.“ [29:17]

И ако взимате за лъжа, то и други общности преди вас взимаха за лъжа. Дълг за Пратеника е само ясното

وَابْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاتَّقُوهُ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ
اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
﴿١٧﴾ وَإِن تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن
قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ

⁷⁴ [Ибн Катир], стр. 155-224.

послание. [29:18]

Не виждат ли как Аллах начева творението, после го повтаря? За Аллах това е лесно. [29:19]

Кажи: „Вървете по земята и вижте как Той начева творението! Така Аллах ще го пресъздаде в отвъдния живот. Аллах за всяко нещо има сила. [29:20]

Наказва Той когото пожелае и помилва когото пожелае, и при Него ще бъдете върнати.

[29:21]

И не можете да възпирате нито на земята, нито на небето. И освен Аллах нямате нито покровител, нито избавител.“

[29:22]

А които не вярват в знаменията на Аллах и в срещата с Него, тези ще изгубят надежда за Моето милосърдие и за тях ще има болезнено мъчение.

[29:23]

И отговорът на народа му бе само да кажат: „Убийте го или го изгорете!“ А Аллах го спаси от Огъня. В това има знамения за хора вярващи. [29:24]

И рече: „Вместо Аллах приехте идоли само заради приятелството между вас в земния живот. После, в Деня на възкресението, ще се отречете

الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ

يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا

كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ۚ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ

الْآخِرَةَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ

وَالِإِيَّاهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أَنْتُمْ

بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا

نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ

وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي

وَأُولَٰئِكَ هُم عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٢٣﴾ فَمَا

كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا

أَقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِّنَ النَّارِ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا

مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ ۖ وَلِلَّهِ

един от друг и ще се проклинате един друг. И Огънят ще е вашето място, и не ще имате избавители.” [29:25]

И му повярва Лут, и рече: „Аз ще се преселя при своя Господ. Той е Всемогъщия, Премъдрия.

[29:26]

И го дарихме с Исхак и Якуб, и отредихме за потомците му пророчеството и Писанието, и го възнаградихме в земния живот.

И в отвъдния е сред праведниците. [29:27]

بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوِلُكُمْ النَّارُ وَمَا

لَكُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٦﴾ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ

رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَوَهَبْنَا

لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ

النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا

وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٨﴾

2.9.2 Авраам (а.с.) и баща му

Бащата на Авраам е известен под две различни имена, едното от което е споменато в Корана – Азар. Другото име е Тарук. Ибн Катир казва, че най-вероятно едното от двете имена е било истинското му име, а другото – прякор (араб. ез.: лакаб).

Авраам приканвал баща си да се откаже от идолопоклонничеството, но той реагира агресивно. Авраам отговорил на тази агресия със спокойствие, както Аллах казва в сура 19:

И спомени в Книгата Ибрахим. Той бе всеправдив, пророк.

[19:41]

Когато каза на баща си: „О, татко мой, защо служиш на онова, което нито чува, нито вижда, и не може да те избави от нищо? [19:42]

О, татко мой, на мен наистина ми се яви от знанието онова, което не дойде при теб. Последвай ме, и аз ще те изведа на правия път!

[19:43]

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ

صَدِيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَأْتُبْتَ

لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا

يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَأْتُبْتَ إِنِّي قَدْ

جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي

أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَأْتُبْتَ لَا تَعْبُدِ

О, татко мой, не служи на сатаната! Сатаната е непокорен пред Всемиловичия. [19:44]

О, татко мой, страхувам се да не те засегне мъчение от Всемиловичия и да не станеш приближен на сатаната." [19:45]

Рече [бащата]: „Нима се отвърщаш от моите богове, о, Ибрахим? Ако не престанеш, ще те пребия с камъни. И ме напусни завинаги!" [19:46]

Рече: „Мир на теб! Ще моля да те опрости моят Господ. Към мен Той е благосклонен. [19:47]

Оттеглям се от вас и от онова, което зовете вместо Аллах. Аз ще зова своя Господ. Няма да се разочаровам, зовейки своя Господ." [19:48]

Аллах казва:

И каза Ибрахим на баща си Азар: „Нима смяташ изваянията за богове? Виждам, че ти и твоят народ сте в явна заблуда." [6:74]

الشَّيْطَانُ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ

عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَتَأْتِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ

عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ

وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي

يَتَّبِعِرَاهِمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ

وَأَهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلِمْتُ عَلَيْكَ

سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي

حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَأَعِزَّنِي لَكُمْ وَمَا تَدْعُونَ

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ

بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ اتَّخِذْ أَصْنَامًا

ءَالِهَةً إِنِّي أَرَأَيْتَكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾

2.9.2.1 Срещата на Авраам с баща му на Съдния ден

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

يلقى إبراهيم أباه آزر يوم القيامة، وعلى وجه آزر قفرة وغبرة، فيقول له إبراهيم: ألم أقل لك لا تعصني، فيقول أبوه: فالיום لا أعصيك، فيقول إبراهيم: يا رب إنك وعدتني أن لا تخزيني يوم يبعثون، فأني خزي أخزى من أبي الأبعد؟ فيقول الله تعالى: إني حرمت الجنة على الكافرين، ثم يقال: يا إبراهيم، ما تحت رجلك؟ فينظر، فإذا هو بذيخ متلطح، فيؤخذ بقوائمه فيلقى في النار

„Авраам ще срещне баща си на Съдния ден, при което по лицето на Азар⁷⁵ ще има прах и мръсотия. Тогава Авраам ще отиде при него: „Не ти ли казах да не ми се противопоставяш?“⁷⁶ Тогава баща му ще каже: „Днес вече не ти се противопоставям.“ Авраам ще каже: „О Господарю мой, нали ми обеща да не ме засрамваш в деня, на който те ще бъдат възкресени. Но какъв срам е за мен баща ми!“ Аллах ще каже тогава: „Забраних Рая за неверниците.“ ... После ще бъде казано: „Авраам, какво е това под краката ти?“ Той ще погледне към мястото и ще види една залята с кръв мъжка хиена. След това тя ще бъде хваната за лапите и хвърлена в огъня.“⁷⁷

2.9.3 Разправията с идолопоклонниците от Двуречието (Месопотамия) и как Авраам бил хвърлен в огъня

Ибн Катир: Хората от Вавилон се кланяли на статуи. Авраам дискутирал с тях и унищожил фигурите. Той представил фигурите презрително и им показал, че е глупаво да се кланят на статуи. Техният единствен аргумент бил, че следват това, което бащите им и дядовците им са правили.

Аллах казва: **И рече: „Вместо Аллах приехте идоли само заради приятелството между вас в земния живот. После, в Деня на възкресението, ще се отречете един от друг и ще се проклинате един друг. И Огънят ще е вашето място, и не ще имате избавители.“ [29:25]**

Аллах казва също: **„И сред неговите последователи бе Ибрахим. Как се яви пред своя Господ с чисто сърце. Рече той на своя баща и на своя народ: „На какво служите?““ [37:83-85]**

И в сура 26:

Прочети им вестта за Ибрахим!

[26:69]

Когато рече на баща си и народа си:

„На какво служите?“,

[26:70]

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِذْ

قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ

⁷⁵ Бащата на Авраам.

⁷⁶ "О, татко мой, на мен наистина ми се яви от знанието онова, което не дойде при теб. Последвай ме, и аз ще те изведем на правия път!" [19:43].

⁷⁷ Предадено от Бухари (3350, 4768, 4769).

рекоха: „Служим на идоли и ще продължим да им се кланяме.“

[26:71]

Рече: „Чуват ли ви, когато ги зовете?

[26:72]

или ви помагат, или вредят?“

[26:73]

Рекоха: „Не, но заварихме бащите ни така да правят.“ [26:74]

Рече: „Виждате ли онези [идоли], на които сте служили, [26:75]

вие и древните ви предци? [26:76]

Те са мои врагове, а не Господът на световите, [26:77]

Който ме е сътворил и ме напътва, [26:78]

и Който ме храни, и ми дава да пия, [26:79]

и ако се разболея, Той ме изцелява, [26:80]

и Който ще ме умъртви, а после ще ме съживи, [26:81]

и на Когото се надявам да ми опрости греха в Съдния ден..

[26:82]

Господи, дари ми мъдрост и ме приобщи към праведните! [26:83]

И стори достойно споменаването ми пред идните [поколения].

[26:84]

и ме стори да бъда от наследниците на блажения Рай! [26:85]

И опрости баща ми! Той наистина е от

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُهَا

عَنكَفَيْنَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ

إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ

يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا

ءَابَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ

أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ

وَأَبَاؤُكُمْ أَلاَقْدُمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ

عَدُوٌّ لِّيَ إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي

يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِي

حُكْمًا وَالْحَقْنَ بِالصَّالِحِينَ

﴿٨٣﴾ وَاجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي

الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ

جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاعْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ

заблудените. [26:86]

И не ме опозорявай в Деня, когато
[тварите] ще бъдат възкресени,
[26:87]

в Деня, когато нито богатство, нито
синове ще помогнат, [26:88]

освен който дойде при Аллах с чисто
сърце." [26:89]

كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ

يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا

بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ

سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

Аллах казва в Сура Ал-Анбия:

И още отрано насочихме
Ибрахим по правия път.
Познавахме го Ние. [21:51]

Рече на своя баща и на своя
народ: „Какви са тези изваяния,
пред които се кланяте?“ [21:52]

Рекоха: „Заварихме предците си
на тях да служат.“ [21:53]

Рече: „Вие и предците ви сте в
явна заблуда.“ [21:54]

Рекоха: „Нима ти ни носиш
истината, или се шегуваш?“
[21:55]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ

وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ

وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا

عَكْفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا

عَبِيدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ

وَعِبَادُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا

أَحِثَّنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾

Ибн Катир пояснява: Т.е. те казали: „Сериозно ли казваш думите, с които презираш идолите ни, и по тази причина изкарваш бащите ни глупаци, или просто се шегуваш?“

Рече: Не, вашият Господ е
Господът на небесата и на
земята, Който ги е сътворил,
и аз свидетелствам за това.
[21:56]

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي

فَطَرَهُنَّ ۖ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

Ибн Катир: Т.е. „Не, говоря съвсем сериозно. Аллах е Този, на Който трябва да се кланяте, и няма друг Бог освен Него. Той е вашият Господар и Господарят на всички неща. Той е създал небето и земята. И така, Той е единственият, Който заслужава да Му се кланяме – аз съм свидетел, че е така.“

**Кълна се в Аллах, ще се
разправя с вашите идоли, след
като си идете. [21:57]**

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَمَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا

مُذَبِّرِينَ ﴿٥٧﴾

Ибн Катир: Т.е. „като отидете на празника, ще се разправям с идолите ви...” Твърди се, че Авраам е казал тези думи на ум. Ибн Масуд твърди, че някои хора го чули, как ги казва.

Идолопоклонниците празнували всяка година един празник, на който напускали селището. Бащата на Авраам го поканил също да празнува, на което Авраам отговорил: „Болен съм.”, както казва Аллах: **„И отправи поглед към звездите. И рече: „Аз съм болен.” [37:88-89]**. Той казал това, за да постигне целта си, а именно да покаже на идолопоклонниците ясно, че са на грешен път (като потрошил фигурите, на които се кланяли, при което те (фигурите) дори не могли да се защитят).⁷⁸

Като отишли на празника си, той останал в селището. **„И се прокрадна при боговете им...” [37:91]**.

...

Като бил при тях видял много ястия, които поклонниците били сложили пред тях, като жертвоприношение. Тогава им казал: **„Няма ли да похапнете? Какво ви е, та не говорите?” И се наведе над тях, и ги удари с десница. [37:91-93]**⁷⁹

**И ги стори на отломки, освен
най-големия от тях, за да се
обърнат към него. [21:58]**

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذَا إِلَّا كَبِيرًا هُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ

يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

Ибн Катир: Като се върнали от празника, видели, какво се случило с идолите им.

**Рекоха: „Кой стори това с
нашите божества?”**

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ

⁷⁸ Малко по-долу се споменава в един сахих хадис от пророка (с.а.с.), че Авраам е излъгал 3 пъти, два пъти от които 100% заради Аллах. Това е бил първият път.

⁷⁹ [Ибн Катир], стр. 163-165.

Той е угнетител.” [21:59]

الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

Това е ясен сигнал, че те не са имали разум или, ако са имали, не са го използвали. Защото, ако са се били замислили, са щели да се сетят, че не е възможно тези статуи да са Богове. Ако са били такива, те биха се защитили. Вместо това идолопоклонниците казали (поради липсата на разум и защото били заблудени):

Рекоха: „Чухме един младеж да приказва за тях. Викат му Ибрахим.” [21:60]

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ

Рекоха: „Доведете го пред хората да засвидетелстват!” [21:61]

إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَآتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ

Рекоха: „Ти ли стори това с нашите божества, о, Ибрахим?” [21:62]

النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا

Рече: „Не, направи го това - най-голямото от тях. Попитайте ги, ако могат да говорят!” [21:63]

أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسْأَلُوهُمْ

إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

Ибн Катир: Авраам имал намерението с това да ги накара да се замислят и да признаят, че статуите не могат да говорят.

Тогавате, като дойдоха на себе си, рекоха: „Наистина вие сте угнетителите.” [21:64]

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ

После пак обърнаха глави назад [и рекоха]: „Ти знаеш - тези не говорят.” [21:65]

الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نَكَسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ

لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

Рече: „Нима вместо на Аллах ще служите на онова, което нито може да ви помогне, нито да ви навреди? [21:66]

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا

يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَفَلَا تَكْمُرُ

Уф и на вас, и на онова, на което служите вместо на Аллах! Нима не проумявате?” [21:67]

وَلَمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا

تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

Аллах казва в [37:94-96]:

**[И щом видяха боговете си потрошени,
отидоха при него забързани. [37:94]**

فَاقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ

**Рече: „Нима служите на онова, което вие
сте издялали? [37:95]**

أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾

**А Аллах е сътворил и вас, и онова, което
правите.“ [37:96]**

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

Ибн Катир: Т.е. „вие сте създадени, статуите - също. Защо трябва едно създание да се кланя на нещо, което също е създание като него?“

2.9.3.1 Как Авраам бил хвърлен в огъня

Аллах казва в Корана:

**Рекоха: „Издигнете за него клада и
го хвърлете в пламъците!“**

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي

[37:97]

الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا

**Замислиха коварство спрямо него,
но Ние сторихме те да са унижените.
[37:98]**

فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

Ибн Катир: Като изгубили дискусията с Авраам, те прибегнали към използването на насилие. Аллах обаче унищожил плановите им и издигнал думите на религията Си и доказателството за нея.

Аллах казва:

**Рекоха: „Изгорете го и подкрепете
своите божества, ако ще
действате!“ [21:68]**

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن

**Рекохме Ние: „О, огън, бъди
студен и безопасен за Ибрахим!“
[21:69]**

كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَنْتَارُ كُونِي

**И желяхем неговата гибел, а Ние
сторихме да са най-губещите.
[21:70]**

بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَأَرَادُوا

بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

Ибн Аббас (р.) предава: „Достатъчен ни е Аллах и той е най-добрият защитник!“ – Авраам казал тези думи, когато го хвърлили в огъня, а

Мухаммед, когато му било казано: „**За онези, на които хората рекоха: „Враговете се насъбраха против вас, страхувайте се от тях!“**, но вярата им се усили и рекоха: „Достатъчен ни е Аллах. Колко прекрасен Довереник е Той!“ И се завърнаха с обилие и благодат от Аллах. Зло не ги докосна и следваха благоволенията на Аллах. Аллах е владетел на велика благодат.” [3:173-174]⁸⁰

Ибн Аббас и Абу ал-Алия казват: „Ако Аллах не беше казал... **„О, огън, бъди студен и безопасен за Ибрахим!“** [21:69], тогава студенината на направения да бъде студен огън, щеше да навреди на Авраам.”⁸¹

Умм Шарик предава:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزْغِ. وَقَالَ: (كَانَ يَنْفَخُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ).

„Пророкът (с.а.с.) нареди да бъде убивано отровното уазгх животинче⁸² и каза: „Едно време уазгх животинчето духало (и разпалвало огъня), който бил приготвен за Авраам (мир нему).“⁸³

2.9.3.2 Поука

- Бог е Съзателят и Господарят на всички неща. От тук следва, че само Той е достоен да му се кланяме.
- Човек трябва напълно да се доверява на Аллах, да се надява само на Аллах и да се страхува само от Аллах.
- Аллах е винаги с тези, които се застъпват за религията Му и ги пази.

2.9.4 Дискусията с един високомерен тиранин

Аллах казва [2:258]:

**Не видя ли ти онзи, който
спореше с Ибрахим за
неговия Господ, че Аллах му е
дал владението? Когато
Ибрахим рече: „Моят Господ**

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ
ءَاتَهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّي

⁸⁰ Предадено от Бухари (4563 и 4564).

⁸¹ Едно добро (араб. ез.: хасан) предание, предадено от Табари (17/34).

⁸² Уазгх е едно малко отровно животинче, което е много леко и може да се придвижва много бързо.

⁸³ Предадено от Бухари (3359).

е, Който съживява и умъртвява.”, (другият) рече: „Аз съживявам и умъртвявам.” Ибрахим рече: „Аллах довежда слънцето от изток, а ти го доведи от запад!” И се слиса онзи, който не бе повярвал. Аллах не напътва хората - угнетители.

الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ
قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٦٧﴾

Коментаторите на Корана и много историци като Табари твърдят, че този високомерен и заслепен човек е бил Немрод, владетелят на Вавилон.

Заид ибн Аслам предава, че Аллах е пратил до този тиранин ангел, който го приканил да повярва. Тиранинът обаче се възпротивил, след което ангела го приканил отново. Той пак се възпротивил. Като го приканил за трети път, той се възпротивил още веднъж и казал: „Събери ти твоята войска, и аз ще събера моята.” Тогава Немрод събрал войската си по изгрев слънце. Аллах изпратил мухи, така че войската да не може да види слънцето. Аллах дал на мухите сила над войската на Немрод и те изяли месото и кръвта на войниците. От тях останали само голи кокали. Една от мухите влязла в носа на владетеля и останала там 400 години. Аллах го наказал с тази муха. Така той се биел през цялото време с пръчки по главата, докато Аллах накрая го унищожил чрез тази муха.⁸⁴

2.9.5 Дискусията със звездопоклонниците в Сирия

Аллах казва в Сура 6:

И каза Ибрахим на баща си Азар:

„Нима смяташ изваянията за богове? Виждам, че ти и твоят народ сте в явна заблуда.”

[6:74]

И така показваме на Ибрахим владението на небесата и на

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ اتَّخِذْ
أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ

⁸⁴ Предадено от Абдурразак в едно сахих предание от Заид ибн Аслам. Съдържанието на преданието обаче е от преданията на „исраилият”.

земята, за да е от убедените.
[6:75]

И когато го покри нощта, той
видя звезда. Рече: „Това е моят
Господ.“ А когато залезе, рече:
„Не обичам залязващите.“

[6:76]

И когато видя луната да изгрява,
рече: „Това е моят Господ.“ А
когато залезе, рече: „Ако не ме
напъти моят Господ, ще бъда от
заблудените хора.“

[6:77]

И когато видя слънцето да
изгрява, рече: „Това е моят
Господ. То е най-голямото.“ А
когато залезе, рече: „О, народе
мой, невинен съм за това, което
съдружавате! [6:78]

Аз обърнах правоверен своето
лице към Онзи, Който е сътворил
небесата и земята. Аз не съм от
съдружаващите.“ [6:79]

И го оспорваше неговият народ.
Рече: „Нима ме оспорвате за
Аллах, след като Той ме напъти?
Не ме е страх от онова, което
съдружавате с Него, освен ако
моят Господ не пожелае друго.
Моят Господ обгръща със знание
всяко нещо. Не ще ли си
припомните? [6:80]

И как да се страхувам от онова, с
което Го съдружавате, щом вие
не се страхувате, че
съдружавате Аллах с онова, за

مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ

الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى

كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا

أُحِبُّ إِلَّا فَلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ

بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَيْسَ

لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَ مِنَ الْقَوْمِ

الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَازِعَةً

قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ

قَالَ يَنْقُومِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا ۖ وَمَا أَنَا

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ

قَالَ اتَّخِذُونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۚ وَلَا

أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي

شَيْئًا ۚ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ أَفَلَا

تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا

أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنْتُمْ أَشْرَكْتُمْ

بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا

което не ви е низпослал довод?
Коя от двете групи заслужава
повече сигурност, ако знаете?“
[6:81]

За онези, които вярват и не
смесват своята вяра с гнет - за
тях е сигурността и те са
напътени. [6:82]

Това е доказателството, което
Ние дадохме на Ибрахим срещу
народа му. Въздигаме по степени
когого пожелаем. Твоят Господ е
премъдър, всезнаещ. [6:83]

فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا
إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا
إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ۖ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ
نَّشَاءٍ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

Ибн Катир: Тук става въпрос за дискусия, която Авраам води с народа си. Той дал на хората да разберат, че е безсмислено да се молят на небесните тела, вместо на Аллах, защото те са подлежащи на определени закони създания.

Ибн Катир: Очевидно е, че Авраам дискутира тук със звездопоклонниците в Харран в Сирия, а не с народа си във Вавилония, защото хората в Харран били тези, които се кланяли на звездите. Хората във Вавилония се кланяли на статуи.

2.9.5.1 Поука

- Ако погледнем творението, напр. небесните тела или природата, и видим колко хармонично е всичко, и как всяко нещо има определена функция, то тогава ни става ясно, че трябва да съществува един Всемогъщ и Всезнаещ Създател, Който е създал всички тези неща и прави така, че те да изпълняват задачата си. И така правим заключение от последствието (хармонията в природата) за причината (съществуването на един единствен всезнаещ Бог). Става ни ясно, че не бива да се кланяме на тези неща, които изпълняват само една определена функция, а на Този, Който ги управлява.
- Авраам показал на идолопоклонниците във Вавилония, че боговете им са безсилни и затова не са достойни да им се кланят. В Сирия хората се кланяли на небесните тела, затова той приложил метод, различен от този във Вавилония, понеже и проблема бил по-различен. Той им показал чрез проста логическа аргументация, къде им е грешката, как могат да осъзнаят съществуването на Бог и че трябва да се кланят само на Бог, Създателя на всички неща (араб. ез.: таухид).

2.9.6 Изселването на Авраам (араб. ез.: хиджра): Пътуването до Аш-Шам (Сирия) – Пътуването до Египет, където Аллах спасил Сара (р.), жената на Авраам, от посегателството на тамошния владетел – Пътуването до крайната цел в Палестина

Аллах казва в Сура 29:

**И му повярва Лут, и
(Авраам) рече: „Аз ще се
преселя при своя Господ. Той е
Всемогъщия, Премъдрия.“
[29:26]**

**И го дарихме с Исхак и Якуб, и
отредихме за потомците му
пророчеството и Писанието, и
го възнаградихме в земния
живот. И в отвъдния е сред
праведниците. [29:27]**

فَقَامَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

Аллах казва в Сура 21:

**И спасихме него и Лут [и ги
насочихме] към земята, която
благословихме за световите.
[21:71]**

**И му дарихме Исхак, и освен
него - Якуб, и всичките сторихме
праведници. [21:72]**

**И ги сторихме водители,
напътващи според Нашата
повеля. И им разкрихме да
вършат добрини и да отслужват
молитвата, и да дават
милостинята закят. Те служеха
[единствено] на Нас. [21:73]**

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا
لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ
﴿٧٢﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلِ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا
عَبِيدِينَ ﴿٧٣﴾

Ибн Катир: „Авраам напуснал народа си и предприел заради Аллах изселването (араб. ез.: хиджра). Жена му била безплодна. Той нямал деца; с него бил племенникът му Лот. След това Аллах им дарил праведни деца... Това станало, след като Авраам се изселил, с цел да може да служи на Аллах и да приканва хората да служат на Аллах.“

Страната, в която имал намерение да се пресели, била Аш-Шам⁸⁵ (район, който включва Сирия, Палестина, Йордания и Ливан). Това е страната, за която Аллах казва: „**земята, която благословихме за световите**“ [21:71].

Ибн Катир има тази информация от Убай ибн Кааб, Катада и др.

След като Авраам (а.с.) се разделил по пътя от Лот (а.с.), първоначално отишъл със Сара за малко в Египет, където се случило следното:

Абу Хурайра предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

أَنَّ إِبْرَاهِيمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَكْذِبْ قَطُّ إِلَّا ثَلَاثًا اثْنَتَانِ فِي ذَاتِ اللَّهِ تَعَالَى قَوْلُهُ {إِنِّي سَقِيمٌ} وَقَوْلُهُ {بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا} وَبَيْنَمَا هُوَ يَسِيرُ فِي أَرْضِ جَبَّارٍ مِنَ الْجَبَّارَةِ إِذْ نَزَلَ مِنْزِلًا فَأَتَى الْجَبَّارَ فَقِيلَ لَهُ إِنَّهُ نَزَلَ هَاهُنَا رَجُلٌ مَعَهُ امْرَأَةٌ هِيَ أَحْسَنُ النَّاسِ قَالَ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ فَسَأَلَهُ عَنْهَا فَقَالَ إِنَّهَا أُخْتِي فَلَمَّا رَجَعَ إِلَيْهَا قَالَ إِنَّ هَذَا سَأَلَنِي عَنْكَ فَأَنْبَأْتُهُ أَنَّكَ أُخْتِي وَإِنَّهُ لَيْسَ الْيَوْمَ مُسْلِمٌ غَيْرِي وَغَيْرِكَ وَإِنَّكَ أُخْتِي فِي كِتَابِ اللَّهِ فَلَا تُكَذِّبْنِي عِنْدَهُ

„Авраам не е лъгал повече от три пъти, и тези (три пъти) са били по волята на Аллах (в една версия от Абу Дауд: **„два пъти по волята на Аллах“**⁸⁶). **(Първият път) като казал: „Аз съм болен.“**⁸⁷, **(вторият път,) като казал: „Не, беше най-голямата от тези (фигури).“**⁸⁸ **(и третият път), като се преместил в страната на един тиранин и живял там. Тогава някой отишъл при тиранина и му казал: „Тук живее един мъж, който има една от най-красивите жени.“ Тогава тиранинът пратил някого при него (т.е. при Авраам) да пита за нея. Той казал: „Тя е сестра ми.“ Като се върнал при нея, ѝ казал: „Този (мъж) ме попита за теб и аз му казах, че си ми сестра. И понеже няма друг мюсюлманин в днешно време освен мен и теб, и**

⁸⁵ [Табари].

⁸⁶ Третият път, когато казал, че Сара е негова сестра, е излъгъл отчасти и заради собственото си его, понеже той самият също имал полза от това. Той се страхувал, че тиранинът ще го убие, ако разбере, че е съпруг на Сара, за да може да я има за себе си. При първите два пъти е било ситуация, в която е ставало въпрос за да`уа (покана към Исляма).

⁸⁷ Сура 37, аят 89.

⁸⁸ Сура 21, аят 63.

затова ти си моя сестра (в Исляма). Недей да казваш, че съм излъгал, ако го срещнеш." Тогава той⁸⁹ я взел и заминал. Когато искал да я докосне, се парализирал. Тогава казал: „Моли се на Аллах за мен и аз няма да ти навредя." Тя се помолила на Аллах и той станал отново нормален. След това той пак искал да я докосне, при което както и първият път се парализирал. Тогава казал: „Моли се на Аллах за мен и аз няма да ти навредя. Тя се помолила на Аллах и той станал отново нормален. Това се повторило общо три пъти. След това той извикал стоящия наблизо слуга и казал: „Не си ми довел човек, а дявол (араб. ез.: шейтан). Махни я оттук и ѝ дай слугинята Хаджар (като подарък)."⁹⁰

Ахмад предава в едно сахих предание по-подробно тази случка. Там⁹¹ се казва, че „Сара (р.) отправила следната молитва към Аллах, когато владетелят искал да я докосне: „О Аллах, ако знаеш, че вярвам в Теб и в пратеника Ти и че съм се запазила, освен пред мъжа ми, то не давай на неверника сила над мен." Тогава той бил натиснат, докато заритал с крака си... Сара казала: „О Аллах, ако сега той умре, ще кажат: „Тя го уби."" Тогава той станал отново нормален."

Ибн Катир: „Видях в част от преданията, че Аллах вдигнал завесата (на невидимото поради разстоянието), така че Авраам, който не можел да види жена си, откакто я отвели от него да може да е свидетел на всичко, докато тя била при владетеля и да разбере как Аллах я е опазил от него. Това станало, за да се чувства Авраам по-добре, понеже той много обичал Сара. Има предания, че откакто съществувала Ева - първата жена - до времето на Сара, не е имало толкова красива жена като Сара. Аллах да е доволен от нея."⁹²

В Сахих Бухари също се предава този случай с владетеля, само че с верига на преданието, която стига само до Абу Хурайра, а не до пророка

⁸⁹ Тук се има предвид тирана.

⁹⁰ Това е сахих хадис, предаден от Абу Бакр ал-Баззар. Първата част на хадиса (до: "...недей да казваш, че съм излъгал, ако го срещнеш") се предава и от Абу Дауд (2212). Албани казва, че хадисът е сахих. Арабският текст на хадиса е от Абу Дауд. Съдържанието на този хадис се предава и от Бухари, обаче при него веригата на преданието не стига до пророка (с.а.с.), а само до един от сподвижниците му.

⁹¹ Тази част от преданието са думите на Абу Хурайра (р.).

⁹² [Ибн Катир], стр. 179.

(с.а.с.). И така това е хадис маукуф. Преданието на Бухари е почти същото като горепосоченото, само че продължава: Абу Хурайра предава: „... „Не си ми довел човек, а дявол (араб. ез.: шейтан).“ И той и даде Хаджар като слугиня. Тя (Сара) се върнала накрая при него (Авраам), когато той тъкмо си правел молитвата. Тогава направил движение с ръката си и попитал: „И, какво имаш да ми разказваш?“ Тя отговорила: „Аллах обърна лукавството на неверника срещу самия него и ми даде Хаджар като слугиня.“⁹³

Ибн Катир: „Някои историци са на мнение, че този египетски фараон бил брат на Дахак, който бил известен с подтисничеството си и несправедливостта си.“

Ибн Катир казва, че Авраам (а.с.) след това се преместил отново от Египет в свещената земя, от която бил дошъл. Ибн Катир казва, че Лот (а.с.) се преместил тогава в страната Ал-Гор в тяхната столица Содом, чиито жители били необуздани, грешни неверници.

Поука

- Аллах пази порядъчните си раби в ситуации, в които те самите не могат да направят нищо, за да се опазят. Това се вижда много често в историята. Затова порядъчните вярващи не трябва да се тревожат, ако са в трудна ситуация, която изглежда безизходна, и когато са изчерпали всичките си възможности, за да намерят изход от нея. Защото тогава идва закрилата и помощта на Аллах.

2.9.7 Как Авраам (а.с.) завел сина си Исмаил (а.с.) и майка му Хаджар (р.) в Мекка – какво се случило с Исмаил там – как Авраам и Исмаил построили дома на Аллах

Бухари предава от Ибн Аббас (р.)⁹⁴:

„Като първа жена Хаджар завързала една кърпа⁹⁵ на талията си, за да заличи следите си от Сара.⁹⁶ Тогава Авраам взел нея и сина им Исмаил,

⁹³ Предадено от Бухари (3358).

⁹⁴ Сахих Бухари (3364). Ибн Катир казва: "Това е изказване на Ибн Аббас (р.), в част от което той изяснява, че това е предадено директно от пророка (с.а.с.). Друга част от изказването му изглежда малко странно, сякаш е истралият (предания от народите на писанието)."

⁹⁵ Араб. ез.: "минтак". Ибн Хаджр: "Това е кърпа, която жените увиват около кръста си." ([Ал-Аскалани], (3364), част 2, стр. 302).

който тя кърмела, и ги отвел, докато ги завел до (мястото на) дома⁹⁷ на Аллах до (мястото на) едно голямо дърво⁹⁸ над (мястото на) Замзам на (мястото на) горния край на (свещената) джамия. Тогава в Мекка е нямало никой и не е имало и вода. Авраам оставил двамата там и им оставил един съд с фурми и един съд с вода. Тогава се обърнал и тръгнал. Майката на Исмаил го последвала и казала: „О Авраам, къде отиваш и ни оставяш тук на това място, където няма нито хора, нито нещо друго?“ Тя повторила думите си неколkokратно. Авраам обаче не се обръщал. Тогава тя попитала: „Аллах ли ти заповяда това?“, той отговорил: „Да.“ Тя казала: „Тогава Той няма да ни изостави.“ И така тя се върнала обратно, докато той стигнал до Танийа, където повече не могла да го вижда. Там той се обърнал с лице към дома на (Аллах) и казал с вдигнати ръце следната молитва: **„Господи наш, аз заселих едни от потомците си в долина без насаждения при Твоя Священ дом.“** до: **„... за да са признателни.“**⁹⁹ [14:37] Майката на Исмаил кърмела сина си и пиела от водата, докато в съда не останала вода. После ожадняла и синът ѝ ожаднял. Тя го гледала, как ритал с краката си и се гърчел. Тогава станала, понеже вече не можела да гледа как се мъчи. Тя видяла, че най-близкият хълм до тях бил Сафа. Изкачила се там и се обърнала към Уади, за да види, дали ще види някого. Не видяла никого. Тогава слезла от хълма. Когато стигнала до Уади, повдигнала малко роклята си и тичала мъчейки се към хълма Маруа. Тогава застанала на хълма Маруа и изглеждало така, сякаш видяла някого. Обаче не видяла никого. Повторила това седем пъти.“ Ибн Аббас предава, че пророкът (с.а.с.) казал **„Това е саи“**¹⁰⁰ **на хората между двата хълма Сафа и Маруа.“**

⁹⁶ Тази кърпа стигала до земята и така следите от стъпките в пясъка били заличавани, когато вървяла. Аскалани предава, че Сара станала много ревнива, след като подарила Хаджар на мъжа си и тя забременяла от него. Хаджар искала да заличи следите си от Сара с помощта на тази кърпа. [Ал-Аскалани]

⁹⁷ Аскалани: т.е. към мястото, където е дома на Аллах. По онова време Кабаа още не е била там.

⁹⁸ Това трябва да означава: до мястото, където по-късно имало едно голямо дърво, понеже тогава не е имало растителност в долината на Мекка.

⁹⁹ Цялата молитва е в [14:37]: **„Господи наш, аз заселих едни от потомците си в долина без насаждения при Твоя Священ дом. Господи наш, за да отслужват молитвата, благосклони сърцата на някои хора към тях, и им дай от плодовете препитание, за да са признателни!“** [14:37]

¹⁰⁰ Саи е ритуалното ходене между Сафа и Маруа по време на поклонението хадж или умра.

(Ибн Аббас предава:)¹⁰¹ „Като стигнала до Маруа чула шум. Казала на себе си: „Сахин (т.е. пст – тихо).“ Ослушала се още веднъж и казала: „Чух те вече – ако носиш помощ.“ Тогава видяла ангела на мястото на Замзам.¹⁰² Той копаел с петите си (или с крилата си), докато се появила вода. Тогава тя оградила мястото с пясък и напълнила съда си с вода. Всеки път, когато взимала вода от земята, извираща нова (вода от земята).“ Ибн Аббас предава, че пророкът (с.а.с.) е казал: **„Аллах да е милостив към майката на Исмаил, де да не беше заградила Замзам.“** – или той казал: **„Де да не беше взела веднага от водата, то Замзам щеше да стане река, течаща по земята.“** Тя пила от водата и кърмила сина си. Тогава ангелът казал: „Не се страхувайте, че ще се изгубите, понеже тук е мястото на дома на Аллах, който ще бъде построен от това момче и баща му. Аллах не оставя хората Му да се загубят.“ Домът бил на извисено място, сякаш бил на хълм¹⁰³ и така дъждовната вода (араб. ез.: суджул) се изтичала вдясно и вляво от него.

Тя (Хаджар) живяла така¹⁰⁴, докато дошли хора от Джурхум, които идвали от посока Када. Те лагерували в долния край на Мекка. Там видели една птица, кръжаша във въздуха. Казали: „Тя със сигурност кръжи над вода. Познаваме това уади от преди и тук нямаше вода.“ Тогава пратили един или двама слуги, които отишли до водата. Те се върнали при хората си и им казали за водата и после тръгнали натам. Като стигнали до водата, майката на Исмаил била там. Попитали я: „Разрешаваш ли ни да се заселим при теб?“ Тя отговорила: „Да, обаче нямате право на собственост над водата“ Отговорили: „Да (т.е. съгласни сме).“ Ибн Аббас предава, че

¹⁰¹ От текста на Бухари не се разбира съвсем ясно, дали Ибн Аббас цитира пророка (с.а.с.) или това са негови лични думи.

¹⁰² Аскалани: В един хасан (добър) хадис при Табари се казва: Тогава ангелът Гавраил я попитал: "Коя си ти?" Тя казала: "Аз съм Хаджар, майката на сина на Авраам." Тогава Гавраил казал: "На кого ви е доверил?", на което тя отговорила: "Той ни довери на Аллах." Гавраил казал: "Той ви е доверил на някого, който ви е достатъчен."

¹⁰³ Аскалани: Ибн Аби Хатим предава, че Абдуллах бин Амр Ибн ал-Ас е казал: "По времето на потопа, домът бил издигнат. И пророците правели поклонение до дома, но не знаели точното му местонахождение, докато Аллах не го направил родина на Авраам и не му показал мястото на дома." Байхаки предава в "Далаил" чрез друга верига от Абдуллах ибн Амр ибн ал-Ас, който цитира директно пророка (с.а.с.), че той казал: **"Аллах пратил Гавраил до Адам и му заповядал да построи дома. Адам го построил след това. Тогава Той заповядал на Адам да обиколи дома (араб. ез.: тауаф) и му било казано: "Ти си първият човек и това е първият дом, построен за хората.""**

¹⁰⁴ Аскалани: "Това е указание, че са се изхранвали с водата от Замзам, която им била достатъчна като храна и вода."

пророкът (с.а.с.) е казал: „**Майката на Исмаил се зарадвала, понеже обичала да е сред хора. И така те се заселили там и пратили да доведат и семействата им, които също се заселили (в Мекка), докато накрая там се събрали няколко семейства.**”

Исмаил пораснал и научил от тях арабския език.¹⁰⁵ Те го обичали много и го харесвали като младеж. Като бил достатъчно зрял, го оженили за една от техните жени. По същото време починала майката на Исмаил. След като той се оженил, Авраам наминал, за да види роднините си, които бил оставил там.¹⁰⁶ Обаче той не намерил Исмаил. Попитал жена му, къде е, на което тя отговорила: „Той излезе, за да търси прехрана¹⁰⁷ за нас.” След това той попитал, как са и как живеят. Тя отговорила: „Не сме добре. Животът ни е суров и сме подложени на лишения.” И така, тя му се оплакала. Тогава той казал: „Като си дойде мъжът ти, му предай поздрав от мен и му кажи, че трябва да смени прага си.” Като Исмаил се върнал, усетил нещо. Попитал жена си: „Идвал ли е някой при вас?”, на което тя отговорила: „Да, един стар мъж, който беше един такъв¹⁰⁸. Попита ме за теб, на което му отговорих. Тогава ме попита, как сме и как живеем. Аз му казах, че не сме добре и че животът ни е тежък.” Той попитал: „Каза ли ти да направиш нещо?” Тя казала: „Да, каза ми да ти предам поздрава му и да ти предам, да смениш прага си.” Тогава Исмаил казал: „Това е бил баща ми. Казал е, да се разveda с теб. Така че върви при твоето семейство.” И така той изрекъл, че се развежда и се оженил за друга жена от тях. Авраам не идвал известно време, но после дошъл. (Отново) не намерил Исмаил. Тогава влязъл при жена му и я попитал, как са, на което тя отговорила: „Добре сме и сме богати.” И тя благодарила на Аллах. Тогава той попитал: „Какво имате за ядене?”, тя казала: „Месо.” Той попитал: „А какво пиете?”, на което тя отвърнала: „Вода.” Тогава той казал: „О Аллах, дай им берекет (араб. ез.: барака) в месото и водата.”

¹⁰⁵ Това не противоречи на едно друго предание, в което се казва, че Исмаил е бил първият, който говорел ясен арабски.

¹⁰⁶ В един хасан хадис се споменава, че Авраам посещавал всеки месец Хаджар и Исмаил с "Бурак" (ездитното животно, с което пророкът Мухаммед (с.а.с.) предприел нощното пътуване (араб. ез.: исра) от Мекка до Йерусалим). Аскалани: "Думите в този хадис "След като Исмаил се оженил, Авраам наминал" означават: "След като Исмаил се оженил, Авраам наминал, както наминавал често преди това.."

¹⁰⁷ В едно предание от Ибн Джурайдж: "Исмаил се изхранвал от лов."

¹⁰⁸ Аскалани: В едно предание от 'Ата ибн ас-Са'иб: "Тя го казала така, сякаш не го зачитала."

Пророкът (с.а.с.) казал: „**Тогава не са имали дори жито. Ако имаха, той (т.е. Авраам) щеше да помоли и за берекет в житото.**“ Ако някой – освен в Мекка – се изхранва само с тези двете (месо и вода), то те не му понасят.¹⁰⁹ Той (Авраам) казал: „Като си дойде мъжа ти, му предай поздрав от мен и му кажи, че трябва да заздравя прага си.“ Когато Исмаил се върнал, попитал: „Идвал ли е някой при вас?“ Тя казала: „Да, един стар мъж, който изглеждаше добре..“ – и тя го похвалила - „...той ме попита как си и аз му отговорих. Попита как сме и как живеем. Тогава му казах, че сме добре.“ Той (Исмаил) попитал: „Каза ли ти да направиш нещо?“ Тя отвърнала: „Да, каза ми да ти предам поздрава му и да ти предам, да заздравя прага си.“ Тогава Исмаил казал: „Това е бил баща ми и ти си прага. Казал е да те задържа (и да не се развеждам с теб).“ Тогава той (Авраам) не идвал толкова време, колкото Аллах искал. След това дошъл и намерил Исмаил, как тъкмо дялал един шиш под едно дърво (араб. ез.: дауха) близо до Замзам. Когато той (Исмаил) го видял, изправил се и те се поздравили¹¹⁰, така както един баща поздравява сина си и син поздравява баща си.¹¹¹ Тогава казал: „О Исмаил, Аллах ми заповяда нещо.“ Той (Исмаил) отговорил: „Направи това, което Господарят ти е повелил.“ Той попитал: „Ще ми помогнеш ли?“ Исмаил отговорил: „Ще ти помогна.“ Авраам казал: „Аллах ми заповяда да построя дом ето там.“ – и посочил към един хълм, който се отличавал от околността чрез възвишението си¹¹². Там издигнали основите на дома. Исмаил носел камъните, а Авраам строил. Когато строежът достигнал определена височина, донесъл този камък¹¹³ и го оставил за него. Авраам стоял на камъка и строил, а Исмаил му подавал камъните, същевременно двамата казвали: „**Господи, прими от нас! Наистина Ти си Всечуващия, Всезнаещия.**“¹¹⁴ И така построили дома, като накрая го обиколили, казвайки: „**Господи, прими от нас! Наистина Ти си Всечуващия, Всезнаещия.**“¹¹⁵¹¹⁶

¹⁰⁹ Това трябва да е изказването на Ибн Аббас, тъй като в преданието на Бухари, пред това изречение пише отново: "той каза".

¹¹⁰ Дословно: се държаха един с друг.

¹¹¹ Дословно: както баща се държи с детето си и детето с баща си.

¹¹² Виж по-горе (началото на хадиса).

¹¹³ Аскалани: "С "този камък" се има предвид макам".

¹¹⁴ Сура 2:127.

¹¹⁵ Сура 2:127.

Подробни аяти от Корана за строежа на Кааба:

[22:26-27], [3:96-97], [2:124-129].

Аиша (р.) предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) ѝ казал:

(ألم تري أن قومك لما بنوا الكعبة، اقتصروا عن قواعد إبراهيم). فقلت: يا رسول الله، ألا تردّها على قواعد إبراهيم، قال: (لولا حدثان قومك بالكفر لفعلت).

„Знаеш ли, че хората от народа ти премахнаха първите основи от Авраам, когато реставрираха Кааба?“ Тогава аз казах: „О пратенико на Аллах ... не искаш ли да я върнеш отново до основите на Авраам?“ Тогава той казал: **„Ако народът ти не беше съвсем до скоро невярващ, щях да го направя.“**¹¹⁷

2.9.7.1 Авраам (а.с.) се обрязал сам, когато бил много стар

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

اختتن إبراهيم عليه السلام، وهو ابن ثمانين سنة، بالقدوم

„Авраам, мир нему, се обрязал, когато бил на 80 години. Той направил обрязването с една секира (араб. ез.: каддум).“¹¹⁸

2.9.8 Поука

- Пълното, безгранично доверие в Аллах, което се вижда от държанието на Авраам от една страна – който оставил обичното си дете и майка му в една пустош – и от държанието на Хаджар от друга страна, защото те знаели, че Аллах така е повелил: ...*Майката на Исмаил го последвала и казала: „О Авраам, къде отиваш и ни оставяш тук на това място, където няма нито хора нито нищо?“ Тя повторила думите си неколkokратно. Авраам обаче не се обръщал. Тогава тя попитала: „Аллах ли ти заповяда това?“, той отговорил: „Да.“ Тя казала: „Тогава Той няма да ни изостави.“ След което се върнала обратно... Не изглежда да е била учудена, когато се появил един ангел, тъй като очаквала помощ от Аллах: ...Ослушала се още*

¹¹⁶Тук свършва хадисът от Бухари (3364).

¹¹⁷Предадено от Бухари (1583), Муслим и др.

¹¹⁸Предадено от Бухари (3356).

веднъж и казала: „Чух те вече – ако носиш помощ“ Тогава видяла ангела на мястото на Замзам.¹¹⁹...

- Важно е, човек да благодари на Аллах във всяка ситуация и да не се оплаква. Човек трябва да държи на това, съпругът или съпругата да има такъв характер.
- Пророкът Мухаммед (с.а.с.) е казал, че меканците не са върнали Кааба - при реставрирането ѝ - в началния ѝ вид, в който е била построена от Авраам. Той обаче не искал да поправи това, от страх, че хората няма да разберат тази стъпка, тъй като от съвсем скоро приели Исляма, а Кааба била още преди това едно свято място за тях. Това държане на пророка (с.а.с.) показва, че трябва да се съобразяваме с мисленето на хората, като правим да`уа, за да не ги откажем от Исляма, ако ги конфронтираме с неща, които не могат да разберат и които могат да станат пречка за тях.

2.9.9 Как Авраам трябвало да принесе в жертва сина си

Аллах казва в Сура 37:

И рече [Ибрахим]: „Отивам при моя Господ. Той ще ме напъти. [37:99]

Господи мой, дари ме с праведни потомци!“ [37:100]

И го благовестихме за смирен син.¹²⁰ [37:101]

И когато порасна, и започна да ходи с него, той рече: „О, синко мой, сънувах¹²¹, че трябва да те заколя. Какво ще кажеш?“ Рече: „О, татко мой, прави, каквото ти е повелено!

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَأَمَّا بَلَغَ

مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَىٰ فِي

الْمَنَامِ أَنِّي أَذْنَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ

¹¹⁹ Аскалани: В едно хасан (добро) предание при Табари се казва: "Тогава (ангелът) Гавраил я попитал: "Коя си ти?" Тя казала: "Аз съм Хаджар, майката на сина на Авраам." Тогава Гавраил казал: "На кого ви е доверил вас двамата?", на което тя отвърнала: "Той ни довери на Аллах." Тогава Гавраил казал: "Доверил ви е Някому, Който ви е достатъчен."

¹²⁰ Ибн Катир: "Аллах споменава, че Авраам, когато се изселвал от страната си, помолил Аллах да го дари с добър син. След това Аллах му известил новината за един кротък син, когато Авраам бил на 86 години. Тук е ставало въпрос за Исмаил (а.с.), понеже той бил първородния му син." ([Ибн Катир], стр. 188).

¹²¹ Табари предава, че Ибн Аббас (р.) е казал: "Сънищата на пророците са откровения." (Това е едно добро (араб. ез.: хасан) предание. Като слабо (араб. ез.: да'иф) предание се предава това изказване и от пророка (с.а.с.)).

Ще откриеш, ако Аллах е пожелал, че съм от търпеливите.” [37:102]

И когато двамата се подчиниха, и той го положи по лице,¹²²

[37:103]

Ние му извикахме: „О, Ибрахим, [37:104]

ти изпълни съня.” Така награждаваме Ние благодетелните. [37:105]

Това е явното изпитание. [37:106]

И за него дадохме в замяна голямо жертвено животно.¹²³ [37:107]

И оставихме за него спомен сред сетните. [37:108]

Мир за Ибрахим! [37:109]

Така награждаваме Ние благодетелните. [37:110]

Той бе от Нашите вярващи раби. [37:111]

И го възрадвахме за Исхак - пророк от праведниците. [37:112]

قَالَ يَتَأْتِي أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي

إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٣﴾ فَلَمَّا

أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٤﴾ وَنَدَيْنَاهُ أَنْ

يَتَّبِعْهُمَا ﴿١٠٥﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّيَا إِنَّا

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٦﴾ إِنَّ

هَذَا هُوَ الْبَلَاءُ الْأَمِينُ ﴿١٠٧﴾ وَفَدَيْنَاهُ

بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي

الْآخِرِينَ ﴿١٠٩﴾ سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿١١٠﴾

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١١﴾ إِنَّهُ

مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ وَكُشِّرْنَاهُ

بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٣﴾

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِنْ

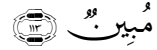
¹²² Ибн Катир: Ас-Сиддидж и др. твърдят: "Когато Авраам се опитал да пререже гръкляна на Исмаил, ножът не режел." Предава се също, че между ножа и гръкляна му бил поставен меден лист... Аллах знае най-добре.

¹²³ Табари (Тафсир (33/55) и Тарик (1/277)) и Ибн Аби Хатим предават също от Ибн Аббас в една добра (хасан) верига от разказвачи: „При него дошъл от Табир (планина в Мекка) един голям овен с големи очи и големи рога, и този бил заклан след това от него. Това бил овенът, който синът на Адам (Абел) принесъл в жертва, която била приета от Аллах." Ахмад, Абу Дауд (2030), Байхаки (2/438) и др. предават следния сахих хадис:

Една жена попитала Усман ибн Талха: „Защо те извика един път пратеника на Аллах (с.а.с.)?"", на което той отговорил: „Пратеникът на Аллах (с.а.с.) ми каза: „(Видях двата рога на овена в дома (в Кабаа), когато влезнах вътре, и забравих да ти кажа, да ги покриеш с една кърпа. Така че, покрий ги с една кърпа, защото не трябва да има нищо в дома, което да разсейва молещия се." Ибн Катир: Суфиян казал: "Рогата на овена висяха толкова дълго в дома, докато един път имаше пожар там и те също изгоряха."

**И благословихме него и Исхак. А
сред техните потомци имаше и
благодетелни, и явни угнетители на
себе си. [37:113]**

ذُرِّيَّتَهُمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ

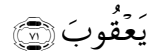

Ибн Катир споменава, че някои хора – както от хората на писанието, така и някои мюсюлмани – са на мнение, че не Исмаил, а Исаак трябвало да бъде жертван. На тези мнения противоречат преди всичко три аргумента:

- Буквалните думи (араб. ез.: *дахир*) на Аллах в Корана, където новината за заколването е след предсказването за първия син Исмаил, но преди споменаването на Исаак.
- Споменатото сахих изказване на пророка (с.а.с.), че рогата на овена се намират в Кабаа в Мекка. Исмаил е бил този, който е живял в Мекка. Ибн Катир: „Не се знае за Исаак да е ходил на млади години в Мекка.“ ([Ибн Катир], стр. 192)
- Ибн Кааб ал-Коради вижда следното доказателство за това, че Исмаил е бил този, който трябвало да бъде заколен: Аллах казва за Сара:

**А жена му стоеше и се смееше.
И я благовестихме за Исхак, а
отподир Исхак - Якуб. [11:71]**

فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ

Как може да ѝ бъде предадено, че Исаак ще има поколение, ако той трябва да бъде заколен? Ас-Сухайли отговаря на този аргумент, че по граматически причини в арабския текст на Корана

„а отподир Исхак - Якуб.“

وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

втората част на аята трябва да е независима от първата, защото би трябвало да има едно **ب** пред **يعقوب**, ако Иаков трябва да се отнася също към **„И я благовестихме“**. Ибн Катир казва обаче, че този аргумент би трябвало да се изследва.

2.9.9.1 Поука

- Пророците са били подложени на най-големите изпитания от Аллах. Останалите хора биват подлагани в зависимост от нивото на вярата им на трудни или на лесни изпитания: Тези, чието ниво е близко до това на пророците, получават най-трудните изпитания:

عن سعد بن أبي وقاص قلت : يا رسول الله أي الناس أشد بلاء ؟ قال : الأنبياء ثم الصالحون ثم الأمثل فالأمثل يبتلى الرجل على حسب دينه فإن كان في دينه صلابة زيد في بلائه وإن كان في دينه رقة خفف عنه ولا يزال البلاء بالمؤمن حتى يمشي على الأرض وليس عليه خطيئة

Саад ибн Аби Укаас предава: „Казах: „О пратенико на Аллах, Кои хора получават най-трудните изпитания?“ Тогава той каза: **„Пророците, след това порядъчните, след това (на нива) според прилика (с пророците или порядъчните). Един човек бива изпитван според силата на вярата му. Ако вярата му е силна, изпитанието е по-тежко, ако във вярата му има слабост, изпитанието е по-леко. Вярващият бива подлаган на изпитания до тогава, докато е жив, без да му остане нито един грях, който да му тежи.**“¹²⁴

2.9.10 Как бил предсказан Исаак (а.с.)

Аллах казва:

И го възрадвахме за Исхак - пророк от праведниците. [37:112] И благословихме него и Исхак. А сред техните потомци имаше и благодетелни, и явни угнетители на себе си. [37:113]

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ
وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ

Ибн Катир: „Хубавата вест дошла до Сара и Авраам от ангелите, когато били на път към градовете на народа на Лот (а.с.), за да ги унищожат.“

Аллах казва в Сура Худ:

И дойдоха Нашите пратеници с радостната вест при Ибрахим. Казах: „Мир!“ Каза: „Мир!“ И не

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ

¹²⁴Този хадис се споменава в книгата „Иман“ от Ибн Таймия. Албани пише, че е сахих.

се забави да поднесе печено теле.
[11-69]

И когато видя, че ръцете им не
посягат към него, това не му
хареса и спотаи страх от тях.
Рекоха: „Не се страхувай! Ние сме
пратени при народа на Лут.“ [11-
70]

А жена му стоеше и се смееше. И я
благовестихме за Исхак, а отподир
Исхак - Якуб. [11-71]

Тя рече: „О, горко ми! Аз ли ще
родя, след като съм престаряла, а
моят съпруг е този старец?
Наистина това е някакво чудо.
[11-72]

Рекоха: „Нима те учудва повелята
на Аллах? Милостта на Аллах и
Неговите благослови са над вас,
стопани на дома. Наистина Той е
всеславен, предостоеен.“ [11-73]

قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ

جَاءَ بِعَجَلٍ حَنِيدٍ ﴿٦٩﴾ فَمَا رَآ أَيْدِيَهُمْ

لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ

خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ

قَوْمٍ لُّوطٍ ﴿٧٠﴾ وَأَمْرًا تُهَاقِمُهُ

فَضَحِكْتَ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَقَ وَمِنْ وَرَاءِ

إِسْحَقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يَوَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ

وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ

هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ

مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ

أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

Ибн Катир: „Предава се, че са били три ангела, които дошли при Авраам:
Гавраил, Михаел (араб. Микаил) и Исрафил.

Първо Авраам помислил, че са гости и се държал с тях като с гости. Така
той им донесъл едно вкусно печено теле. Като им сервираше яденето,
видял обаче, че те дори и нямат намерение да хапнат нещо. Това било
така, понеже били ангели и нямали тази потребност да ядат. Тогава
Авраам се учудил.“

Аллах казва в Сурата Ал-Хиджр:

И ги извести за гостите на Ибрахим!
[15-51]

Когато влязоха при него и рекоха:
„Мир!“, рече: „Ние се страхуваме от
вас.“ [15-52]

Рекоха: „Не се страхувай! Ние те

وَبَشَّرْنَاهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾ إِذْ

دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا

مِنْكُمْ وَجَلُونا قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا

благовестваме за син, надарен със знание." [15-53]

Рече: „Нима ме благовествате, при все че ме настигна старостта? И с какво ще ме възрадвате?" [15-54]

Рекоха: „Възрадвахме те с истината. И не губи надежда!" [15-55]

Каза: „А кой губи надежда за милостта на своя Господ освен заблудените?" [15-56]

Аллах казва в Сура Ад-Дарият:

Стигна ли до теб разказът за почетните гости на Ибрахим?
[51-24]

Влязоха при него и рекоха: „Мир!“
Каза: „Мир!“ И си рече:
„Непознати хора!“ [51-25]

И без да го видят, свърна към своето семейство и дойде с тлъсто [печено] теле, [51-26]

и им го поднесе. Рече: „Ще похапнете ли?" [51-27]

И спотаи страх от тях. Рекоха: „Не се страхувай!“ И го благовестиха за знаещ син. [51-28]

И пристъпи жена му с вик, удряйки лицето си, и рече: „Но аз съм бездетна старица!“ [51-29]

Рекоха: „Тъй каза твоят Господ. Той е Премъдрия, Всезнаещия.“ [51-30]

نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ

أَبَشِّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ

تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشِّرْكَ بِالْحَقِّ

فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَنِطِينِ ﴿٥٥﴾ قَالَ

وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا

الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ

الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ

فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

﴿٢٥﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

﴿٢٧﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا

تَخَفْ وَبَشِّرْهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ فَأَقْبَلَتْ

أَمْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ

عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ

إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

2.9.11 Авраам, приятелят (араб. ез.: халил) на Бог

Аллах казва:

И когато Господът на Ибрахим го изпита със слова, той ги изпълни. Рече: „Правя те водител на хората.“ Каза: „А от моето потомство?“ Рече: „Не получават Моя обет угнетителите.“ [2:124]

﴿ وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ
قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾

Аллах казва:

И кой е с по-добра религия от онзи, който се е отдал на Аллах с истинска преданост и е последвал вярата на Ибрахим Правоверния? Аллах прие Ибрахим за приятел. [4:125]

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ
مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَاتَّخَذَ اللَّهُ
إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

2.9.12 Смъртта на Авраам

Абу Хурайра (р.) предава, че Авраам (а.с.) е живял още 80 години след обрязването си и след това умрял.¹²⁵

¹²⁵ Това е сахих предание, предадено от Байхаки, Ибн Асакир и др.

2.10 Лот (а.с.)¹²⁶

Лот (а.с.) е син на брата на Авраам (а.с.) и се изселил заедно с него от Месопотамия (Двуречието). По-късно той се отделил от Авраам по негова препоръка и с негово съгласие и отишъл в града Содом. Содом бил столица на този район. Около него имало и други градове. Хората около Лот (а.с.) били много лоши и грешни неверници. Те крали и вършели лоши неща на местата, където се събирали. При тях не било забранявано лошото. Те били първите, които практикували хомосексуализъм измежду мъжете.

Лот (а.с.) ги приканвал да се кланят само на Бог и им забранявал да вършат тези перверзни грехове. Те обаче не го слушали и продължавали.

Нито един мъж от народа му не го последвал. Единствените му привърженици били членовете на семейството му (с изключение на жена му, която била невярваща).

Накрая Аллах наказал народа на Лот (а.с.) с дъжд от камъни и със земетресение, за да бъде предупреждение за всички хора след тях. Историята за Лот (а.с.) се споменава на много места в Корана:

Подробно на следните места: [7:80-84], [11:69-83], [15:51-77], [26:160-175], [27:54-58], [29:28-35].

Например:

И дойдоха Нашите пратеници с радостната вест при Ибрахим. Казаха: „Мир!“ Каза: „Мир!“ И не се забави да поднесе печено теле. [11:69]

И когато видя, че ръцете им не посягат към него, това не му хареса и спотаи страх от тях. Рекоха: „Не се страхувай! Ние сме пратени при народа на Лут.“ [11:70]

А жена му стоеше и се смееше. И

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى
قَالُوا سَلَمًا قَالَ سَلَمٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ

بِعِجْلٍ حَنِيدٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا
تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ^{٧٠}

¹²⁶ От [Ибн Катир], стр. 225-238.

я благовестихме за Исхак, а
отподир Исхак - Якуб. [11:71]

Тя рече: „О, горко ми! Аз ли ще
родя, след като съм престаряла,
а моят съпруг е този старец?
Наистина това е някакво чудо.
[11:72]

Рекоха: „Нима те учудва
повелята на Аллах? Милостта на
Аллах и Неговите благослови са
над вас, стопани на дома.
Наистина Той е всеславен,
предостоеен.“ [11:73]

И когато уплахата напусна
Ибрахим, и радостната вест
дойде при него, той настоя пред
Нас за народа на Лут. [11:74]

Ибрахим бе състрадателен,
умоляващ, каещ се. [11:75]

„О, Ибрахим, откажи се от това!
Вече дойде повелята на твоя
Господ. Необратимо мъчение ще
ги връхлети.“ [11:76]

И когато Нашите пратеници
отидоха при Лут, той се натъжи
за тях и отмаля [от страх] за тях,
и рече: „Това е тежък ден.“
[11:77]

И дойде при него народът му,
втурнат натам. И преди бяха
вършили злини. Рече: „О, народе
мой, ето ви моите щерки. Те са
по-чисти за вас. Бойте се от
Аллах и не ме опозорявайте
пред гостите ми! Няма ли сред
вас разумен мъж?“ [11:78]

﴿٧٠﴾ وَأَمْرَاتُهُ قَآئِمَةٌ فَضَحَكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا

بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

قَالَتْ يَوَيْلَئِي ءَالِدٌ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي

شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ اللَّهِ

وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ

مُحِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ

وَجَاءَتْهُ الْبَشْرَىٰ تَجِدِلُنَا فِي قَوْمٍ لُّوطٍ

﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾

يَنبَأُ إِبْرَاهِيمَ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ

أَمْرٌ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ

﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ

وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ

﴿٧٧﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ

كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَتَقَوْمِ

هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ

وَلَا تَحْزُنُونِ فِي ضَيْفَىٰ أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ

رَشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي

Рекоха: „Вече си узнал, че нямаме нужда от твоите щерки. Знаеш какво искаме.“ [11:79]

Рече: „Ех, да имах сила над вас или да се осланях на здрава опора!...“ [11:80]

Рекоха [гостите]: „О, Лут, ние сме пратеници на твоя Господ. Не ще те докоснат. Тръгни със своето семейство в част от нощта и никой от вас да не се обърне, освен жена ти - нея ще я порази, каквото порази и тях. Срокът им е утрото. Не е ли близо утрото?“ [11:81]

И когато Нашата повеля дойде, преобърнахме [селището] надолу и изсипахме над тях порой камъни от глина, [11:82]

белязани при твоя Господ. Те не са далеч от угнетителите. [11:83]

بَنَاتِكَ مِنْ حَقِّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُزِيدُ ﴿٧٩﴾
 قَالَ لَوْ أَنِّي لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ إِيَّايَ إِلَىٰ رُكْنٍ
 شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن
 يَصْلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ
 اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا
 أَمْرَاتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ
 مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ
 ﴿٨١﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰ سَافِلَهَا
 وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ
 مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا
 هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

نَحْنُ أَحَقُّ بِالشَّكِّ مِنْ إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ { رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي } وَيَرْحَمُ اللَّهُ لَوْطًا لَّقَدْ كَانَ يَأْوِي إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ وَلَوْ لَبِثْتُ فِي السَّجْنِ طُولَ مَا لَبِثَ يُوسُفُ لَأَجَبْتُ الدَّاعِيَ

„Имаме повече право от Авраам да се съмняваме, както, когато той казал: „Господи мой, покажи ми как съживяваш мъртвите!“ Рече: „А нима не си повярвал?“ Рече: „Да, повярвах! Но за да се успокои сърцето ми.“ [2:260], и Аллах да бъде милостив към Лот, той се

осланияше наистина на здрава опора¹²⁷, и ако бях толкова дълго време в затвора както Юсуф, тогава щях веднага да повярвам на пророка¹²⁸...¹²⁹

Следният хадис пояснява какво се има предвид с „на здрава опора“ (араб. ез.: *ила рукнин шадид*):

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي قَوْلِ لُوطٍ { لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ } قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَا بُعْثَ بَعْدَهُ نَبِيٌّ إِلَّا فِي ثَرْوَةٍ مِنْ قَوْمِهِ

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал относно изказването на Лот **„Рече: „Ех, да имах сила над вас или да се осланях на здрава опора!...““ [11:80]: „Той се осланияше наистина на здрава опора – Господарят му, Възвишенияят (т.е. Аллах). Всички пророци, които Аллах пратил след него, са имали подкрепата на голяма част от народите си.“¹³⁰**

Лот не бил последван от нито един мъж. Единствените му привърженици били родните му дъщери. Дори жена му била невярваща.

Аллах казва:

Даде Аллах пример на неверниците с жената на Нух и жената на Лут. Те бяха омъжени за двама Наши праведни раби, но им измениха [във вярата] и с нищо не ги избавиха от Аллах

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيا عَنْهُمَا

¹²⁷Той (т.е. Лот) казал: **"Ех, да имах сила над вас или да се осланях на здрава опора!..." [11:80].**

¹²⁸Юсуф (а.с.) върнал куриера на владетеля, понеже искал първо да покаже, че е невинен: **"И рече царят: "Доведете ми го!" И когато пратеникът дойде при него, [Юсуф] рече: "Върни се при своя господар и го питай какво подтикна жените да си порежат ръцете! Моят господар познава тяхното коварство." [12:50]**

¹²⁹Предадено от Бухари (3372, 3375, 3378, 4537, 6992) и Муслим (151).

¹³⁰Предадено от Ахмад (2/332), Тирмиди (3116) и др. Това е „сахих ли-гайрихи“ хадис. Той има само една верига на предание, която е добра (араб. ез.: хасан), обаче заради горе посочения хадис, който е с почти еднакво съдържание е като един сахих хадис.

[мъжете им], и бе речено:

„Влезте в Огъня с
влизащите!“

[66:10]

مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ

الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾

Изказването на Аллах فَحَاتَّتَاهُمَا „но им измениха“ означава, че им изменили във вярата. Не означава, че са им изневерили. Аллах никога не е позволявал, съпругата на някой от пророците Му да изневери, както се разбира от следното изказване на Ибн Аббас и други учени от поколението на пророка и от следващите поколения след тях: *„Никога жена на пророк не е изневерявала.“*¹³¹

Ибн Катир казва, че на мястото, където била тази грешна страна и където бил унищожен народа й, Аллах създал море, чиято вода и околност са неизползваеми – като знак и предупреждение до тези, които не следват повелите Му и обвиняват пратениците Му в лъжа. Аллах казва: **„И изсипахме върху им дъжд (от нажежени камъни). И колко лош бе дъждът за предупрежденията! В това има знамение, но повечето от тях не вярват. Твоят Господ наистина е Всемогъщия, Милосърдния.“** [26:173-175]

2.10.1 Мнението на Исляма за хомосексуализма

1. В Исляма хомосексуализмът е забранен. В една ислямска държава този, който го практикува открито, се наказва според шариаята: Ибн Аббас (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

مَنْ وَجَدْتُمُوهُ يَعْمَلُ عَمَلًا قَوْمِ لُوطٍ فَاقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ

„Ако срещнете някого, който прави това, което правел народа на Лот, тогава убийте този, който го прави и този, на когото се прави.“¹³²

2. Един хомосексуалист ще получи голяма награда от Бог, ако потиска тези чувства и не практикува хомосексуализъм. Аллах казва:

¹³¹ Предадено от Абдурраззак от Ибн Аббас. Това е добър (араб. ез.: хасан) хадис.

¹³² Предадено от Ахмад, Абу Дауд (4462), Тирмиди (1456), Наса`и, Ибн Маджа и др. Това е добър, по-точно „сахих ли-гайрихи“ хадис.

**За който се е страхувал да
не застане пред своя Господ
[с грях] и е въздържал
душата от страстта, [79:40]
обиталището е Раят. [79:41]**

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ
الْهَوَىٰ ۖ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

3. Има обаче указание в Корана за това, че хомосексуализмът не е генетичен или вроден, а че се появява по-късно, заради погрешно възпитание.¹³³

Аллах казва:

**И пратихме Лут, който каза
на своя народ: „Нима
вършите скверността, с
която не ви е предшествал
нико един от народите?
[7:80]**

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾
إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

**При мъжете ходите със
страст наместо при жените.
Вие сте хора престъпващи.“
[7:81]**

Аллах пояснява тук с примера на Лот (а.с.), че неговият народ е бил първият, който практикувал хомосексуализъм. Ако той е вроден и статистически погледнато част от хората са предразположени към него, то тогава той би бил практикуван и от хора преди това, тъй като преди Лот (а.с.) е имало много поколения. Сред тях също е имало достатъчно хора, които живели неморално и разкрепостено. Т.е. ако хомосексуализмът е част от човешката природа, то някои от тях е нямало да се страхуват да го практикуват.

¹³³ От [Суайдан].

2.11 Исмаил (мир нему)

Ибн Катир споменава, че Авраам е имал много деца. След смъртта на Сара той се оженил отново и му се родили още няколко деца. Пророците Исмаил и Исаак са две от неговите деца.

Вече беше споменато как Исмаил се е родил и как баща му го завел до Мекка заедно с майка му, където ги оставил и където (Исмаил) израснал и се оженил. В същата глава беше споменато как Авраам трябвало да принесе в жертва сина си. Повечето учени са на мнение, че този син е бил Исмаил, тъй като това се разбира ясно от Корана.

Аллах казва за Исмаил:

**И спомени в Книгата Исмаил!
Той бе верен в обещанието и бе
пратеник пророк. [19:54]**

**И повеляваше той на своя народ
да отслужва молитвата и да дава
милостинята закат, и получи
благоволение при своя Господ.
[19:55]**

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ
صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ
يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

Други места в Корана, където е споменат Исмаил са [21:85-86], [38:45-48], [4:167], [2:136] и [2:140].

Исмаил живял в Мекка и бил пратеник на Аллах за хората там и околностите, като например рода Джурхум и хората от Йемен.

Когато приближавал часът на смъртта му, пратил да доведат брат му Исаак и омъжил дъщеря си Насма за сина на брат си, Аис бин Исаак. Потомците на Насма са римляните. Те били наричани и „Бану ал-Асфар“ (народът на бледите) заради цвета на кожата им. Според едно изказване гърците произхождат също така от Аис.¹³⁴

Ибн Катир: „Пророкът Исмаил, бил погребан заедно с майка си Хаджар в долината Хиджр. Когато починал, бил на 137 години.“

¹³⁴ Виж [Табари].

2.12 Исаак (араб. Исхак) (а.с.)

Аллах казва:

**И го възрадвахме за Исхак -
пророк от праведниците.
[37:112] И благословихме него
и Исхак. А сред техните
потомци имаше и
благодетелни, и явни
угнетители на себе си. [37:113]**

وَدَشَرْنَاهُ إِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾
وَبَرَكَتْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۗ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

إِنَّ الْكَرِيمَ ابْنَ الْكَرِيمِ ابْنَ الْكَرِيمِ يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ وَلَوْ لَبِثْتُ فِي
السَّجْنِ مَا لَبِثَ يُوسُفُ ثُمَّ جَاءَنِي الرَّسُولُ أَجَبْتُ ثُمَّ قَرَأَ ۚ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ۚ

**„Благородният, синът на благородния, синът на сина на
благородния, синът на сина на сина на благородния е Йосиф,
синът на Иаков, синът на Исаак, синът на Авраам. И ако бях
останал толкова дълго в затвора като Йосиф щях да последвам
веднага Вестителя. Тогава прочел: „И рече царят: „Доведете ми
го!“ И когато пратеникът дойде при него, [Юсуф] рече: „Върни се
при своя господар и го питай какво подтикна жените да си
порежат ръцете!“ [12:50]¹³⁵**

В главата за Авраам в „Как бил предизвестен Исаак“ беше споменато вече за Исаак. Ибн Катир споменава в главата за Исаак най-вече източници от хората на писанието.

Казва се, че Исаак е погребан от синовете си Аис (Esaу) и Иаков, след като починал на възраст от 180 години. Той бил погребан в Хеброн - Палестина, където бил погребан баща му Авраам.¹³⁶

¹³⁵Този хадис е предаден от Ахмад, Тирмиди (3116) и др. Тирмиди казва, че е хасан (добър) хадис.

¹³⁶[Ибн Катир], стр. 264.

2.13 Иаков (Израил) (а.с.)

Иаков (араб. ез.: Якуб) е син на Исаак. Друго негово име е Израил (или Исаил). Наименованието „народ израилев“ идва от него, тъй като израилските племена са негово поколение.

В Корана се срещат и двете имена, например:

Кажете: “Вярваме в Аллах и в низпосланото на нас, и в низпосланото на Ибрахим и Исмаил, и Исхак, и Якуб, и родовете [му], и в дареното на Муса и на Иса, и в дареното на пророците от техния Господ. Разлика не правим между никого от тях и на Него сме отдадени.” [2:136]

и

Те са от онези пророци, които Аллах дари със Своята благодат, от потомството на Адам и от онези, които пренесохме заедно с Нух, и от потомството на Ибрахим и Исаил, и от онези, които напътихме и избрахме. Когато им бъдат четени знаменията на Всемилоствия, те свеждат чела до земята в суджуд, плачейки. [19:58]

Ибн Катир предава подробно в главата за Исаак случки от живота на Иаков и жена му Рахел, майката на Йосиф и Бенямин. Тези информации обаче са от източници на хората на писанието, които източници не са сигурни. Ако някой се интересува от това, може да намери информации в днешната Библия.¹³⁷ Много исторически предания в Стария Завет на днешната Библия със сигурност не отговарят на истината, понеже по принцип противоречат на това, което Аллах казва в Корана и което е предадено от пратеника на Аллах - Мухаммед (с.а.с.). В Стария Завет има и много примери, в които пророци се злепоставят.

¹³⁷ Нпр. Стариет завет, глава 25.

2.14 Йосиф (араб. Юсуф) (а.с.)

Йосиф е син на Иаков. Иаков е имал повече от една жена. Майката на Йосиф и Бенямин, била Рахел.

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

إِنَّ الْكَرِيمَ ابْنَ الْكَرِيمِ ابْنَ الْكَرِيمِ يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ وَلَوْ لَبِثْتُ فِي السَّجْنِ مَا لَبِثْتُ يُوسُفُ ثُمَّ جَاءَنِي الرَّسُولُ أَجَبْتُ ثُمَّ قَرَأَ { فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النَّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ }

„Благородният, синът на благородния, синът на сина на благородния, синът на сина на сина на благородния е Йосиф, синът на Иаков, синът на Исаак, синът на Авраам. И ако бях останал толкова дълго в затвора като Йосиф щях да последвам веднага Вестителя. Тогава прочел: „И рече царят: „Доведете ми го!“ И когато пратеникът дойде при него, [Юсуф] рече: „Върни се при своя господар и го питай какво подтикна жените да си порежат ръцете!“ [12:50]¹³⁸

Аллах е разказал подробно историята на Юсуф в Сура 12, която носи неговото име:

Алиф. Лам. Ра. Тези са знаменията на ясната Книга. [12:1]

Ние го низпослахме - Коран на арабски, за да проумеете! [12:2]

Ние ти разказваме най-хубавите разкази с откровението, което ти дадохме в този Коран, макар че преди него ти бе от нехайните. [12:3]

Юсуф рече на баща си: „О, татко мой, видях единадесет небесни светила и слънцето, и луната, видях ги да ми се покланят.“ [12:4]

Рече: „О, сине мой, не разказвай своето видение на братята си, за да не замислят срещу теб коварство! [12:5]

¹³⁸Този хадис е предаден от Ахмад, Тирмиди (3116) и др. Тирмиди казва, че е хасан (добър) хадис.

Сатаната е явен враг за човека.

**Така ще те избере твоят Господ и ще те научи да
тълкуваш сънищата, и ще изпълни Своята благодат към
теб, и към рода на Якуб, както я изпълни и към предците
ти - Ибрахим и Исхак. Твоят Господ е всезнаещ,
премъдър."** [12:6]

**В [разказа за] Юсуф и неговите братя има знамения за
питащите.** [12:7]

**Когато казаха: „Наистина Юсуф и брат му [Бенямин] са
по-любими от нас за баща ни, а ние сме група. Баща ни е
в явна заблуда.** [12:8]

**Убийте Юсуф или го захвърлете на някоя земя, та да ви
обърне и на вас внимание баща ви! И ще станете след
това праведни хора."** [12:9]

**Един от тях рече: „Не убивайте Юсуф, а го хвърлете на
дъното на кладенец, ако ще вършите нещо! Може да го
прибере някой керван."** [12:10]

**Рекоха: „О, татко наш, защо не ни повериш Юсуф?
Добронамерени сме към него.** [12:11]

**Изпрати го с нас утре да се понаслаждава и забавлява!
Непременно ще го пазим."** [12:12]

**Рече: „Наистина ще ме опечали, ако го отведете и се
плаша да не го изяде вълкът, когато сте нехайни към
него."** [12:13]

**Рекоха: „Ако го изяде вълкът, както сме група, тогава и
ние сме загубени."** [12:14]

**И когато го отведоха, и се сговориха да го спуснат в
кладенеца на дъното, Ние му разкрихме: „Ти непременно
ще ги известиш за това тяхно дело, когато не ще те
познаят."** [12:15]

И дойдоха при баща си вечерта, плачейки. [12:16]

**Рекоха: „О, татко наш, отидохме да се надбягваме и
оставихме Юсуф при нашите вещи, и вълкът го изяде. Но** [12:17]

ти не ще ни повярваш, макар и да казваме истината.”

И дойдоха с лъжлива кръв по ризата му. Рече: „Да, разкрасили са ви нещо душите ви. Но най-хубаво е да се търпи. От Аллах се търси помощ за това, което описвате.” [12:18]

И дойде керван, и пратиха своя водоносец, и той спусна ведрото си. И рече: „О, радостна вест! Това е юноша.” И го скриха като стока. Аллах знае техните дела. [12:19]

И го продадоха на ниска цена, за броени сребърници. И се отнесоха спрямо него с пренебрежение. [12:20]

И рече на жена си онзи египтянин, който го купи: „Отнасяй се добре с него! Може да ни е от полза или да го осиновим.” Така укрепихме Юсуф на Земята, за да го научим да тълкува сънищата. Аллах надделява в Своята повеля, ала повечето хора не знаят. [12:21]

И когато достигна зрелостта си, Ние му дадохме мъдрост и знание. Така награждаваме благодетелните. [12:22]

И го съблазняваше онази, в чийто дом пребиваваше. Тя залости вратите и рече: „Хайде ела!” Рече: „Опазил ме Аллах! Моят господар се отнасяше добре с мен. Не ще сполучат угнетителите.” [12:23]

Вълнуваше я той, но и тя щеше да го развълнува, ако не бе видял довода на своя Господ. Така бе, за да отклоним от него злото и покварата. Той бе от Нашите предани раби. [12:24]

И се затичаха към вратата, и жената скъса ризата му отзад. И се натъкнаха на мъжа ѝ при вратата. Тя рече: „Какво е възмездието за онзи, който е поискал зло за твоето семейство, освен да го затворят, или пък болезнено мъчение?” [12:25]

Рече [Юсуф]: „Тя ме съблазняваше.” И заяви свидетел от семейството ѝ: „Ако ризата му е скъсана отпред, тя казва истината, а той лъже.” [12:26]

А ако ризата му е скъсана отзад, тя лъже, а той казва [12:27]

истината.”

И когато [мъжът ѝ] видя, че ризата му е скъсана отзад, рече: „Това е от коварството на вас, жените! Коварството ви е огромно. [12:28]

Юсуф, не споменавай това! А ти, жено, моли опрощение за своето прегрешение! Ти си от съгрешилите.” [12:29]

И заговориха жени в града: „Жената на господаря съблазнява своя слуга. Омая се по него от любов. Виждаме, че тя е в явно заблуждение.” [12:30]

И когато чу за техните сплетни, тя ги покани и им приготи гощавка, и даде на всяка по един нож, и рече [на Юсуф]: „Излез при тях!” И когато го видяха, те му се възхитиха и порязаха ръцете си, и рекоха: „Пречист е Аллах! Това не е човек. Това е само един прекрасен ангел.” [12:31]

Пророкът (с.а.с.) е казал: *„Минах покрай Йосиф¹³⁹. Той е получил половината от красотата.”¹⁴⁰* (Има се предвид половината от красотата на целия свят).

Рече тя: „Това е онзи, за когото ме упреквахте. Аз го съблазнявах, а той отказа. Но ако не изпълни онова, което му повелявам, непременно ще го затворят и ще бъде един от унизените.” [12:32]

Рече той: „Господи, предпочитам затвора пред онова, към което ме подканят. И ако не отклониш от мен тяхното коварство, ще се увлека по тях и ще съм от безразсъдните.” [12:33]

И му се отзова неговият Господ, и отклони от него коварството им. Той е Всечувашия, Всезнаещия. [12:34]

¹³⁹ Т.е. когато пророкът (с.а.с.) правил нощното си пътуване (араб. ез.: *мирад*ж).

¹⁴⁰ Сахих хадис.

Поука:

- Може да се стигне много бързо до разврат, ако един мъж и една жена, които не са женени или мъжът не е махрам на жената, са сами на усамотено място. Ибн Аббас предава: Чух пратеникът на Аллах (с.а.с.), да казва: **„Един мъж няма право да оставя сам с една (чужда) жена без неин махрам¹⁴¹ (араб. ез.: кхулуа)...“¹⁴²**
- Особено един млад мъж ще получи голяма награда от Аллах, ако се въздържа – именно затова, защото за него това е по-трудно, отколкото за един стар мъж. Един такъв мъж се споменава на два пъти в следния хадис: 1. един млад мъж, който е израснал в служба на Аллах, а не в грях и 2. някой, когото една красива жена се опитала да съблазни, но той не се поддаде.

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

سَبْعَةُ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ الْإِمَامُ الْعَادِلُ وَشَابُّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ
وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ
وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ أَخْفَى
حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالَهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ

„Седмина ще покрие Аллах със сянката си в деня, на който няма да има друга сянка, освен Неговата сянка. Тези са:

Справедливият водач (араб. ез.: имам); един млад човек, който е израснал в служба на Аллах; един мъж, чието сърце е привързано към джамията; двама души, които се обичат заради Аллах и затова се събират и по същата причина се разделят; един мъж, който една красива жена от добро потекло се опитва да съблазни, а той ѝ казва: „Страхувам се от Аллах“; един човек, който тайно дава милостиня, така че лявата му ръка да не разбира, какво е дала дясната; един

¹⁴¹ махрам за една жена са: съпругът, свекарът, дядото на съпруга и тези роднини, за които по принцип не може да се омъжи (баща, дядо, син, брат, вуйчо, племенник, ...).

¹⁴² Предадено от Бухари и Муслим.

човек, който мисли за Аллах, докато е сам, и сълзите му потичат.¹⁴³

После [на мъжете] им хрумна да го затворят за известно време, въпреки че видяха знаците. [12:35]

И влязоха заедно с него в затвора двама юноши. Единият от тях рече: „Сънувах как изстисквам за вино.“ А другият рече: „Сънувах как нося върху главата си хляб, от който птиците кълват. Съобщи ни тълкуването на това! Виждаме, че си от благодетелните.“ [12:36]

Рече: „Каквато и храна да получите за препитание, ще ви известя как да се тълкува, още преди да сте я получили.“ То е от онова, на което ме научи моят Господ. Отхвърлих вярата на хора, които не вярват в Аллах и откъдния живот отричат. [12:37]

И последвах вярата на моите предци Ибрахим и Исхак, и Якуб. Не бива да съдружаваме нищо с Аллах. Това е благодатта на Аллах към нас и към хората. Ала повечето хора са непризнателни. [12:38]

О, мои двама другари в затвора, кое е по-добро - разни богове или Аллах, Единосъщия, Покоряващия? [12:39]

Вместо на Него, служите само на имена, които вие и предците ви сте именували. Аллах не е низпослал довод за това. Властта е само на Аллах. Той повели да служите единствено Нему. Това е правата вяра, ала повечето хора не знаят. [12:40]

О, мои двама другари в затвора, единият от вас ще дава на своя господар да пие вино, а другият ще бъде разпънат на кръст и птиците ще кълват от главата му. Отсъдено е делото, за което се допитахте до мен.“ [12:41]

И рече на онзи от тях, за когото смяташе, че ще бъде спасен: „Спомени за мен пред своя господар!“ Но [12:42]

¹⁴³ Предадено от Бухари и Муслим.

сатаната го накара да забрави за споменаването пред неговия господар. И [Юсуф] престоя в затвора няколко години.

И рече царят: „Сънувах седем охранени крави да ги изядат седем мършави, и седем зелени класа, и други - изсъхнали. О, знатни хора, разяснете моето видение, ако разгадавате виденията!“ [12:43]

Рекоха: „Объркани сънища. А и ние не знаем да тълкуваме сънищата.“ [12:44]

А онзи от двамата, който бе спасен, си спомни след време и рече: „Аз ще ви съобщя неговото тълкуване. Пратете ме [до затвора]!“ [12:45]

„Юсуф, о, правдиви, разясни ни [видение] за седем охранени крави, които ги изядат седем мършави, и седем зелени класа, и други - изсъхнали. За да се върна при хората и да узнаят!“ [12:46]

Рече: „Седем години ще сеете както обикновено и каквото пожънете, запазете го в класовете, освен малко за ядене.“ [12:47]

Сетне ще дойдат подир това седем тежки години, изядващи подготвеното за тях отпреди, освен малко, което ще запазите. [12:48]

Сетне ще дойде подир това година, в която ще бъде пратен дъжд на хората и през нея ще изстискват [плодове].“ [12:49]

И рече царят: „Доведете ми го!“ И когато пратеникът дойде при него, [Юсуф] рече: „Върни се при своя господар и го питай какво подтикна жените да си порежат ръцете! Моят господар познава тяхното коварство.“ [12:50]

Рече [царят]: „Какво ви бе намерението, когато съблазнявахте Юсуф?“ Рекоха: „Пречист е Аллах! Не узнахме за него нищо лошо.“ Жената на господаря рече: „Сега се разкри правдата. Аз го съблазнявах. Той говори [12:51]

истината.“

[Рече Юсуф:] „Това е, за да узнае, че не му измених скришом. Аллах възпира коварството на изменниците. [12:52]

И не оневинявам себе си. Наистина душата повелява злото, освен онази, която моят Господ помилва. Моят Господ е опрощаващ, милосърден.“ [12:53]

И рече царят: „Доведете ми го, да го оставя при мен!“ И след като разговаря с него, каза: „От днес ти си при нас довереник с положение.“ [12:54]

Рече [Юсуф]: „Отреди ми съкровищниците на Земята [на Египет]! Аз съм знаещ пазител.“ [12:55]

Така укрепихме Юсуф на Земята. Настаняваше се по нея, където пожелае. Ние отреждаме Нашата милост комуто пожелаем и не погубваме наградата на благодетелните. [12:56]

А наградата на отвъдния живот е най-доброто за онези, които вярват и се боят от Аллах. [12:57]

И дойдоха братята на Юсуф, и влязоха при него. Той ги позна, а те не го познаха. [12:58]

И когато им даде техния товар, рече: „Доведете ми вашия брат от баща ви! Не виждате ли, че аз изпълвам мярката и съм най-гостоприемният стопанин? [12:59]

Ако не ми го доведете, не ще мерите повече при мен и не ще ме доближите.“ [12:60]

Рекоха: „Ще настояваме за него пред баща му. Наистина ще го направим.“ [12:61]

И рече той на слугите си: „Сложете [тайно] стоката им в техните вързопи, за да я познаят, когато отидат обратно при семейството си, та дано се върнат!“ [12:62]

И когато се върнаха при баща им, рекоха: „О, татко наш, бе ни забранено меренето, затова прати с нас брат ни, да отмерим! Ние непременно ще го пазим.“ [12:63]

Рече: „Нима да ви го поверя тъй, както ви поверих и [12:64]

неговия брат преди? Но Аллах е Най-добрия пазител и Той е Най-милосърдния от милосърдните."

И когато разтвориха техния товар, откриха, че стоката им е върната. Рекоха: „О, татко наш, какво повече да желаем? Това е нашата стока, върната ни е. И ще надбавим за семейството си храна, и ще запазим своя брат, и ще притурим мерило, колкото за една камила. Това е лесно [спечелено] мерило." [12:65]

Рече: „Не ще го пратя с вас, докато не ми дадете обет пред Аллах, че непременно ще ми го върнете, освен ако бъдете обградени." А когато му дадоха своя обет, рече: „За онова, което говорим, Аллах е свидетел." [12:66]

И рече: „О, синове мои, не влизайте през една врата, а влезте през различни врати! И с нищо аз не ще ви избавя от Аллах. Властта принадлежи само на Аллах. На Него аз се уповавам и на Него да се уповават уповаващите се!" [12:67]

И когато влязоха оттам, откъдето баща им повели, нищо не ги избави от Аллах - беше в душата на Якуб само една необходимост, която той задоволи. Той притежаваше знание, защото Ние го научихме, ала повечето хора не знаят. [12:68]

И когато влязоха при Юсуф, той настави своя брат при себе си. И му прошепна: „Аз съм твоят брат. И не се опечалявай заради онова, което сториха!" [12:69]

И когато им даде техния товар, той сложи царската чаша във вързоп на своя брат. После един глашатай прогласи: „Ей, хора от [кervана], вие сте крадци." [12:70]

Когато пристъпиха към тях, казаха: „Какво сте изгубили?" [12:71]

Рекоха: „Изгубихме бокала на царя и който го донесе, ще има товар за една камила. Аз съм негов поръчител." [12:72]

Рекоха: „Кълнем се в Аллах, вече узнахте - не сме дошли да пакостим по земята и не сме крадци." [12:73]

Рекоха: „Какво ще е възмездието за това, ако сте лъжци?“ [12:74]

Рекоха: „Възмездието за това е - онзи, в чийто вързоп се намери, той самият ще е възмездието за това. Така ние наказваме угнетителите.“ [12:75]

И започна [Юсуф] с техните вещи преди вещите на брат си. После я извади от вещите на брат си. Така Ние подучихме Юсуф на хитрост. Нямаше да вземе своя брат според царския закон, освен ако Аллах не пожелаеше. Въздигаме Ние по степени когото пожелаем. А над всеки знаещ има Един Най-знаещ. [12:76]

Рекоха: „Ако той е откраднал, и негов брат преди крадеше.“ И спотаи Юсуф това в душата си, и не им го разкри, каза си: „Вие сте в по-лошо положение. Аллах най-добре знае онова, което описвате.“ [12:77]

Рекоха: „О, господарю, той има много стар баща. Вземи някой от нас вместо него! Виждаме, че наистина си от благодетелните.“ [12:78]

Каза: „Опазил ни Аллах да вземем друг освен онзи, у когото си намерихме вещта. Тогава ще сме угнетители.“ [12:79]

И когато се отчаяха за него, те се отделиха да се посъветват. Големият от тях рече: „Не знаете ли, че вашият баща взе от вас обет пред Аллах, а по-рано нарушихте обещанието си за Юсуф? Не ще напусна тази земя, докато не ми позволи моят баща или Аллах не отсъди за мен. Той е Най-добрият съдник.“ [12:80]

Върнете се при баща си и кажете: „О, татко наш, твоят син открадна. Свидетелстваме само за онова, което знаем. И не сме пазители на неведомото.“ [12:81]

И попитай селището, в което бяхме, и кервана, с който пристигнахме! Ние казваме истината.“ [12:82]

Рече: „Да, разкрасили са ви нещо душите ви. Но най-хубаво е да се търпи. Възможно е Аллах да ми ги доведе всички. Той е Всезнаещия, Премъдрия.“ [12:83]

И се отвърна от тях, и рече: „О, как ми е жал за Юсуф!“ И побеляха очите му от скръб, както бе сдържан. [12:84]

Рекоха: „Кълнем се в Аллах, не ще престанеш да си спомняш за Юсуф, докато не стигнеш до влошаване или умреш.“ [12:85]

Рече: „Изплаквам своята скръб и тъга само пред Аллах и знам от Аллах, каквото вие не знаете. [12:86]

О, мои синове, идете и проучете за Юсуф и брат му, и не губете надежда за милостта на Аллах! Само невярващите хора губят надежда за милостта на Аллах.“ [12:87]

[Върнаха се при Юсуф] и когато влязоха при него, рекоха: „О, господарю, беда сполетя нас и нашето семейство. Дойдохме с нищожна стока. Напълни за нас мярката и ни дай милостиня! Аллах възнаграждава даващите милостиня.“ [12:88]

Рече: „Дали разбрахте какво направихте с Юсуф и брат му в своето неведение?“ [12:89]

Рекоха: „Нима ти наистина си Юсуф?“ Рече: „Аз съм Юсуф, а това е моят брат. Аллах ни облагодетелства. Който се бои от Аллах и търпи... Аллах никога не погубва наградата на благодетелните.“ [12:90]

Рекоха: „Кълнем се в Аллах, предпочете те Аллах пред нас. Наистина съгрешихме.“ [12:91]

Рече: „Няма укор днес към вас. Аллах да ви опрости! Той е Най-милосърдния от милосърдните. [12:92]

Идете с тази моя риза и я поставете върху лицето на баща ми, и той пак ще стане зрящ! И доведете при мен цялото си семейство!“ [12:93]

И когато керванът потегли, техният баща рече: „Наистина усещам мириса на Юсуф, дори да ме сметнете за оглупял.“ [12:94]

Абдурраззак предава от Ибн Аббас (р.): Когато караваната потеглила, се появил вятър, който донесъл миризмата от ризата на Йосиф до Иаков. Тогава той казал: „Наистина усещам мириса на Юсуф, дори да ме

сметнете за оглупял." И така той усетил миризмата на Йосиф на разстояние, за изминаването на което трябвали три дни (дословно – на три дни разстояние).¹⁴⁴

Рекоха: „Кълнем се в Аллах, ти си в старата си заблуда." [12:95]

И когато благовестителят дойде [с ризата], постави я върху лицето му и той отново стана зрящ. Рече: „Не ви ли казвах, че знам от Аллах, каквото вие не знаете?" [12:96]

Рекоха: „О, татко наш, моли се да ни бъдат опростени греховете! Наистина съгрешихме." [12:97]

Рече: „Ще моля моя Господ да ви опрости. Той е Опрощаващия, Милосърдния." [12:98]

И когато влязоха при Юсуф, той настани своите родители при себе си и рече: „Влезте в Египет, по волята на Аллах, в безопасност!" [12:99]

И възкачи родителите си на трона, и [всички] паднаха пред него ничком. И рече: „О, татко мой, това е тълкуването на видението ми от по-рано. Моят Господ го превърна в истина. Той ми стори добро, когато ме извади от тъмницата и ви доведе от пустинята, след като сатаната пося вражда между мен и моите братя. Моят Господ е жалостив към когото пожелае. Той е Всезнаещия, Премъдрия. [12:100]

Господи мой, Ти ми даде от властта и ме научи да тълкувам сънищата. Творецо на небесата и на земята, Ти си моят Покровител и в земния живот, и в отвъдния! Прибери ме отдаден на Теб и ме приобщи към праведниците!" [12:101]

Това е от вестите на неведомото, които ти разкриваме [о, Мухаммад]. Не беше ти при тях [братята на Юсуф], когато се наговаряха за своето дело, лукавствайки. [12:102]

¹⁴⁴ Сахих хадис, предаден от Абдурраззак в тафсира му, предаден от Табари в тафсира му (13/38).

2.14.1 Доказателство от Корана за това, че Йосиф е бил пратеник на Аллах

Аллах цитира мъжа от семейството на фараона, който е бил вярващ и е приканвал народа си да повярва в Бог:

И Юсуф преди ви донесе ясните знаци, но продължихте да се съмнявате в онова, което ви е донесъл. Когато умря, казахте: „Аллах не ще проводи след него пратеник.“ Така Аллах оставя в заблуда всеки престъпващ, съмняващ се. [40:34]

2.14.2 Смъртта на Йосиф (а.с.)

Юнус бин Убайд ал-Абди предава от Ал-Хасан: „Йосиф бил хвърлен в кладенеца на 17 години. Останал 80 години далеч от баща си. След това (т.е. след като видял отново баща си) живял още 23 години. Т.е. той починал на 120 години.“¹⁴⁵

¹⁴⁵ Това е сахих хадис, предаден от Табари. От [Ибн Катир], № 227.

2.15 Иов (араб. Айюб) (а.с.)

Иов произхожда от Авраам. Аллах казва: „**а от неговите потомци - Дауд и Сулайман, и Айюб, и Юсуф, и Муса, и Харун.**“ [6:84]

Ибн Катир казва, че с „**а от неговите потомци**“ [6:84] става въпрос за Авраам, а не за Ной.

Табари предава от Уахб ибн Муннабих: „Иов е бил един от римляните. Той е Иов, синът на Мус, синът на Разех, Синът на Есау, синът на Исаак, синът на Авраам.“

Т.е. Иов (а.с.) не принадлежал към народа на Израил. Израил е бил според посоченото родословно дърво, брата на неговия дядо Есау.

Табари предава, че има няколко предания за това, коя е била жена му. Ибн Катир казва: Най-разпространено е мнението, че това е била Лая, дъщерята на Манса, сина на Иаков.

2.15.1 Аллах изпитал Иов с болест

Аллах казва:

**И [спомени] Айюб, който
призова своя Господ: „Засегна
ме беда, а Ти си Най-
милосърдният от милосърдните.“
[21:83]**

**И му откликнахме Ние, и
премахнахме бедата му, и
възстановихме семейството му, и
го удвоихме - милост от Нас и
напомняне за покланящите се.
[21:84]**

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ ۖ وَآتَيْنَاهُ
أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا
وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾

Аллах казва и в Сура Сад:

**И спомни си Нашия раб Айюб. Той
позова своя Господ: „Сатаната ми
причини беда и мъчение.“ [38:41]
[Аллах рече:] „Тропни с крак! И ще
имаш [вода] за миене, студена за
пиене.“ [38:42]**

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي
مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾
أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ

И му дарихме [отново] неговото семейство, и още толкова заедно с тях - милост от Нас и поука за разумните хора. [38:43]

„И вземи в длан снопче сламки, и удари с него, и не нарушавай клетвата си!“ И наистина го намерихме търпелив. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас. [38:44]

وَشَرَابٌ ﴿٤٣﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ

مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِّأُولَىٰ

الْأَلْبَابِ ﴿٤٤﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا

فَأَضْرِبْ بِهِ ۚ وَلَا تَحْنُتْ إِنََّّا وَجَدْنَاهُ

صَابِرًا ۖ نَعَمْ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٥﴾

Анас (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

«إن أيوب نبي الله كان في بلاتيه ثماني عشرة سنة فرفضه القريب والبعيد ، إلا رجلان من إخوانه كانا من أخص إخوانه كانا يغدوان إليه ويروحان إليه ، فقال أحدهما لصاحبه : أتعلم ، والله لقد أذنب أيوب ذنبا ما أذنبه أحد ، قال صاحبه : وما ذاك ؟ قال : منذ ثماني عشرة سنة لم يرحمه الله فيكشف عنه ، فلما راحا إليه لم يصبر الرجل حتى ذكر ذلك له ، فقال أيوب : لا أدري ما تقول غير أن الله يعلم أي كنت أمر على الرجلين يتنازعان فيذكران الله فأرجع إلى بيتي فأكفر عنهما كراهية أن يذكر الله إلا في حق ، قال : وكان يخرج إلى حاجته فإذا قضى حاجته أمسكت امرأته بيده حتى يبلغ ، فلما كان ذات يوم أبطأ عليها وأوحى إلى أيوب في مكانه أن : (أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ) فاستبطأته فلقيته ينتظر ، وأقبل عليها قد أذهب الله ما به من البلاء ، وهو على أحسن ما كان ، فلما رآته قالت : أي بارك الله فيك ، هل رأيت نبي الله هذا المبتلى ؟ ووالله على ذلك ما رأيت أحدا أشبه به منك إذ كان صحيحا ، قال : فإني أنا هو ، وكان له أندران أندرا للقمح وأندر للشعير ، فبعث الله سحابتين ، فلما كانت إحدهما على أندرا القمح أفرغت فيه الذهب حتى فاض ، وأفرغت الأخرى على أندرا الشعير الورق حتى فاض»

„Изпитанието на пророка Иов продължило 18 години. Близките му и другите го отбягвали (дословно: го отхвърляли), освен двама от братята му, които били едни от по-специалните му братя. Те идвали сутрин и вечер при него, за да го видят. Тогава единият казал на другия: „Знаеш ли, кълна се в Аллах, Иов е извършил

грях, който никой друг на този свят не е извършвал." Тогава другият политал: „И какъв ли е този грях? (дословно: И какво е това?)" Той отговорил: „От 18 години Господарят му не се смята над него и не го освобождава от това, което му има." Когато на сутринта дошли при Иов, мъжът не могъл да запази това за себе си и го казал на Иов. Тогава Иов казал: „Не знам какво имаш предвид. Освен, че Аллах - Възвишеният - знае, че бях минал покрай двама мъже, които се караха и двамата се кълнях в Аллах (дословно: споменавах Аллах). Тогава си отидох вкъщи и дадох нещо за изкуплението на двамата, защото мразех някой да лъже и да се кълне при това в Аллах. (дословно: Аллах да бъде споменаван в лъжи)."

Той (т.е. Иов) излизал навън, за да се изходи. Когато бил готов, жена му го държала за ръка, докато се прибере. Един ден той закъснял и на място му било низпослано следното: „Тропни с крак! И ще имаш [вода] за миене, студена за пиене." [38:42] (Тъй като това продължило известно време) тя се чудила, защо закъснява и тръгнала да го търси. Иов тръгнал към нея, а Аллах бил премахнал изпитанието от него (т.е. той бил оздравял). Изглеждаше толкова добре, както в най-добрите си времена. Като го видяла му казала: „Аллах да те благослови (араб. ез.: барака Аллаху фика), случайно да си видял Божия пророк Иов, човекът с изпитанието? Кълна се в Аллах, Всемогъщия, не съм виждала друг мъж да прилича толкова много на него, както изглеждаше преди, когато беше здрав." Тогава той казал: „Аз съм Иов."

Той (т.е. Иов) имал два съда, един за пшеница и един за ечемик. Тогава Аллах пратил два облака. Когато единият от тях се намирал върху съда за пшеницата, в него валяло злато, докато не преливал. В съда за ечемик валяло от другия облак сребро, докато не преливал."¹⁴⁶

¹⁴⁶ Сахих хадис, предаден от Абу Джа`ла (в неговия Муснад 8/135), Табари (в Тафсир 22/108), Ибн Аби Хатим, Ал-Хаким и др.

2.16 Зу-л-Кифл (а.с.)

Аллах казва:

И [спомени] Исмаил, и Идрис, и Зу-л-Кифл. Всички бяха от търпеливите. [21:85]

И ги въведохме в Нашата милост. Те бяха от праведниците. [21:86]

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ
مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

Аллах казва:

И спомни си Нашите раби Ибрахим и Исхак, и Якуб - притежатели на сила и прозорливост! [38:45]

И ги пречистихме, за да си спомнят винаги Дома [на отвъдното]. [38:46]

И те са при Нас сред добрите избраници. [38:47]

И спомни си Исмаил и ал-Ясаа, и Зу-л-Кифл! И те са сред добрите. [38:48]

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَرِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ
بِخَالِصَةٍ ذَكَرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِهْمُ عِنْدَنَا
لِمَنِ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَأَذْكُرْ
إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ
الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

Ибн Катир казва, че има различни мнения по въпроса, дали Зу-л-Кифл е бил пророк или само един праведен мъж. Мнението, че той е бил пророк, е разпространено, понеже е споменат с пророците в Корана.

Следният сахих хадис идва от Муджахид. Муджахид е един от табиун, т.е. ученик на сподвижниците на пророка (с.а.с.).

Табари предава от Муджахид:

„Когато (пророкът) Елисей¹⁴⁷ (араб. ез.: Ал-Яса`а) остарял, казал: „Какво ще кажете, ако докато съм жив избира един мъж като мой заместник или водач на народа, така че да мога да видя дали си върши добре работата?“

¹⁴⁷ Казват, че е живял през 9^{-ти} век пр. Хр.

Така той събрал народа и казал: „Този, който приеме от мен три неща, него избирам за мой заместник: той трябва да пости през деня, да стои в молитва през нощта и да не се ядосва.“

Тогава един мъж, когото другите подценявали, станал и казал: „Аз.“ Той попитал: „Постиш през деня, правиш молитва през нощта и не се ядосваш?“ Отговорил: „Да.“ Той (т.е. Елисей (а.с.)) го отхвърлил на този ден. На следващия ден попитал същото. Хората мълчали, а същият мъж станал отново и казал: „Аз.“ Тогава той го направил свой заместник.

След тази случка Иблис казвал непрекъснато на дяволите: „Погрижете се за този мъж“, от което те се изморили. Тогава казал: „Добре, аз ще се погрижа за него.“

Иблис отишъл при него преобразен в един стар беден мъж по времето, когато (Зу-л-кифл) искал да си легне за обедна почивка. (Той не спял нито през нощта нито през деня, освен по това време.) Иблис почукал на вратата. Мъжът попитал: „Кой е?“ Иблис отговорил: „Един стар мъж, на който се случи неправда.“ Тогава му отворил вратата и Иблис му разказал, че между него и хората му имало спречкване и че те не се отнесли добре с него и му направили това и онова. Иблис говорил толкова дълго, докато станало следобед и времето за обедния сън отминало. Той казал: „Днес привечер ще ти отсъдя правото.“

Тогава излязъл, а привечер бил (както обикновено) на едно събрание. Огледал се, дали ще види стария мъж. Той обаче не бил там. Тогава станал и го последвал (т.е. тръгнал в посоката, в която той си бил тръгнал). На следващата сутрин отсъждал както обикновено между хората и гледал дали ще види стария мъж, но отново не могъл да го види.

Когато настъпило времето за обедния сън и легнал на мястото си за почивка, старият мъж дошъл и почукал на вратата. Той попитал: „Кой е?“ Отговорил: „Старият мъж, на който се случила неправда.“ Отворил му и му казал: „Не ти ли казах да дойдеш при мен, когато седя в ролята си на съдия?“ Той отговорил: „Те са много лоши хора. Когато разберат, че ще ги съдиш в съда, ще кажат: „Даваме ти правото ти“, а когато станеш, ще ми отрекат правото.“ Той казал: „Върви сега и ела късно следобед при мен.“ И отново пропуснал обедния си сън. Късно следобед отново очаквал стария мъж, но отново не могъл да го види. И така бил много изморен и казал на някой от семейството си: „Не пускайте никого да се доближава до тази врата, докато не се наспя. Много съм изморен.“ Когато дошло същото това време, старият мъж дошъл. Мъжът, който пазел на вратата,

казал: „Връщай се обратно, връщай се обратно.“ Той отговорил: „Вчера бях при него и му казах какъв ми е случая.“ Тогава той казал: „Не, в името на Аллах, той ни каза да не пускаме никого вътре.“ Когато пазачът го изморил, се огледал наоколо и видял нещо на стената на къщата. Изкачил се по него и влезнал в къщата. И така почукал на врата отвътре. Мъжът се събудил и казал: „Ти... не ти ли заръчах нещо?“ Той¹⁴⁸ казал: „Кълна се в Аллах, не е моя вината. Погледни, кой ти пречи.“ Тогава станал и отишъл до вратата. Намерил я заключена, като я бил заключил и видял стария мъж при него в къщата. Тогава го разпознал и попитал: „Ти врагът на Аллах ли си (т.е. Иблис, дяволът)?“ Той отговорил: „Да, ти така ме измори (т.е. непрекъснато се опитвах да те съблазня, но не стана). Накрая направих това, за да те ядосам много.“

Аллах го нарекъл след този случай „Зу-л-Кифл“ (онзи, който оправдал доверието), защото поел една отговорност и удържал на думата си¹⁴⁹.

Това предание не изключва да е бил пророк, понеже е възможно по-късно да е получил откровението.

¹⁴⁸ Мъжът, който стоял на пост.

¹⁴⁹ Елисей (а.с.) го взел за свой заместник, при условие, че пости през деня, стои в молива през нощта и не се ядосва.

¹⁵⁰ Това е „сахих макту“ хадис, т.е. хадис, чиято верига е сигурна до един от учениците на сахабата – в този случай до Муджахид, който се споменава от Ибн Аби Хатим, Ибн Катир и Табари в коментарите им на Корана.

2.17 Юнус (Йон) (а.с.)

Юнус (а.с.) се наричал също и Дху-н-Нун.

Ибн Катир: Коментаторите на Корана казват¹⁵¹: Аллах пратил Юнус – мир нему – до жителите на Ниниве, в Мосул (Ирак). Той ги поканил да повярват в Аллах. Те обаче го обвинили в лъжа и му противоречали. Като му дошло много, се отделил¹⁵² от тях. При напускането си им казал, че наказанието на Аллах ще ги застигне след три¹⁵³.

Ибн Масуд, Муджахид, Ибн Джубейр и др. казват: Когато си тръгнал от тях, и те се убедили в наказанието на Аллах, Аллах поставил в сърцата им покаянието (араб. ез.: *тауба*). Разкажали се за това, че не послушали пророка си... Обърнали се смирено към Аллах... Както мъжете, така и жените плачели... Тогава Аллах премахнал наказанието от тях с милосърдието Си.

2.17.1 Юнус (а.с.) и кита

Аллах казва:

И [спомени Юнус-] човека в кита, който отиде разгневен и мислеше, че Ние не ще го притесним. И извика в тъмнините [в корема на кита]: „Няма друг бог освен Теб! Пречист си Ти! Наистина бях несправедлив.“ [21:87] И му откликнахме Ние, и го спасихме от скръбта. Така спасяваме вярващите. [21:88]

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

Аллах казва:

¹⁵¹ Виж нпр. тафсири от Табари, Багхави и Ибн Катир.

¹⁵² Той не си тръгнал по Божия повеля, а понеже му било много трудно да прави да`уа. Това тълкуване се основава на Ибн Катир и на [21:18]. Благословията на Аллах да е над Юнус – Божия пророк.

¹⁵³ В текста е използвана само думата „три“. Вероятно се имат „три дни“ предвид.

Изтърпи до присъдата на твоя
Господ и не бъди като човека в
кита, който зовеше, изпълнен
със скръб! [68:48]

Ако не бе го достигнала милост
от неговия Господ, щеше да е
изхвърлен на голия бряг с упрек.
[68:49]

Но неговият Господ го пречисти
и го стори праведник. [68:50]

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ
الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا
أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

Аллах казва:

И Юнус бе от пратениците. [37:139]

Избяга той на натоварен кораб.
[37:140]

И жребий хвърлиха, и той бе от
губещите. [37:141]

И го глътна китът, и заслужи
порицание. [37:142]

И ако не бе от възхваляващите,
[37:143]

щеше да прекара в корема му до
Деня, когато ще бъдат те
възкресени. [37:144]

Но го изхвърлихме изтощен на
голия бряг [37:145]

И сторихме над него да израсте
дърво [с широки листа] като тиква.
[37:146]

И го изпратихме при сто хиляди
души, дори повече. [37:147]

И повярваха те, и ги оставихме да
се наслаждават до време. [37:148]

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ
أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾
فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا
أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي
بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

﴿١٤٥﴾ فَتَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ
وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾
وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ
﴿١٤٧﴾ فَأَمَّنُوا فَمَرَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

Саад ибн Аби Укаас предава, че пратеникът на Аллах (c.a.c.) е казал:

دَعْوَةُ ذِي النُّونِ إِذْ دَعَا وَهُوَ فِي بَطْنِ الْحُوتِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَإِنَّهُ لَمَّ
يَدْعُ بِهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا اسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ

„Всеки мюсюлманин, който отправи молитвата, която Юнус направил, когато бил в корема на кита - „Няма друг Бог освен Теб! Пречист си Ти! Наистина бях несправедлив.“¹⁵⁴, за каквото и да е, молитвата му ще бъде приета от Аллах.“¹⁵⁵

Поука

- Ако споменаваме Аллах в добри времена и сме благодарни, то Той ще ни помага в тежките времена: Ибн Аббас предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) му казал:

احْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْكَ احْفَظْ اللَّهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ تَعْرِفْ إِلَيْهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفَكَ فِي الشَّدَّةِ
وَإِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ

„О младежо, ... ще те науча на нещо: Запази Аллах и Той ще те пази, запази Аллах и ще Го намериш при теб. Научи се да познаваш Аллах в добри времена и Той ще те познава в трудни. И ако искаш да се помолиш за нещо, се моли на Аллах. И ако искаш да търсиш закрила при някого, търси закрила при Аллах...“¹⁵⁶

2.17.2 Наказанието било премахнато от хората от Ниниве, след като повярвали и последвали Юнус (а.с.)

След като бил изплют от кита, Юнус се върнал при народа си. Аллах казва в Сура 37:

**Но го изхвърлихме изтощен на
голия бряг. [37:145]**

﴿فَبَدَّلْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ﴾

**И сторихме над него да израсте
дърво [с широки листа] като тиква.
[37:146]**

﴿وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ﴾

¹⁵⁴ [21:87].

¹⁵⁵ Един сахих хадис, предаден от Тирмиди (3505), Наса`и, Ахмад и др.

¹⁵⁶ Предадено от Тирмиди, Ахмад и др. Тирмид казва, че този хадис е хасан сахих.

И го изпратихме при сто хиляди души, дори повече. [37:147]

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

И повярваха те, и ги оставихме да се наслаждават до време. [37:148]

فَعَامَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

Наказанието на Аллах ги застигнало, но, след като повярвали и се покаяли, Аллах го премахнал от тях. Аллах казва:

Нима имаше друго селище, което да е повярвало и да му е донесла полза неговата вяра, освен народа на Юнус? Щом повярваха, снемме от тях позорното мъчение в земния живот и им дадохме да се наслаждават до време. [10:98]

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ

عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

2.17.3 Предимството на Юнус (а.с.)

Ибн Масуд предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

لَا يَنْبَغِي لِعَبْدٍ أَنْ يَقُولَ أَنَا خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى

„Никой човек (дословно: раб (на Аллах)) не бива да казва: Аз съм по-добър от Юнус.“¹⁵⁷

Ибн Хаджар ал-Аскалани: „Твърди се, че пророкът (с.а.с.) е казал това, защото се опасявал, че някой, който чуе историята за Юнус, може да си помисли да не го одобри.“¹⁵⁸

¹⁵⁷ Предадено от Бухари (3395, 3412, 4603, 7539), Муслим (4/2377) и др.

¹⁵⁸ [Аскалани], Коментар към Бухари (3416).

2.18 Шуайб (а.с.), пророкът от Мадян

След като Аллах разказва за народа на Лот в сура 7, Той казва:

И при мадянитите пратихме брат им Шуайб. Каза: „О, народе мой, служете на Аллах! Нямайте друг бог освен Него! При вас дойде вече ясен знак от вашия Господ. Изпълвайте мярката и везната, и не смалявайте от нещата на хората! И не рушете по земята, след като е в порядък! Това е най-доброто за вас, ако сте вярващи. [7:85]

И не присядайте по всеки друм, заплашвайки и възпирайки от пътя на Аллах онзи, който вярва в Него, стремейки се да изкривите пътя! И си спомнете как бяхте малцина, а Той ви умножи! И вижте какъв е краят на рушащите! [7:86]

И ако група от вас повярва в онова, с което бях изпратен, а група не повярва, потърпете, докато Аллах отсъди помежду ни! Той е Най-добрият съдник.“

[7:87]

Знатните от народа му, които се възгордяха, казаха: „Ще пропъдим от нашето селище теб, о, Шуайб, и онези, които повярваха с теб, или ще се върнете към вярата ни.“ Каза: „Дори и ако сме отворатени от нея? [7:88]

Ние ще сме измислили лъжа за

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَنْقُومِ
 عِبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ
 جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا
 الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُمْسِكُوا بِأَنَّكُم بِهَا
 إِصْلَحُهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
 مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ
 تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَن
 ءَامَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَّاذْكُرُوا إِذْ
 كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ وَانظُرُوا كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِنْ كَانَ
 طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِالَّذِى أُرْسِلْتُ بِهِ
 وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ تَحْكُمَ اللَّهُ
 بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾ قَالَ
 الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ
 لَنُخْرِجَنَّكَ يَشُعَيْبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ
 مِّن قَرْيِنَا أَوْ لَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا

Аллах, ако се върнем към вашата вяра, след като Аллах ни е избавил от нея. Не ни подобава да се върнем към това, освен ако пожелае Аллах, нашият Господ. Обгръща нашият Господ със знание всяко нещо. На Аллах се уповаваме. Господи наш, отсъди между нас и нашия народ с правдата! Ти си Най-добрият съдник.” [7:89]

И знатните от народа му, които бяха неверници, казаха: „Ако последвате Шуайб, тогава ще сте губещи.” [7:90]

И ги обхвана сътресението, и осъмнаха безжизнени в домовете си. [7:91]

Които взеха за лъжец Шуайб, сякаш не бяха пребивавали там. Които взеха за лъжец Шуайб, те бяха губещите.[7:92]

И се отвърна от тях, и каза: „О, народе мой, известих ви посланията на своя Господ и ви наставлявах. И как да скърбя за хора -неверници?” [7:93]

В Сура 11 историята за народа от Мадян се споменава отново след историята за народа на Лот:

И при мадянитите – брат им Шуайб... Рече: „О, народе мой, служете на Аллах! Нямайте друг бог освен Него. И не занижавайте мярката и везната! Виждам ви в благоденствие, но се страхувам за вас от мъчение в Деня, който [всичко] обхваща. [11:84]

كَرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِن
عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهَ مِنْهَا
وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ
وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيْنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا
لَخَسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا
فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى
عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ
رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَأُ عَلَى
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ وَلَا
تَنقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي
أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ

О, народе мой, изпълвайте мярката и везната със справедливост, и не смалявайте от нещата на хората, и не сейте развала по земята, рушейки! [11:85]

Това, което Аллах ви оставя, е по-добро за вас, ако сте вярващи. Аз не съм ви пазител." [11:86]

Рекоха: „О, Шуайб, нима твоята молитва ти повелява да оставим онова, на което служеха предците ни, или да не постъпваме със своите имоти, както пожелаем? Наистина ти си състрадателният, разумният!" [11:87]

Рече: „О, народе мой, как мислите, ако имам ясен знак от моя Господ и Той ме е дарил с добро препитание от Него, и не искам да се отличавам от вас в онова, което ви забранявам? Искам само подобрение, колкото мога. Моят успех е само от Аллах. На Него се уповавам и към Него се обръщам. [11:88]

О, народе мой, да не ви вкара в грях враждата [ви] към мен, та да ви порази същото като онова, което порази народа на Нух или народа на Худ, или народа на Салих. А народът на Лут не е далеч от вас. [11:89]

И молете за опрощение вашия Господ, и се покайте пред Него! Моят Господ е милосърден, любещ." [11:90]

عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٥﴾ وَيَقَوْمٍ أَوفُوا
الْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا
تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ بَقِيَتْ لِلَّهِ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيفٍ ﴿٨٧﴾ قَالُوا يَشْعِيبُ أَصْلَوْتَكَ
تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ
نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشْتَوُ إِنَّكَ لَأَنْتَ
الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٨﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا
أَنْهَيْكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا
أَسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٩﴾ وَيَقَوْمِ لَا
تَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا
أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ
صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٩٠﴾
وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ
رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩١﴾ قَالُوا يَشْعِيبُ مَا

Рекоха: „О, Шуайб, не проумяваме много от онова, което казваш.

Виждаме, че си много слаб сред нас. Ако не бе твоят род, щяхме да те пребием с камъни. Не си на почит при нас.“ [11:91]

Рече: „О, народе мой, нима моят род е по-достоеен за вас от Аллах? Вие Го загърбихте. Наистина моят Господ обхваща делата ви. [11:92]

О, народе мой, работете, както можете! И аз ще работя. Ще узнаете при кого ще дойде позорящо го мъчение и кой е лъжец. И чакайте! И аз очаквам с вас.“ [11:93]

И когато Нашата повеля дойде с милост от Нас, спасихме Шуайб и онези, които вярваха с него. И Викът обхвана онези, които угнетяваха, и осъмнаха безжизнени в домовете си, [11:94]

сякаш не бяха пребивавали там. Да, гибел за мадянитите, както погинаха и самудяните! [11:95]

نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُكَ فِينَا

ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ

عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَنْقَوْمِ أَرْهَطِي أَعْزُ

عَلَيْكُمْ مِّنْ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ

ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

وَيَنْقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي

عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ

عَذَابٌ مُّحْزَنٌ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ

وَأَرْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا

جَاءَ أَمْرُنَا خَبَرْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ

جَثْمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا

بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِثْتَ ثَمُودَ ﴿٩٥﴾

Последният разказ за мадянитите се намира също така след споменаването на народа на Лот (а.с.) в Корана. В Сура 26 се казва:

И обитателите на Горичката взеха пратениците за лъжци. [26:176]

Шуайб им каза: „Не се ли боите? [26:177]

Аз съм доверен пратеник за вас, [26:178]

затова се бойте от Аллах и на мен

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ

قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي

لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ

се покорете! [26:179]

И не искам от вас отплата. Моята отплата е единствено от Господа на световите. [26:180]

И изпълвайте мярката, и не бъдете от ощетяващите! [26:181]

И претегляйте с точни везни! [26:182]

И не смалявайте от нещата на хората, и не сейте развала по земята, рушейки! [26:183]

И бойте се от Онзи, Който сътвори вас и предните поколения!“ [26:184]

Казаха: „Ти си само омагьосан. [26:185]

Ти си само човек като нас. И мислим, че си лъжец. [26:186]

Спусни върху нас късове от небето, ако говориш истината!“ [26:187]

Каза: „Моят Господ най-добре знае какво правите.“ [26:188]

И го взеха за лъжец, и ги сполетя мъчението на облачния ден.

Наистина бе мъчение във великия ден. [26:189]

В това има знамение, но повечето от тях не вярват. [26:190]

وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ

أَجْرٍ ۚ إِنِّ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۝ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ

الْمُخْسِرِينَ ۝ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ

الْمُسْتَقِيمِ ۝ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ

أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ

مُفْسِدِينَ ۝ وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ

وَالْجِبِلَّ الْأَوَّلِينَ ۝ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ

مِنَ الْمُسْحَرِينَ ۝ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ

مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ۝

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنْ

كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝ قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ

بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا

كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۝

Ибн Катир пише: Мадянитите били арабски народ, който живеел в покрайнините на Аш-Шам, в съседство с Хиджаз¹, в близост до морето на народа на Лот.

2.19 Моисей (араб. Муса) (а.с.)

Моисей (а.с.) е един от петте най-големи пратеници на Аллах – т.нар. „Ули ал-Азм“ (решителните). Тези петима били: Мухаммед, Авраам, Моисей, Исус и Ной. Аллах да е доволен от тях.

Аллах казва:

И спомени в Книгата Муса! Той бе избраник и бе пратеник -пророк.

[19:51]

И призовахме го Ние от дясната страна на Планината, и го приближихме за тайна беседа.

[19:52]

И му дарихме от Своята милост брат му Харун да стане пророк. [19:53]

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ

مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾ وَنَدَيْنَاهُ

مِّنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ

نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَّحْمَتِنَا أَخَاهُ

هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

2.19.1 Произход

Ибн Катир: Той е Моисей, синът на Имран, синът на Кахит, синът на Азар, синът на Леви, синът на Иаков, синът на Исаак, синът на Авраам, - Аллах да ги дари с мир.¹⁵⁹

2.19.2 Тиранията на фараона

Аллах разказва в Сура 28 голяма част от историята на Моисей:

В името на Аллах,
Всемилоствивия, Милосърдния!

Та. Син. Мим. [28:1] Това са знаменията на ясната Книга.

[28:2] Четем ти с истина от историята за Муса и за Фараона - за хора вярващи.

[28:3] Фараонът се възгордя на земята и раздели на групи

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي

¹⁵⁹ Виж [Табари].

нейните жители.

Обезсилваше една част от тях

- избиваше синовете им и

пощадяваше жените им. Той

бе от сеещите развала.

[28:4]

الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً
مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ

كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾

Ибн Катир: „Този невярващ тиранин разделил подчинените си на групи, като смятал потомците на Израил за слаби, потискал ги и ги принуждавал да вършат тежка физическа работа. По онова време народа на Израил бил най-добрият народ на земята. Тиранинът убил синовете им. Причината за тези убийства била, че племената на Израил се учили помежду си на това, което им било останало от Авраам. Част от това, което учили била и добрата вест, че в потомството му ще има едно момче, чрез което ще бъде унищожено кралството на Египет. Тази вест дошла – и Аллах знае най-добре – когато владетелят на Египет искал да насили Сара – жената на Авраам – но Аллах я спасил.¹⁶⁰ Вестта била разпространена сред народа на Израил. Коптите също говорили за това. Достигнало и до Фараона, след което той заповядал да бъдат убити синовете на народа на Израил, понеже се страхувал, че предизвестеното момче може да е сред тях. Но с предпазни мерки никой не може да се предпази от Божието предопределение!“

И така, Аллах казва в Корана:

А Ние пожелахме да

облагодетелстваме онези, които

бяха обезсилени на Земята, и да

ги сторим водители, и да сторим

тях наследниците, [28:5]

и да ги утвърдим на Земята, и да

покажем от тях на Фараона и

Хаман, и войските им онова, от

което са се пазели. [28:6]

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا

فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ

الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾ وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ

وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا

مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾

Майката на Моисей (а.с.) се страхувала за него и се опитала да го скрие.

¹⁶⁰ Виж сахих хадиса в подглавата за Авраам, когато бил в Египет.

И разкрихме на майката на Муса¹⁶¹: „Да го кърмиш, а когато се уплашиш за него, пусни го в морето! И не се плаши! И не скърби! Ние ще ти го върнем и ще му отредим да бъде от пратениците.“ [28:7]

И семейството на Фараона го прибра, а той щеше да стане техен враг и тяхна скръб. Фараонът и Хаман, и техните войски бяха грешници.

[28:8]

И жената на Фараона му рече: „Радост за окото - на мен и на теб! Не го убивайте! Може да ни е от полза или да го вземем за син.“ Така и не усетиха. [28:9] И опустя сърцето на майката на Муса. Тя за малко да го издаде, ако не бяхме укрепили сърцето ѝ, за да е вярваща. [28:10]

И рече на сестра му: „Проследи го!“ И тя го наблюдаваше от страни, без да я усетят. [28:11]

Изпървом повелихме Ние да отказва да суче. И рече тя: „Да ви посоча ли семейство, което ще се грижи за него вместо вас

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا
خَفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا
تَحْزَنِي ۚ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِّنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُ ءَالُ فِرْعَوْنَ
لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا
خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ
قُرْتُ عَيْنَ لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ
يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا ۖ إِن
كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ لَوْ أَنَّ رَبَّنَا عَلَىٰ
قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾
وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ
جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ وَحَرَّمْنَا
عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ

¹⁶¹ В арабския текст на Корана се използва думата *уахи* (откровение). Тук обаче не става въпрос за пророчество, а за инстинктивно разкриване – както в един друг аят, където става въпрос за инстинкта на пчелата и където също се използва думата *уахи* (откровение). Виж сура [16:68-69].

и ще му бъде наставник?“

[28:12]

И така го върнахме на майка му, за да се радват очите ѝ, да не скърби и да узнае, че обещанието на Аллах е истина.

Ала повечето от тях не знаят.

[28:13]

عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ

نَصِيبٌ ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ

عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ

حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

Аллах разказва в Сура Таха за спасението на Моисей, който бил кърмаче:

Вече те облагодетелствахме още преди, [20:37]

когато разкрихме на майка ти следното откровение: [20:38]

„Положи [Муса] в сандъка и го метни в морето, и ще го изхвърли морето на брега. Ще го вземе един враг и на Мен, враг и на него.“ И те обгърнах с любов от Мен, за да бъдеш отгледан пред Очите Ми.“ [20:39]

Когато сестра ти отиде [при Фараона], каза: „Да ви посоча ли някой, който да се грижи за него?“ Така те върнахме на майка ти, за да се радват нейните очи и да не скърби... [20:40]

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾ إِذْ

أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾ أَنْ

أَقْذِفِيهِ فِي الْتَابُوتِ فَأَقْذِفِهِ فِي الْيَمِّ

فَلْيَلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي

وَعَدُوٌّ لَهُ ۖ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي

وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِي

أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن

يَكْفُلُهُ ۖ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ

عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ

2.19.2.1 Поука

Фараонът убил много момчета от страх от предизвестеното момче. Аллах обаче направил така, че точно това момче да израсне в неговата къща и да се храни от неговото ядене – както ще видим по-късно. Ибн Катир: Това е поука за него и за всички хора, че Аллах – Всемогъщият – прави това, което иска и никой не е в състояние да направи нещо срещу Неговото предопределение.

2.19.3 Моисей убива един египтянин и напуска Египет

Аллах казва в сура 28:

И влезе той в града по време, когато жителите му нехаеха, и завари там двама мъже да се бият, единият - от неговата общност, а другият - от враговете му. Онзи, който бе от неговата общност, го извика на помощ срещу онзи, който бе от враговете му. И Муса го удари с юмрук и [неволно] го уби. Рече: „Това е дело на сатаната. Той е заблуждаващ, явен враг.“

[28:15]

Рече: „Господи, аз угнетих себе си. Опрости ме!“ И Той го опрости. Той наистина е Опрощаващия, Милосърдния.

[28:16]

Рече: „Господи, заради онова, с което Ти ме облагодетелства, никога не ще бъда опора за престъпниците.“ [28:17]

На сутринта се озова в града, страхувайки се, дебнешком, и изведнъж - онзи, който вчера се обърна към него за помощ, пак го повика. Муса му рече: „Ти си в явна заблуда.“ [28:18]

И когато [Муса] поиска да нападне онзи, който е враг и на двамата, [другият] рече: „О, Муса, нима искаш да ме убиеш, както вчера уби човек? Ти искаш само да си деспот на земята, а не

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ
شَيْعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَعَاثَهُ
الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ
فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَذَا مِنْ
عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ
لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ
بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ
خَافِيًا يَّرْقُبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ
لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنِ ارَادَ أَن يَبْطِشَ
بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَمْوَسَىٰ أَتُرِيدُ
أَن تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِن
تُرِيدُ إِلَّا أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا
تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ

искаш да си от поправящите.”
[28:19]

И дойде мъж от другия край на града - устремен. Рече: „О, Муса, знатните се съветват за теб, да те убият. Напусни! Аз съм твой доброжелател.”
[28:20]

И излезе оттам страхувайки се, дебнешком. Рече: „Господи, спаси ме от хората -угнетители!”
[28:21]

رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ

يَمُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ

لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ

النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا

يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

2.19.4 Моисей в Мадян – напоява животните на две жени и среща след това баща им

Аллах казва:

И когато се отправи по посока на Мадян³, рече: „Надявам се моят Господ да ме насочи по правия път. [28:22]

И когато стигна до водата на Мадян, завари там група хора да поят [добитък]. И завари освен тях две жени да възпират [добитъка си]. Рече: „Какво ви се е случило?” Рекоха: „Не ще поим, докато пастирите не приключат. А баща ни е твърде стар.” [28:23]

И той напои [добитъка им] вместо тях. После се оттегли на сянка и рече: „Господи, нужда се от благо, което да ми спуснеш.” [28:24]

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَقَّاهُ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ

رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا

وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ

النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ

أَمْرأتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا

لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ

كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى

الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ

خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

Ибн Аббас пише: „Той се преместил от Египет в Мадян, при което не се хранел с нищо друго освен с растения, билки и листа от дървета. Ходел

бос, понеже сандалите му се били разпаднали от многото ходене. Седнал на сянка и – въпреки че бил едно от най-добрите творения на Аллах – стомаха му бил прилепнал към гърба му от глад (нямал нищо в стомаха си и бил съвсем слаб). Зелените следи от билките се виждали в устата му (дословно: във вътрешността на тялото му). Той бил от нуждаещите се, дори да е само от една фурма."¹⁶²

И дойде при него едната от двете, пристъпвайки със свян. Тя рече: „Баща ми те кани да те възнагради, задето напои вместо нас.“ А когато той отиде при него и му разказа историята си, [бащата] рече: „Не се плаши! Избавил си се от хората - угнетители.“ [28:25]

Едната от двете рече: „О, татко мой, наеми го! Най-добрия, когото можеш да наемеш, е силният, довереният.“ [28:26]

Рече: „Искам да те ожения за една от двете ми дъщери, ако ми работиш осем години. А ако ги изпълниш до десет, то си е от теб. Но не искам да те затруднявам. И ако Аллах пожелае, ще разбереш, че съм от праведните.“ [28:27]

Рече [Муса]: „Това е между мен и теб. Който и да изпълня от двата срока, няма да е бreme за мен. На онова, което говорим, Аллах е свидетел.“
[28:28]

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَفَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ ^ط خُوتَ مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٦﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَتَأَبَّأِ اسْتَعْجِرُهُ إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَعْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿١٧﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَجٍ ^ط فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ^ج

سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجْلَيْنِ فَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ ^ط وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿١٩﴾

¹⁶² Табари предва този хадис в тафсира си и в историческия си труд. Ако се изследва веригата на преданието се вижда, че то е добро (араб. ез.: хасан).

Има различни мнения по въпроса, кой е бил този стар мъж. Смята се, че е бил пророкът Шуайб, който живял дълги години след унищожаването на народа му (народа от Мадян). Съществува и мнението, че това бил племенника на Шуайб. Аллах знае най-добре.

Ибн Аббас предава,

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- سَأَلَ جِبْرِيلَ: "أَيُّ الْأَجْلَيْنِ قَضَى مُوسَى؟ فَقَالَ: أَتَمَّهُمَا وَأَكْمَلَهُمَا",

че пратеникът на Аллах (с.а.с.) попитал (ангела) Гавраил: Кой от двата срока отработил Моисей, на което той отговорил: „Пълния и целия.“¹⁶³

2.19.5 Бог говори за пръв път с Моисей и го прави Свой пратеник

Преди Аллах да спомене в Сура 28 как Моисей убил египтянина и след това избягал в Мадян, където срещнал стария мъж с двете дъщери, Той казва за него:

**И когато достигна своята
зрелост и улегна, Ние му
дадохме мъдрост и знание.
Така награждаваме
благодетелните. [28:14]**

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ؕ آتَيْنَاهُ حُكْمًا
وَعِلْمًا ۖ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

Ибн Катир: Муджахид казва, че с „**мъдрост и знание**“ се има предвид пророчеството. Т.е. Бог дал на Моисей предимствата на пророчеството на възраст от 40 години.

Аллах казва в Сура 28, след като споменава споразумението между Моисей и стареца за срока:

**И когато Муса изпълни
срока, и тръгна със
семейството си, забеляза
огън откъм планината. Рече
на семейството си:**

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ
مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا ۚ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي

¹⁶³ Един хадис сахих, предаден от Ал-Хамиди, Табари, Байхаки и др.

**„Постояйте! Забелязах огън.
Може да ви донеса оттам
вест или главня, за да се
сгреете!“ [28:29]**

ءَأَنْسَتْ نَارًا لَّعَلِّيْ ءَاتِيْكُمْ مِّنْهَا خَبْرٌ أَوْ جَذْوَةٌ
مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

От този аят се разбира, че е било студено. А от следващия аят се подразбира, че те явно са се загубили:

**Когато видя огън, рече на семейството си: „Почакайте! Съзрях
огън. Ще ви донеса оттам главня или ще намеря при огъня
напътствие.“ [20:10]**

**2.19.5.1 Аллах вика Моисей и му пояснява големите истини: 1. Има
само Един Бог - 2. Разплатата на съдния ден - 3. Човек не
трябва да следва влеченията си, а да прави добро.**

**И когато стигна там, откъм
десния склон на долината, в
благословената местност, откъм
дървото [откъдето излизаше
огънят], бе призван: „О, Муса,
Аз съм Аллах, Господът на
световете! [28:30]**

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ
الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ
الشَّجَرَةِ أَنْ يَمُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

В Сура Таха става ясно, че името на долината е „Тууа“. Тази долината била уади, т.е. долина в пустинята, където през дъждовния период тече вода. Аллах разкрива на Моисей, че животът е преходен и му показва фактите за деня на равносметката:

**И когато стигна там, бе призван:
„О, Муса,! [20:11]**

**Аз съм твойт Господ. Свали
сандалите си! Ти си в свещената
долина Туа. [20:12]**

**Аз те избрах. И чуй какво ще ти
бъде разкрито! [20:13]**

**Аз съм Аллах. Няма друг Бог освен
Мен. Затова на Мен служи и
извършвай молитвата, за да Ме
споменаваш! [20:14]**

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمُوسَى ﴿١١﴾ إِنِّي أَنَا
رَبُّكَ فَاحْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طَوًى ﴿١٢﴾ وَأَنَا آخَرْتُكَ
فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ

Часът - скривам го докрай -
непременно ще дойде, за да се
въздаде на всеки според делата му.
[20:15]

И никога да не те възпира от това
онзи, който не вярва в него и
следва страстите си, за да не се
погубиш!" [20:16]

لَذِكْرِي ﴿١٥﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ
أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ
﴿١٦﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ
بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٧﴾

2.19.5.2 Аллах показва на Моисей две големи чудеса (тоягата и бялата ръка) и го праща така като пратеник до фараона

Аллах казва в Сура Ал-Касас:

„Хвърли тоягата си!“ И когато
я видя да се вие като змия,
той се обърна и побягна, без
да поглежда назад. „О, Муса,
приближи се и не се плаши!
Ти си в безопасност. [28:31]

Пъхни ръката си в джоба, ще
я видиш сияйнобяла, без да я
е засегнала болест. И
прибери ръка към теб, за да
не те е страх! Това са две
доказателства от твоя Господ
за Фараона и неговите знатни
хора. Те са нечестивци.“
[28:32]

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ﴿٣١﴾ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ
وَلَّىٰ مُدَبِّرًا وَلَمْ يَعْقِبْ يَمُوسَىٰ أَقْبَلَ وَلَا
تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِ ﴿٣٢﴾ أَسْلَكَ يَدَكَ
فِي جَيْبِكَ فَخَرَجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمَ
إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ
بُرْهَنَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٣٣﴾

В Сура Таха Аллах казва:

А какво е това в десницата ти, о,
Муса?" [20:17]

Рече: „Това е тоягата ми. Опирам се
на нея и бруля за овцете си [листа],
и за други нужди я ползвам.“
[20:18]

Рече [Аллах]: „Метни я, о, Муса!“
[20:19]

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ
هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَأَهشُّ
بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَنَازِبُ
أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا يَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

И я метна, и ето я - пълзяща змия!
[20:20]

Рече: „Вземи я и не се страхувай!
Ние ще я върнем в първия ѝ образ.
[20:21]

И сложи ръката си под мишницата,
ще я извадиш сияйнобяла, без
болест - друго знамение,
[20:22]

за да ти покажем от Нашите най-
големи знамения. [20:23]

Иди при Фараона! Той наистина
престъпи.“ [20:24]

فَالْقَنَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿٢٠﴾ قَالَ

خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا

الْأُولَى ﴿٢١﴾ وَأَضْمَمَ يَدَكَ إِلَى

جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ

ءَايَةً أُخْرَى ﴿٢٢﴾ لِنُرِيكَ مِنْ ءَايَاتِنَا

الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾ أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ

طَغَى ﴿٢٤﴾

2.19.5.3 Моисей получава Аарон като подкрепа за задачата си

Моисей моли Бог, брат му Аарон да го подкрепя в тази задача. Аллах му изпълнява желанието и прави Аарон свой пратеник. Аллах показва на Моисей, как е направлявал живота му до този момент, как го е пазил и възпитавал.

Рече [Муса]: „Господи мой, разтвори
гърдта ми! [20:25]

И улесни делото ми! [20:26]

И развържи възела на езика ми,
[20:27]

за да разбират словото ми! [20:28]

И ми отреди помощник от моето
семейство - [20:29]

брат ми Харун! [20:30]

Добави ми сила чрез него! [20:31]

И приобщи го към моето дело,
[20:32]

за да Те прославяме много [20:33]

и за да Те споменаваме много!
[20:34]

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ

لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَأَحْلِلْ عُقْدَةً مِنْ

لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ

لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَارُونَ أَخِي

﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكْهُ فِي

أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ تُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا

بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ

Ти ни съзираш." [20:35]

Рече [Аллах]: „Изпълнена е вече
твоята молба, о, Муса! [20:36]

Вече те облагодетелствахме още
преди, [20:37]

когато разкрихме на майка ти
следното откровение: [20:38]

„Положи [Муса] в сандъка и го метни
в морето, и ще го изхвърли морето на
брега. Ще го вземе един враг и на
Мен, враг и на него." И те обгърнах с
любов от Мен, за да бъдеш отгледан
пред Очите Ми." [20:39]

Когато сестра ти отиде [при
Фараона], каза: „Да ви посоча ли
някой, който да се грижи за него?"
Така те върнахме на майка ти, за да
се радват нейните очи и да не
скърби. И уби ти човек, а Ние те
спасихме от печал. И те подложихме
на изпитания. И прекара ти години
сред жителите на Мадйан. После ти
дойде по предопределение, о Муса.
[20:40]

И те избрах за Себе Си. [20:41]

Идете ти и брат ти с Моите знамения,
и не преставайте да Ме споменавате!
[20:42]

Идете при Фараона! Той наистина
престъпи. [20:43]

И му говорете с благи слова, за да си
припомни или да се побои!" [20:44]

Казаха: „Господи, страхуваме се да
не избърза с наказанието или да не
престъпи [още повече]." [20:45]

يَمُوسَى ۝ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىكَ مَرَّةً

أُخْرَى ۝ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا

يُوحَىٰ ۝ أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ

فَأَقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ

بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ

وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِتُصْنَعَ

عَلَىٰ عَيْنِي ۝ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ

فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۚ

فَرَجَعْنَكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا

تَحْزَنَ ۚ وَكَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَكَ مِن

الْغَمِّ ۚ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي

أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ

يَمُوسَىٰ ۝ وَأَصْطَبَعْتُكَ لِئَتِيَ

أَذْهَبَ أَنتَ وَأَخُوكَ بِعَايَتِي وَلَا

تَنِيَا فِي ذِكْرِي ۝ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

إِنَّهُ طَغَىٰ ۝ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا

لَعَلَّهُ يَنْدَرِكُ أَوْ يُخَشَىٰ ۝ قَالَا رَبَّنَا

إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ

يُطْغَىٰ ۝ قَالَ لَا خَافَا مِنِّي

Каза: „Не се страхувайте! Аз съм с вас. Чувам и виждам. [20:46]

И отидете при него, и кажете: „Ние сме пратеници на твоя Господ. Изпрати с нас синовете на Израил и не ги измъчвай! Донесохме ти знамение от твоя Господ. Мир за онзи, който следва напътствието!

[20:47]

Бе ни разкрито, че мъчението е за онзи, който отрича и се отвръща [от знаменията на Аллах].“

[20:48]

В Сура Ал-Касас Аллах казва:

Каза: „Господи, убих човек измежду тях и ме е страх да не ме убият. [28:33]

А моят брат Харун е с по-красноречив език от мен. Изпрати го с мен за опора, та да ме подкрепя! Страхувам се да не ме вземат за лъжец.“ [28:34]

Каза Той: „Ще те подкрепим с брат ти и ще ви отредим власт, и не ще ви засегнат. С Нашите знамения вие и онези, които ви последват, ще победите.“

[28:35]

مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ

فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا

بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ

بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ

اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا

أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّى

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ

يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي

لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ

أَنْ يُكَذِّبُوكَ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضْذَكَ

بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ

إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا

الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

2.19.6 Моисей и Аарон отиват при фараона като Божии пратеници

Аллах казва:

И когато твоят Господ призова
Муса: „Иди при хората - угнетители,
[26:10]

хората на Фараона! Нима не ще се

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتِيَ الْقَوْمَ

الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۖ أَلَا يَتَّقُونَ

побоят?“, - [26:11]

каза: „Господи мой, страхувам се да не ме вземат за лъжец [26:12]

и сърцето ми ще се свие, и езикът ми не ще се развърже. Дай [пророчеството] и на Харун! [26:13]

И имам грях пред тях, затова ме е страх да не ме убият.“ [26:14]

Каза: „Не [няма да те убият]! Двамата вървете с Нашите знамения! Ние сме с вас - чуващи. [26:15]

Идете при Фараона и кажете: „Ние сме пратени от Господа на световите. [26:16]

Пусни с нас синовете на Израил!“ [26:17]

Каза [Фараонът]: „Не те ли отгледахме сред нас от дете? И не прекара ли сред нас години от живота си? [26:18]

И направи, каквото направи. Ти си от неблагодарните.“ [26:19]

Каза: „Направих го тогава, когато бях от заблудените. [26:20]

И избягах от вас, когато ме уплашихте, а моят Господ ме дари с мъдрост и ме стори от пратениците. [26:21]

И каква е тази благодат, за която ме упрекваш, щом ти си поробил синовете на Израил?“ [26:22]

Рече Фараонът: „А какво е Господът на световите?“ [26:23]

﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

﴿١٢﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ

لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ ﴿١٣﴾ وَهُمْ

عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ

كَلَّا فَادْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ

مُسْتَمْعُونَ ﴿١٥﴾ فَآتَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا

إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلَ

مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ

فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عَمْرٍكَ

سِنِينَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ

وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ قَالَ

فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي

رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَىٰ أَنْ عَبَّدتَّ

بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا

رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ

Каза: „Господът на небесата и на земята, и на всичко между тях, ако сте убедени.“ [26:24]

Рече [Фараонът] на онези около него: „Чувате ли?“ [26:25]

Каза [Муса]: „Вашият Господ и Господът на древните ви предци...“ [26:26]

Рече [Фараонът]: „Вашият пратеник, изпратен при вас, е луд.“ [26:27]

Каза [Муса]: „Господът на изтока и на запада, и на всичко между тях, ако проумявате.“ [26:28]

Рече [Фараонът]: „Ако приемеш друг бог освен мен, ще те тикна при затворниците.“ [26:29]

Каза: „А ако ти донеса нещо очевидно?“ [26:30]

Рече [Фараонът]: „Дай го, ако казваш истината!“ [26:31]

И метна Муса тоягата си, и ето я - явна змия! [26:32]

И извади ръката си, и ето я - сияйнобяла за гледащите!. [26:33]

Каза [Фараонът] на знатните около него: „Този е вещ магьосник.“ [26:34]

Иска да ви прогони с магията си от вашата земя. Какво ще посъветвате?“ [26:35]

Казаха: „Дай отсрочка на него и брат му, и прати по градовете събирачи, [26:36]

да ти доведат всички вещи

كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا

تَسْتَعِينُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ

ءَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ

رُسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ

لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ

وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

﴿٢٨﴾ قَالَ لِنِ اتَّخَذَتْ إِلَٰهًا غَيْرِي

لَأَجْعَلَ لَكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَوْ لَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ

فَأْتِ بِهِ إِن كُنْتَ مِنَ

الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ

ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ

بَيْضَاءٌ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَأِ

حَوْلَهُ إِن هَٰذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

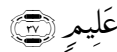
يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ

بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا

أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ

حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ

магьосници!“ [26:37]

Моисей показал на фараона двата знака на Аллах, за да разбере, че не е лъжец.

Наса` и и Байхаки предават, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

ما من الانبياء من نبي إلا قد أعطي من الآيات ما مثله آمن عليه البشر وإنما كان الذي أوتيت وحيا أوحاه الله إلي فأرجوا أن أكون أكثرهم تابعا يوم القيامة

„На всеки пророк е било дадено едно чудо, което е накарало хората да повярват. Това, което е дадено на мен, е откровението, низпослано ми от Бог. Надявам се, че аз ще съм този сред пророците, който ще има най-много последователи на Съдния ден.“¹⁶⁴

В Сура Таха Аллах казва:

И отидете при него, и кажете:

„Ние сме пратеници на твоя Господ. Изпрати с нас синовете на Израил и не ги измъчвай! Донесохме ти знамение от твоя Господ. Мир за онзи, който следва напътствието! [20:47]

Бе ни разкрито, че мъчението е за онзи, който отрича и се отвърща [от знаменията на Аллах].“ [20:48]

Каза [Фараонът]: „А кой е вашият Господ, о, Муса?“ [20:49]

Каза: „Нашият Господ е Онзи, Който дава на всяко нещо облика му, после го напътва.“ [20:50]

فَاتَّيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ

مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعْذِيبْهُمْ ۖ قَدْ

جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ

اتَّبَعَ أَهْدَىٰ ۖ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ

الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ

قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يَمُوسَىٰ ۚ قَالَ رَبُّنَا

الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ

Каза: „А какво е положението на предишните поколения?“ [20:51]

Каза: „Знанието за тях е в Книга при моя Господ. Нито пропуска моят Господ, нито забравя.“

[20:52]

Той е, Който стори земята да е постеля за вас и прокара там пътища за вас, и изсипва вода от небето - чрез нея вадим Ние видове от различни растения.

[20:53]

Яжте и пасете добитъка си! В това има знамения за разумните хора. [20:54]

От нея ви сътворихме и в нея ви връщаме, и оттам ще ви извадим още веднъж. [20:55]

Вече му показахме [на Фараона] всякакви Наши знамения, ала той ги взе за лъжа и се възпротиви. [20:56]

Каза: „Нима ти дойде при нас, за да ни прогониш с магията си от нашата земя, о, Муса? [20:57]

Но ние ще направим магия, подобна на нея. Насрочи между нас и теб среща, която нито ние ще нарушим, нито ти - на справедливо място! [20:58]

Каза [Муса]: „Срещата с вас ще бъде в деня за разкрояване и хората да се съберат сутринта!“ [20:59]

﴿قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى﴾ قَالَ

عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ ۖ لَا يَضِلُّ رَبِّي

وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ

مَهْدًا ۖ وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا ۖ وَأَنْزَلَ مِنَ

السَّمَاءِ مَاءً ۖ فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ

نَبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُم ۚ إِنَّ

فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿٥٤﴾

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا

نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ

ءَايَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٥﴾ قَالَ أَجَعَلْنَا

لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمْوَسَىٰ

﴿٥٦﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ ۖ فَأَجْعَلَ

بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا ۖ لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا

أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٧﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ

الزَّيْنَةِ وَأَنْ تُخْشَرَ النَّاسُ ضَحَىٰ ﴿٥٨﴾

2.19.7 Моисей и магьосниците

Магьосниците веднага разбрали, че чудесата на Моисей не са магии, защото знаели много добре как функционира магията. В Сура 26 Аллах казва:

И магьосниците бяха насъбрани в часа на определения ден. [26:38]

И се рече на хората: „Събрахте ли се?“ [26:39]

[Хората казаха:] „Ще последваме магьосниците, ако победят!“ [26:40]

И когато магьосниците дойдоха, рекоха на Фараона: „Ще има ли за нас награда, ако ние победим?“ [26:41]

Рече: „Да, и тогава ще бъдете от приближените.“ [26:42]

Муса им рече: „Мятайте, каквото ще мятате!“ [26:43]

И метнаха те своите възжета и тояги, и рекоха: „С могъществото на Фараона ние ще победим. [26:44]

И Муса метна своята тояга, и ето я - поглъща онова, с което измамват! [26:45]

Тогава магьосниците паднаха, свеждайки чела до земята в суджуд. [26:46]

Рекоха: „Повярвахме в Господа на световите, [26:47]

Господа на Муса и Харун!“ [26:48]

Рече [Фараонът]: „Нима му повярвахте, преди аз да съм ви позволил? Той ви е старейшината, който ви е научил на магия. И ще

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ

﴿٣٩﴾ لَعَلَّنَا نَتَّبِعَ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ

الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا

لِفِرْعَوْنَ أَئِنْ لَنَا لِأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ

الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ

الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا

مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا حِبَاهُمْ

وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا

لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَى مُوسَى

عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

﴿٤٥﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ ﴿٤٦﴾

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ

مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ

قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ

الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

разберете! Ще ви отсека ръцете и краката кръстом, и всички ви ще разпъна.”

[26:49]

Рекоха: „Не е беда! Наистина при нашия Господ ще се завърнем.

[26:50]

Надяваме се да ни опрости нашият Господ прегрешенията, защото първи повярвахме.” [26:51]

Аллах казва:

И се оттегли Фараонът, и подготви своята хитрина, после пак дойде. [20:60]

Муса им каза: „Горко ви! Не измисляйте лъжа за Аллах, та да не ви изкорени с мъчение! Измислящият лъжа непременно пропада.” [20:61]

И спореха помежду си за своето дело, и скришом си шепнеха. [20:62]

Казаха: „Тези двамата наистина са магьосници, искат да ви прогонят с магията си от вашата земя и да отнемат най-добрия ви път. [20:63]

Затова подгответе своята хитрина, после елате в редици! Днес ще сполучи онзи, който превъзхожда.” [20:64]

Казаха: „О, Муса, ти ли ще метнеш, или ние първи да метнем?” [20:65]

Каза: „Вие метнете!” И ето -

لَا تُقِطِعَنَّ أَيِّدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ

خِلْفٍ وَلَا صَلْبَيْنِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا

حَطْبَيْنَا أُنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ

﴿٥٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا

عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ

وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ ﴿٥٣﴾ فَتَنَزَعُوا

أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ ﴿٥٤﴾

قَالُوا إِنَّ هَٰذِهِ لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ

يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا

وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ﴿٥٥﴾

فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ آتُوا صَفًّا

وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالُوا

يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ

أَوَّلَ مَنِ الْقَىٰ ﴿٥٧﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا

стори му се от магията им, че техните възжета и тояги запълзяват. [20:66]

И страх усети Муса в себе си. [20:67]

Казахме Ние: „Не се страхувай, ти си превъзхождащият! [20:68]

И метни това, което е в десницата ти, ще погълне то стореното от тях. Те направиха само една хитрина на магьосник. А магьосникът не ще сполучи, където и да отиде.“ [20:69]

И магьосниците паднаха, свеждайки чела до земята в суджуд. Казаха: „Повярвахме в Господа на Харун и на Муса.“

[20:70]

Каза [Фараонът]: „И нима му повярвахте, преди аз да съм ви позволил? Той ви е старейшината, който ви е научил на магия. Непременно ще отсека ръцете и краката ви кръстом, после ще ви разпъна по стволите на палмите и добре ще узнаете чие мъчение е по-силно и по-дълготрайно.“

[20:71]

Казаха: „Не ще те предпочетем пред ясните знаци, които ни се явиха, нито пред Онзи, Който ни сътвори. Отсъди, каквото ще отсъдиш! Ти отсъждаш само в този, в земния живот. [20:72]

Ние наистина повярвахме в

حَبَاهُمْ وَعَصِيَهُمْ تُخِيلُ إِلَيْهِ مِنْ

سِحْرِهِمْ أَنَّهُ تَسْعَى ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِي

نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا

تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا

فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا

صَنَعُوا كَيْدٌ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ

حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى ﴿٧٠﴾

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ

إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِمَّنْ

خَلَفَ وَلَا صَلْبِنَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ

وَلَتَعْلَمَنَّ أَئِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنْ

الْيَمِينِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ

قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

﴿٧٢﴾ إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَنَا

нашия Господ, за да ни опрости
греховете и магията, на която ти
ни принуди. Аллах е най-добър и
най-дълговечен.” [20:73]

Който се яви като престъпник
пред своя Господ, за него е Адът.
Там нито ще умре, нито ще
живее. [20:74]

А който дойде при Него като
вярващ, вършил праведни дела,
за такива са висшите степени -
[20:75]

Градините на Адн, сред които
реки текат. Там ще пребивават
вечно. Това е въздаянието на
всеки, който се е пречистил.
[20:76]

وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ
خَيْرٌ وَأَبْقَى ۖ إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ

جُجْرًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا

يُحْيَى ۖ وَمَن يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ

الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ

الْعُلَى ۖ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَى مِنْ

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ

مَن تَزَكَّى ۖ

Тази история се разказва подробно и в: [7:103-126], [10:75-82].

Поука

Аллах е направил чудесата, които потвърждават пророчеството на един пророк така, че те да бъдат ясно разбираеми за съответния народ. В случая с Моисей магьосниците били запознати с магиите и триковете и затова могли да разпознаят, че змията на Моисей не била трик. Хората по времето на Исус имали познания в областта на медицината и могли да разпознаят, че не е възможно да бъде съживен някой, който е умрял. Арабите по времето на Мухаммед (с.а.с.) имали много добри познания по арабския език и реторика и затова могли да разпознаят, че Коранът не е поетична творба и че не може да е труд на някой човек. В днешно време хората са доста напреднали в областта на естествените науки и могат да разпознаят, че т.нар. научни чудеса¹⁶⁵ в Корана ясно показват, че Корана не може да е човешко творение.

¹⁶⁵ Аяти от Корана, в които става въпрос за факти от природните науки, които обаче по принцип не е било възможно да се придобият по научен път по времето на Мухаммед (с.а.с.), тъй като тогава е нямало достатъчно технически възможности за това.

2.19.8 Знатните от народа на фараона го карали да убие Моисей – един вярващ мъж от семейството на фараона го защитил

Аллах казва:

А знатните от народа на Фараона казаха: „Нима ще оставиш Муса и народа му да сеят развала по земята и да изоставят теб и твоите богове?“

Каза: „Ще избием синовете им и ще пощадим жените им. Ние сме техни господари.“ [7:127]

Каза Муса на своя народ: „Зовете за подкрепа Аллах и търпете! Земята е на Аллах. Дава я Той в наследство на когото пожелае от Своите раби, а краят принадлежи на богобоязливите.“ [7:128]

Казаха: „Бяха ни причинени страдания и преди да дойдеш, и след като дойде при нас.“

Каза: „Може вашият Господ да погуби врага ви и да ви стори наследници на земята, за да види как ще постъпите.“ [7:129]

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَىٰ

وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ

وَأَهْلَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ

وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ

وَأَصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

﴿١٢٨﴾ قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ

بَعْدٍ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ

يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي

الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

Ибн Катир казва: „Знатните (араб. ез.: *мала*) от народа на фараона казали: „Нима ще оставиш Муса и народа му да сеят развала по земята и да изоставят теб и твоите богове?“ [7:127]. Те имали предвид, че поканата на Моисей да се молят на Един Бог е развала от гледна точка на вярата на тогавашните копти.“

Ибн Катир: С „...Ще избием синовете им и ще пощадим жените им...“ [7:127] се има предвид „...за да не се умножат силните им мъже.“

Аллах казва в Сура Гафир:

Един вярващ мъж от рода на Фараона, който скриваше

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ

своята вяра, каза: „Нима ще убиете човек, защото казва: „Моят Господ е Аллах“, а той ви е донесъл ясните знаци от вашия Господ? Ако е лъжец, в негов ущърб е лъжата му. Но ако казва истината, ще ви сполети нещо от онова, с което ви заплашва. Аллах не напътва никой престъпващ, измамник. [40:28]

О, народе мой, днес властта е ваша, господствате по земята, но кой ще ни защити от наказанието на Аллах, ако то ни връхлети?“ Рече Фараонът: „Аз ви показвам само каквото виждам. И ви насочвам само по правия път.“ [40:29]

Ибн Катир: „Този мъж криел вярата си. Обаче когато фараонът се замислил над това да убие Моисей (а.с.) и извикал знатните си на събрание, този вярващ мъж се притеснил за Моисей. Тогава отговорил на фараона с любезни думи, с които подканвал към добро и предупреждавал от наказанието на Аллах. Думите му били като съвет. Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казва в един хадис:

أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ أَوْ أَمِيرٍ جَائِرٍ

„Най-добрият джихад е една справедлива дума пред някой тиранин или пред някой тираничен владетел.“¹⁶⁶

...аятите от Корана позволяват също така обаче и интерпретацията, че този вярващ е разкрил вярата си, която до момента е пазил в тайна.“

إِيْمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ
وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ
كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ ﴿٢٨﴾ يَقَوْمُ
لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَهْرَيْنَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ
يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ
مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا
سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾

¹⁶⁶ Сахих хадис, предаден от Абу Дауд (4344), Тирмиди (4/2174) и др.

Фараонът – тиранинът – аргументира тук както всички арогантни тирани, без да представя обективни аргументи, като се поставя сам в центъра на вниманието:

Рече Фараонът: „Аз ви показвам само каквото виждам. И ви насочвам само по правия път.“ [40:29]

Аллах казва във връзка с това:

И призова Фараонът своя народ, и рече: „О, народе мой, нима не принадлежи на мен владението над Египет и над тези реки, течащи край мен? Нима не виждате? [43:51]

Нима не съм по-добър от този, който е слаб и едвам обяснява?

[43:52]

И защо не му бяха дарени гривни от злато или защо не дойдоха ангелите с него за подкрепа?“

[43:53]

И така подведе той своя народ, и те му се покориха. Наистина бяха нечестиви хора. [43:54]

И когато Ни разгневиха, им отмъстихме и ги издавихме всичките. [43:55]

И ги сторихме поука и пример за идните. [43:56]

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَبْقَوُمِ

أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ

أَنَا خَيْرٌ مِمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مِثْلِي وَلَا

يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ

مِّنْ ذَّهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ

مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ

فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ

أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا

لِّلْآخَرِينَ ﴿٥٦﴾

Аллах споменава отново думите на вярващия мъж от семейството на фараона:

И рече онзи, който повярва: „О, народе мой, страхувам се за вас от ден като деня на общностите - [40:30]

като обичая спрямо народа на Нух и адитите, и самудяните, и онези след тях. А Аллах не желае гнет за рабите.

[40:31]

О, народе мой, страхувам се за вас от Деня на призива -

[40:32]

Деня, в който ще обърнете гръб в бягство и никой не ще ви защити от Аллах. А когото Аллах остави в заблуда, няма за него водител.“ [40:33]

И Юсуф¹⁶⁷ преди ви донесе ясните знаци, но продължихте да се съмнявате в онова, което ви е донесъл. Когато умря, казахте: „Аллах не ще проводи след него пратеник.“ Така Аллах оставя в заблуда всеки престъпващ, съмняващ се - [40:34]

които оспорват знаменията на Аллах, без да са получили довод - огромен е гневът [към тях] на Аллах и на вярващите. Така Аллах запечатва сърцето на всеки горделив, надменен.

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَنْقُومُ إِلَهُي أَخَافُ عَلَيْكُمْ

مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ

نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا

اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَنْقُومُ إِلَهُي

أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُؤْلَوْنَ

مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ

يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ

جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا

زَلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا

هَلَكَ قَلْبُكُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ

رَسُولًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ

مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ تَجْعَدِلُونَ فِي

آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كُتُبٌ مُقَرَّرَةٌ

عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَنْهَمُنُ ابْنُ لِي صَرَحًا

¹⁶⁷ Синът на Якуб (а.с.).

[40:35]

И рече Фараонът: „О, Хаман,
построй ми кула, за да достигна
пътищата - [40:36]

пътищата на небесата, дано
зърна бога на Муса! Но аз мисля,
че е лъжец.“ Така бе разкрасено
за Фараона лошото му деяние и
бе отклонен от пътя. Коварството
на Фараона винаги бе напразно.
[40:37]

И рече онзи, който повярва: „О,
народе мой, следвайте ме, аз ще
ви насоча по правия път! [40:38]

О, народе мой, този, земният
живот, е само [кратко]
наслаждение, а отвъдният е
Домът на вечността! [40:39]

Който върши зло, ще му се
въздаде само колкото него. А
който върши праведно дело,
мъж или жена, и е вярващ, тези
ще влязат в Рая и ще бъдат
наградени там безмерно.

[40:40]

И о, народе мой, как аз ви зова
към спасението, а вие ме зовете
към Огъня? [40:41]

Вие ме зовете да не вярвам в
Аллах и да съдружавам с Него
онова, за което нямам знание, а
аз ви зова към Всемогъщия,
Многоопрощаващия. [40:42]

Без съмнение, за онова, към
което ме зовете, няма зов нито в
земния живот, нито в отвъдния,

لَعَلِّي أَبْلُغَ الْأَسْبَابَ ﴿٣٥﴾ أَسْبَبَ

الْأَسْمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي

لَأُظَنُّهُ، كَذِبًا وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ

سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا

كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٦﴾ وَقَالَ

الَّذِي ءَامَنَ يَنْقُومُ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ

سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٧﴾ يَنْقُومُ إِنَّمَا هَذِهِ

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ

الْقَرَارِ ﴿٣٨﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا تَجْزِيْهِ إِلَّا

مِثْلُهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ

أُنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ

يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ

حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ * وَيَنْقُومُ مَا لِي أَدْعُوكُمْ

إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤٠﴾

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا

لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَىٰ

الْعَزِيزِ الْغَفِيرِ ﴿٤١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي

إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي

и нашето завръщане е към
Аллах, и престъпващите са
обитателите на Огъня. [40:43]

И ще си припомните какво ви
казвам. Азверявам своето
дело на Аллах. Аллах е всезрящ
за рабите." [40:44]

И го опази Аллах от злините,
които те замисляха. И злото
мъчение обгради рода на
Фараона. [40:45]

الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ
الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾
فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفِوضُ
أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ
﴿٤٤﴾ فَوَقْنَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ
بِنَالٍ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

Ибн Катир: „С „И го опази Аллах от злините, които те замисляха.“
[40:45] се има предвид: Аллах го спасил от наказанието Си, защото
осъждаше това, което правели.“

2.19.9 Как фараона и войската му били унищожени

2.19.9.1 Деветте големи знака (бедствия)

Аллах унищожил народа на фараона едва след като посланието им било
предадено напълно и след като им били показани доказателствата за
истинността му:

И наказахме хората на Фараона
с години [на суша] и с недоимък
от плодове, за да се поучат.
[7:130]

И когато добрината идваше при
тях, казваха: „Наша е тя!“, а
сполетеше ли ги злина,
приписваха я на Муса и на
онези, които са с него. Ала
злочестият им е от Аллах, но
повечето от тях не знаят.

[7:131]

И казаха: „Каквото и знамение
да ни донесеш, за да ни

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٣٠﴾ فَإِذَا
جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ
تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطْرِبُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ
﴿١٣١﴾ أَلَا إِنَّمَا طَلَيْهِمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا مَهْمَا
تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ

омагьосаш с него, не ще ти повярваме.” [7:132]

И им изпратихме потопа и скакалците, и възките, и жабите, и кръвта - очевидни знамения. Но се големееха и бяха престъпни хора. [7:133]

Щом наказанието се стовареше върху тях, казаха: „О, Муса, призиви ни твоя Господ с онова, което ти е обещал! Ако снемеш от нас наказанието, непременно ще ти повярваме и ще изпратим с теб синовете на Израил.”

[7:134]

И щом снемахме от тях наказанието за срок, който да достигнат, ето ги - нарушават обета! [7:135]

И им отмъстихме, и ги издавихме в морето за това, че взимаха за лъжа Нашите знамения и бяха нехайни към тях. [7:136]

لَكَ بِمُؤْمِنِيكَ ۖ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ

الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ

وَالدَّمَ ؕ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا

وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۖ وَلَمَّا وَقَعَ

عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ

بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ كَشَفْتَ عَنَّا

الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي

إِسْرَءِيلَ ۖ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ

إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ۖ

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

След като копитите последвали фараона в неверието му и се съгласили с несправедливостите му, Аллах им показал горепосочените големи знаци. Тези девет знака се споменават и в сура 17:

И вече дадохме на Муса девет ясни знамения. И питай [о, Мухаммад] синовете на Израил как той дойде при тях и Фараонът му рече: „Мисля, о, Муса, че наистина си омагьосан.” [17:101]

Рече [Муса]: „Ти вече узна, че тези [знамения] ги низпосла като явни доводи не друг, а

وَلَقَدْ ؕ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ؕ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

فَسَعَلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ

فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا

ۖ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا

Господът на небесата и на земята. И мисля, о, Фараоне, че наистина ти си погубен.”

[17:102]

И искаше да ги прогони от Земята [на Египет]. И издавихме него и всички заедно с него.

[17:103]

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَاحِرٍ وَإِنِّي
لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ

يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ
جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

Ибн Катир споменава, че тези бедствия застигнали само фараона и народа му, а не хората от народа на Израил, които живеели сред тях. Затова това е било ясно доказателство за истината на пророчеството на Моисей (а.с.). Но въпреки тези големи знаци, те не искали да повярват.

2.19.9.2 Малцина от народа на фараона повярвали в пророчеството на Моисей

Ибн Катир пише, че Ибн Аби Хатим предава от Ибн Аббас, че освен магьосниците само трима от народа на фараона повярвали:¹⁶⁸

1. Асия (р.), жената на фараона:

И даде Аллах пример на вярващите с жената на Фараона, която рече:
„Господи мой, построй ми при Теб дом в Градината и спаси ме от Фараона и от неговите дела, и спаси ме от хората - угнетители!“ [66:11]

وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتُ
فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي
الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

2. Вярващият мъж от семейството на фараона, който беше споменат по-горе:

Един вярващ мъж от рода на Фараона, който скриваше своята вяра, каза: „Нима ще убиете човек, защото казва:

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ

¹⁶⁸ [Ибн Катир], стр. 391.

„Моят Господ е Аллах“, а той ви е донесъл ясните знаци от вашия Господ? Ако е лъжец, в негов ущърб е лъжата му. Но ако казва истината, ще ви сполеи нещо от онова, с което ви заплашва. Аллах не напътва никой престъпващ, измамник. [40:28]

وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

3. Мъжът, който посъветвал Моисей, след като той убил един от коптите:

И дойде мъж от другия край на града - устремен. Рече: „О, Муса, знатните се съветват за теб, да те убият. Напусни! Аз съм твой доброжелател.“ [28:20]

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَائِئِمَّةَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٨﴾

Останалите от народа му предпочели да следват фараона. Те го следвали в този живот...

Аллах казва: **„И призова Фараонът своя народ, и рече: „О, народе мой, нима не принадлежи на мен владението над Египет и над тези реки, течащи край мен? Нима не виждате? Нима не съм по-добър от този, който е слаб и едвам обяснява? И защо не му бяха дарени гривни от злато или защо не дойдоха ангелите с него за подкрепа?“ И така подведе той своя народ, и те му се покориха. Наистина бяха нечестиви хора. И когато Ни разгневиха, им отмъстихме и ги издавихме всичките. И ги сторихме поука и пример за идните.“ [43:51-56]**

...и затова трябвало да го последват и в отвъдното, в ада.

Аллах казва:

Вече изпратихме Муса с Нашите знамения и с явен довод [11:96] при Фараона и знатните му хора. Те следваха повелята на Фараона, а повелята на Фараона не бе разумна. [11:97] Ще предвожда той народа си в

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوهُ أَمْرٌ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ

Деня на възкресението и ще ги въведе в Огъня. И колко лошо е мястото, където ще бъдат въведени! [11:98]

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ
النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ

Ибн Катир: В пророчеството на Моисей (а.с.) повярвали следните хора:

- Тримата, които бяха посочени горе,
- всички магьосници, които спорели с Моисей и
- целият народ на Израил.

Това се разбира от следния аят от Корана:

Но поради страх от мъчението на Фараона и знатните му хора, на Муса повярваха само малцина от неговия народ. Фараонът бе надменен на земята и бе от престъпващите.

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَى
خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ
فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

[10:83]

Ибн Катир: „В думите на Аллах „от неговия народ“ с думата „неговия“ се има предвид фараона, понеже това се вижда от смисъла на изречението. Съществува обаче и мнението, че тук се има предвид Моисей. Първото мнение обаче е за предпочитане.“

Аллах казва:

И каза Муса: „О, народе мой, щом вярвате в Аллах, на Него се уповавайте, ако сте отдадени Нему!“ [10:84]

وَقَالَ مُوسَى يَنْقُومُ إِن كُنتُمْ ءَامَنُتُمْ بِاللّٰهِ

И казаха: „На Аллах се уповаваме. Господи наш, не сторвай от нас изкушение за угнетяващите хора! [10:85]

فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾ فَقَالُوا

И спаси ни със Своето милосърдие от невярващите хора!“ [10:86]

عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ

الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِّن

الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

Моисей заръчвал на хората от народа си да се молят в домовете си:

И повелихме на Муса и брат му:

**„Вземете домове за своя народ
в Египет и сторете домовете си
места за поклонение, и
отслужвайте молитвата - и
благовествай вярващите!“
[10:87]**

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَ
لِقَوْمِكَ مِمَّا مِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

Ибн Катир: Съществува мнението, че това означава, че Моисей е казвал на хората от народа си да направят домовете си място за молитва, понеже не могли да практикуват религията си явно на обществените места за молитва, от страх от фараона и обкръжението му.

2.19.9.3 Моисей направил два против фараона

Аллах казва:

**И каза Муса: „Господи наш, Ти
даде на Фараона и на знатните
му хора украса и имоти в земния
живот. Господи, те отклоняват от
Твоя път. Господи, заличи
имотите им и вкорави сърцата
им, и да не повярват, докато не
видят болезненото мъчение!“
[10:88]**

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا
اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

**Каза: „Откликна се вече на
вашия зов. Стойте на правия път
и не следвайте пътя на онези,
които не знаят!“ [10:89]**

Ибн Катир: „Аарон казал „Амин“, затова Аллах отговаря: „Откликна се вече на вашия зов...“

2.19.9.4 Как фараона и войниците му се удавили

Аллах казва:

**И разкрихме на Муса: „Потегли
нощем с Моите раби и просечи
за тях път, сух в морето! Не се
страхувай, че ще те застигне
[Фараонът] и не се плаши!“**

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي
فَأَضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ

[20:77]

И ги последва Фараонът с войските си, които морето напълно погълна. [20:78]

Фараонът заблуди своя народ и не го напъти. [20:79]

Аллах казва:

И дадохме на Муса откровение: „Отпътувай с Моите раби нощем! Вас ще ви преследват.“ [26:52]

И изпрати Фараонът събирачи в градовете: [26:53]

„Тези [синове на Израил] са малко хора. [26:54]

Те ни разгневяват, [26:55]

но ние всички сме бдителни.“ [26:56]

И така Ние ги пропъдихме от градини и извори, [26:57]

и от съкровища, и от знатно място. [26:58]

Така е. И оставихме това в наследство на синовете на Израил. [26:59]

И тръгнаха да ги преследват по изгрев [хората на Фараона]. [26:60]

И когато двете множества се съгледаха, спътниците на Муса рекоха: „Ние сме настигнати.“ [26:61]

Рече: „Не! Моят Господ е с мен и Той ще ме напъти!“ [26:62]

И разкрихме на Муса: „Удари с тоягата си по морето!“ И то се

دَرَكًا وَلَا تَحْشَى ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ

يُجْنِدُهُ فَعَسَيْهِمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾

وَأَصْلَ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾

﴿٧٧﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَسْرِ بِعِبَادِي

إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٧٨﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي

الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ

لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا

لَعَائِطُونَ ﴿٨١﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاضِرُونَ

﴿٨٢﴾ فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّن جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

﴿٨٣﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٨٤﴾ كَذَٰلِكَ

وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٨٥﴾ فَأَتَّبَعُوهُمْ

مُّشْرِقِينَ ﴿٨٦﴾ فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعَانِ

قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

﴿٨٧﴾ قَالَ كَلَّا ۖ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

﴿٨٨﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَضْرِبْ

بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ

كَالطُّودِ الْعَظِيمِ ﴿٨٩﴾ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ

разцепи. И всеки къс бе като огромна планина. [26:63]

И сторихме там другите да се приближат. [26:64]

И спасихме Муса и всички, които бяха с него. [26:65]

После издавихме другите. [26:66]

В това има знамение, но повечето от тях не вярват. [26:67]

Аллах казва:

Преди тях изпитахме народа на Фараона, когато при тях дойде достоен пратеник: [44:17]

„Предайте на мен рабите на Аллах! Аз съм ваш доверен пратеник.“ [44:18]

И не се възгордявайте пред Аллах! Донесох ви явен довод. [44:19]

И опазил ме моят Господ и вашият Господ, да не ме пребиете с камъни! [44:20]

А ако не ми вярвате, оставете ме!“ [44:21]

И позова той своя Господ: „Тези хора са престъпници.“ [44:22]

[Аллах каза:] „Върви с Моите раби нощем! Вас ще ви преследват. [44:23]

И остави морето разцепено! Те са войници, които ще бъдат издавени.“ [44:24]

Колко градини и извори оставиха те, [44:25]

и ниви, и прекрасни места, [44:26]

الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَخْيَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ

مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ

أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

﴿١٧﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ

وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾ أَنْ أَذُوا

إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ ۖ إِنِّي لَكُم رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ ۖ إِنِّي آتِيكُمْ

بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي

وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا

إِلَىٰ فَاعْتَرِلُونِ ﴿٢٣﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٤﴾ فَأَسْرَ

بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٥﴾

وَأَتْرَكُ الْبَحْرَ رَهْوًا ۖ إِنَّهُمْ جُنْدٌ

مُغْرَقُونَ ﴿٢٦﴾ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ

وَعُيُونٍ ﴿٢٧﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٨﴾

и блаженство, на което се наслаждавах! [44:27]

И така оставихме това в наследство на друг народ. [44:28]

И не ги оплака нито небето, нито земята. И не им бе дадена отсрочка. [44:29]

И спасихме синовете на Израил от унизителното мъчение, [44:30]

от Фараона. Той бе горделивец от престъпващите. [44:31]

И ги избрахме - знаейки - да превъзхождат те народите [по тяхно време]. [44:32]

И им дадохме от знаменията онова, в което имаше явно изпитание. [44:33]

وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَكَيْفَ كَذَلِكَ ۖ

وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا ءَاخِرِينَ ۖ فَمَا

بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا

كَانُوا مُنْظَرِينَ ۖ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي

إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۖ مِنْ

فِرْعَوْنَ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ

الْمُسْرِفِينَ ۖ وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُم عَلَىٰ

عِلْمٍ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ۖ وَءَاتَيْنَاهُم مِّنَ

الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَلٌ مُّبِينٌ ۖ

Ибн Катир: „Моисей искал след това да удари още веднъж с пръчката, за да се затвори морето, за да не може фараона да го последва с войниците си. Аллах обаче му казал да остави морето така както си е, както се разбира от следния аят:

И остави морето разцепено! (و اترك البحر رهواً) ..

Със (و اترك البحر رهواً) се има предвид: „Остави го така както си е разцепено. Т.е. трябвало е да го остави каквото е било в момента.“ (Ибн Аббас, Катада и др.)“

Когато фараонът стъпил с войниците си на сухото дъно на морето, Аллах оставил водата да се спусне върху тях. Тогава, малко преди смъртта си, фараонът искал да стане един от вярващите, но вече нямал полза от това:

Аллах казва:

И преведохме синовете на Израил през морето, а Фараонът и войските му ги преследваха с гнет и вражда. А когато ги настигна потопа, каза: „Вече повярвах, че няма друг бог

﴿ وَجُوزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ

فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدُوًّا ۖ حَتَّىٰ إِذَا

освен Онзи, в Когото повярваха синовете на Израил, и съм сред отдадените Нему!"

[10:90]

Сега ли? А се възпротиви ти преди и бе от сеешите развала.

[10:91]

Днес спасяваме твоето тяло, за да бъдеш знамение за онези след теб. Ала мнозина от хората са нехайни към Нашите знамения. [10:92]

أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ

إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَءِيلَ وَأَنَا

مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَالْأَنْوَاعِ وَقَدْ عَصَيْتَ

قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ

نُجِيبُكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ

ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَاتِنَا

لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

Ибн Аббас предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

لَمَّا أَعْرَقَ اللَّهُ فِرْعَوْنَ قَالَ { ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَءِيلَ } فَقَالَ جِبْرِيلُ يَا مُحَمَّدُ فَلَوْ رَأَيْتَنِي وَأَنَا أَخْذُ مِنْ حَالِ الْبَحْرِ فَأَدُسُّهُ فِيهِ مَخَافَةً أَنْ تُدْرِكَهُ الرَّحْمَةُ

„Когато фараонът казва: „Вече повярвах, че няма друг Бог освен Онзи, в Когото повярваха синовете на Израил.“¹⁶⁹ Гавраил ми каза: „Да ме беше видял как взимах от тинята¹⁷⁰ на морето и я тъпчех в устата му - от страх да не го достигне милосърдието на Аллах.“¹⁷¹

В един друг хадис Ибн Аббас предава,

عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ ذَكَرَ أَنَّ جِبْرِيلَ جَعَلَ يَدُسُّ فِي فِي فِرْعَوْنَ الطِّينَ خَشْيَةً أَنْ يَقُولَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَرْحَمَهُ اللَّهُ أَوْ خَشْيَةً أَنْ يَرْحَمَهُ اللَّهُ

¹⁶⁹ [10:90]

¹⁷⁰ араб. ез.: хал; В [Мубаракфури] се казва: хал (حال) = черна пръст.

¹⁷¹ Предадено от Тирмиди (3107), Ахмад, Насаи. Тирмиди казва, че хадисът е добър (хасан).

че пророкът (с.а.с.) е казал, **че Гавраил тъпчел устата на фараона с пръст – от страх да не каже „Няма друг Бог, освен Аллах“, т. е. от страх, че Аллах ще му прости.**¹⁷²

Ибн Катир пояснява думите на Аллах „**Сега ли? А се възпротиви ти преди и бе от сеещите развала.**“ [10:91]:

„Тези думи показват, че Аллах не е приел шахадата му – свидетелството, че има само един Бог. Това било така, понеже – и Аллах знае най-добре – фараонът би се върнал в старото си положение, ако можел да бъде върнат на този свят... така както Аллах казва за неверниците, които виждат огъня на Ада след смъртта си: **„Да, ще им се яви онова, което преди са скривали; но и да бъдат върнати, пак ще повторят онова, от което бяха възпрени. Наистина те са лъжци.**“ [6:28]¹⁷³

2.19.10 Народа Израил след унищожаването на фараона

Аллах казва:

И им отмъстихме, и ги издавихме в морето за това, че взимаха за лъжа Нашите знамения и бяха нехайни към тях. [7:136]

И оставихме в наследство на народа, който бе потъпкван, земите и на изток, и на запад, които Ние благословихме. Сбъдна се добрата дума на твоя Господ към синовете на Израил, защото изтърпяха. И опустошихме онова, което са направили Фараонът и

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُستَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا
الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا

¹⁷² Предадено от Тирмиди (3108). Тирмиди казва, че хадисът е добър (хасан).

¹⁷³ Аят във връзка с:

И ако ти би видял, когато бъдат изправени пред Огъня, как ще рекат: “О, ако бъдем върнати, не ще вземаме за лъжа знаменията на нашия Господ и ще сме от вярващите!” [6:27]

Да, ще им се яви онова, което преди са скривали; но и да бъдат върнати, пак ще повторят онова, от което бяха възпрени. Наистина те са лъжци. [6:28]

неговият народ, и онова, което са въздигнали. [7:137]

И преведохме синовете на Израил през морето, и минаха покрай хора, посветили се на своите идоли. Казаха: „О, Муса, направи ни божество, както те си имат божества!“ Каза: „Наистина сте хора невежи. [7:138]

За тези е погубено онова, което имат и е напразно онова, което вършат.“ [7:139]

Каза: „Нима друг, а не Аллах ще ви търся за Бог, след като ви предпочете Той пред народите [тогава]?“ [7:140]

И ви спасихме от хората на Фараона, които ви наложиха най-лошото наказание - избиваха синовете ви, а пощадяваха жените ви. В това имаше за вас велико изпитание от вашия Господ. [7:141]

Пояснение на [7:136-137]:

Аллах споменава, че е взел цялата власт и цялото богатство на фараона и войниците му и ги е дал на народа на Израил – както се разбира от следното изказване на Аллах:

И така Ние ги пропъдихме от градини и извори, [26:57]

и от съкровища, и от знатно място. [26:58]

Така е. И оставихме това в наследство на синовете на Израил. [26:59]

Ибн Катир: „Останали само обикновените хора и овчарите.“

وَدَمَّرْنَا مَا كَانَتْ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ

وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾ وَجَوَّزْنَا بَنِي

إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى

أَصْنَامِهِمْ ۖ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا

كَمَا لَهُمْ ءَالِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُمْ فِيهِ وَبِطِلٌ مَا كَانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ

إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ

يُسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ

وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ

مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾ كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا

بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

Пояснение на [7:138-139]:

Ибн Катир: С „Казали: „Муса, направи ни божество..“ не се имат предвид всички хора от народа на Израил, а само някои от тях. Абу ал-Уакид ал-Лаити казал:

خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ حُنَيْنٍ فَمَرَرْنَا بِسِدْرَةٍ فَقُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ اجْعَلْ لَنَا هَذِهِ ذَاتَ أَنْوَاطٍ كَمَا لِلْكَفَّارِ ذَاتُ أَنْوَاطٍ وَكَانَ الْكُفَّارُ يَنْوُطُونَ بِسِلَاحِهِمْ بِسِدْرَةٍ وَيَعْكُفُونَ حَوْلَهَا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اللَّهُ أَكْبَرُ هَذَا كَمَا قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى { اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ } إِنَّكُمْ تَرْكَبُونَ سُنُنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ

„Преди битката в Хунайн тръгнахме с пратеника на Аллах (с.а.с.) и минахме покрай едно дърво лотус. Тогава казахме: „О пророк на Аллах, направи това дърво за нас „дърво за закачане (араб. ез.: дхату ануат)“, така както неверниците си имат. Неверниците закачали оръжията си на едно дърво лотус и седяли около дървото. Тогава пророкът (с.а.с.) казал: **„Аллаху Акбар ... Това, което искате е както това, което народа на Моисей му казал: „направи ни божество, както те си имат божества!“ [7:138] Наистина, следват поведението на онези, които бяха преди вас.**“¹⁷⁴

2.19.11 Началото на скитането на народа Израил

Ибн Катир: Когато Моисей се изселил от Египет и тръгнал към Йерусалим с народа на Израил, намерил там един тираничен народ: хетити (араб. ез.: хитайин), фарисеи (араб. ез.: физарйин) и канаани. Моисей заповядал на народа си да навлезе в тази земя и да прави джихад срещу тамошния народ, за да ги прогони от Йерусалим, понеже Аллах им е отредил тази земя. Бил им я обещал чрез Авраам и Моисей. Народът на Израил се възпротивил и не искал джихад. Аллах изпълнил след това сърцата им със страх и ги оставил да скитат 40 години безцелно. Това е съдържанието на следните аяти от Корана:

¹⁷⁴ Предадено от Тирмиди (2180), Ахмад и др.

И когато Муса рече на своя народ: „О, народе мой, помнете благодатта на Аллах към вас, че стори от вас пророци и ви стори владетели, и ви даде, каквото не е дал на никой от народите! [5:20]

О, народе мой, влезте в Свещената земя, която Аллах ви отреди, и не отстъпвайте назад, за да не се превърнете в губещи!“, [5:21]

рекоха: „О, Муса, на нея има народ от исполини и не ще влезем, докато не излязат оттам. А излязат ли от нея, ще влезем.“ [5:22]

Двама мъже от богобоязливите, които Аллах бе дарил с благодат, рекоха: „Влезте срещу тях през вратата! И влезете ли през нея, вие сте победители.

Единствено на Аллах се уповавайте, ако сте вярващи!“ [5:23]

Рекоха: „О, Муса, никога не ще влезем в нея, докато са още там. Вървете ти и твоят Господ, и се сражавайте! А ние ще седим ето тук.“ [5:24]

Рече: „Господи, имам власт само над себе си и над брат си. Отдели ни от хората - нечестивци!“ [5:25]

Рече: „Под възбрана им е за четиридесет години - те ще

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَنْقُومِ ادْكُرُوا نِعْمَةَ

اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ

مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنْ

الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَنْقُومِ ادْكُلُوا الْأَرْضَ

الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا

عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا

يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن

نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن تَخْرُجُوا

مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِّنَ

الَّذِينَ تَخَافُونِ أَنَعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْكُلُوا

عَلَيْهِمُ الْبَابَ إِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمُ غَالِبُونَ

وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا

فِيهَا ۖ فَادْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا

قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا

نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ

الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُّحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ

أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ فَلَا

**скитат по земята. И не скърби
за хората - нечестивци! [5:26]**

تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

Абдуллах ибн Масуд казал,

قَالَ الْمِقْدَادُ يَوْمَ بَدْرٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا لَا نَقُولُ لَكَ كَمَا قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى {فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ} وَلَكِنْ امْضِ وَنَحْنُ مَعَكَ...

че в деня на битката „Бадр“ ал-Микдат казал на пратеника на Аллах (с.а.с.): „О пратенико на Аллах, няма да кажем това, което децата на Израил казали на Моисей: „Вървете ти и твоят Господ, и се сражавайте! А ние ще седим ето тук.“¹⁷⁵. Напротив, ние казваме: „Тръгни и ние сме с теб“ ...“¹⁷⁶

2.19.12 Събития през 40-те години на преселението и скитането на народа Израил

2.19.12.1 Десетте Божии заповеди

Ибн Катир: Много учени казват, че съдържанието на „Десетте Божии заповеди“, които са споменати в Стария Завет на Библията се припокриват със следните аяти от Корана:

**Кажи: „Елате аз да прочета
какво ви възбранява вашият
Господ! Нищо с Него да не
съдружавате! И се отнасяйте с
добро към двамата родители! И
не убивайте своите рожби
поради бедност! Ние храним и
вас, и тях. И не доближавайте
скверностите - и явните от тях,
и скритите! И не убивайте
човек - това Аллах е
възбранил, освен по право!
Това ви повелява Той, за да**

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِلَيْنَا نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ

¹⁷⁵ [5:24].

¹⁷⁶ Предадено от Бухари (3952, 4609), Ахмад и др.

проумеете! [6:151]

И не доближавайте имота на сирака, освен с добронамереност, докато достигне зрелост! И изпълвайте мярката и везната справедливо! На всяка душа възлагаме само според силите ѝ. Когато говорите, бъдете справедливи, дори да е за роднина, и обета към Аллах изпълнявайте! Това ви повелява Той, за да се поучите. [6:152]

Това е Моят път - правият път. Следвайте го и не следвайте пътищата, които ви отделят от Неговия път! Това ви повелява Той, за да се побоите. [6:153]

وَصَلِّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَوْفُوا بِالْقِسْطِ ۚ لَا تُكْلِفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا ۚ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَلَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَلَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

2.19.12.2 Аллах е дал сянка на народа на Израил, както храна и вода от небето

Аллах казва:

И ви заслонихме с облака, и спуснахме над вас манната и пъдпъдъците: „Яжте от благата, които ви дарихме!“ Не Нас угнетиха, а себе си угнетиха. [2:57]

وَضَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَ كُلُّوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

Аллах им дал за пиене, като накарал водата да извира от земята, след като Моисей ударил върху един камък с пръчката си:

И когато Муса помоли за вода за своя народ, рекохме: „Удари с тоягата си камъка!“ И дванадесет

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ

извора избликнаха от него.
Вече всички хора знаеха
своето място за пиене.
„Яжте и пийте от
препитанието на Аллах! И
не сеите развала по земята,
рушейки!“ [2:60]

عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۖ كُلُوا
وَأَشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

Хората обаче не благодарили на Аллах за тези богатства, затова Моисей ги критикувал:

И когато рекохте: „О, Муса, не ще
изтърпим на една и съща храна.
Позови своя Господ заради нас, да
ни даде от онова, което земята
ражда - от нейните тревя и
краставици, и жито, и леща, и лук.“
Каза: „Нима ще замените по-
доброто с по-лошо? Слезте към
някой град и ще намерите онова,
което търсите!“ И бяха белязани с
унижението и бедността, и си
навлякоха гнева на Аллах. То бе,
защото не повярваха в знаменията
на Аллах и убиваха пророците
несправедливо. То бе, защото се
противяха и престъпваха. [2:61]

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَنْ نَّصْبِرَ عَلَىٰ
طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ
لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَفَتَّانِبِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا
قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ
أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهَيِّطُوا
مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ ۖ

2.19.13 Молбата на Моисей да види Аллах, когато Аллах му низпослал Тората

След като Аллах говорил с Моисей, Моисей Го помолил, да махне завесата, така че Моисей да Го види. Аллах казва:

И определихме за Муса тридесет
нощи, и ги допълнихме с още
десет. И се изпълни времето,
определено от неговия Господ,
за четиридесет нощи. Тогава
Муса каза на брат си Харун:
„Замести ме пред моя народ и

وَوَاعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا
بِعَشْرِ فِتْنٍ مِيقَتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً
وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْنِي فِي

поправяй, и не следвай пътя на рушащите!" [7:142]

И когато Муса дойде за определеното от Нас време, и неговият Господ разговаря с него, рече: „Господи, покажи ми се, да Те погледна!“ Рече: „Не ще Ме видиш, ала погледни към Планината! И ако се задържи на мястото си, ще Ме видиш.“ А когато неговият Господ се прояви на Планината, Той я срина на прах. И припадна Муса поразен. А когато се опомни, рече: „Пречист си Ти! Разкайвам се пред Теб. Аз съм първият вярващ.“ [7:143]

Каза: „О, Муса, Аз теб избрах над хората чрез Моите послания и Моето Слово. Вземи онова, което ти дарих, и бъди от признателните!“ [7:144]

И му написахме върху скрижалите от всяко нещо поучение и обяснение за всяко нещо. „Придържай се твърдо към тях и повели на своя народ да се придържа към най-прекрасните! Аз ще ви покажа Дома на нечестивците. [7:145]

От Моите знамения ще отклоня онези, които без право се възгордяват на земята. Каквото и знамение да видят, те не вярват в него. И да видят пътя на разума, не ще го приемат за път. А ако видят пътя на заблудата,

قَوِي وَأَصْلَحَ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ

رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ ۚ قَالَ لَنْ

تَرَنِي وَلَٰكِنِ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ

مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَنِي ۚ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُ

لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا

فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ

وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي

أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي

وَبِكَالِمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ

الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ

مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ

شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا

بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي

الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا

يُؤْمِنُوهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا

يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ

ще го приемат за път. Това е,
защото взимат за лъжа Нашите
знамения и са нехайни към тях.

[7:146]

А които взимат за лъжа Нашите
знамения и срещата с отвъдния
живот, делата им пропадат.
Нима ще им се въздаде за друго
освен за онова, което са
извършили?" [7:147]

يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا

بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۚ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا

كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

Абу Муса предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

حِجَابُهُ الثَّوْرُ وَفِي رِوَايَةٍ أَبِي بَكْرٍ النَّارُ لَوْ كَشَفَهُ لَأَحْرَقَتْ سُبْحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ

„Завесата Му е светлината¹⁷⁷ - ако я вдигне, светлината (араб. субухат¹⁷⁸) на лицето Му би изгорела всичките Му създания, докъдето стигне погледа Му.“¹⁷⁹

Аллах казва:

„И щом се протръби с Рога,
всички на небесата и на земята
ще паднат безжизнени, освен за
когого Аллах не е пожелал.
После още веднъж ще се
протръби и ето ги - станали -
чакат!“ [39:68]

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ

فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٣٩﴾

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

...فَإِنَّ النَّاسَ يَصْعَقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يُفِيقُ فَإِذَا أَنَا بِمُوسَىٰ آخِذٌ بِقَائِمَةٍ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ فَلَا أَدْرِي أَفَاقَ قَبْلِي أَمْ جُزْيَ بِصَعْقَةِ الطُّورِ

¹⁷⁷ В един друг хадис се казва: "завесата Му е огънят".

¹⁷⁸ "Субухат" на лицето му означава: "Светлината, Величието и Красотата на лицето на Аллах".

¹⁷⁹ Предадено от Муслим (179), Ибн Маджа и др.

„....Хората ще паднат безжизнени¹⁸⁰ в деня на възкресението. Тогава аз ще съм първият, който ще се събуди (отново). В този момент ще видя как Моисей се държи за една от основите на трона на Аллах, и няма да знам, дали се е събудил преди мен или вече му е била направена равностметката, заради удара (араб. ез.: сака) при планината (т.е. че затова той не е получил удар, както всички останали хора на деня на възкресението).“¹⁸¹

Друг словоред на хадиса е: **„Хората ще паднат безжизнени, когато паднат безжизнени. Тогава аз ще съм първият, който ще стане (отново). (В този момент) Моисей ще се държи за трона на Аллах, и няма да знам, дали е бил от падналите безжизнени.“¹⁸²**

В този хадис пророкът (с.а.с.) ни съобщава, че е възможно, Моисей да не е умрял, когато всички в небето и на земята умрели (при първото тръбене с рога).

Ибн Хаджар ал-Аскалани пояснява този хадис в Фатх ал-Бари (коментар на Сахих Бухари). Той казва, че по въпроса, кой няма да умре, има десет различни изказвания, обаче учени, които са изследвали тези изказвания, класифицират повечето от тях като слаби. Между другото се казва:

- Носителите на Трона не умират. Тронът обаче е над небесата.
- Падналите в битка не умират: Това се разбира от един хадис, предаден от Абу Хурайра, и класифициран като сахих от ал-Хаким: Че пророкът (с.а.с.) попитал ангела Гавраил за значението на този аят (т.е. 39:68), а именно кой или кои са тези, за които Аллах не иска да паднат безжизнени, на което Гавраил отговорил: „Това са падналите в битка.“ Обаче трябва да се спомене, че голяма част от хадисите, които ал-Хаким е класифицирал като сахих, не са в действителност сахих.

2.19.14 Прекланянето пред златното теле

2.19.14.1 Мнозина от народа Израил се кланяли на златното теле, докато Моисей не бил там

Аллах казва:

¹⁸⁰ араб. ез.: яс'акун, това е същата дума както в аята от Корана [39:68].

¹⁸¹ Предадено от Бухари (2412, 3398, 4638, 6916, 7427) и Муслим (4/2374).

¹⁸² Предадено от Бухари.

А после народът на Муса
направи от украшенията си
образ на телец, който мучи. Не
видяха ли, че той не им говори и
не ги води по правия път?
Приеха го и станаха угнетители.
[7:148]

И когато съжалиха, и разбраха,
че са се заблудили, казаха: „Ако
нашият Господ не се смили над
нас и не ни опрости, ще сме от
губещите.“ [7:149]

И когато Муса се завърна
разгневен, огорчен при своя
народ, каза: „Колко лошо сте
постъпили, след като ви оставих!
Нима искахте да ускорите
повелята на вашия Господ?“ И
хвърли скрижалите, и сграбчи
брат си за главата, и го дръпна
към себе си. [Брат му] каза: „О,
сине на майка ми, народът ме
взе за безсилен и едва не ме
уби. Не предизвиквай у
враговете злорадство към мен и
не ме причислявай към
угнетителите!“ [7:150]

Рече [Муса]: „Господи, опрости
мен и брат ми, и ни въведи в
Твоето милосърдие! Ти си Най-
милосърдният от милосърдните.“
[7:151]

Които приеха телеца, ги сполетя
гняв от техния Господ и
унижение в земния живот. Така
наказваме набеждаващите.
[7:152]

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا
يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ

وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ فِي
أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ
قَوْمِهِ غَضَبَ عَلَيْهِمْ وَأَشْفَا قَالُوا بَشِّرْنَا

خَلْفَتُنَا مِنْ بَعْدِي أَعْجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ
وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ
إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّفُونِي
وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتُ بِيَ

الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَاهُمْ

غَضَبُ رَبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَكَذَلِكَ جَزَى الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ

А за които вършат злини, после се покаят и повярват, твоят Господ след това е опрощаващ, милосърден. [7:153]

И когато гневът стихна у Муса, той взе скрижалите. Вписано е в тях напътствие и милост за онези, които се страхуват от своя Господ. [7:154]

عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا
وَأَمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ
الْأَلْوَاحَ ۖ فِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ
هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

Във връзка с този случай Аллах казва:

„И какво те накара да избързаш пред своя народ, о, Муса?“ [20:83]

Рече: „Те са наблизил след мен и избързах към Теб, Господи, за да бъдеш доволен.“ [20:84]

Рече: „Вече изпитавме Ние твоя народ след теб и ги заблуди ас-Самири.“ [20:85]

И се върна Муса разгневен, огорчен при своя народ. Рече: „О, народе мой, не ви ли даде вашият Господ хубаво обещание? Дали срокът бе дълъг за вас, или искахте да ви сполети гневът на вашия Господ, та нарушихте вашето обещание към мен?“ [20:86]

Рекоха: „Не нарушихме обещанието си към теб по собствена воля, а бяхме обременени с украшенията на народа, но ги захвърлихме. Така ги запрати и ас-Самири.“ [20:87]
И направи той за тях образ на

﴿٢٠﴾ وَمَا أَعَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَى
﴿٢١﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ
إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى ﴿٢٢﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا
قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٢٣﴾
فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسْفًا
﴿٢٤﴾ قَالَ يَتَقَوَّمُ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا
حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ
أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ
﴿٢٥﴾ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ۖ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا
مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِّن
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ﴿٢٦﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا

телец, който мучеше. И рекоха [заблудените]: „Това е вашият бог и богът на Муса, ала той забрави.“ [20:88]

А нима не виждат, че не им отвърща със слово и нито им вреди, нито им е от полза? [20:89]

А Харун още преди бе им казал: „О, народе мой, това е само изпитание за вас. Всемилоствия е вашият Господ. Последвайте ме и се подчинете на моята повеля!“ [20:90]

Рекоха: „Не ще престанем да почитаме това, докато не се завърне Муса при нас.“ [20:91]

Рече [Муса]: „О, Харун, щом ги видя, че се заблуждават, какво ти попречи [20:92]

да ме последваш? Нима се възпротиви на моята заповед?“ [20:93]

Рече: „О, сине на майка ми, не ме дърпай нито за брадата, нито за главата! Страхувах се да не речеш: „Ти разедини синовете на Израил и не удържа моето слово.“ [20:94]

Рече [Муса]: „А какво ти бе намерението, о, ас-Самири?“ [20:95]

Рече: „Аз видях това, което те не видяха. Стиснах шепа [пръст] от следата на посланика [Джибрил] и я метнах. Така ми го разкраси

جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ

وَالَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا

يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا

وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ

قَبْلُ يَتَّقُوا إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ

الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَنكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ

إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَهْتَرُونَ مَا مَنَعَكَ

إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَأَلَّا تَتَّبِعَ

أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا

تَأْخُذُ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ

أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ

تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ

يَسْمِيرُ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ

يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ

الرُّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي

نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي

душата ми.” [20:96]

Рече [Муса]: „Върви! През целия си живот ще казваш: „Не ме докосвайте!“ И за теб ще има непременно Ден, който ти не ще избегнеш. И погледни към твоя бог [телеца], комуто продължаваш да служиш! Ще го изгорим, после ще го разпръснем всецяло в морето.” [20:97]

Аллах е вашият Бог. Няма друг Бог освен Него. Той всяко нещо обхваща със знание. [20:98]

الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ^ط وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ ^ط وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ
الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ
لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ^{١٧} إِنَّمَا
إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ^{١٨}

Когато Моисей видял с очите си какво направили, хвърлил дъските. Аллах вече му бил казал, но да получиш новина е едно нещо и друго да видиш със собствените си очи, както казва пратеникът на Аллах (с.а.с.) в следния хадис:

لَيْسَ الْخَبْرُ كَالْمُعَايَنَةِ

„(да получиш) новина не е същото, като да видиш нещо със собствените си очи.“¹⁸³

2.19.14.2 Моисей (а.с.) отива при Аллах с една делегация, която искала да се извини за това, че толерирала прекланянето пред телето

Аллах казва:

И Муса избра от своя народ седемдесет мъже за определеното от Нас време. И когато ги обхвана сътресението, рече: „Господи мой, ако ти

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ

¹⁸³ Предадено от Ахмад (1/215, 271).

пожелаеше, би ги погубил заедно с мен преди. Нима ще ни погубиш заради онова, което извършиха глупците сред нас? То е само Твоето изпитание. Оставяш с него Ти в заблуда когото пожелаеш и напътваш Ти когото пожелаеш. Ти си нашият Покровител, опрости ни, помилвай ни! Ти си Най-добрият от прощаващите. [7:155]

Пиши ни добрина и в земния живот, и в отвъдния! Ние се завърнахме покаяни при Теб.“ Каза [Аллах]: „С Моето мъчение поразявам когото пожелае. Моето милосърдие обхваща всяко нещо - ще го пиша на онези, които са богобоязливи и дават милостинята закат, и на онези, които вярват в Нашите знамения, [7:156]

онези, които следват Пратеника, неграмотния Пророк, когото откриват записан у тях в Тората и Евангелието. Той им повелява одобряването и ги въздържа от порицаването, и им разрешава благините, и им възбранява скверностите. И сменя бремето и оковите, които са на тях. Които повярват в него и го почитат, и го подкрепят, и следват Светлината, низпослана с него, тези са сполучилите.“

[7:157]

لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَهْلِكُنَا
بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِن هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ
تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ
أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ

الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾ * وَكَتَبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدَّنَا إِلَيْكَ
قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَن أَشَاءُ

وَرَحْمَتِي وَسَعَتْ كُلُّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ
هُم بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ

مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ

الْحَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ
وَعَزَّزُوا وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ

مَعَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

Ибн Катир посочва различни предания, повечето от които от Табари. При никое от тях не можеше да се установи дали е автентично (сахих).

Едно от тези предания е:

Ибн Катир: „Сиддидж, Ибн Аббас и др. предават, че това били 70 учени от народа на Израил, при което Моисей, Аарон, Йуша, Надхаб и Аибху били сред тях. Те отишли с Моисей, за да поискат прошка от Аллах за народа на Израил, заради тези, които се кланяли на телето. Било им казано да се измият, да се пречистят (ритуално) и да се парфюмират. Вървели с Моисей. Когато се приближили към планината (Синай), облаците (араб. *гамам*) били над него и светец светлинен стълб.“¹⁸⁴

Мухаммад Ибн Исхак предава: „Моисей избрал 70 мъже от народа на Израил - най-добрите от тях. Тогава казал: „Вървете при Аллах и се покайте за това, което направихте. Помолете го, да се обърне отново към тези от народа ви, които сте оставили зад себе си. Постете, пречистете се и почистете дрехите си.“ Отишъл с тях до планината Синай в часа, който Господаря Му бил определил... Тогава тези 70 души искали от него да чуят думите на Бог. Той казал: „Ще го направя.“

Когато Моисей се приближил към планината, над нея се надвесили облаци, докато я покрили съвсем. Моисей се приближил и навлязъл в облаците. Тогава казал на народа: Приближете се. Когато Аллах говорел с Моисей, на челото му се появявал един светец лъч, така че никой човек не могъл да го погледне. След това пред него била спусната завеса. Накрая хората се приближили, докато навлезли в облаците. Тогава се поклонили (араб. *саджа*). Чули как Бог говори с Моисей и му давал повели и забрани: Прави това и не прави това. Когато свършил и облаците се отдалечили от него, Моисей дошъл при тях. Тогава казали: **„О Моисей, не ще ти повярваме, докато не видим Аллах наяве“ [2:55]**, след което ги разтърсило нещо – което било удара (араб. *са`ика*) – и душите им се отправили натам и те умряли. След това Моисей се изправил и се помолил на Аллах. Той казал: **„Господи мой, ако ти пожелаеше, би ги погубил заедно с мен преди. Нима ще ни погубиш заради онова, което извършиха глупците сред нас?“ [7:155]** Т.е. не ни обявявай за виновни заради това, което са направили

¹⁸⁴ [Ибн Катир], стр. 427.

глупците сред нас, които се кланяха на телето, защото ние сме невинни.”
185

Ибн Аббас, Катада и Муджахид казват: „Те били обхванати от сътресението, понеже не попречили на народа си да се моли на телето.”¹⁸⁶

Аллах казва:

И когато изрекохте: „О, Муса, не ще ти повярваме, докато не видим Аллах наяве”, мълнията ви порази, както гледахте.

[2:55]

После ви възкресихме след вашата смърт, за да сте признателни! [2:56]

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ
اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ

تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

2.19.14.3 За да приеме Аллах разкаянието им, трябвало да се убият

Аллах казва:

И когато Муса рече на своя народ: „О, народе мой, ти угнети себе си, като прие телеца. Покайте се пред своя Създател и убийте [злите сред] вас! Това е за ваше добро пред Създателя ви. Той ще приеме вашето покаяние. Наистина е Той Приемащия покаянието, Милосърдния.” [2:54]

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَنْقُومِ إِنِّكُمْ ظَلَمْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجَلَ فَتُؤْبَأُ إِلَىٰ
بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

Следва част от дългия „хадис ал-футун“, предаден от Табари и Насаи и чиято верига на предание стига до Ибн Аббас и е хасан (добра):

¹⁸⁵ Това се предава от Табари в тафсира му. Тъй като във веригата на преданието са Салама и Ибн Хамид, Саджид ал-Араби класифицира преданието като слабо. Камани обаче казва, че тази верига е добра.

¹⁸⁶ Тафсир от Табари, Тафир от Багхави и Ад-Дур ал-Мансур.

„(Когато Моисей отишъл да поиска прошка със седемдесетте мъже)... Аллах му казал: „Тяхното покаяние (т.е. покаянието на народа на Израил) се състои в това, че всеки един от тях ще убие синовете си и бащите си, като ги срещне. И трябва да му е все едно, кого убива в този случай... Направили това, което Аллах им повелил и Аллах им простил, на убитите и на тези, които убили.“

Ибн Катир: Разказва се, че Аллах спуснал мъгла над тях, така че да не виждат роднините си и че на тази сутрин били убити 70 000 от народа на Израил.

2.19.15 Части от разговора на Аллах с Моисей

Ал-Мугхира ибн Шуба разказва от мимбара, че пророкът (с.а.с.) е казал:

سَأَلَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ رَبَّهُ تَعَالَى: مَا أَذْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلَةً؟ قَالَ هُوَ رَجُلٌ يَجِيءُ بَعْدَ مَا أُدْخِلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ فَيَقَالُ لَهُ: ادْخُلِ الْجَنَّةَ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ! كَيْفَ وَقَدْ نَزَلَ النَّاسُ مَنَازِلَهُمْ وَأَخَذُوا أَحَدَاتِهِمْ؟ فَيَقَالُ لَهُ: أَتَرْضَى أَنْ يَكُونَ لَكَ مِثْلُ مُلْكٍ مُلْكٍ مِنْ مُلُوكِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ رَضِيتُ، رَبِّ! فَيَقُولُ: لَكَ ذَلِكَ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ وَمِثْلُهُ فَقَالَ فِي الْخَامِيسَةِ: رَضِيتُ رَبِّ! فَيَقُولُ: هَذَا لَكَ وَعَشْرَةُ أَمْثَالِهِ وَلَكَ مَا اشْتَهَتْ نَفْسُكَ وَلَذَّتْ عَيْنُكَ فَيَقُولُ رَضِيتُ رَبِّ! قَالَ: رَبِّ فَأَعْلَاهُمْ مَنْزِلَةً؟ قَالَ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَرَدْتُ، غَرَسْتُ كَرَامَتَهُمْ بِيَدَيَّ وَحَتَمْتُ عَلَيْهَا فَلَمْ تَرَ عَيْنٌ وَلَمْ تَسْمَعْ أُذُنٌ وَلَمْ يَخْطُرْ عَلَى قَلْبٍ بَشَرٍ

„Моисей - мир нему - попитал Господаря си - Всевишния: Какво е положението на човека в Рая, който е на най-ниската степен? Тогава Той отговорил: „Един мъж, който ще дойде, след като останалите обитатели на Рая са влезли в Рая. Тогава ще му бъде казано: „Влез в Рая“. Той ще отговори: „Как да вляза, като хората вече са получили земите си и собствеността (араб. акадятихим) си?“ Тогава ще му бъде казано: „Доволен ли си, ако получиш толкова, колкото едно кралство на един от кралете на земния живот?“ Той ще отговори: „Да, Господарю.“ Тогава ще му бъде казано: „Ще получиш това и още веднъж, и още веднъж, и още веднъж, и още веднъж, и още веднъж.“ При петия път ще каже: „О Господарю, доволен съм!“ Тогава Той ще каже: „Това е за теб и още

десет пъти повече от това. Ще получиш каквото пожелаеш и това, на което ще се радват очите ти." Тогава той (Моисей) попитал: „О Господарю, какво е положението на тези, които се намират на най-високото ниво в Рая?" Тогава Той ще каже: 'Това са тези, които съм споменал, и които винаги са на почит (дословно: тяхната чест съм посял с ръката си). (Аз ги дарих с това)¹⁸⁷, което не е виждало никое око, не е чувало никое ухо и не е идвало на ума на никой човек."¹⁸⁸

2.19.16 Кравата – Случката, на която е наречена втората Сура на Корана

Аллах казва:

И когато Муса рече на своя народ: „Аллах ви повелява да заколите крава." - рекоха: „На присмех ли ни взимаш?" Рече: „Опазил ме Аллах да съм от невежите!" [2:67]

Рекоха: „Позови ни твоя Господ, да ни разкрие каква да бъде тя!" Рече: „Казва да е крава - нито стара, нито юница, а по средата на това. И направете, каквото ви се повелява!" [2:68]

Рекоха: „Позови ни твоя Господ, да ни разкрие какъв да бъде цветът ѝ!" Рече: „Казва да е крава съвсем жълта на цвят, за радост на очите." [2:69]

Рекоха: „Позови ни твоя Господ, да ни разкрие каква да бъде - за

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ
تَذْكُوا بِقَرَّةٍ ۖ قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۖ قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾
قَالُوا آدَعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ
عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا آدَعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا
لَوْهَاهُ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ
فَاعْقُ لَوْهَاهَا تَسْرُ النَّظِيرِينَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا

¹⁸⁷ Имам Науауи казва в пояснението си към Сахих Муслим, че на това място (в арабския) липсва една част. Като значение посочва това, което е написано в скобите. ([Науауи], Н189)

¹⁸⁸ Предено от Муслим (Н189), Тирмиди и др.

**нас кравите си приличат. И ако
Аллах желае, ще сме напътени."**

[2:70]

**Рече: „Казва да не бъде
впрягана крава - нито да обръща
земята, нито да напоява посева,
здрава, без петна по нея."**

**Рекоха: „Сега ти посочи
истината." И я заклаха, но без
малко да не го направят. [2:71]**

**И когато убихте един човек,
спорехте за това. Но Аллах
разкрива, каквото спотайвате.**

[2:72]

**И рекохме: „Ударете го с част от
нея [и той ще се съживи]!" Така
Аллах съживява мъртъвците и
ви показва Своите знамения, за
да проумеете! [2:73]**

أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ

تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ

الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ

فِيهَا قَالُوا أَلَكُنْ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَنَّبُوهَا

وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا

فَأَدْرَأْتُمْ فِيهَا ^طوَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي

اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ

تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

Ибн Аббас, Муджахид, Сиддий, Убайда ас-Салмани и др. предават:¹⁸⁹

„Един мъж от народа на Израил бил много богат. Той бил много стар и имал потомци от роднините на брат му, които желяели смъртта му, за да го наследят. Един от тях го убил през нощта и го захвърлил на един кръстопът. Казва се също така: пред вратата на единия от тях. На следващата сутрин, когато хората станали от сън, се карали заради него. Синът на брат му дошъл също, крещял и се оплаквал. Казали: „Защо се карате, а не отидете при Божия пророк? Тогава синът на брат му отишъл при пратеника на Аллах – Моисей - и се оплакал за това, което се случило с чичо му. Моисей казал: „Приканвам всеки един, който знае нещо за това убийство да ни го каже." Никой от тях не знаел нищо и те го помолили да попита Господаря си какво се е случило. И така Моисей попитал Аллах.

¹⁸⁹ Виж тафсир от Абдурразак, Тафсир от Табари, Тафсир от Багхави, Тафсир от Ибн Катир и Ад-Дурр ал-Мансур. [Ибн Катир], стр. 437.

Аллах му казал да им заповяда да заколят една крава: „**Аллах ви повелява да заколите крава.**“ [2:67]...”

Ибн Катир: „Накрая след като се поколебали заколили кравата. После Аллах им казал да ударят мъртвия с част от заколената крава (с месото на бута), след което Аллах възкресил мъртвия, при което кръвта му така текла, сякаш току що бил убит... Тогава пророкът Моисей го попитал: „Кой те уби?“, на което той отговорил: „Синът на брат ми.“ След това отново умрял.“

2.19.17 Моисей (а.с.) и Кадир (а.с.)¹⁹⁰

Аллах казва:

И каза Муса на своя слуга: „Не ще спра, додето не стигна мястото, където се събират двете морета, дори да продължа с години.“
[18:60]

И когато стигнаха мястото, където двете се събират, забравиха своята риба и тя пое пътя си, порейки морето. [18:61]

И когато се отдалечиха, той рече на слугата си: „Дай ни [рибата] за нашия обед! Усетихме изтощение от това наше пътуване.“ [18:62]

Рече [слугата]: „Видя ли, когато се приютихме до скалата, забравих рибата. Само сатаната ме накара да забравя за това и да не се сетя. И по чудо тя пое пътя си в морето.“ [18:63]

Рече [Муса]: „Това е, към което се стремяхме.“ И се върнаха обратно, следвайки своите дири. [18:64]

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتْنِهِ لَا أُبْرَحُ حَتَّىٰ

أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا

﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا

حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا

﴿٦١﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ إِنَّا عَدَاءَنَا

لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي

نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَتَسْنِينِي إِلَّا الشَّيْطَانُ

أَنْ أذْكُرَهُ ۖ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

﴿٦٣﴾ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۖ فَارْتَدَّا عَلَىٰ

ءَاثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ

¹⁹⁰ [Ибн Катир], стр. 438-447.

И намериха един от Нашите раби, комуто бяхме оказали милост и го бяхме научили на знание от Нас. [18:65]

Муса му рече: „Може ли да те последвам, за да ме научиш на онова, на което си научен за верния път?“ [18:66]

Рече: „Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен. [18:67]

И как ще изтърпиш онова, за което нямаш знание?“ [18:68]

Рече [Муса]: „Ще откриеш, ако Аллах желае, че съм търпелив и не ще ти се противопоставя в нищо.“ [18:69]

Рече: „Ако ме последваш, не ме питай за нищо, докато аз сам не ти спомена за него!“ [18:70]

И тогава тръгнаха. Когато се качиха на кораба, [ал-Хидр] го проби. Рече [Муса]: „Нима го проби, за да издавиш пътниците му? Ти извърши нещо недопустимо.“ [18:71]

Рече: „Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?“ [18:72]

Рече: „Не ме упреквай за това, че забравих, и не ме натоварвай с нещо непосилно за мен!“ [18:73]

И пак тръгнаха, додето срещнаха едно момче, и той го уби. Рече [Муса]: „Нима ти уби една чиста душа не за възмездие? Ти

عِبَادِنَا ءَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا

وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿١٥﴾ قَالَ لَهُ

مُوسَىٰ هَلْ أَتَبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا

عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿١٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ

مَعِيَ صَبْرًا ﴿١٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ

تُحِطْ بِهِ ۖ خُبْرًا ﴿١٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِن

شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿١٩﴾

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ

حَتَّىٰ أَحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٠﴾ فَانْطَلَقَا

حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ

أَخْرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا

إِمْرًا ﴿٢١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ

تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾ قَالَ لَا

تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ

أَمْرِي عُسْرًا ﴿٢٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا

غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا زَكِيَّةً

بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٢٤﴾

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ

извърши нещо скверно.” [18:74]

Рече: „Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?” [18:75]

Рече [Муса]: „Ако после те попитам за [още] нещо, тогава повече не ме води с теб! Ти вече ще имаш извинение от мен.”

[18:76]

И пак тръгнаха, додето стигнаха при жителите на едно селище. Поискаха от жителите му да ги нахранят, а те отказаха да ги нагостят. И намериха там стена, готова да рухне. Той я изправи. [Муса] рече: „Ако пожелаеше, ти би взел отплата за това.” [18:77]

Рече: „Това е раздялата между мен и теб. Ще ти съобщя тълкуването на това, за което не можа да изтърпиш. [18:78]

Относно кораба - той бе на бедняци, работещи в морето, и исках да го повредя, защото зад тях имаше цар, който отнема насила всеки кораб. [18:79]

А относно момчето - родителите му бяха вярващи и се опасявахме то да не ги въвлече в произвол и неверие. [18:80]

И искахме техният Господ да ги дари в замяна с по-добро по чистота и по-милосърдно. [18:81]

А колкото до стената - тя бе на две момчета-сирачета от града и имаше под нея съкровище за тях.

صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ

بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ

لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا

أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلُهَا فَأَبَوْا أَنْ

يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ

يَنْقُضَ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ

عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي

وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ

عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ

لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ

أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ

سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ

أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا

طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ

يُبَدِّلَهُمَا رَهِمًا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ

رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ

يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ

لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ

И баща им беше праведник. И
твоят Господ поиска да стигнат
зрелост и да извадят съкровището
си като милост от твоя Господ. А
не по своя воля го направих.
Такова е тълкуването на това, за
което ти не можа да изтърпиш."
[18:82]

أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي
ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

Бухари предава:

... قَالَ أَخْبَرَنِي سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ قَالَ قُلْتُ لِابْنِ عَبَّاسٍ إِنَّ نَوْفًا الْكَلَالِيَّ يَزْعُمُ أَنَّ مُوسَى صَاحِبَ
الْخَضِرِ لَيْسَ هُوَ مُوسَى صَاحِبَ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ كَذَبَ عَدُوُّ اللَّهِ حَدَّثَنِي أَبِي بْنُ كَعْبٍ
أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ مُوسَى قَامَ خَطِيئًا فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ فَسُئِلَ أَيُّ
النَّاسِ أَعْلَمُ فَقَالَ أَنَا فَعَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِذْ لَمْ يَرُدَّ الْعِلْمَ إِلَيْهِ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ إِنَّ لِي عَبْدًا بِمَجْمَعِ
الْبَحْرَيْنِ هُوَ أَعْلَمُ مِنْكَ قَالَ مُوسَى يَا رَبِّ فَكَيْفَ لِي بِهِ قَالَ تَأْخُذُ مَعَكَ حَوْتًا فَتَجْعَلُهُ فِي مِكْتَلٍ
فَحَيْثُمَا فَقَدْتَ الْحَوْتَ فَهُوَ ثُمَّ فَآخِذَ حَوْتًا فَجْعَلَهُ فِي مِكْتَلٍ ثُمَّ انْطَلَقَ وَانْطَلَقَ مَعَهُ بِفَتَاهُ يُوشَعَ بْنِ
نُونٍ...

Саид ибн Джубайр е казал: Казах на Ибн Аббас: „Науф ибн Бакали
твърди, че Моисей, сподвижника на Кадир, не е бил онзи Моисей от
народа на Израил“, на което Абн Аббас отговори: „Той лъже, този враг на
Аллах. Убай ибн Кааб ни предаде, че е чул пратеника на Аллах (с.а.с.) да
казва: **„Моисей държал реч пред народа на Израил. Тогава бил
попитан: „Кой е най-знаещият човек?“, на което отговорил: „Аз“.**
Тогава Аллах го критикувал (араб. عتب), понеже не споменал, че
знанията му идват от Аллах: Той му низпослал: „Аз имам един раб
там, където се сливат двете морета, който е по-знаещ от теб.“
Тогава Моисей попитал: „О Господарю, как мога да стигна до
него?“, на което Аллах отвърнал: „Вземи една риба и я сложи в
една кошница (араб. миктал). Там, където изгубиш рибата, там ще

го намериш." Тогава той взел една риба, сложил я в една кошница и тръгнал и с него тръгнал и младия му слуга Йуша бин Нун..."¹⁹¹

В дългия хадис се обясняват горепосочените аяти от Корана и се споменава, че Ибн Аббас е разпространил друг начин на четене на Корана, по различен от днешния и че е рецитирал една част от аятите. Така той прочел например аят 18:80:

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ كَافِرًا وَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ

„А относно момчето - то беше невярващо, а родителите му бяха вярващи“

вместо разпространеният днес начин на четене на мусхаф Усман:

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ

„А относно момчето - родителите му бяха вярващи.“

2.19.18 Моисей и Корах (араб. Карун)

Аллах казва:

Карун бе от народа на Муса и ги потискаше. Но Ние му дадохме от съкровищата толкова, че група силни мъже едвам носеха ключовете му. Неговият народ му рече: „Не ликувай! Аллах не обича ликуващите [заради богатство]. [28:76]

И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот, и върши добро,

إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ^ط وَأَتَيْنَهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَأَبْتَغِ فِيْمَا ءَاتَيْنَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ

¹⁹¹ Предадено от Бухари (4726).

както Аллах ти е сторил добро!
И не се стреми към развала по
земята! Аллах не обича
сеещите развала.” [28:77]

Рече: „Всичко това ми бе
дадено само заради моето
знание.” А не знаеше ли той, че
Аллах погуби от поколенията
преди него и по-силни, и по-
богати? И не ще бъдат
разпитвани престъпниците за
греховете им. [28:78] И се
показваше той пред своя народ
с разкоша си. Онези, които
желаеха земния живот,
казваха: „О, да имаме и ние
същото, което е дадено на
Карун! Той има щастлива
съдба.” [28:79] дарените със
знанието казваха: „Горко ви!
Най-доброто е наградата на
Аллах за онзи, който вярва и
върши праведни дела. Но ще я
получат само търпеливите.”
[28:80] И сторихме земята да
погълне него и дома му. И нито
имаше кой да го защити от
Аллах, нито можеше сам да се
защити. [28:81] А на сутринта
онези, които довчера
завиждаха на положението му,
казаха: „Ах, наистина Аллах
увеличава препитанието за
когого пожелае от Своите раби
и Той го стеснява. Ако Аллах не
бе ни пощадил, би сторил
[земята] и нас да погълне. Ах,
неверниците никога не

كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ
فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾
قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ
يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ
الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾
فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ
يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا
أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾
وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ
اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ لَخَسَفْنَا بِهِ
وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ
يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنْ
الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآفُ اللَّهُ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا

**сполучват!“ [28:82] Ще
отредим Отвъдния дом за
онези, които нито искат да се
възгордяват на земята, нито да
рушат. Краят принадлежи на
богобоязливите. [28:83]**

وَيَكَّانَهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الْأَدَارُ
الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي
الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۖ وَالْعِقَبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

Ибн Катир казва, че има различни мнения по въпроса, дали Корах е бил чичото или сина на чичото на Моисей (а.с.). Ибн Катир казва, че Корах е бил лицемер, т.е. че е бил неверник, който се преструвал че е мюсюлманин.

Ибн Катир разказва от Шахр ибн Хаушаб, че Корах носил дрехата си един лакът по-дълга (от стигаща до пода) от високомерие пред народа си. Аллах казва:

**И Карун, и Фараона, и
Хаман... Муса дойде при
тях с ясните знаци, но те
се възгордяха на земята.
Ала не ни убягнаха.
[29:39]**

وَقَرْنُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَمَانَ ۚ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ
أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ
وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ
أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

**И всекиго сграбчихме
заради неговия грях.
Срещу някои пратихме
ураган, а някои обзе
Викът, а някои сторихме
земята да ги погълне, а
някои удавихме. Не Аллах
ги угнетява, а те сами себе
си угнетяват. [29:40]**

2.19.19 Споменаването на Тората в Корана

Следват някои места от Корана, на които става въпрос за Тората.

Аллах казва:

**После на Муса дадохме
Писанието за пълнота на онзи,
който е благодетелствал, и с
разяснение за всяко нещо, и с**

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ

напътствие и милост, за да
повярват в срещата със своя
Господ. [6:154]

И това е Писание, низпослахме
го Ние благословено. Следвайте
го и се бойте, за да бъдете
помилвани! [6:155]

Аллах казва:

И не оцениха [неверниците]
Аллах с истинското му величие,
когато рекоха: „Аллах не
низпосла нищо на човек.“ Кажи:
„Кой тогава низпосла Писанието,
което Муса донесе като светлина
и напътствие за хората? Пишете
го върху отрязъци, които
показвате, но и много скривате.
И бяхте научени на това, което
не знаехте нито вие, нито
бащите ви.“ Кажи: „Аллах!“
После остави ги в своята заблуда
да се забавляват! [6:91]

И това е Книга, която Ние
низпослахме - благословена, за
да потвърди наличното допреди
нея, и за да предупредиш
Майката на градовете [Мека] и
всички около нея. Които вярват
в отвъдния живот, вярват и в
нея. Те спазват своите молитви.
[6:92]

Аллах казва:

Ние низпослахме Тората с
напътствие в нея и със
светлина. Пророците, които се

وَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ

وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا

أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنْزَلَ

الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا

وَهْدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ

تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ

تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ

ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَذَا

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ

يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَن حَوْلَهَا

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ

وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ شَاهِدُونَ ﴿٩٢﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا

النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا

отдадоха, съдят юдеите според нея; също така равните и правниците - според онова от Писанието на Аллах, което им бе поверено да го пазят, и му бяха свидетели. И не се страхувайте от хората, а се страхувайте от Мен! И не продавайте Моите знамения на никаква цена! А който не съди според онова, което Аллах е низпослал - тези са неверниците. [5:44]

И предписахме им в нея: душа за душа, око за око, нос за нос, ухо за ухо, зъб за зъб, и за раните - същото възмездие. А който прости като милостиня, то е изкупление за него. А който не съди според онова, което Аллах е низпослал, тези са угнетителите. [5:45]

Аллах казва:

И вече дадохме на Муса и Харун Разграничението, и светлина, и напомняне за богобоязливите, [21:48]

които и в уединение се боят от своя Господ, и се страхуват от Часа. [21:49]

Аллах казва:

И когато при тях дойде истината от Нас, рекоха: „Защо не бе дадено същото, което бе дадено и на Муса?“ А нима не отрекоха онова, което по-рано

وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتَحْفِظُوا مِنْ
كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا
تَخْشَوُا النَّاسَ وَآخِشُوا وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي
ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ
وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ
بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءَ
وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا
أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ

бе дадено на Муса? Рекоха:
„Две магии, които си помагат.“
И рекоха: „Ние в нито една не
вярваме.“ [28:48]

يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالُوا

سِحْرَانِ تَظَاهَرَا ۖ وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾

Кажи: „Донесете книга от
Аллах, по-напътваща от тях, да
я последвам, ако говорите
истината!“ [28:49]

قُلْ فَاتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ

مِنْهُمَا ۖ أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

В Корана Тората понякога се нарича „Различаването“ (араб. *ал-фуркан*).

2.19.20 Как народа на Моисей му навредил

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

إِنَّ مُوسَىٰ كَانَ رَجُلًا حَيِيًّا سَتِيرًا لَا يَرَىٰ مِنْ جِلْدِهِ شَيْءٌ ۖ اسْتَحْيَاءٌ مِنْهُ فَأَذَاهُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَالُوا
 مَا يَسْتَتِرُ هَذَا التَّسْتَرُ إِلَّا مِنْ عَيْبٍ بِجِلْدِهِ ۖ إِمَّا بَرَصٌ وَإِمَّا أُدْرَةٌ وَإِمَّا آفَةٌ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ أَرَادَ أَنْ يُبَيِّرَنَّهُ مِمَّا قَالُوا
 لِمُوسَىٰ فَخَلَا يَوْمًا وَحْدَهُ فَوَضَعَ ثِيَابَهُ عَلَى الْحَجَرِ ثُمَّ اغْتَسَلَ فَلَمَّا فَرَغَ أَقْبَلَ إِلَى ثِيَابِهِ لِيَأْخُذَهَا ۖ وَإِنَّ الْحَجَرَ
 عَدَا بِثَوْبِهِ فَأَخَذَ مُوسَىٰ عَصَاهُ وَطَلَبَ الْحَجَرَ فَجَعَلَ يَقُولُ ثَوْبِي حَجَرٌ ثَوْبِي حَجَرٌ حَتَّى انْتَهَىٰ إِلَى مَلَأٍ مِنْ
 بَنِي إِسْرَائِيلَ فَرَأَوْهُ غُرِيَانًا أَحْسَنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ وَأَبْرَاهُ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ وَقَامَ الْحَجَرُ فَأَخَذَ ثَوْبَهُ فَلَبِسَهُ وَطَفِقَ
 بِالْحَجَرِ ضَرْبًا بِعَصَاهُ فَوَاللَّهِ إِنَّ بِالْحَجَرِ لَنَدْبًا مِنْ أَثَرِ ضَرْبِهِ ثَلَاثًا أَوْ أَرْبَعًا أَوْ خَمْسًا فَذَلِكَ قَوْلُهُ ﴿يَا أَيُّهَا

الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا﴾

„Моисей бил много срамежлив човек, който много се покривал. Той покривал цялото си тяло, така че нищо от кожата му не се виждало. Правил това, защото се срамувал. Затова някои от народа на Израил го обиждали като казвали: „Той покрива цялата си кожа така, само защото иска да скрие някаква кожна болест: или бели петна или херния¹⁹² или друга болест.“ Аллах искал да спаси Моисей от това, което говорили за него. Един ден той бил сам, оставил дрехите си на един камък и се къпел. Когато бил готов, искал да вземе дрехите си. Камъкът обаче побягнал с

¹⁹² араб. ез.: *удратун*.

дрехите му. Моисей взел пръчката си, последвал камъка и казал: „Дай ми дрехата. Върни ми дрехата.“ Накрая стигнал наблизко до знатните от народа на Израил. Те го видели съблечен, така както Аллах го бил създал. И така Аллах го освободил от това, което разказвали за него. Камъкът спрял. Моисей взел дрехата си и я облякъл. Тогава ударил камъка с пръчката си. След три, четири или пет удара върху камъка останал белег.¹⁹³ Това е значението на следните думи на Аллах: **„О, вярващи, не бъдете като онези, които огорчаваха Муса! Но Аллах го оневини за онова, което говореха и бе почитан при Аллах.“** [33:69]¹⁹⁴

2.19.21 Как Моисей предприел поклонението хадж до дома на Аллах в Мекка

Ибн Аббас предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) предава, как Моисей бил на път към Мекка.¹⁹⁵

2.19.22 Смъртта на Моисей (а.с.)

Пророкът (с.а.с.) е казал:

قَدْ كَانَ مَلَكُ الْمَوْتِ يَأْتِي النَّاسَ عِيَانًا قَالَ فَأَتَى مُوسَى فَلَطَمَهُ فَفَقَأَ عَيْنَهُ فَأَتَى رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ يَا رَبِّ عَبْدُكَ مُوسَى فَقَأَ عَيْنِي وَلَوْلَا كَرَامَتُهُ عَلَيْكَ لَعَنْتُ بِهِ وَقَالَ يُونُسُ لَشَقَقْتُ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ اذْهَبْ إِلَى عَبْدِي فَقُلْ لَهُ فَلْيَضَعْ يَدَهُ عَلَى جِلْدِ أَوْ مَسْكِ ثَوْرٍ فَلَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ وَارَتْ يَدُهُ سَنَةٌ فَأَتَاهُ فَقَالَ لَهُ مَا بَعْدَ هَذَا قَالَ الْمَوْتُ قَالَ فَالآنَ قَالَ فَشَمَّهُ شَمَّةً فَقَبَضَ رُوحَهُ

„Ангелът на смъртта пристигал обикновено при хората така че те го виждали. Така отишъл и при Моисей, мир нему. Тогава Моисей му извадил едното око. Тогава той (ангела на смъртта) отишъл при Господаря си и казал: „Твоя слуга Моисей ми извади едното око. Ако нямаше такова почетно място при теб, щях да го ударя.“ (В един друг словоред от Юнус се казва: „...щях да го разделя на две части.“) Тогава Той му казал: „Отиди при слугата ми и му кажи да сложи ръката си на козината на един бик. За всеки косъм, който покрие ръката му, той ще получи една допълнителна година.“

¹⁹³ Арабският текст може да се разбере и така, че на камъка са останали три, четири или пет белега.

¹⁹⁴ Предадено от Бухари (3404). От: [Ибн Катир], стр. 469.

¹⁹⁵ Предадено от Муслим (166).

Тогава Моисей попитал: „И какво ще се случи после?“ Той отвърнал: „Смъртта“, на което той отговорил. „Тогава по-добре веднага.“ Тогава той го вдъхнал (дословно: помирил) и така взел душата му.”¹⁹⁶

Ибн Катир предава, че Ибн Хиббан възразил на този хадис, който самият той предава с друг словоред и с друга верига на предание¹⁹⁷ и чрез това отговаря на възникналите въпроси. Ибн Хиббан казва обобщено: „Моисей не разпознал ангела на смъртта, защото той му се явил в друг образ, различен от този, в който Моисей го познавал. Точно така, както Гавраил дошъл при Мухаммед и сподвижниците му в образа на бедуин и както ангелите при Авраам и Лот - в образа на млади мъже, така че нито Лот нито Авраам ги разпознали като ангели. И така Моисей не разпознал веднага ангела на смъртта. Затова му извадил едното око, понеже той влезнал в къщата на Моисей без позволение му. Това се припокрива с правото ни по закона на шариата, който позволява, да се извади окото на някого, който поглежда в къщата ни без позволение.”

Анас ибн Малик предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

أَتَيْتُ فِي رِوَايَةِ هَذَا بِمَرَرْتُ عَلَى مُوسَى لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عِنْدَ الْكَنْبِ الْأَحْمَرِ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي قَبْرِهِ

„Когато бях пратен на нощното пътуване, минах покрай Моисей на червения хълм”¹⁹⁸, докато той стоеше и правеше молитва в гроба си.”¹⁹⁹

¹⁹⁶ От [Ибн Катир], № 347. Предадено от Ахмад. С този словоред хадисът е добър (хасан).

Бухари го предва с малко по-различен словоред (1339, 3407), като предание от Абу Хурайра и като хадис маукуф. Само че при едно друго допълнение Абу Хурайра казва, че това са точно думите на пратеника на Аллах (с.а.с.).

¹⁹⁷ Сахих Ибн Хиббан (8/38). В този словоред го предава и Ахмад в едно сахих предание от Абу Хурайра (т.е. като хадис маукуф).

¹⁹⁸ В един друг хадис, предаден от Муслим: **”до пътя под червения хълм”**.

¹⁹⁹ Предадено от Муслим (Н2375).

2.20 Йуша ибн Нун (а.с.)

Ибн Катир: „Той е Йуша, синът на Нун, синът на Ефрем, синът на Йосиф, синът на Иаков, синът на Исаак, синът на Авраам.“²⁰⁰

Ибн Катир: Аллах споменава Йехошуа (араб. Йуша) в Корана без да спомене името му:

И каза Муса на своя млад слуга: ... [18:60] وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ

и

И когато се отдалечиха, той рече на слугата си: ... [18:62] فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ

Ибн Аббас предава, как пророкът (с.а.с.) пояснява историята за Моисей (а.с.) и Кадир (а.с.), която се разказва в Корана [18:60-82]:

ثُمَّ انْطَلَقَ وَانْطَلَقَ مَعَهُ بِفَتَاهُ يُوشَعَ بْنِ نُونٍ

„.....Тогава той (т.е. Моисей) тръгна и с него и младият му слуга Йуша бин Нун...“²⁰¹

Йехошуа поел след Моисей и Аарон водачеството на народа на Израил и завзел с тях Йерусалим.

2.20.1 Превземането на Йерусалим чрез Йуша (а.с.) и последвалото непокорство на децата на Израил

Абу Хурайра предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

إِنَّ الشَّمْسَ لَمْ تُحْبَسْ لِبَشَرٍ إِلَّا لِيُوشَعَ كَيَالِي سَارَ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ

„Слънцето не било спирано за никого, освен за Йуша, когато марширувал към Йерусалим.“ (Т.е.: За него била спряна смяната на деня и нощта.)²⁰²

Абу Хурайра предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

²⁰⁰ [Табари].

²⁰¹ Предадено от Бухари (4725) и Муслим (4/2380/170). Началото на този хадис беше споменато по-горе в главата за Моисей и Кадир.

²⁰² Сахих хадис, предаден от Ахмад.

غَزَا نَبِيٌّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ فَقَالَ لِقَوْمِهِ لَا يَتَّبِعْنِي رَجُلٌ قَدْ مَلَكَ بُضْعَ امْرَأَةٍ وَهُوَ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَ بِهَا وَلَمَّا بَيْنَ وَلَا آخِرُ قَدْ بَنَى بُنْيَانًا وَلَمَّا يَرْفَعُ سُقْفَهَا وَلَا آخِرُ قَدْ اشْتَرَى غَنَمًا أَوْ خِلْفَاتٍ وَهُوَ مُنْتَظَرٌ وَلَدَهَا قَالَ فَعَزَا فَأَذْنَى لِلْقَرْيَةِ حِينَ صَلَاةِ الْعَصْرِ أَوْ قَرِيبًا مِنْ ذَلِكَ فَقَالَ لِلشَّمْسِ أَنْتِ مَأْمُورَةٌ وَأَنَا مَأْمُورٌ اللَّهُمَّ احْبِسْهَا عَلَيَّ شَيْئًا فَحَبَسَتْ عَلَيْهِ حَتَّى فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ قَالَ فَجَمَعُوا مَا غَنِمُوا فَأَقْبَلَتِ النَّارُ لِتَأْكُلَهُ فَأَبَتْ أَنْ تَطْعَمَهُ فَقَالَ فِيكُمْ غُلُولٌ فَلْيَبَايِعْنِي مِنْ كُلِّ قَبِيلَةٍ رَجُلٌ فَبَايَعُوهُ فَلَصِقَتْ يَدُ رَجُلٍ بِيَدِهِ فَقَالَ فِيكُمْ الْغُلُولُ فَلْيَبَايِعْنِي قَبِيلَتَكَ فَبَايَعْتَهُ قَالَ فَلَصِقَتْ بِيَدِ رَجُلَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةٍ فَقَالَ فِيكُمْ الْغُلُولُ أَنْتُمْ غَلَلْتُمْ قَالَ فَأَخْرَجُوا لَهُ مِثْلَ رَأْسِ بَقَرَةٍ مِنْ ذَهَبٍ قَالَ فَوَضَعُوهُ فِي الْمَالِ وَهُوَ بِالصَّعِيدِ فَأَقْبَلَتِ النَّارُ فَأَكَلَتْهُ فَلَمْ تَحِلَّ الْغَنَائِمُ لِأَحَدٍ مِنْ قَبْلِنَا ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى رَأَى ضَعْفَنَا وَعَجَزَنَا فَطَيَّبَهَا لَنَا

„Един от пророците тръгнал на война и казал на народа си: „Да не ме последва мъж, който има жена, с която му е позволено да има полов контакт, и който иска да го направи, но все още не го е направил. И (да не ме последва) никой, който почти е завършил строеж на къща, на която само покрива липсва. И (да не ме последва) никой, който е купил овце или бременни камили и чака тези да родят.“ И така той тръгнал на война. Приближил се до града по времето, когато направил следобедната молитва или малко преди нея. Тогава казал на слънцето: „Теб те движи (Аллах) и мен ме движи (Аллах).“ (Казал още:) „О Аллах, спри движението му (дословно: спри го) за малко за мен.“ Тогава движението му (дословно: то) било спряно за него (и то не залязло), докато Аллах не му дал победата. След това събрали това, което спечелили в битката. После дошъл огънят²⁰³, за да погълне плячката. Той обаче се противил да я погълне. Тогава той (Йуша) казал: „Сред вас е някой, който е скрил от плячката. Затова от всеки род трябва някой да ми се закълне във вярност (араб. бай`а). Те му се заклели във вярност, при което ръката на един мъж се залепила за неговата. Тогава той (Йуша) казал: „Сред вас е този, който е скрил

²⁰³ Огънят на Аллах, който идвал от небето и който преди поглъщал пожертвованията, когато тези били приети от Аллах.

от плячката. Затова трябва всички от този род да ми се закълнат във вярност." Тогава всички от рода му се заклели във вярност. При това ръката му се залепила за ръцете на двама – или трима – мъже. Тогава казал: „Сред вас е скрита плячка... Вие сте си я присвоили." Тогава извадили злато колкото главата на една крава. Прибавили го (към вече събраната плячка), която била на пясъка. Тогава огънат (на Аллах) се приближил и я погълнал. Така на никой от нас²⁰⁴ не било позволено да присвоява плячка. Това (т.е. че на нас ни е позволено взимането на плячка) е така, понеже Аллах познава слабостта ни и я направи за нас нещо, на което можем да се наслаждаваме (дословно: Той я направи наслаждаема за нас)."²⁰⁵

Ибн Катир: „Когато той (т.е. Йуша) влязъл с тях през портите на града, им било заповядано, да преминат скромно и благодарейки на Аллах за победата, която им бил обещал; трябвало да молят Аллах за прошка на отминалите им грехове... Те обаче не послушали.“

Аллах казва:

И когато им бе речено:

**„Обитавайте това селище и
яжте оттам, откъдето
пожелаете, и кажете:**

**„Опрощение!“, и влезте през
вратата, кланяйки се, Ние ще
ви опростим прегрешенията!
И ще надбавим за
благодетелните.“**

[7:161]

**Ала угнетителите подмениха с
друго словото, което им бе
казано. И пратихме върху тях
наказание от небето, защото**

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا

مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا

الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَنَزِيدُ

الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا

عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا

يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾

²⁰⁴ Т.е. на мюсюлманите след пророка Мухаммад (с.а.с.).

²⁰⁵ Предадено от Муслим (Н1747). Бухари предава този хадис в по-дълга и в по кратка форма (3124, 5157). Словоредът тук е от Муслим.

бяха угнетители. [7:162]

Аллах казва също:

И когато рекохме: „Влезте в това селище и яжте оттам в доволство, където пожелаете! И влезте през вратата, кланяйки се, и кажете: „Опрощение!“". Ние ще ви извиним прегрешенията и ще надбавим за благодетелните.“ [2:58]

Ала угнетителите подмениха словото, което им бе казано, с друго. И изсипахме над угнетителите напаст от небето, защото бяха нечестивци. [2:59]

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

Абу Хурайра предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

قِيلَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ { ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ } فَبَدَّلُوا فَدَخَلُوا يَزْحَفُونَ عَلَى أَسْطَاهِهِمْ وَقَالُوا حَبَّةٌ فِي شَعْرَةٍ

„Беше казано на децата на Израел: „Влезте през портата, кланяйки се и кажете: „Опрощение!“", за да ви простим лошите дела"²⁰⁶, те обаче направили друго (дословно: го подменили) и влезли влачейки се в седнало положение и казали: „Едно зърно в скута (дословно: коса)“."²⁰⁷

Наказанието, което Аллах им пратил било една болест – чумата, както казал пророка (с.а.с.):

قَالَ أَسَامَةُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الطَّاعُونَ رِجْزٌ - أَوْ عَذَابٌ - أُرْسِلَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَوْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَإِذَا سَمِعْتُمْ بِهِ بِأَرْضٍ فَلَا تَقْدَمُوا عَلَيْهِ وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا فَلَا تَخْرُجُوا فِرَارًا مِنْهُ

²⁰⁶ [2:58].

²⁰⁷ Предадено от Бухари (3403, 4479, 4641) и Муслим (4/3015).

Усама (ибн Заид) предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал: **„Чумата е наказанието, което беше пратено на народа на Израил, или на тези, които бяха преди вас. Ако чуετε, че тя (чумата) е в някоя държава, не отивайте там, и ако тя се появи в някоя държава докато сте там, тогава не бягайте от там.“**²⁰⁸

2.20.1.1 Поука

- Йуша поставил условия на тези, които трябвало да го последват в битката. Така искал да бъде сигурен, че няма да дойде никой, който все още е привързан към земния живот и ще желае да се върне обратно, а не да бъде убит в битката.
- Аллах е Този, от Който зависи успеха. Затова трябва да сме благодарни на Аллах, когато успяваме в нещо - особено, когато успехът ни е голям. Тогава трябва да ни е ясно, че този успех не е резултат на собствените ни усилия.

Така пророкът Мухаммед (с.а.с.) след като завзел Мекка с мюсюлманите, влязъл в Мекка яздейки камилата си и се молел на Аллах за прошка.

2.20.2 Смъртта на Йуша

Ибн Катир: „След като народът на Израил затвърдил позицията си в Йерусалим, останал там. Сред тях бил Божият пророк Йуша бин Нун, който ги управлявал с Тората – Божията книга. Това продължило, докато Аллах го взел при Себе Си на възраст от 127 години. И така Йуша живял още 27 години след Моисей.“

²⁰⁸ Предадено от Муслим (H2218).

2.21 Езекил

Табари пише: „Старите историци са на едно мнение, че след Йуша за работите на народа на Израил били отговорни първо Калиб бин Йованна и след това Езекил (араб. Хизкил).“²⁰⁹

Казва се, че Ибн Аббас, Ибн Масуд и някои други сподвижници на пророка казали по отношение на следния аят от Корана

**„Нима ти не видя онези, които
излязоха от домовете си с хиляди,
бягайки от смъртта? Аллах им
каза: „Умрете!“, а после ги
съживи....“ [2:243]**²¹⁰

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَهُمُ الْوَفُ حَذَرِ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ

„Имаше един град на име Давурдан, който се намирал наблизо до Уасид и където била избухнала епидемия от чума. Тогава повечето от жителите избягали на едно място извън града. Повечето (които останали) умряли, докато от другите само една малка част умряла. Когато чумата вече не била там, те се върнали непокътнати обратно. Тогава онези, които били останали, казали: Нашите сподвижници тук (т.е. тези, които избягаха) бяха по-решителни от нас. Ако бяхме постъпили като тях, щяхме всички да оживеем. Ако чумата пак избухне, ще тръгнем с тях.“ Чумата пак избухнала. След което те избягали – били повече от 30.000 (араб.ез.: бидату уа талатуна алфан; думата „бидату“ означава число, между 3 и 9; т. е. те били между 33.000 и 39.000) и останали на споменатото място. Това била една широка долина (араб.ез.: уади). Тогава от долната и от горната част на долината им извикал по един ангел: „Умрете!“ Те умряли и частите от телата им останали. След това оттам минал един пророк на име Езекил (араб. Хизкил). Той се спрял и се замислил над тях, при което опипвал кокалите на бузите си и на пръстите си. Тогава Аллах му низпослал: „Искаш ли да видиш, как ги съживявам отново?“ Той отвърнал: „Да.“ Когато се замислил, мислел за могъществото на Аллах над тях. После му било казано: „Извикай.“ Той извикал: „О кокали, Аллах ви

²⁰⁹ [Табари], стр. 153.

²¹⁰ Целият цитат от Корана е [2:243]: **„Нима ти не видя онези, които излязоха от домовете си с хиляди, бягайки от смъртта? Аллах им каза: „Умрете!“, а после ги съживи. Аллах е прещедър към хората, ала повечето хора са неблагодарни.“**

заповядва да се съедините отново." Кокалите полетели един към друг, докато образували цели скелети. Тогава Аллах му низпослал да извика: „О кокали, Аллах ви заповядва да се покриете с месо." Кокалите се покрили с месо и кръв и телата били покрити с дрехите, които са носели, когато хората умрели. Тогава му било заповядано още веднъж: „Извикай", след което извикал: „О тела, станете" ... и те станали."²¹¹

2.22 Илия (араб. Илйас) (а.с.)

Табари: „След като Езекил умрял, зачестявали случките при народа на Израил и те престъпили договора с Аллах, който Аллах бил сключил с тях в Тората. Молели се на идоли и тогава Аллах им пратил Илия за пророк. Илия бил син на Ясин, синът на Фанхас, синът на Езер, синът на Аарон²¹², синът на Имран.

Пророците след Моисей били пратени до народа на Израил, за да им напомнят това от Тората, което били забравили. С Илия имало един владетел (от многобройните владетели на народа на Израил). Той послушал Илия... Останалите от народа на Израил обаче се кланяли на техния идол, който се казвал Баал."²¹³

Ибн Катир предава, че Иляс бил пратен до хората от Баалбек²¹⁴, на север от Дамаск. Аллах казва:

И Илйас бе от пратениците.

[37:123] Рече той на своя народ:
„Не се ли боите? [37:124] Нима
призовавате Баал, а изоставяте
Най-прекрасния Творец -
[37:125] Аллах, вашия Господ и
Господа на древните ви

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ
 لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا
 وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهَ رَبَّكُمْ

²¹¹ [Ибн Катир], № 377. Това предание обаче е слабо, понеже във веригата разказвачи е Асбат ибн Наср, който заради често правените от него грешки се смята за слаб разказвач. Тук това предание въпреки това се споменава, понеже може да се приеме, че Асбат ибн Наср е направил грешки в словореда, обаче самата случка трябва да се основава на нещо вярно. Не можахме да намерим по-добро предание нито в тафсира на Ибн Катир, нито в тафсира на Зухайли.

²¹² Пророкът Аарон (а.с.), братът на Моисей (а.с.).

²¹³ [Табари], стр. 155. Ас-Саджид ал-Араби казал обаче, че веригата на предание, която достига до Ибн Исак е слаба.

²¹⁴ Баалбек се намира в днешен Ливан.

предци?" [37:126]

Но го взеха за лъжец и затова те
ще бъдат доведени [в Ада],
[37:127]

но не и преданите раби на
Аллах. [37:128] И оставихме за
него спомен сред сетните.
[37:129] Мир за рода на Иляс!
[37:130] Така награждаваме Ние
благодетелните. [37:131] Той бе
от Нашите вярващи раби.
[37:132]

وَرَبِّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَيُّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ
الْمُخْلِصِينَ ﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي
الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣١﴾

2.23 Елисей (араб. Ал-Ясаа) (а.с.)

Аллах казва:

И Исмаил, и ал-Ясаа, и Юнус, и
Лут, и предпочетохме всички
пред народите. [6:86]

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا
وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

И

И спомни си Исмаил и ал-Ясаа, и
Зу-л-Кифл! И те са сред добрите.
[38:48]

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ
مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

Табари предава, че пророкът Елисей бил пратен след пророка Илия.²¹⁵
Исхак ибн Бишр предава от Хасан (ал-Басри): „След Илия (араб. Илийас)
дошъл Елисей (араб. Ал-Ясаа).“²¹⁶

²¹⁵ [Табари], стр. 155.

²¹⁶ Това се споменава също така и в Стария Завет на Библията: Виж "Трета Книга Царства" (У Евреите: "Първа Книга на Царете") 19:19-21.

2.24 Самуил (араб. Шамуил) (а.с.)

Ибн Катир: „Табари и др. предават: Тогава народът на Израел тръгнал по лош път и сред тях се разпространили лошотии и големи грехове. Те убили някои от пророците си. Тогава, вместо на пророци, Аллах дал властта на тиранични владетели. Тези тирани потискали народа и проливали кръвта му. Също така Аллах дал на чужди врагове власт над тях. Винаги когато воювали кивотът бил с тях.. Аллах им позволил да победят поради благословията на кивота и заради това, което се намирало в него на мир от Аллах и завет от това, което потомците на Моисей и Аарон оставили след себе си. При една от войните с хората от Газа и Ашкалон, тези ги победили и им отнели кивота. Когато царят на израелците научил за това, главата му клюмнала и той умрял от мъка. И така децата на Израел останали като овци без овчар, докато Аллах не им пратил пророка на име Самуил. Те искали от него да им избере един владетел с който да могат да се борят срещу врага. Това и следващите събития се споменават от Аллах в Корана²¹⁷ „²¹⁸

Аллах казва:

Нима не видя ти знатните измежду синовете на Израил след Муса, когато рекоха на един техен пророк: „Проводи ни владетел, за да се сражаваме по пътя на Аллах!“ Рече: „Възможно ли е, ако ви е писано сражение, да не се сражавате?“ Рекоха: „А защо да не се сражаваме по пътя на Аллах, след като бяхме прокудени от нашите домове и синове?“ А когато им бе писано да се сражават, те се отметнаха, освен неколцина

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ هُمْ أَبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ

²¹⁷ В [2:246-251].

²¹⁸ [Ибн Катир], стр. 524.

измежду тях. Аллах знае угнетителите. [2:246]

И им рече техният пророк: „Ето, Аллах ви проводи Талут за владетел.“ Казаха: „Как ще ни е владетел, когато ние сме по-достойни от него да властваме, а и не му е дадено обилно богатство!“ Рече: „Аллах го избра над вас и му надбави нашироко в знанието и в снагата. Аллах дарява Своето владение комуто пожелае.“ Аллах е всеобхватен, всезнаещ. [2:247]

И им рече техният пророк: „Знамението, че той ще стане владетел, е идването на Саркофага при вас. В него има успокоение от вашия Господ и запазени реликви, оставени от рода на Муса и рода на Харун. Носят го ангелите. Наистина в това има знамение за вас, ако сте вярващи.“ [2:248]

И когато Талут потегли с войските, рече: „Аллах ви изпитва с една река. Който пие от нея, той не е с мен, а с мен е онзи, който не я вкуси, също и онзи, който загребе с ръка само една шепа.“ Но пиха оттам, освен малцина измежду тях. А щом я прегазиха - той и повярвалите с него, - рекоха: „Днес сме безсилни пред Джалут и войските му.“ А онези, които се надяваха на

عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ

إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا

قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ

بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ

قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً

فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ

مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ

لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ

التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ

مِمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَعَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ

الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ

مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾ فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ

بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ

فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ

فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ

فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا

بِالْيَوْمِ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ

срещата с Аллах, рекоха:
„Колко малки дружини са
надвивали многобройни с
позволението на Аллах! Аллах
е с търпеливите.“ [2:249]

И щом се изправиха пред
Джалут и войските му, рекоха:
„Господи, излей търпение над
нас и стъпките ни затвърди, и
ни подкрепи срещу
неверниците!“ [2:250]

И ги сразиха с позволенията на
Аллах, и Дауд уби Джалут, и
Аллах му даде владението и
мъдростта, и го научи на
каквото Той пожела. Ако Аллах
не отблъскваше едни хора чрез
други, земята щеше да се
провали. Но Аллах е владетел
на благодат за световите.
[2:251]

يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقُوا اللَّهَ كَم مِّن فِتْنَةٍ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ
جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ
بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

Бухари предава, че Бара' ибн Азиб е казал:

„Ние - сподвижниците на Мухаммед (с.а.с.) - разговаряхме по въпроса, че
броя на онези (мюсюлмани), които се сражавали в Бадр отговаря на броя
на онези, които преминали през реката с Талут (Саул). Били само между
313 и 319 (араб. бидата ашар уа талату миа) вярващи, които преминали с
него през реката.“²¹⁹

²¹⁹ Предадено от Бухари (3957-3959), Ахмад и др.

2.25 Давид (араб. Дауд) (а.с.)

2.25.1 Давид убива Голиат и как Аллах му дава власт

Аллах казва:

И ги сразиха с позволениято на Аллах, и Дауд уби Джалут, и Аллах му даде владението и мъдростта, и го научи на каквото Той пожела. Ако Аллах не отблъскваше едни хора чрез други, земята щеше да се провали. Но Аллах е владетел на благодат за световете. [2:251]

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ
وَأَتَتْهُ اللَّهُ الْمَلَكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا
يَشَاءُ ۖ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ
لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

Ибн Катир предава, че Табари казва, че мнозинството (араб. джумхур) от ислямските учени са на мнението, че Давид бил провъзгласен за цар след като убил Голиат.²²⁰

2.25.2 Давид (а.с.) изкарвал хляба си с работа и с двете си ръце

Аллах казва:

И отдадохме на Дауд предпочитание от Нас: „О, планини, и вие, птици, възславяйте заедно с него [Аллах]!“ И размекнахме за него желязото. [34:10]
[И му рекохме]: „Направи широки ризници и ги оразмери! И вършете праведни дела! Зрящ съм аз за вашите дела.“ [34:11]

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ يٰجِبَالُ اَوْبِي
مَعَهُ وَالطَّيْرَ ۖ وَاللَّنَا لَهُ الْحَدِيدُ ﴿١٠﴾ اَنْ اَعْمَلَ
سَبِغَتٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ ۖ وَاَعْمَلُوا صٰلِحًا اِنِّي
بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١﴾

Аллах казва:

²²⁰ [Ибн Катир], стр. 533.

... И накарахме планините и птиците да Ни прославят заедно с Дауд. Ние направихме това. [21:79]

... وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ

وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ

И го научихме да изработва доспехи за вас, да ви пазят в битка. Не ще ли бъдете признателни. [21:80]

صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُحَصِّنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ

فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

Разказва се, че Давид (а.с.) изработвал всеки ден по един доспех и че го продавал за 6000 дирхама.²²¹

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

إِنَّ أَطْيَبَ مَا أَكَلَ الرَّجُلُ مِنْ كَسْبِهِ

„Най-доброто, което един човек може да яде, е това, което е изкарал чрез работа със собствените си ръце.“²²²

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

أَنَّ دَاوُدَ النَّبِيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ لَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدِهِ

„Давид - пророкът, мир нему, ял само това, което идвало от (прихода) от работа на собствените му ръце.“²²³

2.25.3 Богослужението на Давид (а.с.)

... И си спомни за нашия раб Дауд - притежателя на силата! Той винаги се обръщаше към Нас. [38:17]

...وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ

أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ

Накарахме Ние планините да прославят с него вечер и в зори. [38:18]

يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرُ

²²¹ Ибн Катир: Предадено от Ибн Шаудаб.

²²² Сахих хадис, предаден от Абу Дауд (3528, 3529), Тирмиди, Насаи, Ибн Маджа и др. Тукашният словоред е от Насаи.

²²³ Предадено от Бухари (2073) и др.

И птиците насъбрани - всички му се подчиниха.²²⁴ [38:19]

مَحْشُورَةً كُلُّهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ

И укрепихме неговото царство, и му дадохме мъдростта, и точното отсъждане. [38:20]

وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

Пояснение: „притежателя на силата“ [38:17] е този, който е силен в богослужението и в добрите дела. (Ибн Аббас и Муджахид)

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

أَحَبُّ الصَّلَاةِ إِلَى اللَّهِ صَلَاةُ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَأَحَبُّ الصِّيَامِ إِلَى اللَّهِ صِيَامُ دَاوُدَ كَانَ يَنَامُ نِصْفَ اللَّيْلِ وَيَقُومُ ثُلُثَهُ وَيَنَامُ سُدُسَهُ وَكَانَ يَصُومُ يَوْمًا وَيُفْطِرُ يَوْمًا

„Молитвата, която Аллах най-много обича, е молитвата на Давид, мир нему, и постенето, което Аллах най-много обича, е постенето на Давид. Той спял половината нощ. Следващата една трета част от нея прекарвал в молитва. А през последната шеста част на нощта спял отново. Той постил всеки два дни (дословно: един ден постил, а на другия не постил).“²²⁵

Уахб ибн Мунаббих предава: „Една от мъдростите на дома на Давид е:

Онзи, който има разум не бива да пренебрегва четири времена, (дословно - часове, араб. са`ат):

- времето, през което говори сам с Аллах;
- времето, през което си прави равностойност;
- времето, през което разговаря открито с братята си, които му обръщат внимание на слабостите и състоянието на характера му и
- времето, в през което позволява на егото си да се наслаждава на това, което желае - от хубавите и позволени от Аллах неща. Понеже това време се явява един вид помощ, човек да може да извърши посочените в предните три времена неща и отдох за сърцето.

²²⁴ Т.е. те възславят Аллах заедно, както Аллах казва: **„И отдахме на Дауд предпочитание от Нас: "О, планини, и вие, птици, възславяйте заедно с него [Аллах]!"...“ [34:10]**

²²⁵ Предадено от Бухари (1131), Муслим и др.

Този, който има разум, трябва да е наясно с времето, което има, да пази езика си и да върши задълженията си.

Този, който има разум, може да излиза само за три неща:

- за да събира провизии за момента на смъртта си;
- за да изкарва прехраната си;
- за да се наслаждава на нещо, което не е забранено от Аллах.²²⁶

2.25.4 Давид (а.с.) получил псалмите от Аллах

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал:

خُفِّفَ عَلَى دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْقُرْآنُ فَكَانَ يَأْمُرُ بِدَوَابِّهِ فَتُسْرَجُ فَيَقْرَأُ الْقُرْآنَ قَبْلَ أَنْ تُسْرَجَ
دَوَابُّهُ وَلَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدِهِ

„Четенето на псалмите (дословно: на „често четеното“, араб. кур`ан) било улеснено за Давид, мир нему. Имал навика да заповядва да му се оседлаят конете. Тогава чел псалом. Ял само от приходите (от работата) на ръцете си.“²²⁷

В този хадис се използва арабската дума „Коран“, която означава „често четеното“. Ибн Катир: „Тук се имат предвид псалмите, които били низпослани на Давид от Аллах. Аллах казва:

**„И дадохме на Дауд псалми.
(араб. забур).“ [17:55]**

وَأَتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا

2.25.5 Една разпространена лъжа за Давид

В Библията се твърди, че Давид пратил един от войниците си да се бие на предния фронт, за да бъде убит, така че Давид да може да се ожени за жена му.

Тази история се използва дори и от някои мюсюлмански учени²²⁸, като коментар на аятите от Корана [38:21-25]. Ибн Катир посочва тези аяти и казва: „Много от коментаторите посочват по този случай истории, почти

²²⁶ Сахих предание с различни вериги на предаване. Това предание се споменава между другото от Ибн Аби Ад-Дуня в "Аш-Шукр" (Благодарността).

²²⁷ Предадено от Бухари (3417).

²²⁸ Нпр. в Тафсир ал-Джалалин.

всичките от които са израилят и очевидно са лъжи. Умишлено Не споменаваме тези истории...²²⁹

Историята се споменава тук, понеже тя е позната на много християни.

Трябва да ни бъде обаче ясно, че дори и един съвсем обикновен мюсюлманин не би направил такова нещо - да вземе жената на брат си в Исляма. Как тогава може да се вярва, че един пророк на Аллах е направил подобно нещо?! Известно е, че пророците не са извършвали големи грехове. Едно такова дело би било обаче голям грях.

Как може да се твърди подобно нещо за един пророк на Аллах, с който дори птиците възхвалявали Аллах. Аллах да прости на мюсюлманите, които са продължили разпространяването на тази лъжа за Давид. Тази ужасна история се посочва като интерпретация на следните аяти от Корана:

А стигна ли до теб вестта за спореците, когато се покатериха в светилището? [38:21]

Те влязоха при Дауд и той се уплаши от тях. Рекоха: „Не се страхувай! Ние сме двама спореци, единият от които ошети другия. Отсъди между нас с истината и не бъди угнетител, и ни насочи по правия път!“ [38:22]

[Единият рече:] „Това е моят брат. Той има деветдесет и девет овци, а пък аз имам само една овца. И рече: „Повери ми я!“ И ме надви в спора.“ [38:23]

Рече [Дауд]: „Угнетил те е, като е добавил твоята овца към своите овци. Мнозина от съдружниците се потискат един

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ
مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغِي
بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ
وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾
إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً
وَلِي نَعَجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي
الْحِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ
نَعَجَتِكَ إِلَى زَعَايِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ
الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا

²²⁹ [Ибн Катир], стр. 539.

друг, освен онези, които вярват и вършат праведни дела, ала малцина са те." И разбра Дауд, че Ние само го изпитвахме, и помоли своя Господ за опрощение, и падна, свеждайки чело до земята в **суджуд**, и се разкая. [38:24] И му опростихме това. При Нас той е приближен и има прекрасна обител. [38:25]

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ
مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ
رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٣٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ
ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ

مَنَاصِبٍ ﴿٣٥﴾

Който чете или слуша аят 38:24, трябва да направи т.нар. саджда (поклон по време на рецитиране).

Ибн Аббас бил попитан, защо прави поклон (араб. саджда) на това място. Той отвърнал: „Не прочете ли „а от неговите потомци - **Дауд и Сулайман**“ [6:84] и „[Пророците-] те са онези, които **Аллах** напъти. **Следвай техния прав път!**.“ [6:90] И така Давид е един от тези, които нашият пророк трябва да взима за пример. Давид правил саджда на това място (т.е. при рецитирането на 38:26) и затова и пратеникът на **Аллах** (с.а.с.) е правеше на това място саджда.“²³⁰

2.25.6 Давид (а.с.), справедливият съдия и владетел

Аллах казва:

„О, Дауд, Ние наистина те сторихме **наместник на земята**, затова **отсъждай** между хората с истината и не следвай **страстта**, та да не те отклони от пътя на **Аллах**! За онези, които се отклоняват от пътя на **Аллах**, има сурово мъчение, защото са забравили **Деня на равностетката**. [38:26]

يٰۤدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ
فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ
فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَظْلُونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا
يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٣٦﴾

²³⁰ Предадено от Бухари (3421) и Ахмад.

Ибн Аббас е казал: „Двама мъже се карали заради една крава и отишли на съд при Давид. Единият твърдял, че другият му отнел със сила една крава, а обвиненият отричал. Тогава Давид отменил процеса до през нощта. Когато нощта настъпила, Аллах му низпослал да убие обвинителя. На другата сутрин Давид му казал: „Бог ми низпосла, да те убия, така че на всяка цена ще те убия. Кажи ми сега истина ли е това, в което обвиняваш другаря си?“ Той казал: „Кълна се в Аллах, прав съм в този случай, обаче преди това убих баща му.“ Тогава Давид заповядал да го убият и така беше убит.“ След този случай Давид спечелил уважението на народа на Израил и те се покорявали напълно на заповедите му. И това е значението на изказването на Аллах **„И укрепихме неговото царство“** [38:20]²³¹

²³¹ Предадено от Табари и Ибн Аби Хатим. Веригата на преданието е добра, но съдържанието е истраилият. От [Ибн Катир], № 389.

2.26 Соломон (араб. Сулейман)²³²

2.26.1 Произход

Ибн Асакир е казал: Соломон беше син на Давид, синът на Иша, синът на Увайд, синът на Абир, синът на Салмун, синът на Накшун, синът на Амина Адаб, синът на Ирам, синът на Хасрун, синът на Фарис, синът на Йехуда, синът на Якуб (а.с.), синът на Исаак (а.с.), синът на Авраам (а.с.).²³³

Аллах казва:

„И Сулайман наследи [пророчеството от] Дауд...” [27:16]

وَوَرَّثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُدَ

Ибн Катир: Това означава, че Соломон наследил баща си по отношение на пророчеството и царството, а не по отношение на имането му, понеже пророкът (с.а.с.) е казал:

لَا نُورَثُ مَا تَرَكَنَا صَدَقَةً

„Ние не завещаваме имане и имоти. Това, което оставяме след смъртта си на имане и имоти, е милостиня (за обществото).”²³⁴

В едно сахих предание от Насаи в „Сунан ал-Кубра” пророкът (с.а.с.) казва:

إِنَّا مَعْشَرُ الْأَنْبِيَاءِ لَا نُورَثُ مَا تَرَكَنَا فَهُوَ صَدَقَةٌ

„Ние пророците не завещаваме имане и имоти. Това, което оставяме след смъртта си като имане и имоти, е милостиня (за обществото).”²³⁵

В един друг хадис пророкът (с.а.с.) казва, че учените са наследниците на пророците, т.е. че наследството се състои от знание.²³⁶

²³² [Ибн Катир], стр. 549-583.

²³³ Табари, „Тарик” (1/467) и Ибн Асакир, „Тахдиб” (5/190).

²³⁴ Предадено от Бухари, Муслим (1759, 1758) и др.

²³⁵ Предадено от Насаи в „Сунан ал-Кубра” (4/6309). Взято от [МактабаШамила]. В [ИбнКатир], № 406 се споменава, че преданието е сахих.

²³⁶ Пророкът (с.а.с.) е казал:

2.26.2 Соломон разбирал езика на животните

Аллах казва:

...и рече: „О, хора, бяхме научени (т.е. Сулайман) на говора на птиците и ни се даде от всяко нещо. Това е явната благодат.“ [27:16]

وَقَالَ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مِنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿٢٦﴾

Ибн Катир: Т.е. Соломон разбирал това, което говорели птиците.

Аллах казва:

И бяха събрани за Сулайман воините му от джинове, хора и птици под строй. [27:17]

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

Когато пристигнаха в Долината на мравките, една мравка рече: „О, мравки, влезте в жилищата си, за да не ви премажат Сулайман и воините му, без да усетят!“ [27:18]

وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٢٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ

وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَتَأْتِيهَا النَّمْلُ أَخْلُوا

مَسْكِنَكُمْ لَا تَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ

Той се засмя на словата ѝ, рече: „Господи мой, отреди ми да бъда признателен за дара, който Ти

وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٨﴾ فَتَبَسَّمَ

صَاحِبًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ

من سلك طريقا يلتمس فيه علما سهل الله له طريقا إلى الجنة وإن الملائكة لتضع أجنحتها رضا لطالب العلم وإن طالب العلم يستغفر له من في السماء والأرض حتى الحيتان في الماء وإن فضل العالم على العابد كفضل القمر على سائر الكواكب إن العلماء ورثة الأنبياء إن الأنبياء لم يورثوا دينارا ولا درهما إنما ورثوا العلم فمن أخذه فمّن أخذه أخذ بحظ وافر

“Който се отправи на път, с намерението да придобие знания, на него Бог му улеснява пътя към рая. И ангелите разперват крилата си от задоволство над ученика. И за ученика се молят за прошка, тези които са в небето и на земята, дори рибите във водата. Предимството на учения пред този, който прави много ибадат (богослужение като молитва, четене на Корана и др.) (араб. ез.: абид), е като предимството на луната в една нощ с пълнолуние пред всички останали планети. Учените са наследниците на пророците. Пророците не оставят пари (дословно нито един дирхам нито един динар) като наследство, а оставят знанието (араб. ез.: илм)...”. Предадено от Ибн Маджа (223). Албани казва, че хадисът е здрав (сахих).

дари на мен и на родителите ми,
и да върша праведни дела, които
Ти одобряваш, и ме въведи с
Твоята милост сред праведните
Си раби!“

[27:19]

أَشْكُرُ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

Абдурразак предава от Муаммар от Зухрий: „Соломон (а.с.) - синът на Давид - излязъл със сподвижниците си да се помоли за дъжд (араб. истаска). Тогава видял една мравка, как вдигнала един от крайниците си и молела Бог за дъжд. Тогава той (т.е. Соломон) казал на сподвижниците си: „Отстъпете назад. Ще получите дъжд. Тази мравка се молеше за дъжд и молитвата ѝ беше приета.“²³⁷

Това предание не е директно от пророка (с.а.с.), обаче се подкрепя от един слаб хадис, който е директно от пророка (с.а.с.):

Ибн 'Асакир предава, че Мухаммад ибн Азиз предава от Салама ибн Рух ибн Халид от Акил от Ибн Шихаб от Абу Салама от Абу Хурайра, че този чул пратеника на Аллах (с.а.с.) да казва:

خرج نبي من الأنبياء بالناس يستسقون الله عز وجل فإذا هم بنملة رافعة بعض قوائمها فقال النبي :
«وارجعوا فقد استجيب لكم من أجل هذه النملة»

„Един от пророците излязъл с хората, за да се помоли на Бог за дъжд. И така стигнали до една мравка, която повдигнала един от крайниците си към небето. Тогава пророкът казал: „Върнете се, молитвата ви беше чута заради тази мравка.““²³⁸

²³⁷ Предадено от Абрурразак, Ахмад и др. Веригата разказвачи е автентична (сахих). От [ИбнКатир], № 307.

²³⁸ Това е слаб хадис, предаден от Ибн Асакир, Тахави (в Мушкил ал-атар) и Абу Шейх. Той е слаб поради следните две причини: 1. Салама ибн Рух: това е някой, който по принцип винаги казва истината, обаче понякога си въобразява нещо, което не отговаря на истината. 2. Мухаммад ибн Азиз: той е слаб разказвач ([ИбнКатир], №.408).

2.26.3 Соломон праща с една птица писмо до Саба „В името на Аллах, Всемиловичия, Милосърдния!...“ и приканва тамошното правителството да се преклони пред Бог

Аллах казва за Соломон и войската му от джинове, хора и птици:

И направи той преглед на птиците, и рече: „Защо не виждам папуняка, или го няма? [27:20]

Ще го мъча със сурово мъчение или ще го заколя, ако не ми донесе явен довод.“ [27:21]

Но [папунякът] не се забави дълго и рече: „Узнах нещо, което ти не си узнал. Донесох ти от Саба сигурна вест. [27:22]

Намерих една жена, която ги управлява. Всичко ѝ е дадено и има велик трон. [27:23]

Заварих нея и народа ѝ да се покланят на слънцето, а не на Аллах, и сатаната е разкрасил за тях делата им, и така ги е заблудил, и те не са напътени [27:24]

да се покланят на Аллах, Който изважда скритото на небесата и на земята, и знае какво спотайвате и какво разкривате. [27:25]

Аллах! Няма друг бог освен Него - Господа на великия Трон!“ [27:26]
Рече [Сулайман]: „Ще видим истина ли говориш или си лъжец. [27:27]

Върви с това мое послание и им го спусни, после се отдръпни от тях и виж какво ще отговорят!“ [27:28]

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى

الْهُدُودَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْخَنَّهُ أَوْ

لِيََأْتِيَنِي بِسُلْطَنِ مُبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ

بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ

وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾ إِنِّي

وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ

كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ

دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ

فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ

وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ

الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ

أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى

Рече тя: „О, знатни, спуснато ми бе достопочтено послание. [27:29]

То е от Сулайман и е: „В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! [27:30]

Не се възгордявайте и елате при мен отдадени на Аллах!“ [27:31]

Рече тя: „О, знатни, посъветвайте ме в делото ми! Не съм решила никое дело без ваше присъствие.“ [27:32]

Рекоха: „Ние имаме сила и огромна мощ. А повелята е твоя, ти реши какво ще повелиш!“ [27:33]

Рече тя: „Царете, когато нахлуят в някое селище, го разрушават и унизяват най-благородните му обитатели. И те така ще постъпят. [27:34]

Ще им изпратя подарък и ще видя с какво ще се върнат пратениците.“ [27:35]

И когато дойдоха при Сулайман, той рече: „Нима ще ми помогнете с имот? Не, онова, което Аллах ми е дал, е по-добро от онова, което на вас е дал. А вие с вашия подарък ликувате. [27:36]

Върни се [водачо] при тях! И ще отидем там с войски, за които нямат сили, и ще ги прогоним оттам унизени и жалки.“ [27:37]

عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٩﴾ قَالَتْ

يَتَأْتِيهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٣٠﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ ﴿٣١﴾ أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَيَّ وَاتُّونِي

مُسْلِمِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَتْ يَتَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي

أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى

تَشْهَدُونَ ﴿٣٣﴾ قَالُوا خُذْ أُولَئِذَا قُوَّةٍ وَأُولُوا

بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا

تَأْمُرِينَ ﴿٣٤﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا

قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً ۖ

وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِنِّي مُرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ

بِهَدِيَّةٍ فَانْظُرِي بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٦﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ

فَمَا آتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ

أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٧﴾ أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ

فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قَبْلَ لَهُمْ بِهَا

وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٨﴾

2.26.4 Царицата на Саба идва при Соломон и се прекланя пред Бог, Господаря на световите

Аллах казва:

И рече: „О, знатни, кой от вас ще ми донесе нейния трон, преди да дойдат при мен отдадени на Аллах?“ [27:38]

Исполин от джиновете рече: „Аз ще ти го донеса, преди да станеш от мястото си. Имам сила за това и съм достоен за доверие.“ [27:39]

Един, който имаше знание от Писанието, рече: „Аз ще ти го донеса, преди да мигнеш с око.“ И когато [Сулайман] видя трона при себе си, рече: „Това е от благодатта на моя Господ, за да ме изпита дали съм признателен, или неблагодарен. Който е признателен, той е признателен за себе си. А който е неблагодарен, моят Господ е над всяка нужда, прещедър.“ [27:40]

Рече: „Преобразете за нея трона ѝ, да видим дали тя ще го познае, или не!“²³⁹ [27:41]

И когато тя дойде, бе казано: „Такъв ли е твоят трон?“ Рече тя: „Прилича на него.“ [Сулайман си каза:] „Знанието ни бе дарено преди нея и бяхме отдадени на Аллах.“²⁴⁰ [27:42]

قَالَ يَتَائِبُهَا اَلْمَلُؤُا اَيُّكُمْ يَاتِنِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ
 اَنْ يَاتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ عَفْرَيْتُ
 مِّنَ الْجِنِّ اَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ
 مِّنْ مَّقَامِكَ ۖ وَاِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ اَمِيْنٌ ﴿٣٩﴾
 قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ اَنَا
 ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ ۚ
 فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ
 فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ ۖ وَمَنْ
 شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
 رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيْمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكُرُوا هَآءَا عَرْشَهَا
 نَنْظُرْ أَتَهْتَدِيْ أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا
 يَهْتَدُوْنَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا
 عَرْشُكَ ۖ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ ۖ وَأُوْتِينَا اَلْعِلْمَ
 مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِيْنَ ﴿٤٢﴾

²³⁹ Ибн Катир: Т.е. той искал да изпита разума ѝ.

²⁴⁰ Ибн Катир: Това казват Соломон и народа му.

И той²⁴¹ я отклони от онова, на което служеше вместо на Аллах. Тя наистина бе от хора - неверници. [27:43]

Рече ѝ се: „Влез в двореца!“ И когато го видя, помисли го за вир, и оголи глезените си. Рече [Сулайман]: „Това е гладък дворец от кристал.“ Рече тя: „Господи мой, бях угнетила себе си, но заедно със Сулайман се отдавам на Аллах, Господа на световите.“ [27:44]

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ ۖ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

2.26.5 Соломон и конете му²⁴²

Аллах казва:

И на Дауд дарихме Сулайман. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас. [38:30]

Един следобед му бяха показани бързоноги коне, чаткащи с копита. [38:31]

И рече: „Заради любовта към благата пренебрегнах споменаването на моя Господ, докато [слънцето] се скри зад покривалото [на нощта]. [38:32]

Върнете ги при мен!“ И започна да сече краката и шиите им. [38:33]

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشيِّ الْأَصْنَفَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

Ибн Катир: „Разказва се, че са били 10 000 коне... И още, че сред тях е имало и 20 коня с крила.“

²⁴¹ Ибн Катир: Т.е. Соломон.

²⁴² [ИбнКатир], стр. 559-562.

Аиша (р.) разказва,

قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ غَزْوَةِ تَبُوكَ أَوْ خَيْبَرَ وَفِي سَهْوَتِهَا سِتْرٌ فَهَبَتْ رِيحٌ فَكَشَفَتْ نَاحِيَةَ السِّتْرِ عَنْ بَنَاتٍ لِعَائِشَةَ لُعِبَ فَقَالَ مَا هَذَا يَا عَائِشَةُ قَالَتْ بَنَاتِي وَرَأَى بَيْنَهُنَّ فَرَسًا لَهُ جَنَاحَانِ مِنْ رِقَاعٍ فَقَالَ مَا هَذَا الَّذِي أَرَى وَسَطَهُنَّ قَالَتْ فَرَسٌ قَالَ وَمَا هَذَا الَّذِي عَلَيْهِ قَالَتْ جَنَاحَانِ قَالَ فَرَسٌ لَهُ جَنَاحَانِ قَالَتْ أَمَا سَمِعْتَ أَنَّ لِسُلَيْمَانَ خَيْلًا لَهَا أَجْنَحَةٌ قَالَتْ فَضَحِكَ حَتَّى رَأَيْتُ نَوَاجِذَهُ

че пратеникът на Аллах се върнал от битката при Табук – или Хайбар - ²⁴³, и че (в този момент) завесата на стаята ѝ се повдигнала от силен вятър и така куклите на Аиша се видели. Тогава пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал: „Какво е това, Аиша?“, тя отговорила: „Това са момичетата ми.“ Между тях той видял един кон от плат с две крила. Тогава казал: „А какво е това, което виждам между тях.“ Тя казала: „Това е един кон“, след което той попитал: „Що за кон е това?“ Тя казала: „Това са две крила“, на което той отвърнал: „Един кон с две крила?!“ Тогава тя казала: „Не знаеше ли, че Соломон е имал коне с крила?“ Аиша разказва: „Пратеникът на Аллах (с.а.с.) така се засмя, че му се видяха кътните зъби.“²⁴⁴

Ибн Катир: Част от ислямските учени казват: „Когато Соломон се отказал от конете заради Аллах, Аллах му дал на тяхно място нещо още по-добро – вятъра, чийто утринен ход и вечерен ход съответствали на едно пътуване от един месец по онова време:

И на Сулайман - вятъра (накарахме вятъра да му служи)... Утринният му ход бе колкото месец [ход на другите], и вечерният - колкото месец... [34:12]

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غَدُوءًا شَهْرٌ
وَرَوْاحُهَا شَهْرٌ

Катада и Абу Дахма предават, че един бедуин казал:

²⁴³ Тук един от предаващите не бил сигурен ([Шамсулхакк]).

²⁴⁴ Предадено от Абу Дауд (4932), Насаи в „ишарту-н-ниса“ („Как да се държим с жените“) и Байхаки. Албани казва, че хадисът е сахих. Сайид Араби казва в [ИбнКатир], № 412: Веригата на преданието е добра (араб. ез.: ла бас).

أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، بِيَدِي ، فَجَعَلَ يَعْلَمُنِي ، مِمَّا عَلَّمَهُ اللَّهُ ، فَكَانَ مِمَّا حَفِظْتُ عَنْهُ أَنْ قَالَ : وَوَ إِنَّكَ لَا تَدْعُ شَيْئًا ، اتَّقَاءَ اللَّهِ ، إِلَّا أَعْطَاكَ اللَّهُ خَيْرًا مِنْهُ وَوَ

„Пратеникът на Аллах (с.а.с.) ме хвана за ръка и ме научи на това, на което Аллах го е научил. Това, което запомних от думите му беше, че той каза: **„Няма нещо от което да се откажеш от страх от Аллах и той да не ти даде нещо по добро на негово място.“**²⁴⁵

2.26.6 Соломон продължил строежа на джамията ал-Акса (далечната джамия) (араб. масджид ал-Акса)

Абу Дарр (р.) предава:

قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ مَسْجِدٍ وُضِعَ فِي الْأَرْضِ أَوَّلُ؟ قَالَ: الْمَسْجِدُ الْحَرَامُ قَالَ قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: الْمَسْجِدُ الْأَقْصَى قُلْتُ: كَمْ كَانَ بَيْنَهُمَا؟ قَالَ : أَرْبَعُونَ سَنَةً

„Попитах: „О пратенико на Аллах, коя джамия беше построена първа на земята?“, на което той отговори: **„Свещената джамия (в Мекка) (араб. ал-масджид ал-харам)“**; след това попитах: „А коя след това?“. Той каза: **„Джамията Ал-Акса (далечната джамия) (араб. масджид ал-акса)“**; после попитах: „И колко време е изминало измежду (строенето на) тези двете?“ Той отговори: **„40 години.“**²⁴⁶

Ибн Катир: Известно е, че между Авраам, който построил свещената джамия и Соломон има повече от хиляда години.

Ибн Катир: Израил²⁴⁷ (а.с.) бил първият, който построил джамията Ал-Акса. Соломон обаче я разширил:

Абдуллах ибн Амр ал-Ас (р.а.) предава:

وَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَأَلَ اللَّهَ ثَلَاثًا أَعْطَاهُ اثْنَتَيْنِ وَحَنُّنٌ تَرْجُو أَنْ تَكُونَ لَنَا الثَّلَاثَةُ فَسَأَلَهُ حُكْمًا يُصَادِفُ حُكْمَهُ فَأَعْطَاهُ اللَّهُ إِيَّاهُ وَسَأَلَهُ

²⁴⁵ Сахих хадис, предаден от Ахмад, Уаки, Ибн ал-Муабарк, Байхаки (в "Шуаб ал-иман" 12/236) и др. (От [ИбнКатир], № 413).

²⁴⁶ Предадено от Бухари (3366) и Муслим.

²⁴⁷ Израил е едно от имената на Якуб (а.с.), синът на Исхак (а.с.), синът на Авраам (а.с.).

مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَسَأَلَهُ أَيُّمَا رَجُلٍ خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ فِي هَذَا
الْمَسْجِدِ خَرَجَ مِنْ خَطِيئَتِهِ مِثْلَ يَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ فَتَحْنُ نَرْجُو أَنْ يَكُونَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَعْطَانَا إِيَّاهَا

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) каза: „**Докато Соломон се занимавал с разширяването на джамията Ал-Акса (дословно: докато строеше джамията Ал-Акса), се помолил на Аллах за три неща. Аллах му дал две от тях и ние се надяваме да получим третото. Той Го помолил: 1. присъдите му да приличат на тези на Аллах и Аллах направил да е така; 2. да му даде кралство, което да няма никой друг след него и Аллах му го дал; 3. Го помолил за това, на всеки мъж, който излиза от вкъщи, за да си направи само молитвата в тази джамия, да се простят греховете така, че да е без грехове, така както в деня, в който майка му го е родила. Надяваме се, че Аллах е изпълнил за нас това желание.**“²⁴⁸

2.26.7 Соломон, мъдрият съдия

По отношение на първата молба, присъдите му да са като тези на Аллах, Аллах споменава една от тези присъди:

И [спомени] Дауд, и Сулайман, които отсъдиха за нивата, в която се разпръснаха през нощта овцете на хората. И свидетелствахме Ние за присъдата им. [21:78]

Ние сторихме Сулайман да проумее това. (т.е. той отсъдил правилно)... [21:79]

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ تَحْكُمَانِ فِي
الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ
وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٢١٧٩﴾
فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۚ

Една друга присъда се споменава в сунната: Абу Хурайра предава, че пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

كَانَتْ امْرَأَتَانِ مَعَهُمَا ابْنَاهُمَا جَاءَ الذَّنْبُ فَذَهَبَ بَابْنِ إِحْدَاهُمَا فَقَالَتْ لِصَاحِبَتِهَا إِنَّمَا ذَهَبَ بَابْنِكَ
وَقَالَتْ الْأُخْرَى إِنَّمَا ذَهَبَ بَابْنِكَ فَتَحَاكَمَتَا إِلَى دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَضَى بِهِ لِلْكُبْرَى فَخَرَجَتَا عَلَى

²⁴⁸ Предадено от Ахмад, Насаи в „Кубра“ и др. От [ИбнКатир], № 415: сахих хадис.

سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ فَأَخْبَرَتْهُ فَقَالَ ائْتُونِي بِالسَّكِينِ أَشَقُّهُ بَيْنَهُمَا فَقَالَتِ الصُّغْرَى لَا تَفْعَلْ
يَرْحَمُكَ اللَّهُ هُوَ ابْنُهَا فَقَضَى بِهِ لِلصُّغْرَى

„Веднъж докато две жени гледали децата си, дошъл един вълк и взел едно от двете деца. След това жените се карали заради останалото дете. По-възрастната жена казала: „Вълкът взе твоя син“, на което по-младата отговорила: „Не, това беше твоя син“. Представили случая на Давид, който присъдил детето на възрастната жена. След това отишли при Соломон - сина на Давид - и му разказали (историята). Той казал: „Дайте ми един нож. Ще разрежа детето и всяка от вас ще получи една половинка. Тогава младата жена казала: „Аллах да е милостив с теб. Това е нейният син.“ Тогава Соломон дал правото на детето на младата жена.“²⁴⁹

2.26.8 Соломон (а.с.) имал много жени

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) казал:

قَالَ سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ لَأُطَوِّفَنَّ اللَّيْلَةَ عَلَى سَعِينَ امْرَأَةً تَحْمِلُ كُلُّ امْرَأَةٍ فَارِسًا يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَقَالَ لَهُ صَاحِبُهُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَلَمْ يَقُلْ وَلَمْ تَحْمِلْ شَيْئًا إِلَّا وَاحِدًا سَاقِطًا أَحَدُ شَقِيهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ قَالَهَا لَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

„Соломон - синът на Давид - казал: „Тази нощ ще бъда при 70 от жените ми, всяка от тях ще роди един рицар, който ще се бие по пътя на Аллах.“ Тогава приятелят му казал: „Ако Аллах иска (араб. инша Аллах).“ Той (Соломон) обаче не го казал.²⁵⁰ (И наистина пренощувал при тях) Обаче само една от тях забременяла и родила дете, което било полу-парализирано.“ Пророкът (с.а.с.) продължи да разказва: „Ако го беше казал (т.е. Ако беше казал „Ако Аллах иска (араб. инша Аллах)“, тогава всички щяха да родят

²⁴⁹ Предадено от Бухари (6769) и Муслим.

²⁵⁰ В един подобен сахих хадис за тази случка, предаден от Ахмад се казва: **„...Той (Соломон) забрави да каже: „Ако Аллах иска (араб.инша Аллах)“...“**. В това предание на Ахмад се споменават обаче "100 от жените (ми)" вместо 70. В един друг словоред на Бухари Соломон казва, че искал да бъде със 100 (или 99) от жените си.

рицари, които да се бият по пътя на Аллах (дословно: тогава всички те щяха да се бият по пътя на Аллах)".²⁵¹

Байдави казва: „Този хадис е най-близък до това, което беше казано като пояснение към аята от Корана **„Вече изпитахме Сулайман. И на неговия престол сложихме [чуждо] тяло. После той се разкая.“** [38:34].²⁵²

2.26.9 Аллах дал на Соломон едно красиво кралство, каквото не е давал на никой друг след него – Бог направил така, че ветровете и джиновете да му служат

Аллах казва:

Вече изпитахме Сулайман. И на неговия престол сложихме [чуждо] тяло. После той се разкая.

[38:34]

Рече: „Господи мой, опрости ме и ми дай власт, с която да не бъде удостоен никой след мен! Наистина Ти си Даряващия.“ [38:35]

И му подчинихме вятъра леко да духа според неговата повеля, където поиска. [38:36]

И сатаните - едни да строят, други да се гмуркат, [38:37]

а трети - вързани в окови. [38:38]

Това е Нашият дар [за теб, о, Сулайман], облагодетелствай, или се въздържай безмерно! [38:39]

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى

كُرْسِيِّهِ جَسَداً ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ

أَغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكاً لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ

مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً

حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ

وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي

الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ

أْمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

Аллах казва:

И на Сулайман - вятъра (да му служи). Утринният му ход бе колкото

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ

²⁵¹ Предадено от Бухари.

²⁵² [Зухайли], стр. 198.

месец [ход на другите], и вечерният - колкото месец²⁵³. И разтопихме за него медта като извор. И джиновете [подчинихме] да работят пред него с позволенията на неговия Господ. А който сред тях се отлъчеше от Нашата повеля, го карахме да вкуси от мъчението на Пламъците. [34:12]

Правеха за него те каквото пожелае - светилища²⁵⁴ (стаи за молитва) и изваяния, и блюда, колкото басейни, и закрепени котли. О, роде на Дауд, служете [на Аллах] с признателност! Малцина от Моите раби са признателни. [34:13]

وَرَوَّاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ
وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ
مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُونَ لَهُ
مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجِفَانٍ
كَالْجُؤَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ ۚ أَعْمَلُوا ءَالَ
دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
الشَّكُورُ ﴿١٣﴾

2.26.10 Как починал Соломон

Аллах казва:

И когато отсъдихме да умре [Сулайман], нищо не им посочи, че е мъртъв, освен една земна твар, която гризеше тоягата му. И когато падна той, на джиновете се изясни, че ако са знаели неведомото, не биха търпели такова унижително мъчение.²⁵⁵ [34:14]²⁵⁶

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَهَمَ عَلَى
مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ
فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَن لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

²⁵³ Т.е.: утринният и вечерният ход на вятъра е като разстоянието на едно месечно пътуване (по онова време).

²⁵⁴ Араб. ез.: михраб, мн.ч.: махариб.

²⁵⁵ Т.е.: в работата, която били принудени да вършат.

²⁵⁶ Когато пророкът Соломон, мир нему, починал, тялото му дълго време останало изправено, подпряно на жезъла. Джиновете, които вършели черната работа, не разбрали, че той е мъртъв и продължили известно време и след кончината му да вършат изморителния труд.

Т.е. Става ясно, че джиновете нямат познания за неведомото: Те не видели ангела на смъртта и не забелязали, че Соломон бил мъртъв.

Табари предава, че след смъртта на Соломон синът му управлявал в продължение на 17 години. После кралството на Израел било разделено.

2.27 Разрушаването на Йерусалим по времето на пророка Йеремиа (а.с.)

Аллах казва:

И дадохме на Муса Писанието, и го сторихме напътствие за синовете на Израил: „Да не приемате друг покровител освен Мен, [17:2]

о, потомство на онези, които пренесохме заедно с Нух!“ Той бе признателен раб. [17:3]

Предрекохме Ние на синовете на Израил в Писанието: „Ще рушите по земята два пъти и ще потискате с огромен гнет.“ [17:4]

И когато настъпи обещаното за първото от двете, изпратихме срещу вас Наши раби, които имаха огромна мощ, и ви издириха сред домовете. И това обещание бе изпълнено. [17:5]

После ви дадохме надмощие над тях и ви подпомогнахме с имоти и синове, и ви отредихме повече воинска сила. [17:6]

Ако благодетелствате, за себе си благодетелствате, а ако вършите зло, то пак е за вас. И когато настъпи обещаното за втория път - [изпратихме други], за да ви унижат и да влязат в храма, както влязоха там първия път, и съвсем

وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى

لِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي

وَكَيْلًا ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ

إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَا إِلَىٰ

بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي

الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا ﴿٤﴾

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ

عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بِأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا

خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ

بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

﴿٦﴾ إِنَّ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ

أَسَأْتُمْ فَلَهَا ﴿٧﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ

لِيُسْئَلُوا أَوْجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ

**да унищожат онова, което
надвиха... [17:7]**

**Може вашият Господ да ви
помилва. И ако вие повторите, и
Ние ще повторим. И сторихме Ада
затвор за неверниците.**

[17:8]

كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيَتَّبِعُوا مَا عَلُوا

تَتَّبِعُوا ۖ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ

عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

حَصِيرًا ۚ

Ибн Катир и Ибн Асакир предават няколко предания, които не са автентични и са т.нар. „исраилият“²⁵⁷ – т.е. предания на евреи и християни, със следното съдържание:

Когато греховете сред народа на Израел се увеличили много и хората станали непокорни пред пророците им, Аллах ги унизил като им изпратил вавилонския водач Навуходоносор (араб. Бухатанассар) – един невярващ деспот – и войската му. Той унищожил Йерусалим и пленил народа на Израел. Пророкът им – чието име на арабски е Армия²⁵⁸ (а.с.), който ги предупреждавал за наказанието на Аллах заради греховете им и който вкарал в затвора, бил оставен на спокойствие от Навуходоносор, след като Армия му казал: „Аз никога не съм напуснал мира и спокойствието на Бог.“

В едно предание се казва, че вавилонците още десетки години преди това нахлули в Йерусалим с 600 000 мъже. Тогава обаче народът на Израел имал един справедлив владетел, който слушал пророка Йеремиа. Аллах унищожил вавилонската войска с болест освен някъде около една шепа хора – Навуходоносор бил един от оцелелите. Те били пратени обратно във Вавилон като предупреждение. Като пристигнали там тамошните магьосници казали: „Нали ви предупредихме за този народ (т.е. народа на Израел). Те имат Бог, срещу който не можете да победите.“

Поука:

- Това, че Аллах наказва мюсюлманите чрез деспотични владетели, е последствие от собствените ни грехове. Докато мюсюлманите – народът на Израел представлява тогавашните мюсюлмани – се

²⁵⁷ От части предания, в които Кааб ал-Ахбар или Уахб ибн Мунабих са посочени като разказвачи.

²⁵⁸ В Библията познат като Йеремиа (мир нему).

придържат към законите на Бог, то Бог ще ги пази от на пръв поглед могъщи врагове.

Подобен случай има от не толкова далечната история преди почти 200 години, когато Наполеон Бонапарт нападнал Египет и после по пътя към Палестина се заразил с болест.

2.28 Данаил (а.с.)²⁵⁹

Абу Бакр Ибн ад-Дуня предава от Абу ал-Ашатх ал-Ахмари: Пратеникът на Аллах (с.а.с.) каза: **„Данаил се молел на Господаря си, Величествения, да бъде погребан от общността (араб. умма) на Мухаммед.“** Когато Абу Муса ал-Ашари превзе Тастар, го намери в един ковчег. Вените му се виждаха още (т.е. тялото му не се било разложило през този дълъг период от време). Пратеникът на Аллах (с.а.с.) каза: **„Който намери Данаил и заведе другите при него, му известете Рая“** Това направи един мъж на име Хиркус²⁶⁰. Тогава Абу Муса писа на Омар²⁶¹ и му разказа случилото се. Омар му написа: *„Погреби го (т.е. Данаил (а.с.)) и ми прати Хиркус, понеже пророкът (с.а.с.) му е известил Рая.“*²⁶²

Ибн Аби ад-Дуня предава за Абдуррахман ибн Абу аз-Зинад, че баща му е казал: „Видях в ръката на Ибн Абу Бурдата ибн Абу Муса ал-Ашари един пръстен, в който беше гравирана картина на два лъва, които ближеха с езиците си един намиращ се между тях мъж. Абу Бурдата каза: „Това е пръстена на умрелия, за когото жителите на това място твърдят, че е Данаил. Абу Муса го взе в деня, в който го погребва.“ Абу Бурдата каза: „Абу Муса пита учените какво означава гравираното на пръстена. Те казаха: „При владетеля, под чиято власт се намирал Данаил, дошли астролози и учени и му казали: „Ще бъде родено едно момче, което ще разруши властта ти“, на което владетелят отговорил: „Кълна се в Бог, тази нощ ще убия всяко малко момче.“ Даниел обаче бил взет и хвърлен в бърлогата (араб. аджма) на един лъв. Лъвът и лъвицата го ближели и не

²⁵⁹ [Ибн Катир], стр. 584-586.

²⁶⁰ Или Хуркус или Харкус. Не може да се разбере точно, понеже в текста липсва вокализацията [Ибн Катир].

²⁶¹ Омар ибн ал-Хатаб, вторият от праведните халифи.

²⁶² Това е един *мурсал*-хадис, т.е. където ученик на сподвижник на пророка (един от табиун) предава директно от пророка (с.а.с.), без да споменава сподвижника му, от който е чул преданието. Ибн Катир казва, че Абу Бакр ибн аби ад-Дуня споменава този хадис в книгата си "Ахкам ал-Кубур". От [Ибн Катир], № 422.

му навредили по никакъв начин. Накрая дошла майката на Данаил и го намерила, как двата лъва го ближат. И така Аллах го спасил (от това да бъде убит от владетеля) докато достигнал определена възраст (араб. балга ма балаг).“ Абу Бурдата каза още: „Абу Муса каза, че учените от това място казали: „Тогава Данаил гравирал образа си и този на двата ближещи го лъва в един пръстен (араб. фасс кхатим), за да не забрави милосърдието на Аллах, което му било дадено.“²⁶³ Ибн Катир коментира: Веригата на преданието е добра (араб. хасан).

2.29 Възстановяването на Йерусалим

Аллах казва:

Или като онзи, който минал през едно селище, рухнало под своите покриви, и рекъл: „Как Аллах ще съживи това след смъртта му?“ И Аллах го умъртвил за сто години, после го възкресил. Рекъл: „Колко се забави?“ Казал: „Забавих се ден или част от деня.“ Рекъл: „Не, забави се сто години. Виж какво имаш за ядене и пиене! То не се е развалило. И виж магарето си! И за да те сторим знамение за хората, виж костите, как ги подреждаме, после ги обличаме в плът!“ И когато му се изяснило, рекъл: „Вече знам, че Аллах над всяко нещо има сила.“ [2:259]

Има различни мнения по въпроса, дали споменатият мъж в горепосочения аят е Йерекия (а.с.) или Узайр (а.с.).

От едно предание, което обаче не е автентично, се разбира, че унищоженият град бил Йерусалим, след като Навуходоносор го унищожил, и че Аллах пратил един пророк там, който след това бил приспан. Междувременно във Вавилония дошъл друг владетел, който позволил на народа на Израел да се завърне или по-точно го поканил да се върне. Когато градът бил изграден отново, пророкът бил събуден от Аллах.

²⁶³ Ас-Саид ал-Араби: Това предание е добро (араб. ез.: ла баса бихи). От [Ибн Катир], стр. 586.

2.30 Захарий (араб. Закария) (а.с.) и Йоан (араб. Яхя) (а.с.)

2.30.1 Захарий се моли на Аллах на преклонна възраст да го дари със син – Аллах му известява Йоан

Аллах казва в Сура 19 (Мариам):

В името на Аллах, Всемиловития,
Милосърдния!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[Това е] споменаване за милостта
на твоя Господ към Неговия раб
Закария. [19:2]

كَهَيْعَاصَ ۖ ذِكْرَ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ

زَكَرِيَّا ۖ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا

Когато призова той своя Господ с
таен²⁶⁴ зов [19:3]

۞ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي

рече: „Господи мой, отслабнаха
костите ми и пламнаха бели коси
по главата, и никога не останах
без отговор в своя зов към Теб,
Господи. [19:4]

وَأَشْتَعَلَ الْأَرْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ

بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۞ وَإِنِّي خِفْتُ

И се опасявам от роднините след
мен, а жена ми е бездетна. Дари
ме с приемник от Теб, [19:5]

الْمَوْلَىٰ مِن وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي

عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا ۞ يَرْثُنِي

който да ме наследи²⁶⁵ и да
наследи рода на Якуб! И го стори
богоугоден, Господи!“ [19:6]

وَيَرْثُ مِنِّ عَالٍ يَعْزُوبُ ۖ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ

رَضِيًّا ۞ يَنْزَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ

„О, Закария, благовестваме те Ние
за момче. Името му е Яхя. Не сме

أَسْمُهُ ۖ تَحْيَىٰ ۖ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِن قَبْلُ سَمِيًّا

²⁶⁴ Ибн Катир предава, че някои салафити (хора от първото поколение след пророка (с.а.с.)) казват като пояснение към това място от Корана: „Захария ставаше през нощта и се молеше на Господаря си така, че никой да не го чуе, дори да е там... Захария казал: „О Господи, о Господи, о Господи“, на което Аллах отвърнал: „Тук съм на твое разположение, тук съм на твое разположение, тук съм на твое разположение“.

²⁶⁵ По отношение на пророчеството и на водачеството на народа на Израил, а не по отношение на имането, защото пророците не завещават имане. Пророкът (с.а.с.) е казал: „Ние пророците не завещаваме имане. Това, което оставяме след нас като материална собственост, е милостиня (араб. ез.: садака) за общността..“
Предадено от Тирмиди. Той казва, че хадисът е сахих.

сторвали негов съименник преди.”
[19:7]

Рече: „Господи мой, как ще имам момче, когато жена ми е бездетна, пък аз вече грохнах от старост?”
[19:8]

Рече [ангелът]: „Тъй каза твоят Господ: „Това за Мен е лесно. Сътворих те Аз преди, а ти бе нищо.” [19:9]

Рече: „Господи, дай ми знак!”

Рече: „Знакът за теб е три нощи да не говориш с хората, без [да имаш] недостатък.” [19:10]

И излезе при своя народ от светилището, и посочи към тях да възславят Аллах и в зори, и вечер.
[19:11]

Аллах казва:

И я прие нейният Господ с хубав прием, и я отгледа като хубав кълн, и я повери на Закария. Всякога, щом Закария влизаше при нея в нейното светилище, намираше там препитание. Рече: „О, Мариам, откъде имаш това?” Тя рече: „От Аллах е. Аллах безмерно дава препитание комуто пожелае.” [3:37]

Там Закария позова своя Господ. Рече: „Господи мой, дари ми от Теб добро потомство! Ти си Чуващия зова.” [3:38]

И както стоеше, молейки се в светилището, ангелите го призоваха: „Аллах те

﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ اَنْىٰ يَكُوْنُ لِىْ غُلَمٌ

وَكَانَتْ اَمْرًاى عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ

الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ

رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هٰىنٌ وَقَدْ خَلَقْتَكَ مِنْ

قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ

لِىْ اٰىةً قَالَ ءَايَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ

ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ

مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا

بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُوْلٍ حَسَنِ وَاَنْبَتَهَا نَبَاتًا

حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا

زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ

يَمْرُؤُْمَ اَنْىٰ لَكَ هٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ؕ قَالَ رَبِّ هَبْ

لِىْ مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ؕ اِنَّكَ سَمِیْعٌ

الدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَاۤىِمٌ

благовества за Яхя, който ще потвърди Слово от Аллах, ще бъде господар, целомъдрен и пророк от праведниците.“ [3:39]

Рече: „Господи мой, как ще имам син, когато вече ме застигна старостта, а жена ми е бездетна?“ Рече: „Така! Аллах прави каквото пожелае.“ [3:40]

Рече: „Господи, дай ми знак!“

Рече: „Знакът за теб е три дни да говориш с хората само като посочваш. И споменавай често своя Господ, и Го прославяй вечер и сутрин!“ [3:41]

Аллах казва:

И спомени [Закария], който призова своя Господ: „Господи, не ме оставяй сам! Ти си Най-добрият наследник.“ [21:89]

И му откликнахме Ние, и му дарихме Яхя, и за него поправихме съпругата му. И те се надпреварваха в добрините, и Ни зовяха с копнеж и боязън. И бяха смирени пред Нас. [21:90]

2.30.2 Професията на Захарий (а.с.)

Пророкът (с.а.с.) е казал:

„Захарий бил по професия дърводелец.“²⁶⁶

يُصَلِّي فِي الْمَحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى
مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا
وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ
لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ
قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ
رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ أَلا تَكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ
كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٤١﴾

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ۚ إِنَّهُمْ
كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا
رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

كَانَ زَكَرِيَّا نَجَّارًا

²⁶⁶ Предадено от Муслим (2379), Ибн Маджа, Ахмад и др. При Муслим пише زَكَرِيَّا вместо زَكَرِيَّاء

Ибн Катир: Захарий (а.с.) бил по професия дърводелец, и живеел (дословно: се прихранвал) от приходите си – така както Давид (а.с.) живял от работа на собствените си ръце (дословно: се хранил).

2.30.3 Характера и начина на живот на Йоан (а.с.)

Аллах казва:

„О, Яхя, твърдо се придържай към Писанието!“ И дадохме му Ние мъдростта още като дете,²⁶⁷ [19:12] и състрадание от Нас, и чистота.²⁶⁸ И бе богобоязлив, [19:13]

и нежен с родителите си. И не бе насилник, непокорник. [19:14]

Мир нему в деня, когато бе роден и в деня, когато ще умре, и в Деня, когато ще бъде възкресен! [19:15]

يٰيَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ
وَأَتَيْنَاهُ الْحَكَمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا مِّن
لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا
بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾
وَسَلِّمْ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

Хасан ал-Басри предава²⁶⁹:

„Йоан и Исус се срещнали (един път) и Исус казал на Йоан: „Моли се на Бог да ми прости, понеже ти си по-добър от мен“, на което Йоан отвърнал: „Ти се моли на Бог да ми прости, понеже ти си по-добър от мен.“ Тогава Исус казал: „Ти си по-добър от мен, защото аз сам се поздравих с мира²⁷⁰, а Бог е този, който даде мир на теб.“²⁷¹

²⁶⁷ Абдуллах ибн ал-Мубарак предава, че Муаммар е казал:

„Момчетата казали на Йоан, сина на Закария: „Ела да играеш с нас, на което той отговорил: „Играенето не е едно от нашите качества.“ Това е значението на: „И дадохме му Ние мъдростта още като дете“ [19:12].“

Предадено също така от Ахмад, Ибн Асакир, Абдурразак и др.

²⁶⁸ Ибн Катир: „Чистота на характера: характера му бил перфектен т.е. нямал лоши качества.“

²⁶⁹ Верига от разказвачи, която минава през Катада до Хасан ал-Басри, е автентична (араб. ез.: сахих).

²⁷⁰ (Исус казал като бил дете в люлката:) "...И мир на мен в деня, в който съм роден, и в деня, когато ще умра, и в Деня, когато ще бъде възкресен!" [19:33]

²⁷¹ "Мир нему (т.е. Йоан) в деня, когато бе роден и в деня, когато ще умре, и в Деня, когато ще бъде възкресен!" [19:15]

Ибн Асакир предава от Саид ибн ал-Мусайиб: „Абдуллах ибн Амр каза: „Всеки (човек) ще се срещне с Аллах натоварен с грях, който е извършил, освен Йоан, синът на Захарий.“ Тогава рецитира (т.е. Абдуллах ибн Амр): **„ще бъде господар, целомъдрен“ [3:39]**. После вдигна нещо от земята и каза: „Той имаше само това в себе си. И накрая беше убит, като го заклаха.“²⁷²

С една друга верига от разказвачи се предава подобно изказването на Амр ибн ал-Ас (р.) като директно предание на пророка (с.а.с.). Тази верига обаче не е автентична.

Пророкът (с.а.с.) е казал:

الحسن والحسين سيدا شباب أهل الجنة إلا ابني الخالة عيسى بن مريم ويحيى بن زكريا

„(Внуците ми) Хасан и Хусейн са двамата господари (т.е. най-добрите) на младите мъже в Рая – като изключим двамата братовчеди (дословно: синовете на лелята по майчина линия) Исус - синът на Мария - и Йоан - синът на Захарий.“²⁷³

Ибн Катир посочва няколко предания, които не са сигурни, обаче всичките те съдържат информацията, че Йоан живял много аскетично. Разказва се, че се хранил с листа и понякога със скакалци.

2.30.4 Причината за убийството на Йоан

Има няколко несигурни предания за това. Най-известното от тях е следното²⁷⁴:

Един от тогавашните владетели на Дамаск искал да се ожени за една жена, която му била забранена – като напр. близка роднина. Йоан му забранил това. След това жената имала нещо против Йоан. След като жената била заедно с владетеля по непозволен начин и той получил от нея, каквото искал, го помолила за кръвта на Йоан. Той и позволил и тя пратила някой да го убие. Този ѝ донесъл главата му с кръвта на една табла. Предава се още, че тя се сринала на място и умряла.

²⁷² Това предание е добро (араб. ез.: *ла баса бихи*).

²⁷³ Сахих хадис, предаден от Насаи в "Сунан Кубра" и от др. (8528). Първата част на хадиса за Хасан и Хусейн се среща в много хадиси.

²⁷⁴ [Ибн Катир], стр. 607.

2.31 Исус (араб. Иса) (а.с.) и майка му Мария (араб. Мариам) (а.с.)

2.31.1 Как се родила Мария

Аллах казва:

Аллах избра над народите Адам и Нух, и рода на Ибрахим, и рода на Имран [3:33]

потомство едни от други. Аллах е всечуваш, всезнаещ. [3:34]

Когато жената на Имран²⁷⁵ рече:

„Господи мой, посветих онова, което е в утробата ми, единствено на Теб да служи. Приеми го от мен! Наистина Ти си Всечувашия, Всезнаещия.“ [3:35]

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ

وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً

بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ

قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ

مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

Мухаммад ибн Исхак и др. казват: „Майката на Мария не могла да има деца (дословно: не забременявала). Един ден видяла една птица да храни пилето си. Приискало ѝ се да си има дете и се заклела на Аллах, че ако забременее, ще даде дето си като служител в храма в Йерусалим (араб.: бейт ал-макдис). Веднага след това дошла менструацията ѝ, след като тя свършила, имала сексуален контакт с мъжа си и забременяла с Мария.“

Аллах казва:

И когато го роди, каза:

„Господи, родих го женско.“ А Аллах най-добре знаеше какво е родила. Мъжкото не е като женското. „И я назовах Мариам. И Те моля да я закриляш от прокудения сатана заедно с потомството ѝ!“ [3:36]

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ

أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ ۖ وَإِنِّي

سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ

الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

²⁷⁵ Имран, бащата на Мария (а.с.), е бил потомък на Давид (а.с.). Ибн Катир цитира различни родословни дърва. Има обаче консенс по въпроса, че Имран е потомък на Давид.

Абу Хурайра (р.) предава, че пророкът (с.а.с.) е казал:

مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يَمْسُهُ الشَّيْطَانُ حِينَ يُوَلَّدُ فَيَسْتَهْلُ صَارِحًا مِنْ مَسِّ الشَّيْطَانِ غَيْرَ مَرِيَمَ وَابْنَهَا ثُمَّ يَقُولُ أَبُو هُرَيْرَةَ {وَإِنِّي أُعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ}

„Всяко новородено дете²⁷⁶ бива докоснато от дявола, така че изкрещява от това докосване – с изключение на Мария и сина ѝ.“

Абу Хурайра (р.) е казал (след като разказал хадиса): „Четете, ако искате, (изказването на Аллах): „... И Те моля да я закриляш от прокудения сатана заедно с потомството ѝ!“ [3:36]“²⁷⁷

2.31.2 Месните религиозни водачи на народа Израил хвърляли жребий, кой да гледа малката Мария

Аллах казва:

...Не бе ти при тях, когато хвърляха калемите си - кой от тях да се грижи за Мариам. Не бе там и когато се караха. [3:44]

وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ

يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ

يَخْتَصِمُونَ ﴿١١﴾

Ибн Катир пише в тафсира си като пояснение към този аят:

„Ибн Джарир (т.е. ат-Табари) предава от Икрима, че той казал: „Тогава майката на Мария излязла от къщи с Мария. Носела я в едно парче плат на рода (араб. бану) на брата на Моисей (а.с.) - Ал-Кахен бин Аарон. По това време те били отговорни за поддържането на храма (т.е. джамията Ал-Акса, араб. бейт ал-макдис) в Йерусалим, така както поддържащите (араб. хаджаба) на Кааба били отговорни за нея. Тя им казала: „Това е дъщеря ми. Заклех се, да я дам в служба на Господаря. Вземете я вътре, понеже жена, която е в менструация не бива да влиза в храм (т.е. синагога, араб. каниса), а аз не искам да я взема отново с мен въщи.“ Тогав те казали: „Това е дъщерята на нашия имам (по онова време

²⁷⁶ В словоредата на хадиса в Муслим се казва (2366): **„Всяко новородено от децата на Адам (т.е. от хората)...”**

²⁷⁷ Предадено от Бухари (4548) и Муслим (2366). Тукашния словоред е този на Бухари (4548) от [ал-Кутуб ас-Ситта].

Имран водел молитвата им) и на този, който принася жертвите ни." Тогава Закария казал: „Дайте я на мен, понеже леля ѝ по майчина линия е моя съпруга." Те отговорили: „Това не ни харесва, понеже тя е дъщеря на нашия имам." Това се случило, когато взимали решение чрез теглене на жребий, като хвърляли за жребий перата, с които записвали Тората. Закария спечелил жребия и така я (т.е. малката Мария) взел под попечителството си.²⁷⁸

Икрима, Катада, Раби бин Анас и др. разказват следното, при което разказите им съвпадат: „Те отишли до реката Йордан и се разбрали, че онзи, чието перо остане неподвижно срещу течението на водата, печели жребия и че той може да вземе Мария под попечителството си. Те хвърлили перата си и всички освен перото на Закария, което останало неподвижно във водата, били понесени от течението на водата. Разказва се също така, че перото на Закария плувало срещу течението – т.е. нагоре по реката."²⁷⁹ Ибн Катир: „Това²⁸⁰, въпреки че той бил най-възрастният, най-добрият и най-ученият от тях, и техен водач и пророк – благословията на Аллах да бъде със Закария и с всички останали пророци и пратеници."²⁸¹

Аллах казва:

**И я прие нейният Господ с хубав
прием, и я отгледа като хубав кълн,
и я повери на Закария... [3:37]**

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا
نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

2.31.3 Захарий гледал малката Мария, за която Аллах се грижел по чудотворен начин

Аллах казва:

**... Всякога, щом Закария
влизаше при нея в нейното
святилище, намираше там**

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ

²⁷⁸ От [Ибн Катир – Тафсир], Част 1, стр. 502.

²⁷⁹ От [Ибн Катир – Тафсир], Част 1, стр. 502.

²⁸⁰ С това се има предвид, че Захарий и всички останали разрешили въпроса съвсем равнопоставено чрез жребий.

²⁸¹ От [Ибн Катир – Тафсир], Част 1, стр. 502. Не е съвсем ясно, дали това са думите на Ибн Катир или на споменатите преди това разказвачи.

препитание. Рече: „О, Мариам, откъде имаш това?“ Тя рече: „От Аллах е. Аллах безмерно дава препитание комуто пожелае.“ [3:37]

عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرُؤُا أَنَّى لَكَ هَذَا قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ

حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

Ибн Катир: Коментаторите на Корана казват: Закария приготвил за нея една достойна стая в храма (араб. масджид), в която не влизал никой друг освен нея. Там тя служела на Аллах и изпълнявала задачата на пазача на храма, когато бил неин ред. Тя служела на Аллах през деня и през нощта, докато народа на Израел я приел като човек за пример. Била известна с почтените си качества и почтените неща, които ѝ се случвали. И така винаги, когато Захарий идвал на мястото, на което се молела, намирал при нея невероятно препитание. Така намерил през зимата летни плодове. Той я попитал: **„Откъде имаш това?“ [3:37]**, на което тя отговорила: **„От Аллах е. Аллах безмерно дава препитание комуто пожелае.“ [3:37]** Тогава у Захарий се събудило желанието да има собствен син, въпреки, че вече бил достигнал преклонна възраст. Той казал: **„Господи мой, дари ми от Теб добро потомство! Ти си Чуващия зова.“ [3:38]**

Част от коментаторите на Корана казват: „Закария казал: „О Ти, Който даваш на Мария плодове в такова необичайно време на годината, дари ме със син, дори и да не е обичайното време (да имам деца) (поради напредналата ми възраст).“

2.31.4 Мария е била една от четирите най-добри жени, които изобщо са съществували

Аллах казва:

И когато ангелите рекоха: „О, Мариам, Аллах те избра и те пречисти, и те избра над жените от народите! [3:42]

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ
أَصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ

О, Мариам, смири се пред своя Господ и сведи чело до земята в суджуд, и се кланяй с покланящите се!“ [3:43]

الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَمْرُؤُا أَقْنِي لِرَبِّكِ
وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَلِكَ

Това е от вестите на

مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ

неведомото, Ние ти го
разкриваме. Не бе ти при тях,
когато хвърляха калемите си -
кой от тях да се грижи за
Мариам. Не бе там и когато се
караха. [3:44]

لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُ أَقْلَمُهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ
مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿١١﴾

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

أَفْضَلُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَآسِيَةُ بِنْتُ
مُزَاهِمٍ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ

„Най-добрите от жените от хората в Рая са: Хадиджа²⁸² - дъщерята на Хувайлид, Фатима - дъщерята на Мухаммед, Мария²⁸³ - дъщерята на Имран и Асия - дъщерята на Музахим, жената на фараона.“²⁸⁴

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казал:

كَمَلَ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا آسِيَةُ امْرَأَةِ فِرْعَوْنَ وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَإِنْ فَضَّلَ
عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضَلَ الشَّرِيدَ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ

„От мъжете има много, които достигнали съвършенството (т.е. един съвършен характер). Никоя от жените не достигала съвършенство освен Асия - жената на фараона и Мария -дъщерята на Имран. И предимството на Аиша²⁸⁵ пред другите жени е като предимството на тарит (ястие от мек хляб, месо и бульон) пред всички други ястия.“²⁸⁶

²⁸² Първата съпруга на пророка Мухаммед (с.а.с.).

²⁸³ Майката на Исус (а.с.).

²⁸⁴ Предадено от Ахмад, Насаи (в "Кубра") и др. Хадис сахих ([ИбнКатир], № 448. Тирмиди (3878) предава един хадис с подобен словоред и казва, че е сахих.

²⁸⁵ Една от жените на пророка (с.а.с.). Тя била най-учената от жените от мюсюлманската общност и живяла още около 50 години след смъртта на пророка (с.а.с.). Тя разпространявала Корана и Сунната и издавала присъди (араб. ез.: фатуи). Аллах да е доволен от нея.

²⁸⁶ Предадено от Бухари (3411, 3433), Муслим, Тирмиди, Насаи и Ибн Маджа.

2.31.5 Аллах известява на Дева Мария син – Исус, месията

Аллах казва:

Когато ангелите рекоха: „О, Мариам, Аллах те благовества за Слово от Него. Името му е Месията Иса, синът на Мариам, знатен в земния живот и в отвъдния, и е от приближените [на Аллах].

[3:45]

И ще говори на хората още в люлката, и като възмъжее, и ще бъде от праведниците.“, [3:46]

рече тя: „Господи мой, как ще имам син, щом мъж не ме е докосвал?“ Рече: „Така! Аллах сътворява каквото пожелае. Щом реши нещо, казва му само: „Бъди!“ И то става. [3:47]

И ще го научи Той на книгата и на мъдростта, и на Тората, и на Евангелието. [3:48]

И ще го стори пратеник при синовете на Израил: „Донесох ви знамение от вашия Господ. Ще създам за вас от глина образ на птица, ще духна в нея и ще стане птица с позволения на Аллах. И ще изцереявам слепи и прокажени, и ще съживявам мъртви с позволения на Аллах. И ще ви съобщавам какво ядете и с какво се запасявате по домовете си. Наистина в това има знамение за вас, ако сте вярващи. [3:49]

[И дойдох] в потвърждение на Тората, [низпослана] преди мен, и

إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ
بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ
الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهَدِ
وَكَهَلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ
رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ
قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي
أَخْلَقْتُ لَكُم مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ
فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي
الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا
لِّمَا يَبَيِّنَ يَدَىٰ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَا حِلَّ

за да ви разреши част от онова,
което ви бе възбранено... И ви
донесох знамение от вашия
Господ. И бойте се от Аллах, и ми
се покорете! [3:50]

Наистина Аллах е моят Господ и
вашият Господ. На Него служете!
Това е правият път." [3:51]

لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ
وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

2.31.6 Раждането на Исус (а.с.) – месията, пратеника и раба на Бог

Аллах казва:

И спомени [о, Мухаммад] в Книгата
Мариам, когато се уедини от своето
семейство на едно място на изток.
[19:16]

И се прикри от тях със завеса. И
пратихме при нея Нашия Дух, който
й се представи като съвършен
човек. [19:17]

Рече тя: „Всемиловичивия да ме
опази от теб! Ако си богобоязлив...”
[19:18]

Рече [Джибрил]: „Аз съм само
пратеник на твоя Господ, за да те
даря с пречисто момче.”
[19:19]

Рече: „Как ще имам момче, щом не
ме е докосвал мъж и не съм
блудница?” [19:20]

Рече [ангелът]: „Тъй каза твоят
Господ: „Това за Мен е лесно. И за
да го сторим знамение за хората, и
милост от Нас. Това е предрешено
дело.” [19:21]

И зачена го тя, и се уедини с него в

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ
أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ۖ فَاتَّخَذَتْ مِنْ
دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا
فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۖ قَالَتْ إِنِّي
أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِن كُنْتَ تَقِيًّا ۖ
قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ
غُلَامًا زَكِيًّا ۖ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي
غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا
ۖ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَى هَيْنٍ ۗ
وَلَنَجْعَلُهَا ءَايَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا
وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۖ فَحَمَلَتْهُ
فَانتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۖ
فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ

отдалечено място. [19:22]

И родилните болки я доведоха при ствола на палмата. Рече: „О, да бях умряла преди това и да бях напълно забравена!“ [19:23]

И бе призвана изпод нея:

„Да не тъжиш! Твоят Господ стори под теб ручей. [19:24]

И разклати към себе си ствола на палмата, за да се посипят свежи зрели фурми! [19:25]

И яж, и пий, и се радвай! И ако видиш някого от хората, направи знак: „Дадох на Всемилостивия обет да се въздържа, затова днес с никого не ще говоря.“ [19:26]

И отиде с него при своя народ, носейки го. Рекоха: „О, Мариам, ти стори нещо осъдително. [19:27]

О, сестро на Харун²⁸⁷, баща ти не беше лош човек и майка ти не беше блудница.“, [19:28]

И посочи тя към него. Рекоха: „Как ще беседваме с дете в люлка?“ [19:29]

قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ

نَسِيًّا مِّنْسِيًّا ﴿٢٢﴾ فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا

تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٣﴾

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ

عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٤﴾ فَكُلِي وَاشْرَبِي

وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرِينِ مِنَ النَّبَشِ أَحَدًا

فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ

أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٥﴾ فَأَتَتْ بِهِ

قَوْمَهَا حَمْلُهَا قَالُوا يَمْرَيْمُ لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٦﴾

يَتَأَخَتِ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوًّا

وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ

قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ

²⁸⁷ Мугхираибн Шуба предава:

لَمَّا قَدِمْتُ نَجْرَانَ سَأَلُونِي فَقَالُوا إِنَّكُمْ تَقْرَءُونَ يَا أُخْتَ هَارُونَ وَمُوسَى قَبْلَ عِيسَى بِكَذَا وَكَذَا فَلَمَّا قَدِمْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَأَلْتُهُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَمُّونَ بِأَنْبِيَائِهِمْ وَالصَّالِحِينَ قَبْلَهُمْ

„Когато пристигнах в Наджрам(, където живели християните), хората там ме попитаха: „Вие четете „О, сестро на Харун“ [19:28] (във вашата книга), а Моисей е живял толкова и толкова години преди Исус.“ Тогава се върнах обратно и споменах това пред пратеника на Аллах (с.а.с.). Той каза: „Хората тогава давали на децата си имената на пророците и на праведните, които живели преди тях“.“ Предадено от Муслим (2135), Ахмад и др.

Рече то (Исус): „Раб съм на Аллах. Даде ми Той Писанието и ме стори пророк. [19:30] И ме стори благословен, където и да се намирам, и ми повели да отслужвам молитвата, и да давам милостинята закат, докато съм жив. [19:31]

И да бъда нежен към своята майка. И не ме стори Той горделив, непокорен. [19:32]

И мир на мен в деня, в който съм роден, и в деня, когато ще умра, и в Деня, когато ще бъда възкресен!“ [19:33]

Това е Иса, синът на Мариам -; словото на истината, в която се съмняват. [19:34]

Не подобава на Аллах да се сдобива със син. Пречист е Той! Щом реши нещо, Той само му казва: „Бъди!“ И то става. [19:35]

[И добави Иса:] „Аллах е моят Господ и вашият Господ. Служете Нему! Това е правият път.“ [19:36]

Но изпаднаха в разногласие групите помежду си. Горко на онези, които не вярват, от зрелище във великия Ден! [19:37]

صَبِيًّا ۝ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي

الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝ وَجَعَلَنِي

مُبَارَكًا أَيَّنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَنِي

بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

۝ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ

أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ۝ ذَلِكَ

عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ؕ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي

فِيهِ يَمْتَرُونَ ۝ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ

مِنْ وَلَدٍ ۚ سُبْحَنَهُ ؕ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا

يَقُولُ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي

وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۝ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ

2.31.7 Мария, чистата, неопетнената

Аллах казва:

И спомени [Закария], който призова своя Господ: „Господи, не ме оставяй сам! Ти си Най-добрият наследник.“ [21:89]

И му откликнахме Ние, и му

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ رَبِّ لَا تَذَرْنِي

فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ۝ فَاسْتَجَبْنَا

дарихме Яхя, и за него поправихме съпругата му. И те се надпреварваха в добрините, и Ни зовяха с копнеж и боязън. И бяха смирени пред Нас.

[21:90]

И [спомени Мариам -] онази, която се опази девствена и в която вдъхнахме от Нашия дух, и сторихме нея и сина ѝ знамение за световите. [21:91]

لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾ وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

Аллах казва:

И с Мариам, дъщерята на Имран, която пазеше целомъдрието си, и вдъхнахме в нея от Своя дух. И повярва тя в Словата на своя Господ, и в Неговите писания, и бе от набожните. [66:12]

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُنْتِ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

Аллах казва:

Когато ангелите рекоха: „О, Мариам, Аллах те благовества за Слово от Него. Името му е Месията Иса, синът на Мариам, знатен в земния живот и в отвъдния, и е от приближените [на Аллах]. [3:45]

И ще говори на хората още в люлката, и като възмъжее, и ще бъде от праведниците.“, [3:46]

рече тя: „Господи мой, как ще имам син, щом мъж не ме е докосвал?“ Рече: „Така! Аллах сътворява каквото пожелае. Щом реши нещо, казва му само:

إِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١٥﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٦﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ ۖ قَالَ كَذَلِكَ ۖ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا

„Бъди!“ И то става. [3:47]

يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

Ибн Катир: „Някои от евреите я обвинили в прелюбодейство.“

Аллах казва:

**и защото не повярваха и изричаха
срещу Мариам огромна клевета
[4:156]**

وَيَكْفُرِهِمْ يَقُولُهُمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ هَتَّانَا

عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

2.31.8 Разказът за трапезата

Аллах казва:

**И как вдъхнових учениците: „Да
вярвате в Мен и в Моя пратеник!“
Рекоха: „Ние повярвахме. И
засвидетелствай, че сме
отдадени!“ [5:111]**

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَىٰ الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا

بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّنَا

مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

**Как учениците рекоха: „О, Иса,
сине на Мариам, твоят Господ
може ли да ни спусне трапеза от
небето?“ Рече: „Бойте се от Аллах,
ако сте вярващи!“ [5:112]**

يَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ

يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۖ قَالَ اتَّقُوا

اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ

**Рекоха: „Искаме да ядем от нея и
да се успокоят сърцата ни, и да
знаем, че си ни говорил истината,
и да бъдем свидетели на това.“
[5:113]**

أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْبَهَنَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ

قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

**Рече Иса, синът на Мариам: „О,
Аллах, Господи наш, спусни ни
трапеза от небето! Тя ще е за нас
празник, за първия и за
последния от нас - знамение от
Теб. И ни нахрани! Ти си Най-
добрият от даващите препитание.“
[5:114]**

﴿١١٣﴾ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ االلَّهُمَّ رَبَّنَا

أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا

عِيدًا ۖ لِأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةً مِنْكَ ۖ وَارْزُقْنَا

وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي

**Рече Аллах: „Аз ще ви я спусна,
ала който от вас след това**

مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ

отхвърли вярата, ще го измъчвам с мъчение, с каквото не съм измъчвал нито един от народите.”
[5:115]

فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ
الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Аммар ибн Ясир (р.) предава:

„Трапезата донесла от небето месо и хляб. Било им заповядано да не мамят и да не запазват нищо за другия ден. Те обаче измамили, и запазили от това за другия ден. Тогава били превърнати в маймуни и свине.“²⁸⁸

Това, че трапезата наистина била пратена отгоре е мнението на мнозинството (араб. джумхур) от учените според Ибн Катир. Сред ислямските учени съществува обаче и мнението, като например това на Муджахид и Хасан ал-Басри, че трапезата не била пратена, тъй като апостолите се страхували от заканата на Аллах, че някой ще стане неверник, затова се отказали от искането си и не искали тя да бъде пратена. Тези учени смятат, че горепосоченото предание от Аммар ибн Ясир не стига до пророка (с.а.с.), и че то не е автентично. Аллах знае най-добре.

2.31.9 Как Исус бил издигнат в небето – т.е. той не бил разпънат на кръста

Аллах казва:

И [юдеите] лукавстваха. А Аллах провали тяхното лукавство. Аллах е над лукавите. [3:54]

Когато Аллах рече: „О, Иса, Аз ще те прибера и ще те въздигна при Мен, и ще те пречистя от невярващите, и до Деня на възкресението ще сторя онези, които те последваха, над онези, които не повярваха. После при

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ خَيْرٌ
الْمَكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ تَوَفَّيْكَ وَارْفَعْكَ إِلَىٰ مُطَهَّرٍ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ

²⁸⁸ Това е едно добро (араб. ез.: хасан) предание, разказано от Тирмиди. Същото съдържание се предава като слаб (араб. ез.: даиф) хадис, който стига директно до пророка (с.а.с.) (Тирмиди (3062)).

Мен ще се завърнете и ще отсъдя
между вас в онова, по което сте
били в разногласие.”

[3:55]

إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُم بَيْنَكُمْ فِي مَا

كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

Аллах казва също:

Защото нарушиха своя обет и не
повярваха в знаменията на Аллах,
и убиваха пророците без право, и
изричаха: „Сърцата ни са в
броя.” - да, Аллах ги запечата
[сърцата] поради тяхното неверие
и не вярват освен малцина [4:155]

и защото не повярваха и изричаха
срещу Мариам огромна клевета,
[4:156]

и изричаха: „Ние убихме Месията
Иса, сина на Мариам, пратеника
на Аллах.” - но не го убиха и не го
разпнаха, а само им бе оприличен.
И които бяха в разногласие за
това, се съмняваха за него. Няма
знание за това, освен да следват
предположението. Със сигурност
не го убиха те. [4:157]

Да, възнесе го Аллах при Себе си.
Аллах е всемогъщ, премъдър.
[4:158]

Сред хората на Писанието няма
такъв, който да не повярва в него
преди неговата смърт, а в Деня на
възкресението той ще е свидетел
против тях. [4:159]

فَمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ

اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ

قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ

فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ

وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ ۖ هَٰئِنَّا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ

رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن

شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي

شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا هُمْ بِهِ مِنَّ عِلْمٍ إِلَّا أَتْبَاعَ

الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ

إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِنْ مِّن

أَهْلٍ لِّلْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَٰهِدًا ﴿١٥٩﴾

От [ИбнКатир], № 484: Ибн Аби Хатим предава, че Ибн Аббас е казал:
„Когато Аллах поискал да въздигне Исус в небето, Исус излязъл при
сподвижниците си. 12 мъже от апостолите му били в къщата. Той идвал от

един кладенец, който се намирал в къщата и където се бил изкъпал. От главата му още капела вода. Той казал: „Един от вас ще се отрече от мен 12 пъти (дословно: ще извърши куфр спрямо мен), след като е повярвал в мен (т.е. в пророчеството ми).“ После казал: „Кой от вас иска да бъде направен да изглежда като мен, така че да бъде убит на мое място и да бъде на мойто ниво (в Рая)?“ Тогава се изправил един млад мъж, който бил един от най-младите (или: най-младия) от тях. Исус му казал: „Седни.“ Той повторил въпроса си. Отново се изправил младият мъж. Тогава Исус казал: „(Добре.) Ти ще бъдеш.“ После той бил направен да изглежда като Исус (дословно: била му дадена външността на Исус) и Исус бил въздигнат към небето през един отвор в покрива.

След това евреите започнали преследването. Те хванали онзи, който изглеждал като Исус и го убили. След това го разпънали на кръста. После един (или: една част) от тях се отрекъл от Исус (дословно: от него), след като повярвал в него (т.е. в пророчеството му). Те (т.е. привържениците на Исус) се разделили на 3 групи. Една от групите казва: „Бог беше известно време сред нас – толкова дълго, колкото искаше – и след това се издигна в небето.“ Това са иаковинците. Втората група казва: „Божият син беше сред нас и после Бог го издигна при Себе Си.“ Това са несторианците. И третата група казва: „Сред нас беше слугата на Бог и Неговия пратеник. Тогава Бог го издигна при себе си.“ Това са мюсюлманите. Първите две групи на неверници били мнозинство пред групата на мюсюлманите и убили техните привърженици. Така Исляма бил подтиснат докато Бог пратил Мухаммед (с.а.с.).“ Ибн Аббас казва (още): „И това е значението на изказването на Аллах: **„И подкрепихме вярващите срещу врага им, и те станаха победители.“** [61:14]²⁸⁹

2.31.9.1 Изследване на веригата от разказвачи на посоченото предание от [Ибн Катир], № 484:

Ибн Катир цитира Ибн Аби Хатим със следната верига на предание:

1. Ахмад ибн Синан: Ибн Хаджар: Той е достоверен (тикатун) разказвач на хадиси; Абу Аби Хатим: Той е имам по негово време;

2. Абу Муауия (أبو معاوية);

²⁸⁹ Ибн Катир казва за това предание, че веригата е сахих до Ибн Аббас и че отговаря на условията на Муслим. Насаи също предава това предание. Сайид ал-Араби класифицира преданието като хасан (добро).

3. Ал-Минхал ибн Амр (един от малките табиин): Ибн Хаджар: правдив (араб. садук), евентуално би могло да си въобрази нещо, което не отговаря на действителността (араб. уахм);

4. Саид ибн Джубейр: един от големите табиин. Аллах да бъде милостив към него.

5. Ибн Аббас (р.): един от най-големите сподвижници на пророка. Аллах да бъде доволен от него.

Тази верига от разказвачи на преданието е посочена за цялото предание в [Ибн Катир]. Тъй като първоначално не беше съвсем ясно, дали коментара на Сайид ал-Араби, че преданието е добро (хасан), се отнася за цялото предание, ще се опитаме да анализираме веригата на преданието.

Условията за едно сахих изказване:

- а. непрекъснатата верига от разказвачи;
- б. всички трябва да са праведни;
- в. всички трябва да са точни в преразказването на преданията;
- г. никакво противоречие във веригата;
- д. никакво противоречие в текста.

При едно хасан (добро) предание условие „в“ е по-смекчено.

Първо ще изследваме условията „б“ и „в“:

По-горе (при изброяването на веригата от разказвачи на преданието) бяха посочени преценките за отделните разказвачи – доколкото това беше възможно.²⁹⁰ Единственият, който не е известен е Абу Муауия.

²⁹⁰ От компютърната програма „Rowa 2.0“ - програма, която може да търси в класически трудове по отношение на биографиите на разказвачите ("Илм ар-Риджал"). Тези трудове са събрани там в система за управление на база данни.

Според Rowa 2.0 следните са ученици на Ал-Минхал ибн Амр:

أَيُّوبُ أَبُو الْمُعَلَّى الدَّوْفِيُّ
الحجاج بن أُرطاة (ت سى)
الحسن بن الزبير
الحسن بن عبيد الله
الحسن بن عمارة (تق)
حصين بن عبد الرحمن
ربيعة بن عتبة الكنانى (د عس)
زرعة بن عمرو العبدى

Т.е. трябва да погледнем дали някой от тези личности е наричан Абу Муауия (أبو معاوية); т.е. дали е носил това име като прякор (араб. ез.: куния). От горе: 2., 4., 5., 6. - не. При 7. не е посочена „куния“. 1., 3. и 8. не са познати на програмата в актуалните настройки. Т.е. трябва да намерим по друг начин, дали на един от тримата - 1., 3. или 8. – прякора е Абу Муауия.

Продължението на изследването няма да бъде представено тук.

Библиография

- [Абу Я`ла] (араб.ез.) Муснад Абу Джала. От [МактабаШамила].
- [Аззиндани] (н.ез.) „Коран и наука – Пояснение на истинността на Исляма въз основа на модерни открития на естествените науки.“, Шейх Абдулмаджид Аззиндани е професор в университетът Иман в Йемен. Той разговаря с известни учени; DVD; Издателство: DIdI, 2006.
- [Ал-Аскалани] (араб.ез.) Ибн Хаджар ал-Аскалани, „Фатх ал-Бари – Коментар към Сахих ал-Бухари“ (فتح الباري شرح صحيح البخاري).
- [Албани] (араб.ез.) Мактабат ал-Албани. Компютърна програма, в която са събрани всички творби на Насируддин ал-Албани. Албани е класифицирал хадисите от четирите сунна творби на Тирмиди, Абу Дауд, Наса`и и Ибн Маджа в сахих (здрав) и даиф (слаб).
- [Ал-Кутуб ас-Ситта] (араб.ез.) Издание на двете сахих творби на Бухари и Муслим и сунна творбите на Абу Дауд, Тирмиди, Наса`и и Ибн Маджа в една книга. Формат: DIN A3; 2754 страници; две колони; малък, но добър за четене шрифт. Печат под надзора на Салих бин Абдулазиз бин Мухаммад бин Ибрахим Аш-Шайх. Издателство: Даруссалам, Риад, Саудитска Арабия, 3. издание.
- [Ас-Сан`ани] (араб.ез.) الصنعاني: سبل السلام (Ас-Сан`ани: Субул ас-Салам – Пътища на мира), 4 тома, издателство: Дар ал-Хадит, Кайро.
- [Аубин91] (англ.ез.) Франсоа Аубин, „A glimpse of Chinese Islam“ (Поглед върху Исляма в Китай), JIMMA (Journal Institute of Muslim Minority Affaires); Vol.XII, No.II, July 1991; pp. 335-345; Institute of Muslim Minority Affaires, 46 Goodge St., London W1P 1FJ, United Kingdom.
- [Ахмад] (араб.ез.) Муснад Ахмад ибн Ханбал. От [МактабаШамила].
- [Ашур] (араб.ез.) Фаид Хаммад Ашур, جهاد المسلمين في الحروب الصليبية (Джихадът на мюсюлманите при кръстоносните походи). Издателство: Му`ассасат ар-Рисала, 4. издание, 1988г.
- [Байхаки] (араб.ез.) Сунан ал-Кубра от ал-Байхаки. От [МактабаШамила].
- [Бухари] (араб.ез.) Сахих ал-Бухари. От [Ал-Кутуб ас-Ситта].
- [Валтер Шафширк] (н.ез.) „Владение чрез езика – политически речи“; Издателство: Reclam, от Валтер Шафаршик.
- [Гадбан] (араб.ез.) Мунир Гадбан; „Ал-минхадж ал-хараки лисира ан-набауийя“ („Биографията на пророка от перспективата на това, как мюсюлманската общност била изградена постепенно и разпространена поканата към Исляма“). Издателство: Мактабат ал-Манар, Йордания - аз-Зарка.

- [Дарими] (араб.ез.) Сунан Ад-Дарими.
- [Дахаби] (араб.ез.) Имам Ад-Дахаби, Сияр а'лам ан-нубала' (Биографии на изтъкнати личности).
- [Джабаллах] (араб.ез. – учебни помагала) Д-р. Ахмад Джабаллах, احاديث الاحكام („Ахадит ал-ахкам“), Европейски Факултет на Ислямските Науки, I.E.S.H., Шату-Шиньон, 2002/2003г.
- [Джабаллах2] (араб.ез. – учебни помагала за 2^{ри} курс) Д-р. Ахмад Джабаллах, „Улум ал-Хадит“, Европейски Факултет на Ислямските Науки, I.E.S.H., Шату-Шиньон, 2002/2003г.
- [Джамит] (англ.ез.) Аршад Джамид (Royal Holloway University of London /UK. 11th July 2003), Meritocracy: leadership of the most talented.
- [Зайдан] (н.ез.) „Договорът от Медина“, Амир Зайдан / Ислямска религиозна общност Хесен (IRH); от: www.islam-verstehen.de.
- [Зухаили] (араб.ез.) П-р. Д-р. Уахбат Аз-Зухаили (Директор на Катедрата на Ислямското Право и Неговите Правни Школи към Университета Дамаск); „Ал-Тафсир ал-Мунир фи ал-акида уа ал-шария уа ал-манхадж“ (Коранкоментар, който изяснява аспектите на вярата (акида), ислямското право и начина на действие (манхадж); 32 тома, Дар ал-Фикх ал-Му`асир, Бейрут.
- [Ибн Ал-Атир] Ибн ал-Атир (555 - 630 сл. Хиджра): „Цялата История“ ابن الأثير: الكامل في التاريخ, издадена от Абу Сухайб ал-Карамид в 1 том с 2000 стр., Издателство: Байт ал-Афкар ад-Дууайлия, www.afkar.ws
- [ИбнКатир] (араб.ез.) Ибн Катир (починал 774 сл. Хиджра): „Истории на пророците“ (قصص الأنبياء), Издание съдържащо анализ на източниците и класификация на преданията (на сахих (здрави), даиф (слаби)...) от Ас-Саид ал-Араби, прегледано от Мустафа ибн Ал-Адауи; Издателство: Дар Багдад.
- [ИбнКатир История] (араб.ез.) Ибн Катир (починал 774 сл. Хиджра), „Ал-бидая уан-нихая“ (Началото и Краят) – Исторически труд, издание в 14 тома; Издателство: Дару-л-Ча`рифа, Бейрут, Ливан, 4. издание, 1419 сл. Хиджра (1998 сл.Хр.).
- [ИбнКатир – Мубаракфури] (араб.ез.) „Ал-Мисбах ал-мунир фи тадхиб тафсир Ибн Катир“ (Анализ на източниците и съкращение на тафсира на Ибн Катир).
- [Ибн Катир – Тафсир] (араб. ез.) Тафсир ал-Коран ал-Азим, 4 тома, издание с анализ на източниците от Абу Муауия Мазен Абдуррахман ал-Бухсали ал-Бейрути; Издателство: Дар ас-Сиддик, 1. издание, 2004, ад-Дахия, Кувейт.
- [Ибн Кудам] Ибн Кудам; مختصر منهاج القاصدين (Муктасар минхадж ал-касидин).

- [Йорга] (н.ез.) Никола Йорга, „История на османската империя“.
- [Камуд ал-Мухит] (араб.ез.) Абу Тахир Маджуддин Мухаммад бин Якуб аш-Ширази (729-817 сл. Хиджра), Ал-Камус ал-Мухит (Речник на Арабските Думи; Арабски Тълковен Речник).
- [Карадауи92] (араб.ез.) Д-р. Юсуф ал-Карадауи; „Приоритетите на ислямските движения през идващите периоди“, Мактабат Уахба, Кайро, 1412 сл. Хиджра (1992 сл.Хр.).
- [Каттан] (араб.ез.) Манна ал-Каттан, „Мабахит фи улум ал-Коран“ („Изследвания в областта на Коран Науките“).
- [МактабаШамила] (араб.ез.) المكتبة الشاملة (Компютърна програма с хадиси).
<http://www.waqfeya.net/shamela>
- [Маулауи] (араб.ез.) Маулауи, Фейсал: الاسس الشرعية للعلاقات بين المسلمين و غير المسلمين, Издателство: dar ar-raschad al-islamiyya, 1987г. Шейх Фейсал Маулаук е бивш директор на Сдружението на Ислямските Организации в Европа и съветник на Вишия Шариа Съд на Сунитите в Бейрут, Ливан.
- [Монес] (араб.ез.) Д-р. Хусаин Монес; „Атлас тарих ал-ислам“ (Атлас на Ислямската История); Издателство: Al Zahra for arab mass media.
- [Мубаракфури] (араб.ез.) Ал- Мубаракфури, „Тухфат ал-Ахуади“ تحفة الأحادي (Коментар към Джами ат-Тирмиди – хадис творбата на Тирмиди).
- [Мурад1] (н.ез.) Мурад, Самир: Въведение в отношенията между мюсюлманите и немюсюлманите, правила - история – мюсюлманите на Запада, Muslimischer Studentenverein Karlsruhe (Издател), Карлсруе 1999, ISBN 3-00-004867-7.
- [Мурад2] (н.ез.) Самир Мурад, „Ахадит ал-Ахкам“, Издателство: DIdI, 2006.
- [Муслим] (араб.ез.) Сахих Муслим.
- [Мухаммад1984] (англ.ез.) Зохра Шах Мохаммад; „Мюсюлманите на Филипините“ Proceedings of THE FIRST ISLAMIC GEOGRAPHICAL CONFERENCE; Volume VII, Imam Muhammad ibn Saud Islamic University , Recherche Centre Ministry of Higher Education, Kingdom of Saudi Arabia.
- [Науауи] (араб.ез.) Имам Ан- Науауи, شرح صحيح مسلم (Коментар към Сахих Муслим), Издателство: Bait al-Afkar ad-Duwaitiyya, www.afkar.ws, издаден в 1 том с 2068 стр. с по 2 колони на стр.
- [Нух] (араб.ез.) Саид Нух, آفات على الطريق, „Типични болести по пътя на да`уата“, Част 1 und 2, Дар ал-Вафа`, ал-Мансура.
- [Рами Мурад] (н.ез.) Рами Мурад, „Мултирелигиозно общество и интеграция в османската империя“, преработена от: Самир Мурад,

Проф. Д-р. Ясин Гадбан, Фатих Ерол, Хасан Бахонджидж, Муртез Шала; Europäische Gesellschaft für Friedensforschung und Dialog zwischen den Kulturen (EiFDiK) e.V., www.eifdik.de, Карлсруе/Хайделберг 2003, ISBN 3-9809309-0-4, www.didi-info.de

[Rowa 2.0] Компютърна Програма „Rowa 2.0“; Програма, чрез която е възможно в класическите творби да се претърсят биографиите на разказвачите на хадиси. Творбите са във формата на база данни.

[СайдКутуб] (н.ез.) Саид Кутуб; „Тази вяра - Ислямът“; Издателство: International Islamic Federation of Student Organisations (I.I.F.S.O.), P.O. Box 8631, Салмиах - Кувейт, 1992г.

[Суюти] (араб.ез.) Суюти, „Коментар към Сунан ан-Наса`и“.

[Суайдан] (араб.ез.) Д-р. Тарек Суайдан, قصص الأنبياء (Истории на пророците), както и биографии на имамите Малик, Абу Ханифа, Шафии и Ахмад ибн Ханбал, аудио касети, Кордоба, Риад.

[Табари] (араб.ез.) Имам Ибн Джарир ат-Табари (юрист, Коран коментатор и историк), 224-310 сл. Хиджра, „История на народите и царете“ (تاريخ الأمم والملوك), Издател: Абу Шухайб ал-Карами, 2259 стр., Издателство: Байт ал-Афкар ад-Дауайлия, www.afkar.ws

[Такуш] (н.ез.) Д-р. Мухаммад Сухайл Такуш, „Османите – от създаването на държавата до премахването на халифата, 698-1343 сл.хиджра/1299-1924 сл.Хр.“, 1.Издание 1415 сл.хиджра /1995 сл.Хр., Издателство: Дар-Бейрут ал-Махруса, P.O.113/625, тел. 303279, Бейрут, Ливан.

[Тирмиди] (араб.ез.) Сунан ат-Тирмиди.

[Фазл] (н.ез.) Ахмад Фазл, „Праведните халифи“, издателство: IB, от Мухаммад Рассул.

[Фукс-Абдуллах] (н.ез.) Рашид Фукс-Абдуллах, „Дарс – ислямски лекции за възрастни: Сира и ислямска история Глава 2 – Арабите преди исляма“, можеше да се свали преди от следната интернет страница: http://www.islam-kiosk.ch/download/Die_Araber_vor_dem_Islam.pdf

[Хамдани] (араб.ез.) д-р. Калид Исмаил Маиф Хамдани, عرض موجز للتاريخ الإسلامي (Кратък преглед на ислямската история), Учебни листовки по Шария в Шату-Шиньон, 2002/2003.

[Хамиди] (араб.ез.) Муснад ал-Хамиди.

[Халил] (араб.ез.) П-р. Д-р. Имадудин Халил, التاريخ الإسلامي (Ислямска История), Учебни помагала по Шариа в Шату-Шиньон, 2002/2003г.

[Шакир] (араб.ез.) Махмуд Шакир, التاريخ الإسلامي (Ислямската История), 22 тома, 2. Издание, Издателство: Ал-Мактал ал-Ислами, Бейрут 1991г.

- [Шакир1] (араб.ез.) Махмуд Шакир; „Ал-муслимун фил филипин уа даулат моро“ („Мюсюлманите на Филипинските Острови и в град Моро“), 2. Издание; Поредица: Родните страни на мюсюлманите в Азия; Издателство: Ал-Мактаб ал-Ислами, Бейрут 1985г.
- [Шакир2] (араб.ез.) Махмуд Шакир, „Мауатин аш-Шуб ал-исямия фи Асиа, 2: Туркистан ашаркия“ (Поредица: „Родните страни на мюсюлманите в Азия“: Част 2: Източен Туркистан); 7. Издание; Издателство: Ал-Мактаб ал-Ислами, Бейрут, 1988г.
- [Шакир3] (араб.ез.) Махмуд Шакир, „Ат-тарик ал-ислами“ (Ислямската история) – 2^{-ра} част: „Съвременната история“, Том 22 (Мюсюлманските малцинства по Света), 2. издание, Издателство: Ал-Мактаб ал-Ислами, Бейрут, 1995г.
- [Шамсулхакк] (араб.ез.) Шамсулхакк ал-азим Абади, 'Аун ал-Ма'буд (Коментар към Сунна Абу Дауд).

